

Ivana Švehlová

„Každý soud má svoje specifika.“

**Profil
advokátní
kanceláře
WOLF
THEISS**
(str. 19)

**Odměna
za právní služby**
ve veřejných
zakázkách ve světle
nové právní úpravy
(str. 37)

**Novinky
v exekucním
řízení**
k 1. 9. 2015
(str. 41)

Cestovní kancelář

FISCHER

Svět vašich zážitků

Umíte si představit ideální dovolenou?

S námi si ji nyní můžete **sami napláňovat**.

Dejte prostor svým individuálním potřebám a vydejte se **kamkoli, kdykoli a na jak dlouho chcete!**

> Létáme
DENNĚ

> Výběr z **60 000**
HOTELŮ

> Na jak dlouho
CHCETE

> Odlety z více než
10 LETIŠŤ

Dovolenou snů si snadno napláňujete na **www.fischer.cz**

Více informací zde: info linka **800 12 10 10**, info@fischer.cz

obsah

úvodník

- 2** Kdo lže, ten krade a kdo krade, může i zabít aneb dobré jitro tady vnitro

názory

- 5** Aby se nám obžalovaní neulejvali
6 Opcard a Blanka aneb co s nimi?
8 O mafii... s Mafiánem?

aktuálně

- 10** Aktuality ze světa práva

lidé

- 15** Kdo kam

profil

- 19** Profil advokátní kanceláře
 WOLF THEISS

rozhovor

- 28** Ivana Švehlová – manažerka v české justici
32 Jaroslav Havel

z právní praxe

- 37** Odměna za právní služby ve veřejných zakázkách ve světle nové právní úpravy
41 Novinky v exekučním řízení k 1. 9. 2015
45 Náhrada nákladů řízení a insolvenční řízení
50 Střet zájmů v obchodních korporacích
52 Případy prolomení zásady o nemožnosti nabytí od neoprávněného v občanském zákoníku
54 Ochrana whistleblowerů v České republice
57 Několik poznámek k problematice nároku na úrok z pokut uhrazených na základě rozhodnutí správních orgánů, posléze zrušených při jejich přezkumu ve správním soudnictví
61 Důvěřuj, ale prověřuj aneb k odpovědnosti advokáta za újmu
62 Ochrana spotřebitele a použití telefonního čísla s vyšší než běžnou cenou

- 64** Právo korporace na přežití po zahájení insolvenčního řízení
68 Dohoda spoluvlastníků o užívání společné věci dle NOZ
71 Převoditelnost podílu na společníka ve světle § 135 odst. 2 zákona o obchodních korporacích
74 Institut předžalobní výzvy ve světle aktuální judikatury Nejvyššího soudu ČR aneb konec nesmyslných požadavků na věřitele
76 Přechod vyživovací povinnosti k nezletilým dětem na prarodiče
79 Švarcsystém v Německu – skutečný problém
83 K privilegované formě závěti – ústní závěti
87 Rozsah přezkumné činnosti soudů v rejstříkovém řízení
91 Šikanózní insolvenční návrh a trestní odpovědnost navrhovatele
95 Prominutí zmeškání lhůty k popření otcovství
98 Je materiál věc zastupitelná či hromadná?
100 Čeká nás novela novely zákona o ochraně zemědělského půdního fondu?
103 Notáři na počkání provádějí zápisy do obchodního rejstříku
104 Když se krátí dotace, obrana je povolena!
106 K problematice právních aspektů prohlubování kvalifikace lékařů
110 K soudnímu přezkumu usnesení rozhodčího soudu o nevrácení poplatku za rozhodčí řízení
112 Osobní údaj nade vše?
114 Otázka místní příslušnosti soudů v žalobách o náhradu škody z kartelových dohod
116 Změna formulace žalobcem navržené omluvy a zdržovacího nároku soudem
118 Jak se bránit krádeži doménového jména .eu

- 120** V účinnost vstoupila nepřímá novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
125 Kdy je motorové vozidlo v provozu?
128 Odškodnění, resp. zvláštní odměna, při skončení obchodního zastoupení nebo distribuce
130 Rezervační smlouva v transakcích s nemovitostmi
132 Výkon cizozemského soudního rozhodnutí dle nařízení Brusel I a Brusel I bis v právním řádu České republiky
134 (Ne)dodržení sjednané formy dodatku smlouvy
136 Ochrana osobnosti nezletilých na internetu v kontextu rodičovské odpovědnosti

judikatura

- 140** Z aktuální judikatury Nejvyššího soudu

lifestyle

- 160** Vila Průhonice: nadčasová stavba pro soukromého investora sbírá ocenění v tuzemských realitních soutěžích
162 Kalábrie: dovolená na špičce boty
164 Nejedná se jen o úsporu času, ale i o komfort
166 Chci mít svá data v suchu, ne v Cloudu
168 EK představila, jak má Energetická unie zajistit potřebnou transformaci evropského trhu
170 Právo stavby a jeho hodnota
172 EET pohledem z praxe
174 Cesta diamantu
176 V BB Centru to žije
178 CFO Club
180 TALO kavalírka: nové bydlení ve finském stylu od YIT
182 Obchodní ředitel leasingové společnosti ALD Automotive Martin Štětina
184 Global Law Experts
188 Residence Trilobit: exkluzivní bydlení na okraji Prokopského údolí

Kdo lže, ten krade a kdo krade, může i zabít aneb dobré jitro tady vnitro

Změna je život. A protože do každé právní normy je potřeba jednou za čas zasáhnout, aby bylo stále co hledat, teď se na nás valí přestupky. Není se co divit, původní právní úprava z roku 1990 nemůže přestát test času a je potřeba ji zcela změnit.

V mezidobí totiž nastala řada změn, rozšířil se okruh přestupků, rozšířil se i okruh přestupců o právnické osoby, a konečně sama úprava je již zastaralá a nemoderní, a to jak z hmotně-právního, tak z procesního hlediska – uvádí fakticky předkladatel ve shrnutí důvodů, pro které je nová úprava potřebná (viz sněmovní tisk 555/0 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a sněmovní tisk 554/0 o některých přestupcích).

Takže přestupky. Ohledně tématu byla veřejně diskutována otázka registru přestupků a s tím souvisejících nových možností, jak na recidivisty. Zcela stranou, nebo jsem nezaregistroval, zůstala skutečnost, že nová právní úprava jde cestou zásadního zjednodušení, tzn. že se stávající právní norma fakticky rozpuští do většího počtu norem – cestou se pak pochopitelně s těmito normami bude moci dále pracovat – vyhlídky jsou více než růžové. Je to konečně i spravedlivé, neboť alespoň nebude moci nikdo považovat oblast přestupků vůči trestnímu a občanskému právu za chudého příbuzného. Navíc se pak stávající stav vyznačuje tím, že, zjednodušeně řečeno, máme paragrafů příliš málo, nebo naopak příliš mnoho, někdy se nám i kříží a potkávají, prostě není to nic moc.

Předkladatel své myšlenkové pochody při úvahách o koncepci úpravy (dělit, nebo sdružovat) zachytil ve stručnosti asi takto:

Nulová varianta, kdy by došlo prakticky pouze k úpravám stávající úpravy zákona o přestupcích, „kdy jsou skutkové podstaty přestupků vyskytující se na různých úsecích veřejné správy upraveny ve zvláštní části zákona o přestupcích [uvádí předkladatel], nepřipadá v úvahu“. Dále tedy předkladatel o této možnosti neuvažoval.

Varianta I by znamenala všechny skutkové podstaty přestupků, které se nepodaří „umístit“ do jednotlivých zákonů, upravujících různé úseky veřejné správy, shromáždit ve zvláštní části nového zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Varianta II předpokládá existenci kodexu všech přestupků. Tedy přesunutí všech skutkových podstat přestupků upravených nejen ve zvláštní části zákona o přestupcích, ale i ze všech dalších zákonů obsahujících přestupky a jiné správní delikty do jednoho kodexu.

Varianta III by pak spočívala „ve vytvoření samostatného zákona o některých přestupcích, který bude obsahovat pouze skutkové podstaty přestupků, které není možno převést do jednotlivých zákonů upravujících různé úseky veřejné správy, neboť v nich absentuje odpovídající hmotněprávní úprava konkrétních porušených právních povinností“ (uvádí předkladatel).

Pokud se pak jedná o hodnocení, předkladatel uvádí:

Varianta I by kladla větší nároky na obecnou úpravu odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. „Takový přístup by znamenal možný zdroj nebezpečí neustálých novelizací obecné úpravy, pokud by se do ní měly doplňovat další skutkové podstaty přestupků, které

nebude možné zařadit do zvláštních zákonů. Tento přístup byl tedy vyloučen pro jeho nepraktičnost z hlediska principu legislativní ekonomie“ (uvádí předkladatel).

Varianta II – zde předkladatel uvádí, že (doporučuji přečíst vše) „tato varianta by fakticky znamenala přesunutí všech skutkových podstat přestupků upravených nejen ve zvláštní části zákona o přestupcích, ale i ze všech dalších zákonů obsahujících přestupky a jiné správní delikty do jednoho kodexu. Tato možnost byla v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace k věcnému záměru zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (zákon o přestupcích) odmítnuta pro příliš široký záběr a obrovský počet skutkových podstat, jejichž shromáždění do jednoho kodexu by znamenalo vytvoření nesourodého katalogu skutkových podstat, který by byl pro adresáty značně nepřehledný. Z legislativního hlediska by navíc bylo obtížné zajistit pružnou reakci na neustálou fluktuaci právních povinností obsažených ve zvláštních zákonech, jejichž porušení by mělo být podle kodexu postihováno. Takové řešení je téměř legislativně neproveditelné, neboť si lze jen stěží představit, jaké náklady (zejména administrativní a technické) by tato změna vyvolala na straně věcných gestorů jednotlivých zákonů, a jak by docházelo k zabezpečování aktuálnosti skutkových podstat obsažených v kodexu, pokud by došlo ke změně hmotněprávního ustanovení v příslušném zákoně upravujícím výkon veřejné správy. Z legislativního hlediska by totiž bylo obtížné zajistit pružnou reakci na neustálou fluktuaci právních povinností obsažených v jiných zákonech, jejichž porušení by mělo být podle kodexu znakem skutkové podstaty přestupku. Nelze si totiž představit, jakým způsobem by se řešilo zajišťování vzájemného souladu jed-

notlivých skutkových podstat s povinnostmi obsaženými v jiných zákonech, které se poměrně často novelizují. Kodex by byl tedy měněn v závislosti na novelizacích jednotlivých zákonů, což by jistě nepřispělo k dodržování zásady legislativní ekonomie. Navíc pokud by kodex vznikl, jednalo by se o zcela nepřehledný katalog skutkových podstat přestupků, který by ohrožoval právní jistotu a předvídatelnost práva nejen u adresátů porušených právních povinností, ale též u příslušných správních orgánů“.

Jako nejvhodnější pak byla vybrána varianta III.

Stručně bych tedy shrnul, že vyhrála legislativní ekonomie, neboli vlk se nažral a koza zůstala celá. Plán legislativních prací byl v oblasti přestupků splněn, podařilo se doplnit obecnou část a vylepšit procesní úpravu. Pokud jde o jednotlivé skutkové podstaty, dělejte si uživatelé, co chcete a hleďte a hleďte, protože kdybychom měli sestavit katalog skutkových podstat, bylo by to prakticky nemožné a nebyli bychom schopni zajistit jeho aktuálnost.

Nevím. Já bych onen nesourodý a nepřehledný katalog uvítal, protože bych alespoň věděl, že jsem schopen z jednoho seznamu skutkových podstat zjistit alespoň hrubé rozlišení existujících skutkových podstat a následně hledat již v příslušných dalších právních normách. Jsem přesvědčen, že z praktického hlediska by to muselo znamenat pro běžného uživatele značné ulehčení. Za existence textu v datové podobě a fulltextového vyhledávání mi připadá argumentace nepřehledným katalogem poněkud nepřipadná, to bychom museli zrušit téměř celý český právní řád. Ovšem legislativní ekonomie je legislativní

ekonomie, to musí běžný uživatel pochopit. To bychom si pak mohli do budoucna obecně myslet, že by podmínky pro aplikaci práva měly být pro uživatele co nejsnazší a ještě by to i někdo vyžadoval.

Takže hodně štěstí při užívání nové přestupkové úpravy. ●

Mgr. Jaroslav Vaško

Pobočky:

- Praha: Sokolská 60, 120 00 Praha 2, tel.: 224 912 310, vyřizuje pohledávky DP hl.m. Prahy
- Přerov: nám. T.G.Masaryka 11, 750 02 Přerov, e-mail: akprerov@akbsn.eu
- SR: Špitálska 10. P.O.Box 22, 811 08 Bratislava, Slovenská republika

Naše kancelář poskytuje právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti práva obchodního, občanského – procesního i hmotného, správního, rodinného, pracovního a trestního. Zabýváme se i rozhodčím řízením. S nárůstem klientely a rozšířením poskytovaných služeb jsme zřídili další pobočku v Praze a pobočky v Přerově a ve Slovenské republice. Právní služby poskytujeme v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém a polském. Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o. je členem mezinárodního sdružení International Jurists a může prostřednictvím tohoto sdružení zajistit poskytování právní služby po celém světě.

**Advokátní kancelář
byla vyhodnocena jako
„Právnícká firma roku“
v oblasti trestního práva
za rok 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014.**

Aby se nám obžalovaní neulejvali

Médií servírované problémy, zejména, jsou-li zrozeny v konjunkci parného léta a okurkové sezóny, by neměly být brány příliš vážně. Ale tohle je něco jiného, protože už mě to taky párkrát napadlo. Stojím v soudní jednáčce, předseda senátu čte trestní rozsudek a já mám pocit, že někdo chybí. Tak to čekuju a vidím: státní zástupce – je naproti, soudce – zrovna mluví, senát – na značkách, zapisovatelka – taky. Jsem tu i já, tak sakra kdo chybí? Že by tu chyběla spravedlnost? Ale pak jsem na to přišel. Většinou. Obžalovaný. Ten parchant! Všichni, co tu jsme, musíme stát a poslouchat něco, co nás vůbec nezajímá, a on si leží doma na faulenci a kope do peřin. Nejen zločinec, ale ještě ulevák. My pracujeme a pán se válí. Pročejž jsem rád, že si toho všimli novináři, ti naši hlídaci psové, a že se taky hned několik chytrých hlav dalo dohromady a chtějí doplnit trestní řád o povinnost obžalovaného být persónlich u vyhlásování rozsudku. Jen ať si pěkně vyžere, co si natropil.

Je jasné, že se ozve spousta námitek. Především, že to nemá logiku, aby obžalovaný musel být u čtení rozsudku na prvním stupni, když v odvoláče se s ním prakticky nepočítá. To je jednoduché, tak se zavede povinná účast

i u vyhlásování odvolacího rozhodnutí. Alespoň se soudci a obžalovaný seznámí. Rozliční štouralové budou namítat, že když má obžalovaný právo se hájit, jak uzná za vhodné a třeba nevpovídat, dokonce má právo se soudního řízení neúčastnit, tak proč by vyhlásování rozsudku mělo být něco jiného. No prostě proto. Hezky to vypadá, když tam tak stojí a čumí jak puk. A taky je to důležité na prevenci. Jasně, někdo bude jamrovat, že taková generální prevence je především v samotném odsouzení nežádoucího jednání a taky v rychlosti, s jakou je pachatel pravomocně odsouzen. A individuální prevence, tedy náprava obžalovaného, může fungovat, jen když uzná vinu a činu lituje. A to ještě jen někdy. Jsou tací, co před soudem litovali svých činů tolikrát, že už jim to nikdo nevěří. Ovšem cože je to za prevenci, když hned po vyhlášení rozsudku podá obžalovaný odvolání a řve, že je nevinný. Kdepak, je úplněš fuk, jestli je obžalovaný nevinný nebo vinný. Podstatné je, že tam bude a každý si na něj může ukázat prstem a dobře si ho prohlédnout. Šmejda jednoho odsouzeného. A určitě taky přijdou kverulanti s tím, že je to zase jenom jeden z kroků duševní kolektivizace. Že prý výrok soudu musí obžalovaný respektovat a je-li jeho součástí i trest, musím se mu podrobit, ale nikdo a nikdy nemůže po obžalovaném chtít, aby ho vnitřně akceptoval a souhlasil s ním. A zejména ne, je-li přesvědčen o své nevině a ke všemu má i reálnou šanci, že se všechno ještě změní. Takže výrok o vině považuje za zásadní osobní újmu, pokoření, které snad odvolací soud napraví. K tomu se přidají chytráci, kteří budou spekulovat, na kolik nás to jako stát a jeho daňové poplatníky přijde, když chlapa nakonec po dalších peripetiích opravdu zprostit a on bude chtít náhradu. Jako že za újmu na cti a zásah do osobnostních práv, utrpěný v důsledku povinnosti veřejně si vyslechnout rozsudek, který o něm tvrdil, že je zločinec. Lidé z Úsvitu nebo z Rekonstrukce státu či podobného spolku by pro ten případ asi navrhli zrušit to blbě ustanovení o zprošťujícím rozsudku. Ostatně co je to za nevinného člověka, když ho musej soudit? Ale to náhodou vím, tohle neprojde. No ale dalo by se to celé podat podle toho vtípu z totáče. V základu šlo o to, jaký lidský zážitek je nejkrásnější. A nevyhrál to žádný sex, nebo pití piva, ale zážitek občana, kterého ho ve čtyři ráno vzbudí zvonek u bytu,

když otevře tak za dvěma jsou tři chlapi v kožácích a on jim může, považte tu rozkoš, říct: „Pánové, to je omyl, pan Novák bydlí o patro výš“. Takže takovému odříznutému od šibenic vlastně justice taky zajistila nejkrásnější životní chvíli, tak za co by ještě chtěl prachy?

Trochu jenom nevím, jak to zařídit, aby tam ten lotr jen tak nestál a nemyslel si na bůhví co. Aby vnímal. Anebo dokonce, aby se nedíval na soudce a intenzivně si neřikal: „Polib mi pr.e!“. Tak toho se holt budou muset zase ujmout chytré hlavy a mohou to klidně být soudruzi z NDR a vymyslet takový přístroj, co se obžalovanému nasadí na hlavu a my si pak pěkně přečteme, co si myslí. No a k tomu už bude zbývat jen doplnit trestní zákoník o jeden paragraf hned za pohrdání soudem. Jmenovalo by se to třeba nedostatek litosti při vyhlásování rozsudku nebo tak nějak. A mohlo by to mít i kvalifikovanou podstatu, podle které by se trestného činu v druhém odstavci dopustil ten, kdo nejen že činu nelitoval, ale ještě se, při vyhlásování rozsudku tvářil drze soudou rovnou do očí. A pak už světu nebude nic podstatného chybět. Tedy snad kromě toho, že by se to mělo zavést i v civilu. Protože to, že někdo dostane pár tisíc peněžáku za hospodskou rvačku není nic proti tomu, když musí někdo zaplatit pár milionů náhrady škody. Tak proč zrovna tyhle syčáky civilní šanovat? Hr na ně a nikoho neživte! ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.

**Brož
& Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Opencard a Blanka aneb co s nimi?

Jak je v Praze známo, nejvíce diskutovanými problémy české metropole za poslední léta jsou vyhozené peníze za Opencard čili kartu Pražana a dále výstavba a zpoždění předraženo tunelu Blanka v důsledku nevhodných kabelů, které nasákly vodou a musí být vyměněny. Za žádný z obou problémů se samozřejmě nikdo nepřihlásil k odpovědnosti. Řešení se rovněž nenašlo, protože se na něm politici ani radní nedohodli. Částky ve hře jsou nemalé, ostuda převeliká, nicméně neadresná, takže se až tolik nestalo. Nemíním se však nyní trefovat do jednotlivých výroků či postojů zúčastněných, nýbrž přicházím s návrhem, jak tyto problémy jednou provždy a elegantně vyřešit. Po dlouhém přemýšlení jsem totiž dospěl k závěru, že jediným východiskem z neutěšené situace může být pouze sloučení Opencard i Blanky do jediného projektu. Jak jsem k tomu dospěl? Geniální řešení bývají často velmi jednoduchá. Pořád se bádá nad tím, co s Opencard a kdy bude konečně Blanka otevřena? No a není to už Vám bystřejším jasné? No proč se tedy rovnou nezeptat, kdy bude ta Blanka open? Ano, to je ono! Cítíte tam konečně ono magické spojení Opencard a Blanky? Jak z původních dvou problémů bude existovat už jen jediný? Já zde ovšem hodlám demonstrovat, jak jednoduchým řešením oba problémy zmizí! Takže Vás už nebudu dále napínat, neboť cítím, jak hoříte nedočkavostí.

Nejdříve stručně k vysvětlení pojmů. Opencard je malá plastová kartička o velikosti platební karty, která měla sloužit k placení všech možných služeb, ale zůstalo jen u MHD, což je – pro Nepražáky – městská hromadná doprava. Ta slouží samozřejmě i pro Pražáky, podobně s ohledem na možný nesprávný výklad

předchozí věty. Pořád musím mít na paměti, že píšu hlavně pro právníky, nikoliv pro normální lidi. Za Pražáka považujeme všechny, kdo v Praze bydlí, bez ohledu na to, zda se tu narodili, anebo se sem jen přestěhovali a nyní zde žijí. Kdyby nežili, půjde o bývalé Pražáky. Tunel Blanka je tunel, který se pracně kopal mnoho let, občas způsobil sesuvy půdy a tím změny povrchu hlavního města. Má sloužit automobilům, ale zatím neslouží, protože do tunelu napřelo a není jasné, zda tam byly položeny správné kabely. Levnější, tedy vodě nevzdorující, jak se domnívali projektanti podle zadání stavby suchého tunelu, anebo naopak vodě vzdorující, když ovšem nikdo nepočítal s tím, že by kabely mohly přijít do kontaktu s vodou. Paní primátorka věc komentovala radikálně, její slovník varioval od jednoho k více debilům, kteří za to asi mohli, ovšem řešení v nedohlednu a ani nevíme, kolik těch debilů nakonec bylo. Paní primátorka se však aspoň zviditelnila, účelu bylo dosaženo. V současné době se Blanka řeší, proběhla již i arbitráž coby kouzelný všelék, který má sejmut z beder radních odpovědnost za jakékoliv rozhodnutí, a zbývá jen čekat, kterou advokátní kancelář doporučí protistrana paní primátorce jako nejvhodnější, resp. s kterou se protistrana nejlépe dohodne. Co na tom, že z toho někteří advokáti budou zoufalí, je to prostě nový způsob, jak zamezit dlouhým taháním, vždyť není nic lepšího než vybrat právní zástupce společně. Je škoda, že nelze i společného, ten by se ovšem ocitl ve střetu zájmů a jako takový by mohl pomýšlet na předčasný důchod poté, co byl vyobcován příslušnou komorou. Arbitráž nakonec rozhodne a problémy budou zdánlivě vyřešeny, ovšem za jaké náklady a s jakým zpožděním, když lze počítat, že strana poražená zkusí rozhodčí nález zrušit obecným soudem za každou cenu? Z tohoto pohledu pak tedy existuje jen jediné řešení.

Sloučení Opencard a Blanky – geniální a prosté. Opencard, jak již bylo řečeno, se používá v MHD v Praze. Nevím, kdo vymyslel tento název, asi někdo rádoby hodně světový, ale chtěl asi naznačit, že karta není „zavřená“ pro jiné využití. Čehož nyní využijeme v tunelu Blanka. Povolíme tedy vjezd jen majitelům vozidel, kteří se prokáží kartou Opencard. Pouze s touto kartou bude možné zaplatit mýtné za průjezd Blankou. Jsem si vědom, že původně neměl být průjezd zpoplatněn, ale doba si žádá řešení, byť i třeba zoufalými činy. Karta se nám rovněž osvědčí při otevírání poruchových dveří nouzových východů, při dopravních zácpách ke krácení dlouhé chvíle nebo při karetních hrách s podobně postiženými motoristy. Tím ovšem výčet skvělých nápadů nekončí. Co takhle občasně losování čísel karet s praktickými výhrami v podobě možnosti otisknout ruku, nohu nebo jinou část těla do zdi tunelu a vybudovat tak stěnu slávy? Nebo návštěvu technických prostor tunelu s vrcholným bodem programu – obhlídkou proslavených kabelů? Zde ještě spojenou s lidovými hrami typu na slepou bábu, člověče, nezlob se (když nenajdeš východ), na schovávanou, kde nás nikdo nenajde, či šplhání po stěnách neboli první pražská feráta. Sprejeři budou vyzváni k výzdobě stěn díky masivní kampani s názvem „Šminky pro Blanku“, což při její délce zachrání pražské památky na dalších 20 let bez nutnosti pravidelných čistících investic, při výlukách provozu bude možné Blanku využívat jako větrný testovací tunel pro formulí, jedna, dva, tři až patnáct, a jako zlatý hřeb uvážujeme o přestěhování blanických rytířů do nového objektu, když sem stejně patří. Ke všem těmto a dalším aktivitám bude opravňovat malá plastová kartička, z proklínané přeměněná na takřka čarovnou. Při takto všestranném využití pak nebude problém zaplatit roční poplatky za její provozování

firmě, která ji s nasazením maximálního úsilí vysoutěžila a stvořila, anebo zaplatit v rámci vypořádání částku, která by dříve Prahu položila, a do budoucna už s daným plastem hospodařit po svém.

Pokud jde o problém s kabely v Blance, je řešení hned několik. Analogicky s Opencard, kde město vymyslelo moderní řešení s papírovými kupóny na MHD, které nás vrátilo zpět do časů, kdy jsme slavnostně otevřeli první linku metra, lze i zde jednoduše kabely vyjmout, čímž nám kromě světla, kyslíku, dopravních značek a jiných maličkostí odpadne bádání nad tím, zda jsou kabely do sucha či mokra. Polévat je vodou z konve nedoporučuji, nemám nic proti technickým testům, nicméně vodou se nemá plýtvat a polévat kilometry kabelů nepřinese nic dobrého, obzvláště po letošním suchém létu. Další variantou je ponechání kabelů tam, kde se v současné době nacházejí, pokud je ještě neodnesli sběratelé kovů do výkopen navzdory legislativním snahám, a odstraňování případných vad až poté, co se vyskytnou. Zde je riziko permanentního výpadku tunelu pro pražskou dopravu, což ovšem přinese spoustu radosti bruslařům, skejtákům, cyklistům a tunelochodcům. Poslední variantou by bylo kabely vyměnit, což je řešení zvolené magistrátem, které snad umožní otevření Blanky, což samo o sobě není až tak šilené, naneštěstí ovšem neřeší současně problém Opencard. Polovičatá řešení prostě nejsou žádná řešení a i sebelépe fungující tunel bez Opencard není nic než drahá roura pod Prahou, zatímco při spojení s kartou půjde v duchu mých doporučení o sofistikovanou dopravní tepnu, galerii moderního umění, testovací zázrak i zábavní eldorádo pro nejširší veřejnost. A já nemám nic proti tomu, budu-li vyobrazen na kartě namísto loga a tunel osazen velkou mosaznou tabulí se sprá-

vedlívým oceněním mého přínosu této stavbě. Navíc by pak kartě i tunelu slušela nová jména, symbolizující současně jejich intenzivní propojení. Zde doporučuji Openblank (nemusí se líbit feministkám) či Carblanku (celosvětově jasné, že je pro auta, nikoliv pro pěší) pro tunel, anebo Blankokarta (zní odborně) s Pragotunelem (vystihující období jejího vzniku) pro kartu. ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát

Vejmelka & Wunsch s. r. o.

 VEJMELKA & WUNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

O mafii... s Mafiánem?

Potkal jsem kamarádka. Pozdravil jsem ji a ona mi odpověděla: „Ahoj Mafiáne!“ To mne překvapilo. Zeptal jsem se jí, proč mi tak říká. Prý, že je to moje přezdívka. Mám si toho vážit. Přezdívku má jen ten, kdo něco znamená. A názorně mi to ilustrovala příklady „celebrit“.

Nebudu prozrazovat, kdo je Loutkář, Elektrikář nebo Popleta. Asi je znáte. Loutkář „vodí“ jednoho významného politika. Elektrikář pracuje pro významnou energetickou skupinu. A Popleta? Ten je prý dokonce z mého oboru. Jako partner velké právnické firmy používá sofistikované modely práce s klienty, zejména při fakturaci. Co se týče vlastní práce, někdy se do toho ale zamotá. Prostě Popleta...

Já prý mám přezdívku Mafián proto, že „dovedu věci zařadit.“ To mi spadl kámen ze srdce. Jsem na tom vlastně dobře. Co čekáte od advokáta? Že věc vyřídí nebo že se do ní zamotá?

Má přidrzlá kamarádka mě nicméně přiměla zamyslet se nad tím, jestli náhodou skutečně nejsem mafián. Neměl bych být sám sobě podezřelý, když se to o mně říká? Je možné, že by vyrostl mafián právě ze mne, který v mládí hltal Chobotnici a držel palce Cattanimu?

Pravda, při sledování filmů se divák ztotožňuje s hlavním hrdinou, a to zpravidla o to více, oč více se mu líbí hlavní hrdinka (přiznávám, že se mi v Chobotnici adolescentně líbila Barba-

ra De Rossi). Určitě se ve mně ale později něco porouchalo. Jako dospělého mě už najednou vůbec nebavilo sledovat českou verzi „Akce čisté ruce“. Nedokázal jsem se ztotožnit s hlavním hrdinou. A mám podezření, že to nebylo jen proto, že příběh postrádal sexy-hrdinku. A jako advokát si dokonce poslední dobou kladu znepokojivé otázky typu: Má policie právo jít po krku premiérovi a položit vládu bez pádných důkazů? Má na to právo, i kdyby se nakonec ukázalo, že hlavní subreta je prodejná holka?

O mafiích dnes mluví kde kdo a označuje za ně kde co. Zkoumal jsem, proč to tak je a učinil jsem jeden zajímavý závěr. Než se s vámi o něj podělím, mějte se mnou ale trochu trpělivosti. Znáte Platónův příběh o Jeskyni stínů?

Existuje jeskyně. Její prostor je rozdělen na tři sektory. V prvním sektoru žijí čtyři lidé v okovech. Budu jim říkat otroci. Jsou spoutáni a vidí jen na skalní stěnu před sebou. Ve druhém sektoru za nimi procházejí svobodní lidé a nosí různé předměty. Ve třetím sektoru, za svobodnými lidmi, hoří veliký oheň. Ten vrhá stíny osob a předmětů na skalní stěnu v prvním sektoru. Otroci vidí jen to, co se před nimi promítá. Považují to za skutečnost. Nic jiného neznají. Znájí jen svět stínů.

Jednoho dne propustí jednoho z otroků. Sejmou mu okovy. On se poprvé v životě otočí a osleplí jej světlo ohně. Klopýtá přes druhý a třetí sektor, až dojde k východu z jeskyně. A teď, když jeho oči přivykly světlu, vyjde z jeskyně. Vidí slunce a celý ten nádherný, barevný svět. Cítí vůni květin. Slyší zpěv ptáků. Nejprve tomu nevěří. Pak pochopí, že skutečnost je úplně jiná než šedivé stíny na skalní stěně. Běží zpět ke zbývajícím otrokům. Nadšen jim vypráví o svém objevu. Co myslíte? Uvěří mu? Nebo ho budou považovat za blázna?

Asi vás neohromím myšlenkou, že stejně jako oheň v jeskyni promítal zkreslené obrazy stínů na skalní stěnu před otroky, promítají nám dnes politici přes média své pečlivě vyráběné vize. Vytvářejí vox populi. A když se dívám z okna své kanceláře na staleté náhrobky na Starém židovském hřbitově, napadá mne, že podobné projekce probíhaly už v dobách, kdy ještě žili ti, kdo zde leží. Židé zprvu jako jediní mohli půjčovat peníze. Půjčovali je obchodníkům i králům. Spravovali dluhy, vedli o nich záznamy a drželi dlužní úpisy. A vždy, když se někdo mocný chtěl zbavit dluhů, promítl divákům obraz

ošklivého žida, vyvolal pogrom a spálil dlužní úpisy. Poněkud drsné oddlužení.

Ale teď už konečně k tomu, proč jsou dnes média plná mafií. Proč se vytvářejí obrazy advokátů, justiční, exekutorské a insolvenční mafie?

Politici zaměřují své vize na nejsilnější cílovou skupinu. Ze statistik plyne, že je u nás už více dlužníků než věřitelů. Co tedy budou promítat voličům na skalní stěnu? Logicky něco, co se líbí dlužníkům. Ostatně podobnost dlužníků s otroky není čistě náhodná. Dluh je historicky spjat s otroctvím. Již v Mezopotámii byla větší nároků z důvodu dluhů.

Advokát podává žalobu na zaplacení dluhu. Soud odsuzuje dlužníka k zaplacení dluhu. Exekutor vymáhá dluh. A když je dluhů moc, rozrazi se dveře a přijde insolvenční správce. A to se dlužníkům nelíbí! A tak nám dnes politici přes média promítají místo obrazu ošklivého žida obrazy ošklivého advokáta, soudce, exekutora a insolvenčního správce. My s těmi právníky – mafiány zatočíme! Hodíme je lvům! Ať většinový volič – dlužník vidí, že bojujeme za něj! A ještě se pobaví.

Malý test pozornosti. Proč u nás nemáme notářskou mafii? Notáři jsou přece také právníci. Také pracují s dluhy. Tak proč? Nevíte? Zde jen důkazem opaku potvrdím svůj závěr. Je to proto, že notáři pracují s dluhy zemědělců. A mrtví už volit nemohou.

Jako advokát jsem ve vedení advokátní komory. Jako insolvenční správce jsem ve vedení asociace správců. Nějakou dobu jsem byl soudce. Tři oškliví právníci v jednom těle. A ještě mám útes Yula Brynnera. Lidé si mě dobře pamatují. Něco mi říká, že jsem jak stvořený pro boj se lvy v aréně.

Tak jsem nebo nejsem Mafián? Existuje advokátní, justiční, exekutorská a insolvenční mafie? Co myslíte?

Máte rádi Stínadla? Sedáváte často v jeskyni před skalní stěnou? Nebo jste raději na čerstvém vzduchu? ●

JUDr. Michal Žižlavský,
advokát a insolvenční správce
ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

ZIZLAVSKY
Advokátní kancelář - Insolvenční správce

ZIZLAVSKY

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ
KANCELÁŘ

**Chytří lidé problémy řeší,
moudří se jim s námi vyhnou ...**

- testy insolvence
- rozhodovací analýzy
- neformální restrukturalizace
- soudní reorganizace
- zastupování

Nový člen skupiny Rödl & Partner – přichází Optimus Consult & Invest

Mezinárodní poradenská kancelář Rödl & Partner se rozšířila o nového člena, společnost Optimus Consult & Invest a.s., nově pod názvem Rödl & Partner Optimus Consult a.s. Po necelém roce od úspěšného spojení s daňově auditorskou poradenskou kanceláří Vorlíčková Partners tak Rödl & Partner přichází s další expanzí, tentokrát posílením v oblasti podnikového poradenství.

Optimus Consult & Invest je velmi úspěšnou poradenskou společností, jež pod značku Rödl & Partner přichází po více než dvaceti letech působení na trhu, konkrétně v oblasti dotačního poradenství a investičních pobídek. Tým Optimus Consult & Invest posílí stávající oddě-

lení podnikového poradenství Rödl & Partner. Společnými silami tak budou moci rozšířit záběr poskytovaných služeb.

„Jsem přesvědčen, že spojení obou kanceláří přinese další rozvoj a z kvalitnější našich služeb ve prospěch klientů. Tímto potvrzujeme i dosavadní úspěšnou spolupráci se společností Optimus Consult & Invest,“ hodnotí řídicí partner společnosti Rödl & Partner Petr Novotný. V ob-

lasti veřejné podpory byla kancelář Rödl & Partner vždy silná v investičních pobídkách. Pouze přidruženou část poradenství tvořila agenda strukturálních fondů EU, jejíž zajištění vyžaduje odborné kompetence: od přípravy předběžných i plných žádostí o dotaci, přes organizaci výběrových řízení, administraci změnových řízení a žádostí o platbu, až po monitoring během udržitelnosti projektů. S tímto know-how Optimus Consult & Invest přichází. ●

OPTIMUS CONSULT & INVEST → **Rödl & Partner**

Nové zkušenosti, osobní přístup

Spojením s Optimus Consult & Invest posílujeme především v oblasti dotací a investičních pobídek.

- > právo
- > daně
- > audit
- > business process outsourcing
- > management & business consulting

... vše z jedné ruky

Praha | Brno
www.roedl.com/cz

Posílujeme naše základy
> 314 poradců > jedna společnost

Nová advokátní kancelář – NOVALIA

Šestice advokátů ze dvou mezinárodních právních firem otevřela novou advokátní kancelář v Praze pod názvem NOVALIA. Zakladatelé Pavel Marc, Vladislava Nejedlá, Jakub Císař, Tereza Jandáčková a Kamil Staněk doposud působili v korporátním oddělení v pražské pobočce angloamerické firmy DLA Piper. Jejich kolega Ondřej Mánek přichází z vídeňské mezinárodní kanceláře Wolf Theiss.

NOVALIA se zaměří na právní poradenství inovativním podnikům v sektoru IT služeb, farmacie a zdravotnických prostředků, finančních služeb a médií. Mezi dlouholetou klientelu týmu ovšem patří také podniky v tradičnějších odvětvích, jako je strojírenství a potravinářství. Hlavní odbornosti advokátů nové firmy jsou fúze a akvizice s přeshraničním prvkem, financování včetně venture kapitálu, regulační předpisy ve zmíněných odvětvích, a příprava komerčních smluv se znalostí obchodních zvyklostí v dané branži.

NOVALIA se nastěhovala do prostorů v nejvyšším patře budovy Deutsche Bank v Jungmannově ulici v Praze. ●

Clifford Chance slaví 20. výročí svého působení v České republice

Pražská kancelář Clifford Chance patří již po dvě desetiletí mezi přední advokátní kanceláře působící v České republice. Na oslavu tohoto výjimečného úspěchu a jako poděkování svým klientům, bývalým i stávajícím zaměstnancům a kolegům z dalších kanceláří Clifford Chance proto uspořádala pražská kancelář letní párty, která se konala ve Ville Richter.

Tento gastronomický areál, který zahrnuje restaurace a vinici a nachází se na Malé Straně v těsné blízkosti Pražského hradu, tak poskytl této speciální události ideální zázemí. Hosté si mohli vychutnat nejen báječné občerstvení, skvělá vína a osvěžující koktejly, ale zároveň se

za zvuku hudebního doprovodu kochat úchvatným výhledem na celé město.

Večerem hosty provázela známá česká moderátorka Lejla Abbasová, která se angažuje i v humanitárních projektech. Úvodní proslovy měli Vlad Petrus, jeden ze zakladatelů a bývalý vedoucí partner pražské kanceláře Clifford Chance, Alex Cook, stávající vedoucí partner pražské kanceláře, a Matthew Layton, vedoucí partner zodpovědný za celou mezinárodní síť kanceláří Clifford Chance. Ve svých projevech krátce shruli historii pražské pobočky, její úspěchy a plány do budoucna. Lejla pak zdůraznila charitativní aktivity, které firma realizuje v České republice i v zahraničí, což je oblast, v níž se angažuje i její nadační fond Asante Kenya.

Za 20 let své existence se z pražské kanceláře Clifford Chance stala jedna z nejvýznamnějších advokátních kanceláří působících na českém a slovenském trhu. Pražská kancelář se postupem času stala synonymem pro průlomové transakce významné co do objemu i prestiže, služby špičkové kvality a především integritu.

U příležitosti tohoto jubilea Vlad Petrus uvedl: „Jsem neobyčejně hrdý na to, že jsem mohl být součástí tohoto úžasného příběhu. Když se podívám zpět na všechny ty skvělé okamžiky,

keré jsme zažili, zdá se mi, že naše společná cesta uběhla neuvěřitelně rychle.“

Vedoucí partner Alex Cook k tomu dodal: „Do firmy jsem nastoupil před 10 lety a jsem velice rád, že jsem se mohl na rozvoji pražské kanceláře podílet.

Tajemství našeho úspěchu spočívá ve skvělém týmu, který tady v Praze máme, a v kooperativním duchu, který nám umožňuje hladkou spolupráci jak v rámci české kanceláře, tak s kolegy ze zahraničních poboček Clifford Chance. Díky takové podpoře jsem si jistý, že i dalších 20 let bude podobně úspěšných.“ ●

CMS znovu zvolila svého výkonného předsedu na další čtyřleté funkční období

V dnech 25. – 27. června se partneři CMS sešli v Paříži na svém výročním zasedání, aby prodiskutovali budoucí obchodní strategii a plány pro další růst firmy patřící mezi top 10 mezinárodních právnických firem. Zasedání se zúčastnilo přes 550 partnerů z téměř 50 měst po celém světě.

Výkonný předseda Cornelius Brandi, který byl znovu zvolen na druhé čtyřleté funkční období, k tomu uvedl: „CMS v průběhu let dosáhla dominantního postavení v transakční práci.

Naše vynikající finanční výsledky dosažené v roce 2014 s meziročním zvýšením příjmů o 11 % jsou toho odrazem. Tyto výsledky prokazují, že jsme podstatně zvýšili náš podíl na trhu v jurisdikcích, v nichž chceme působit. Navíc se neustále zlepšuje úroveň a kvalita mandátů, které dostáváme od našich klientů. CMS je proto na správné cestě.“

Na počátku měsíce června CMS zveřejnila své finanční výsledky za rok 2014. Celofiremní roční příjem byl ve výši 934,5 mil. EUR ve srovnání s příjmy za rok 2013, jež byly ve výši 842,1 mil. EUR. Čistý zisk se oproti roku 2013 zvýšil o 3,3 %.

Mandát Corneliuse Brandiho byl prodloužen na další čtyři roky do června 2019. Jako předseda je zejména zodpovědný za růst a strategické směřování CMS.

„Skutečnost, že partneři znovu zvolili úřadujícího předsedu, je znamením, že podporují současné směřování CMS.“ Cornelius Brandi dodal: „Jsem potěšen, že jsem byl znovu zvolen jako předseda i na druhé funkční období, a těším se na nové výzvy a další rozvoj v příštích čtyřech letech.“ ●

Havel, Holásek & Partners

sponzoruje vydávání nejlepší světové manažerské literatury

Advokátní kancelář Havel, Holásek & Partners se rozhodla podpořit vydání série nejlepších prakticky orientovaných světových publikací v oblasti managementu a přispět tak ke vzdělávání českých a slovenských podnikatelů a manažerů a ke kultivaci místního podnikatelského prostředí.

„Jedním z našich cílů je budovat moderní, chytrou firmu, která bude nejen poskytovat špičkové právní služby, ale zároveň bude své klienty inspirovat podobně, jako řada klientů inspiruje nás. Vybrali jsme proto to nejlepší z manažerské literatury napříč různými vydavatelstvími, ze které při vedení firmy také sami dlouhodobě čerpáme,“ říká řídicí partner kanceláře Jaroslav Havel.

První z podporovaných knih, která vyšla v červnu, nese název Vedení procesu změny (Leading Change) a jejím autorem je profesor managementu z Harvard Business School John P. Kotter. V červenci pak vyšla publikace Jak z dobré firmy udělat skvělou (Good to Great) od Jima Collinse, světoznámého poradce top managementu řady významných korporací. Obě knihy již v minulosti v České republice vyšly, některé podporované publikace se naopak na našem knižním trhu objeví poprvé - například další světový manažerský bestseller od Jima Collinse Firmy, které přetrvávají

(Built to last). Mezi sponzorovanými knihami bude také například Business etiketa a komunikace od Ladislava Špačka.

Celkově kancelář sponzorsky podpoří zhruba 10 titulů, a to v celkové částce přes 1,5 milionu korun. Některé publikace vyjdou také na Slovensku. „Věříme, že se nám tímto krokem podaří přispět k profesnímu rozvoji českých a slovenských podnikatelů a manažerů a další kultivaci místního podnikatelského prostředí,“ dodává Jaroslav Havel. ●

Ke globální organizaci EY se připojuje advokátní kancelář Weinhold Legal

Přední poradenská společnost EY rozšiřuje portfolio svých služeb o právní poradenství. Ke globální organizaci EY se připojuje advokátní kancelář Weinhold Legal, a to s účinností od 1. září 2015.

„Jsme přesvědčeni, že unikátní spojení naší poradenské činnosti s právní expertizou Weinhold Legal umožní další zkvalitnění služeb poskytovaných našim klientům. K dispozici klientům bude nový právní tým s více než 40 zkušenými odborníky. Věřím, že se nám podaří velký potenciál, který naše spolupráce přináší, maximálně využít a poskytnout našim klientům unikátní servis z hlediska rozsahu služeb i expertizy našich odborníků,“ říká Magdalena Souček, vedoucí partnerka společnosti EY v České republice a ve střední a jihovýchodní Evropě.

„EY je globální organizace s více než 190 tisíci profesionály, která operuje ve 155 zemích a za-

jišťuje právní služby v 65 jurisdikcích. Spojení s takovou bezprecedentní silou odborníků přináší pro naše klienty nesmírný mezinárodní dosah a přístup k hlubokým zdrojům mnohaoborových znalostí a zkušeností. Těšíme se, že na pevných základech naší téměř dvacetileté úspěšné historie v České republice dále rozvíme jedinečná multidisciplinární řešení, k jejichž průkopníkům patříme,“ říká Daniel Weinhold, vedoucí partner Weinhold Legal.

Obchodní firmy společnosti Weinhold Legal a všech společností skupiny EY v České republice zůstávají nezměněny, stejně jako kontaktní údaje a bankovní spojení. ●

Beroun Golf Club

**NE VŠECHNY PROBLÉMY
LZE ROZPOZNAT NA PRVNÍ POHLED.**

- Korporátní právo, M&A
- Obchodní právo, smluvní právo
- Právo nemovitostí, stavební právo
- Compliance, kartelové právo
- Podpora a poradenství českým podnikatelům při vstupu na německý trh
- Finanční právo
- Pracovní právo
- Soudní řízení, rozhodčí řízení, mediace
- Duševní vlastnictví
- Nový občanský zákoník – projekty implementace, školení

MY ŘEŠÍME PROBLÉMY DO HLOUBKY!

Advokátní kancelář Ueltzhöffer Klett Jakubec & Partneři je sdružením advokátů, které se vyznačuje obchodním myšlením a podnikatelským přístupem – právě tak, jak je tomu u společností našich klientů. Poskytujeme právní služby v českém, slovenském, německém a anglickém jazyce.

lidé

Matej Firický

Nový partner advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners

Advokátní kancelář Havel, Holásek & Partners jmenovala partnerem Mateje Firického. Matej Firický, který působí na Slovensku, se věnuje zejména právnímu poradenství pro privátní klientelu a rodinné podniky, daňovému právu a právně daňovému strukturování lokálních a mezinárodních transakcí, jakož i samotným akvizicím a prodejem společností zejména v odvětví bankovníctví, farmaceutického průmyslu a energetiky. Z pozice partnera bude Matej Firický též spoluzodpovědný za rozvoj bratislavské kanceláře.

V advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners je **Matej Firický** od února 2013. Předtím působil šest let v mezinárodní advokátní kanceláři White & Case, kde poskytoval komplexní poradenství klientům v oblasti práva obchodních společností a daní, pracoval také v bratislavské pobočce mezinárodní auditorské společnosti PricewaterhouseCoopers, kde se zabýval daňovým poradenstvím pro místní i zahraniční klienty. Matej Firický má rozsáhlé zkušenosti s poradenstvím privátním klientům, zejména v oblastech mezigeneračního transferu kapitálu, právního a daňového nastavení holdingových či finančních struktur a transakcí s mezinárodním prvkem. Specializuje se také na reorganizace společností, především v odvětví bankovníctví, farmaceutického průmyslu, energetiky, dopravy, nemovitostí a stavebnictví. Rovněž se zabývá daňovým strukturováním v oblastech bankovníctví, financí a kapitálových trhů, a také státní pomoci. Matej Firický vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Mateje Bela v Banské Bystrici (JUDr.) a Fakultu ekonomiky a managementu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitře (Ing.). Je autorem řady odborných publikací s právní či daňovou tematikou. Hovoří slovensky, česky a anglicky. ●

Vladimír Čížek

Schönherr jmenoval tři nové partnery

Pražská pobočka mezinárodní advokátní kanceláře Schönherr jmenovala tři nové partnery. S účinností od 1. srpna 2015 se novými partnery stávají Vladimír Čížek, Zoltán Pálincás a Gabriela Porupková.

Zoltán Pálincás

Vladimír Čížek působí v kanceláři Schönherr od roku 2013 a v rámci své osmileté právní praxe se zaměřuje zejména na fúze & akvizice, korporátní právo, kapitálové trhy a finanční služby.

Zoltán Pálincás je uznávaným advokátem s více než sedmnáctiletou praxí a rozsáhlými zkušenostmi v korporátním právu, smluvním závazkovém právu, restrukturalizacích a v pracovním právu.

Gabriela Porupková

Gabriela Porupková je zkušenou advokátkou s více než jedenáctiletou praxí. Specializuje se především na právo nemovitostí a fúze & akvizice.

Nově jmenovaní partneři se zapojí do vedení kanceláře, a to především v oblastech personalistiky, knowledge managementu a rozvoje obchodních příležitostí. ●

Michal Hrabovský

Tým mezinárodní advokátní kanceláře bvp Braun Partners posílili tři noví advokáti

Tým advokátní kanceláře bvp Braun Partners Praha se rozšířil o tři nové advokáty: Michal Hrabovský se stal vedoucím advokátem a posílil tým fúzí a akvizic. Martin Cír je zkušeným advokátem a bude se v bvp Braun Partners věnovat restrukturalizacím společností a soudním sporům. Nová advokátka Zuzana Štěpánková posílila tým specializující se na jednu z klíčových právní oblastí bvp Braun Partners, a to bankovníctví a finance.

Martin Cír

Zuzana Štěpánková

Michal Hrabovský vystudoval právo na Masarykově univerzitě v Brně i na Univerzitě v Cambridge, kde získal titul LL.M. Před příchodem do bvp Braun Partners působil v mezinárodní advokátní kanceláři WEIL, GOTSHAL & MANGES v Praze. Během své bohaté praxe se podílel na řadě významných transakcí pro domácí i mezinárodní společnosti, a to především v oblasti fúzí a akvizic, energetiky a nemovitostí. Rovněž se zabývá soudními spory a problematikou ochrany hospodářské soutěže. Hovoří plynně anglicky.

Martin Cír je absolventem Karlovy univerzity v Praze. Ve své právní praxi se zabývá především obchodním právem a právem obchodních společností, insolvenčními a restrukturalizacemi a vedením soudních sporů a rozhodčích řízení. Rovněž zastupuje klienty v trestních řízeních o majetkových a hospodářských trestných činech. Hovoří plynně anglicky a německy.

Zuzana Štěpánková vystudovala právo na Karlově univerzitě v Praze a studovala rovněž na právnické fakultě na rakouské Universitát Wien. Specializuje se především na právo týkající se bankovníctví a financí, dále oblast IT a duševního vlastnictví. Hovoří plynně německy a anglicky. ●

Změny v KŠD LEGAL

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o. mění strukturu svého vedení a právního týmu. Jeden ze zakladatelů advokátní kanceláře, Jan Štoviček, se přesouvá na pozici Of Counsel, tedy spolupracujícího seniorního experta KŠD LEGAL, a to především v oblasti sportovního práva. Jeho nástupcem v čele kanceláře se stává Martin Doleček, stávající partner KŠD LEGAL.

Jan Štoviček působí v advokacii přes dvacet let. Zhruba polovinu času strávil v čele kanceláře KŠD LEGAL, kterou spolu s Lukášem Trojanem zakládal. Výrazně se podílel na rozvoji sportovního práva v České republice. Úspěšně zastupoval Český olympijský výbor v kauze zne-

užívání olympijských symbolik Budějovickým Budvarem. Rychlostního kanoistu Jana Šterbu těsně před zahájením olympijských her zbavil obvinění z dopingu. Známá je i nedávná kauza českého cyklisty Romana Kreuzigera, jehož jméno očistil ve složitém sporu s Mezinárodní cyklistickou unií a Světovou antidopingovou agenturou. Je také rozhodcem Mezinárodního odvolacího soudu Mezinárodní automobilové federace. Jan Štoviček je zároveň prvním viceprezidentem Autoklubu ČR, kam nyní zaměří svou energii. Advokacie je úžasná disciplína, které se hodlám věnovat i nadále. Mám rád výzvy a motorsport mi nabízí novou motivaci. Svou nejbližší budoucnost vidím právě zde. Autoklub je tradiční instituce s obrovským potenciálem," vysvětluje Jan Štoviček.

Martin Doleček začal svou kariéru v KŠD v roce 2001. O jedenáct let později stanul spolu s Markem Bilejem po boku Jana Štovička a Lukáše Trojana coby nový partner KŠD LEGAL. Martin Doleček působí zejména v oblasti sporného řízení, arbitráží a obchodního práva. Je také rozhodcem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, působí mimo jiné i v rámci Legislativní komise Českého volejbalového svazu. ●

Jan Štoviček

Martin Doleček

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

PRAHA BRATISLAVA

WE KNOW HOW TO SCORE

www.ksd.cz

Činnost pražské advokátní kanceláře
WOLF THEISS zahrnuje všechny klíčové oblasti
 komerčního právního poradenství, zejména

- fúze a akvizice
- bankovníctví a finance
- projekty v energetice & infrastruktuře
- nemovitosti
- sporná agenda
- pracovní právo
- ochrana osobních údajů a právní úprava IT

ALBANIA AUSTRIA BOSNIA & HERZEGOVINA BULGARIA CROATIA CZECH REPUBLIC
 HUNGARY POLAND ROMANIA SERBIA SLOVAK REPUBLIC SLOVENIA UKRAINE

Profil advokátní kanceláře

WOLF THEISS

První kancelář WOLF THEISS byla otevřena ve Vídni před více než padesáti lety. Od té doby urazila velký kus cesty a advokátní kancelář WOLF THEISS se etablovala jako jedna z předních právních firem ve střední, východní a jihovýchodní Evropě. V současné době pracuje pro WOLF THEISS 340 právníků, kteří se profilují v různých odvětvích práva a sektorech podnikání.

Protože získané zkušenosti a know-how využívají ve 14 kancelářích v 13 zemích, mají jedinečné postavení, které jim umožňuje řešit potřeby klientů v oblasti práva a byznysu jak v jednotlivých zemích, tak napříč celým regionem.

Pražská kancelář byla otevřena v roce 1998 a v současné době patří k renomovaným mezinárodním právním kancelářím v České republice. Díky kombinaci znalostí českého, rakouského i amerického práva dokáže její právníci řešit stále širokou škálu problémů z nových perspektiv. Tým právníků, čítající 2 partnery, 8 advokátů a 6 koncipientů, je schopen poskytnout klientům nejen komplexní právní poradenství při jednotlivých transakcích, ale zajistit jim i dlouhodobou podporu při jejich každodenní podnikatelské činnosti.

Advokátní kancelář WOLF THEISS poskytuje poradenství ve všech oblastech obchodního práva. K její praxi neodmyslitelně patří zejména korporátní právo, bankovníctví, finance & kapitálové trhy, nemovitosti & výstavba, pracovní právo, řešení sporů, ochrana hospodářské soutěže, právo duševního vlastnictví a informační technologie, regulovaná odvětví & veřejné zakázky, energetika & infrastruktura. Jejimi klienty jsou tuzemské i zahraniční společnosti, domácí i mezinárodní finanční instituce, kterým poskytují poradenství při velkých akvizičních transakcích i investicích, projektech joint venture, financování a restrukturalizacích.

WOLF THEISS

Regionální pokrytí, sektorová specializace a prvotřídní kvalita – to jsou tři klíčové pilíře služeb pražské kanceláře WOLF THEISS

„Jsem nadšen atmosférou v kanceláři a charakterizoval bych své dojmy slovy: fantastický kolektiv, skvělé pracovní prostředí, chytrí ambiciózní kolegové s velkým potenciálem a chutí do práce, kolektivní duch, rychlá komunikace, skvělá podpora a spolupráce nejenom v rámci pražské kanceláře, ale i v rámci regionu a v rámci firmy“, tak hodnotí **nový partner Jan Myška** pražskou kancelář WOLF THEISS pár měsíců po svém nástupu. V rozhovoru s ním a s **partnerem kanceláře Tomášem Rychlým** jsme se věnovali nejen pozici pražské kanceláře na lokálním trhu, ale i současnému stavu na trhu právních služeb, jeho budoucnosti a perspektivám advokacie.

Tomáš Rychlý

WOLF THEISS v roce 2015. Jak byste situoval kancelář?

Tomáš Rychlý: Řekl bych, že jsme ve výborné kondici. Děláme špičkové transakce a špičkové projekty. Naší silnou stránkou je a bude to nejlepší nebo nejsložitější, co na trhu je. Konkuruje již nyní a naši ambicí bude i nadále konkurovat globálním firmám, které na pražském trhu jsou. Radili jsme například společnosti ČEZ v souvislosti s potenciální koupí společnosti Slovenské elektrárne, což byla a je komplexní a prestižní transakce. Víím, které advokátní kanceláře radily prodávajícímu a dalším uchazečům o tuto společnost, a myslím si, že jsme byli rozhodně v té nejlepší společnosti.

Jak vnímáte kancelář krátce po svém příchodu z jiné zmíněné globální advokátní kanceláře?

Jan Myška: Rozdíl, který vidím, je samozřejmě ve velikosti kanceláře oproti té, ve které jsem působil. Je to ale přesně to, co jsem chtěl a splňuje to beze zbytku mé očekávání. Je zde komornější, rodinnější prostředí s mnohem větší interakcí, osobní znalostí většiny lidí už po krátké době, co zde působím, pravidelná komunikace v podstatě se všemi vídeňskými partnery a většinou partnerů i z ostatních kanceláří.

Jan Myška

Jaké jsou Vaše vize, cíle a plány nejen pro rok 2015, ale pro následující období?

Tomáš Rychlý: Za sebe bych řekl, že potvrdit svoji roli mezi vedoucími kancelářemi. Nemám smysl zastírat, že z hlediska viditelnosti pražské kanceláře WOLF THEISS je stále co dělat. Samozřejmě je důležité, aby trh měl dostatek informací o tom, co děláme, jak to děláme a jaká je pozitivní odezva klientů. Chceme se nadále ucházet o klienty, kteří mají svoji bázi v České republice a ideálně mají zájem o komplexnější transakce nejenom v České republice, které samozřejmě rádi obslužíme, ale i jinde ve středoevropském regionu. Tady můžeme nabídnout koherentní síť a velmi homogenní, integrovanou kancelář, která operuje ve všem zemích střední a jihovýchodní Evropy.

Jan Myška: Mám radost právě z toho, že se nám daří nejenom získávat práci tady na trhu pro pražskou kancelář, ale získávat práci z českého trhu a předávat ji do ostatních kanceláří v rámci sítě WOLF THEISS. Momentálně naše rumunská kancelář pracuje pro našeho významného českého klienta, kterého se nám primárně podařilo získat pro zahraniční kancelář díky dobrému pokrytí regionu, ve kterém WOLF THEISS působí a kterého bychom zde možná nezískali jen díky působení v České republice.

Je tohle tím klíčem k získávání těch špičkových mandátů, o kterých jste mluvili, nebo po letech recese a době, kdy trh opět začal růst, je získávání takových mandátů snadnější?

Jan Myška: Je to samozřejmě pouze jedna z cest, kterých je mnoho. Nemůžeme se uzavírat před ničím, trh je otevřenější a živější. Nabídky jsou velice konkurenční, klienti vědí, že trh je poměrně velice kompetitivní, takže se snaží získat pro sebe ty nejlepší podmínky. Nevidím nějaké významné ulehčení v získávání mandátů, ale samozřejmě větší objem poptávky je pro nás velice potěšující a umožňuje nám více nabízet naše služby a samozřejmě ideálně získávat více mandátů. Mállokterá kancelář se může pochlubit sítí, která by pokrývala země, ve kterých působí WOLF THEISS. Druhá kompetitivní výhoda oproti globálnějším právním firmám působícím v České republice je, že získáváme řadu zajímavých mandátů od ostatních mezinárodních právních firem, které zde své pobočky nemají. Tyto firmy nemají mnoho chuti referovat práci tuzemským pobočkám právních firem, které jsou jejich přímými soutěžiteli na ostatních zahraničních trzích, což v případě WOLF THEISS neplatí.

Tomáš Rychlý: Souhlasím s Honzou. Náš jednoduchý vzkaz klientům je: regionální pokrytí, sektorová specializace (energetika, farmacie, nemovitosti a další oblasti) a prvotřídní kvalita. Než jsem přišel do WOLF THEISS, pracoval jsem pro pražskou pobočku velmi solidní, mezinárodní firmy, ale její pražská pobočka měla jen slabou interakci s londýnskou kancelář. My dostáváme reference od mnoha prestižních globálních firem a v zásadě jsem dnes častěji v kontaktu s rodilými mluvčími, se špičkovými advokáty špičkových firem z Londýna či New Yorku, než jsem býval na svém předchozí působišti. To je objektivní fakt a přispívá to i k profesionálnímu rozvoji nejenom mne osobně, ale i mladších kolegů.

Jaké jsou klíčové specializace kanceláře?

Jan Myška: WOLF THEISS má v pražské kanceláři například výjimečnou realitní praxi a je to viditelné z transakcí, na nichž jsme v poslední době pracovali. Nejvýznamnější transakcí letošního roku byl prodej obchodního centra Palladium. V předminulém týdnu jsme také uzavřeli koupi obchodního centra Varyáda v Karlových Varech. V současné době pracujeme na třech až čtyřech dalších transakcích zhruba stejného nebo podobného objemu. Podílíme se nyní, společně s naší vídeňskou centrálou a dalšími kancelářemi, na prodeji části sítě hobbymarketu Baumax. Takže realitní praxe překonala mé očekávání.

Tomáš Rychlý: V oblasti energetiky je naší ambicí mít neustále dobré informace o trhu a samozřejmě mít dobré kontakty. Nedávno

jsem například pořádali zajímavé setkání advokátů a podnikových právníků, kteří v sektoru energetiky pracují. Energetika je samozřejmě důležitý segment a my se snažíme pokrýt všechny významné oblasti, včetně plynárenství, ropného průmyslu, plyn a elektroenergetiky. Kromě ČEZu je naším významným klientem skupina KKCG / MND, pro niž jsme dělali potenciální koupi společnosti Net4Gas.

Jaká byla cesta k těmto specializacím? Je to letitá potřeba Vašich klientů, je to synergie matky nebo je to nějaká Vaše historická strategie, kterou jste kdysi zvolili, a toto je její výsledek?

Tomáš Rychlý: Jak říká básník (Vítězslav Nezval), je to trochu úmysl a trochu náhoda. Energetice se věnuji již mnoho let a nepřestává mne fascinovat. Vývoj trhu, regulace i technologií je velmi dynamický a je nutné ho sledovat. Mne např. do WOLF THEISS přivedl vedoucí partner naší budapeštské kanceláře, Zoltán Faludi. Měl již před lety obrovské renomé v oblasti energetiky a je vedoucím naší odborné skupiny pro projekty a energetiku v rámci WOLF THEISS.

Bude se po Vašem příchodu tato strategie nebo složení těchto odborných skupin (Practice Groups) nějak měnit?

Jan Myška: Neočekávám to. Mojí snahou je posílit a přispět k růstu a rozšíření záběru v těchto praxích. Nevidím důvod, proč by se měla měnit strategie, která je fungující a úspěšná, ale rozhodně se nebudeme ničemu uzavírat.

Plánujete nějaký personální růst?

Tomáš Rychlý: Když se najde osobnost, která lidsky a byznysově a z hlediska profilu své klientely dobře zapadne do naší firmy, tak bychom se tomu určitě nebránili. Na druhou stranu bychom nechtěli vytvořit situaci, že vzniknou relativně izolované týmy, které si budou navzájem konkurovat, nebo si lidsky nebudou sedět. Chceme mít jeden sehraný tým. Chceme pracovní, pragmatické, přátelské a neformální prostředí, ve kterém se dobře a efektivně pracuje.

Jan Myška: Naprosto souhlasím. Dobrá atmosféra v kanceláři, kolegiálnost, vztah mezi lidmi, přátelská atmosféra byl jeden z hlavních důvodů také mého rozhodnutí, které jsem bral v potaz při rozhodování o svém dalším působení. Je v našem zájmu toto zachovat, ale i posílit tým dalšími advokáty a koncipienty a rozhodně se nebudeme bránit rozumné expanzi. Na druhou stranu velice citlivě zvažujeme a bereme v potaz budoucnost současných kolegů v kanceláři, kteří se o její úspěšnost zasloužili. Mají své přirozené ambice stran profesního růstu a jejich postavení v rámci kanceláře.

Proč po letech, kdy nebylo vaši kancelář na trhu příliš vidět nebo nedávali jste o sobě tolik vědět, je najednou Praha tak posílena?

Tomáš Rychlý: Není tajemstvím, že tým se personálně velmi změnil v posledních pěti letech. Když jsem se stal v roce 2012 po odchodu mého předchůdce vedoucím pražské kanceláře, viděl jsem, že ačkoli naše kancelář dělá velmi zajímavou práci, bohužel se o tom na lokálním trhu příliš nevědělo. Myslím, že ekono-

mická krize a rozvoj technologií změnil parametry trhu. Dnes je pro advokáta přirozené, aby dělal třeba tento rozhovor nebo aby rozumným a důstojným způsobem publikoval informace o své činnosti tak, aby klienti měli relevantní informace a trh byl transparentnější.

Prozradíte mi, jaký je poměr síťové a lokální práce?

Tomáš Rychlý: Samozřejmě je obtížné dát exaktní odpověď, protože poměr se neustále mění. Podle okolností to může být 25 až 40 procent referované práce. Práce pro globální firmy může být čtvrtina až třetina, což je opravdu významný zdroj klientely.

Pochopil-li jsem vás dobře, tak tlak na získávání silných lokálních mandátů je něco, co tu stojí na prvním místě?

Jan Myška: Samozřejmě. Přes nepopíratelné oživení trhu a vylepšení situace to neznámá, že by najednou byla přehřátá poptávka po právních službách, převis poptávky nad nabídkou. Tak to není. To prostředí je, jaké je, a zůstane velice kompetitivní v delší době bez ohledu na to, že aktivita bude větší. Jsme za to rádi, víme o transakcích, které se připravují, které rozhodně budou významné pro trh a na kterých se bude moct podílet řada právních kanceláří. Očekáváme transakci v oblasti bankovníctví, která se pravděpodobně brzy rozběhne a která vyvolá pravděpodobně obdobný zájem, jako byl prodej retailové části CitiBank. Na druhou stranu to neznámá, že bude trh plně pokryt a že všichni právníci získají své vysněné mandáty.

Jaké jsou vaše nejzajímavější a nejnáročnější transakce za uplynulé období.

Tomáš Rychlý: Stali jsme se členy jak evropského tak českého panelu právních firem pro společnost ČEZ jako jedna z mála kanceláří a kvalifikace byla velmi náročná. Zejména byla

nutné prokazovat rozsáhlé zkušenosti v oblasti energetiky a nám se to podařilo. Dále jsme asistovali společnosti Lukoil koncem loňského roku při prodeji čerpacích stanic loni v prosinci v Česku, Slovensku, Maďarsku. V současné době pomáháme společnosti Lukoil v souvislosti s ukončením aktivit divize Lukoil Aviation v Česku a zastupujeme ji v ostře sledovaném sporu proti Státní správě hmotných rezerv ČR. Máme rádi složité, náročné, komplikované transakce i právní spory a jsme perfektně vybaveni klientům při tom pomoci.

Jak vidíte budoucnost právního trhu a poskytování právních služeb v ČR, řekněme v desetiletém horizontu?

Jan Myška: To je dobrá otázka, na kterou není jednoznačná odpověď. Úsporná opatření budou dál pokračovat a budou se dále rozvíjet. Už jsem zažil transakci, při které jsem neviděl ani klienta, ani protistranu, ani právníky protistrany a všechno proběhlo ve formě konferenčních hovorů a mailové korespondence. Myslím si, že řada kanceláří bude přicházet s modelem virtuální kanceláře. Možná bude postupem času odpadat používání standardní kamenné kanceláře, více se bude využívat pracovní flexibilita, práce z domova, využívání moderních komunikačních metod a médií. Že by ale plně nahradila standardní poskytování právních služeb nějaká webová rozhraní a automatizované systémy, ve kterých se budou generovat smlouvy po zadání pouze požadovaných parametrů, tomu bych úplně nevěřil. Myslím si, že trh, soutěž a finanční stránka zůstanou nadále poměrně citlivou a všemi sledovanou záležitostí a že řada kanceláří se bude snažit tomu čelit právě zefektivněním svého provozu a způsobu svého podnikání. ●

Autor: Miroslav Chochola
Foto: Boris Stojanov

Klíčové specializace pražské kanceláře WOLF THEISS

Advokátní kancelář WOLF THEISS poskytuje poradenství ve všech oblastech obchodního práva. K její praxi neodmyslitelně patří zejména korporátní právo, bankovníctví, energetika & infrastruktura, finance & kapitálové trhy, nemovitosti & development, pracovní právo, řešení sporů, ochrana hospodářské soutěže, právo duševního vlastnictví a informační technologie, regulovaná odvětví & veřejné zakázky. O jednotlivých praxích kanceláře jsme podrobněji mluvili s vedoucími právníky jednotlivých practice group.

Petr Syrovátko

Můžete krátce představit spornou agendu pražské kanceláře WOLF THEISS?

Petr Syrovátko: Naše advokátní kancelář je reprezentantem tzv. komerční advokacie. Již z tohoto vymezení činnosti je zřejmé, o jaké mandáty primárně usilujeme. Jedná se zejména o komerční spory a jejich řešení před obecnými soudy či rozhodčími tribunály, které souvisí s podnikatelskou či investiční činností našich klientů. Na tyto spory se zaměřujeme nejvíce a tvoří i základ naší praxe. Dále se aktivně věnujeme mandátům z oblasti finančních transakcí, regulatorních procesů včetně zastupování klientů ve správních řízeních, dále radíme klientům v řízeních před správními orgány. Velkou část naší praxe tvoří i mandáty spojené s restrukturalizací podniků či zastupováním věřitelů i dlužníků v insolvenčních řízeních. Neméně významnou složkou naší práce je také podpora ostatních týmů, například pracovního pod vedením Anny Diblíkové v řadě pracovních sporů, korporáčního a realitního při akvizicích a s tím spojeného požadavku na ocenění rizika probíhajících sporů, jejich časové a finanční náročnosti apod. Nelze pominout ani asistenci našeho pražského litigačního týmu v řadě přeshraničních sporů, kdy spolupracujeme na řadě kauz, které ve větší či menší míře zahrnují český právní aspekt. Je toho mnoho.

Uvedl jste, že se zaměřujete i na přeshraniční spory. V jakém poměru – ve vztahu k těm tuzemským – jsou přeshraniční spory zastoupeny ve Vaší praxi?

Petr Syrovátko: To je těžké kvantifikovat. Nicméně tvoří menšinu, oproti těm tuzemským, na které se zejména specializujeme. Je třeba si

uvědomit, že naši advokáti jsou zpravidla kvalifikováni pro zastupování před tuzemskými soudy. Není-li tedy žaloba podána v ČR či u zdejšího rozhodčího soudu, je naše poradenství v takovém případě přeshraničních sporech zpravidla omezeno na řešení či analýzu dílčí právní otázky, která se dotýká naší jurisdikce. Naše pražská litigační praxe je součástí litigačního týmu skupiny WOLF THEISS, který je největší v regionu. Toto ukotvení nám nejen umožňuje čerpat zahraniční know-how, nýbrž je i zdrojem řady zajímavých mandátů, které mají i regionální přesah.

Jaké nové trendy a výzvy vidíte na českém trhu pro rozvoj Vaší praxe? A naopak, co rozvoji Vaší praxe brání?

Petr Syrovátko: Je to nepochybně poradenství v regulovaných odvětvích, jako je např. zastupování klientů v řízeních týkajících se ochrany osobních údajů, ve správních řízeních apod. Rozvoj tradičních odvětví sporné agendy – tedy komerčních sporů – je závislý zejména na rychlosti justičního systému a vymahatelnosti práva. Pokud vedete složitý komerční spor, ale klientovi již při prvním setkání sdělíte, že ve všech instancích se bude soudit několik let, raději od sporu ustoupí nebo bude usilovat o jeho narovnání. A to i za cenu, že je v právu. Dlouhotrvající spravedlnost je odpiraná (i nákladná) spravedlnost. A o takovou klienti zpravidla nestojí. V businessu nemůžete nic plánovat na dobu delší, než je několik nejbližších let. Pokud se v této době nedočkáte konečného rozhodnutí a jeho výkonu, je to špatné. Časový aspekt soudních řízení a související vymahatelnost práva, resp. jejich zlepšení, je tedy z mého pohledu naprosto zásadní pro rozvoj „klasické“ sporné agendy, kdy klienti mi tuto domněnku každý den potvrzují. Bude-li dosaženo zlepšení v těchto oblastech uplatnění práva, povede to i k růstu důvěry v soudní systém a tím i k růstu naší litigační praxe.

Jaký aspekt Vaší práce je klienty nejvíce oceňován, resp. proč by měl klient jít se svým sporem právě za Vámi?

Petr Syrovátko: To je otázka primárně na klienty. Nicméně vedle zkušeností a kvality práce bych vyzdvihl zejména klíčový přístup, který je ve sporech spojen s důkladnou analýzou a oceněním rizika, které pro klienta vedení sporu představuje. Analýza časové náročnosti, nákladů a konečně i hodnověrné posouzení šancí na úspěch, je v naší kanceláři spojeno s každým novým mandátem. I když taková analýza nemusí být pro klienta příznivá a naopak ho vede k dohodě namísto soudní pře, dostane vždy od nás objektivní a na faktech založené posouzení jeho procesní situace, která mu pomůže se správně rozhodnout. Opakovaně se mi potvrdilo, že klienty je tento přístup na začátku sporu velmi oceňován a bývá podkladem pro jejich strategická rozhodnutí. Na tuto analýzu se u nás klient, bez nároku na zvláštní honorář, může vždy spolehnout.

Anna Diblíková

Jak významnou roli hraje pracovněprávní praxe ve Vaší kanceláři?

Anna Diblíková: S radostí mohu uvést, že čím dál významnější. Určitě není jen doplňkem korporátní praxe, kdy by její náplní bylo pouze ukončování pracovních poměrů v rámci restrukturalizace či řešení vztahů s jednatelem. Naopak je samostatnou částí se stálým portfoliem klientů a širokým záběrem od běžné každodenní agendy po specifické otázky typu participace zaměstnanců při přeměně na evropskou společnost či vysílání zaměstnanců. Pravidelně se nám potvrzuje, že pracovní právo zasahuje do více oborů práva, než by se na první pohled mohlo zdát. Ať už je to ochrana osobních údajů, například posouzení možnosti zavedení GPS monitoringu ve firemních autech či bankovní regulace, typicky odměňování zaměstnanců banky dle směrnice CRD IV. Do výčtu samozřejmě patří i litigace, kde řešíme nejen spory o neplatné rozvázání pracovního poměru, ale i stále častější nekalosoutěžní jednání (bývalých) zaměstnanců.

Konkurence v oblasti pracovního práva ze strany menších kanceláří s nižšími hodinovými sazbami je podstatně významnější než v oblasti transakčního poradenství. Jak na tuto konkurenci reagujete a proč by si měli klienti v této oblasti vybrat právě WT?

Anna Diblíková: Je to přesně jak říkáte. Vedoucími kanceláři v jak lokálních, tak mezinárodních žebříčkách jsou české advokátní kanceláře, kterým můžeme s hodinovými sazbami těžko konkurovat. Domnívám se, že u lokálních mandátů jsou tyto kanceláře stejně dobré jako my a pro klienta není v naší práci podstatný rozdíl.

Přidanou hodnotou WOLF THEISS je kromě know-how podpory z vídeňské kanceláře a kolegy již zmiňované regionální pokrytí také možnost nabídnout klientům jedno kontaktní místo, kdy na sebe vezmeme koordinaci přeshraničních mandátů a klientům vyřídíme jakýkoli požadavek v našich ostatních kancelářích. Jako nejpodstatnější výhodu vidím však v našich zkušenostech s mezinárodním prostředím a cizími trhy. Díky tomu, že máme zkušenost s tím, jak funguje pracovní právo v UK/US, rozumíme klientovi, který například požaduje sjednání „garden leave“, institutu, který české právo nezná, a můžeme mu nabídnout adekvátní náhradu. Stejně tak víme, proč se klient s ohledem na tzv. „constructive discharge“ ochranu obává dát zaměstnanci výpověď, poté co ten odmítl podepsat dohodu o rozvázání pracovního poměru, a můžeme ho uklidnit, že u nás je to běžný postup.

Na které problematické oblasti pracovní právní úpravy, které by si z Vašeho pohledu zasloužily změnu, ve své praxi nejčastěji narazíte?

Anna Diblíková: Asi nejčastěji to bude otázka, zda a v jakém rozsahu dojde k přechodu zaměstnanců při prodeji majetku podniku či části jeho činnosti. Znění zákoníku práce je zde širší, tj. předpokládá přechod zaměstnanců i při převodu části činnosti zaměstnavatele bez současného převodu části podniku či významných assetů a odpovídá tím spíše starším již překonaným rozsudkům ESD. Judikatura Nejvyššího soudu ČR není v této oblasti zatím příliš bohatá. Rozsah aplikace daného ustanovení zákoníku práce tak na straně klientů vzbuzuje oprávněné obavy, zda k automatickému přechodu zaměstnanců může dojít i bez ohledu na naplnění kritérií judikovaných ESD, tj. zda prodej zahrnuje klíčové zaměstnance, významné assety či zákazníky. Nedávno jsme se pak setkali s požadavkem klienta na dočasné převedení oprávnění zaměstnavatele, tj. najímat/propouštět zaměstnance, dávat jim instrukce a kontrolovat jejich práci, na třetí osobu, konkrétně provozovatele hotelu. Tento institut funguje relativně krátkou dobu např. v Maďarsku, a jak se nám potvrdilo, našel by uplatnění i v České republice.

Poslední, trochu osobní otázka. Jak je pro Vás těžké se ve spíše mužském světě advokacie prosadit?

Anna Diblíková: Máte pravdu, že advokátní svět je spíše mužským prostředím. Osobně se necítím nijak znevýhodněna a nemyslím si, že je v zájmu jakékoli advokátní kanceláře ponechat si někoho, s jehož prací nejsem na 100 % spokojen jen z důvodu toho, že je muž či žena. Vedení WOLF THEISS naopak podporuje moji pracovní právní praxi, např. vysláním na letošní pracovní právní konferenci EELA na Kypru a činnost v iniciativě „Women in Business“ organizovanou mezinárodní mediální skupinou IFLR.

Pavel Srb

Libor Prokeš

V posledních měsících je možné pozorovat výrazný nárůst počtu realitních transakcí na českém trhu. Pozorujete tento trend i ve Vaší praxi?

Libor Prokeš: To by pro nás byla špatná zpráva, pokud bychom tento trend nezaznamenali. Takže jedním slovem ano. V posledním roce patří realitní praxe k nevytíženějším v rámci naší kanceláře. V rámci tohoto období jsme

z velkých transakcí poskytovali právní poradenství například při koupi administrativního centra – Burzovního paláce naším dlouholetým klientem, investičním fondem ze skupiny VIG, nebo při koupi nákupního centra Varyáda v Karlových Varech, které je jedním z nejúspěšnějších regionálních nákupních center v České republice. V současné době jsme před uzavřením dvou velkých transakcí v oblasti akvizice retailového řetězce a dvou hotelů a rozbíhají se nám projekty poradenství při prodeji dvou významných administrativních objektů.

Transakce, na kterou jsme asi nejpyšnější, bylo poradenství společnosti Hannover Leasing při prodeji nákupního centra Palladium v Praze, a to jednak proto, že se jednalo o největší realitní transakci týkající se jednotlivé nemovitosti v historii České republiky, ale zejména proto, že požadovaný termín uzavření akviziční smlouvy do konce roku a dokončení celé transakce v prvním čtvrtletí 2015 představoval skutečnou výzvu. Když se tato transakce v listopadu 2014 rozbíhala, nikdo ze zúčastněných poradců, vzhledem k její velikosti a vzhledem k tomu, že samotná nemovitost byla zatížena exekucí formou prodeje nemovitosti, nevěřil, že by bylo možné ji v tomto termínu dokončit. Ale za takových podmínek nás práce nejvíc baví, jak říkával můj advokátní školitel JUDr. Večeřa: «jsme jako olivy, pod tlakem dáváme tu nejlepší šťávu». Na tu větu jsem si vzpomněl, když jsme 30. prosince 2014 o půlnoci v Hamburku smlouvu o prodeji podepisovali.

Nejde neuvést, že všechny zmíněné projekty měly společné, že na straně kupujícího bylo více zájemců o danou nemovitost, což jednoznačně ukazuje důvěru investorů v český realitní trh a jejich investiční apetit. To je pro nás dobrá zpráva a doufáme, že tento trend vydrží co nejdéle.

Uvádíte, že mezi Vaše klienty patří mimo jiné fondy investující do nemovitostí. Je práce pro tento typ klientů specifická?

Pavel Srb: Do jisté míry ano. Samozřejmě, samotný fakt, že klient má podobu investičního fondu významně nemění vlastní průběh transakce či jednání o smluvní dokumentaci. Avšak transakční poradenství pro klienty tohoto typu může mít svá specifika a úskalí například v tom, že investiční fondy jako takové podléhají dle typu fondu zvýšené regulaci. Při strukturování transakce je pak nutné brát toto specifikum v potaz a strukturu transakce v případě nutnosti přizpůsobit.

V této souvislosti pro nás bylo v minulém roce opravdu zajímavou výzvou poradenství klientovi při financování realitní transakce prostřednictvím emise dluhopisů obchodovaných na pražské burze, v rámci něhož byla detailní analýza veškerých regulatorních

specifik fondového podnikání nevyhnutelná. Mimo to je důležitým faktorem ve vztahu k investičním fondům i zvláštní daňový režim aplikovatelný na tyto subjekty. Určitým neprávním specifikem může být v některých případech i fakt, že transakční tým na straně klienta je u fondových struktur často personálně omezený, z velké míry působící v zahraničí, a tedy můžeme být bez detailní znalosti zdejšího transakčního prostředí. V tomto ohledu pak hraje důležitou roli proaktivní přístup právního poradce, který vedle právních služeb mnohdy zajišťuje i koordinaci ostatních poradců na straně klienta či konzultuje s klientem, co je na českém trhu komerčním standardem. Toto je určitě jedna z věcí, které se klientům snažíme nabídnout a transakci jim tak co nejvíce ulehčit.

V jakých oblastech nemovitostního práva, kromě již zmínované transakční práce, vidíte v současné době potenciál z pohledu advokátních kanceláří?

Libor Prokeš: Kromě transakcí bych zmínil určitě poradenství v nájemních vztazích. Pronajímatelé sice podle naší zkušenosti většinou externí poradenství nevyžadují, protože smluvní dokumentace vychází z jejich vlastních standardních vzorů a její úpravy v rámci smluvního vyjednávání jsou schopni pokrýt interně. Na straně nájemců je však situace právě opačná. Zejména v případě nájmů prostor v nákupních centrech nebo nájmů kanceláří ve velkých administrativních objektech jsou předkládané smluvní návrhy velmi rozsáhlé a často jednostranně formulované a z pohledu zájmů nájemců vyžadují podstatné úpravy. Právní zastoupení advokátem se zkušenostmi v této oblasti je často nezbytné a my stále častěji nájemce v těchto vyjednáváních zastupujeme, ať už se jedná o velké retailové řetězce nebo vyjednávání nájemních smluv v nově dokončených administrativních objektech. Do budoucna spatřujeme potenciál i v developerských projektech a chtěli bychom se na tuto oblast více zaměřit.

Pozorujete již nějaké významnější dopady změn, které přinesl nový občanský zákoník, do smluvní praxe v oblasti nájemních smluv?

Pavel Srb: Popravdě řečeno, skutečně významné praktické dopady jsme nezaznamenali. Domnívám se, že je to způsobeno především tím, že nájemní smlouvy týkající se komerčních prostor, ohledně kterých nejčastěji radíme, ve většině případů obsahují detailní úpravu práv a povinností stran a role zákonné úpravy je v této oblasti spíše podpůrná. V praxi však vidíme, že v rámci jednání o textu smluv je poměrně velký důraz kladen na vylučování některých zákonných ustanovení, jejichž použití není z pohledu některé ze

stran přijatelné. Často se samozřejmě jedná o snahu pronajímatelů posílit svou pozici vyloučením zákonných ustanovení, které slouží k ochraně nájemce. Může se například jednat o omezení výpovědních důvodů nájemce a podobně. Právě o ustanoveních, jejichž vyloučení přináší komerční výhodu pouze jedné ze stran, jsou při jednáních nejčastěji vedeny diskuse.

V některých případech však může mít nová právní úprava významnější dopad na nemovitostní nájemní vztahy vzniklé před účinností nového občanského zákoníku. Tyto vztahy se totiž od 1. ledna 2014 obecně řídí novou právní úpravou. Pokud tedy strany některé aspekty svého vztahu ve smlouvě výslovně neupravily a spoléhaly na dřívější znění zákona, musejí počítat s tím, že jejich vztah v těchto oblastech podléhá nové právní úpravě, která může být od původní úpravy odlišná. V takových případech klientům doporučujeme zvážit uzavření dodatku k původní nájemní smlouvě.

V čem spatřujete konkurenční výhodu Vaší kanceláře při poskytování poradenství v oblasti nemovitosti?

Libor Prokeš: V současné době je v jakékoliv oblasti práva potřebná specializace a zkušenost a tu není možné získat, aniž by se člověk v dané oblasti pohyboval na denní bázi. Vzhledem k tomu, jak je naše realitní praxe vytížená a kolik a jakých transakcí jsme na českém trhu za dobu našeho působení zde právně doprovázeli, si troufnu tvrdit, že si můžeme sednout za jednací stůl a vyjednávat s kolegy z jakékoliv advokátní kanceláře na trhu a budeme jim rovnocennými partnery a díky našim kolegům z bankovní praxe to platí i pro oblast financování, které vždy hraje významnou roli při nemovitostních transakcích. Kromě těchto technických znalostí si myslím, že dobře rozumíme i obchodním aspektům podnikání našich klientů a dokážeme odlišit podstatné od nepodstatného při hájení jejich zájmů. Nic z uvedeného však není naším výlučným specifikem, napadá mě hned několik kanceláří na trhu, pro které to platí obdobně. V čem jsme odlišni od většiny naší konkurence, je určitě regionální dosah naší kanceláře, který nám umožňuje poskytovat koordinované poradenství při transakcích zahrnujících celý region, jako je již dříve zmíněná akvizice retailového řetězce nebo hotelové skupiny.

Tomáš Rychlý

Věnujete se dlouhodobě energetice. Lze vůbec mluvit o energetice jako o zvláštním právním oboru?

Tomáš Rychlý: Ano, i ne. Co se týče energetické regulace, jde opravdu o velmi svéráznou část práva správního, práva evropského a práva životního prostředí. Zcela zvláštní oblastí je právní úprava jaderné energetiky a související odpovědnosti. Takže myslím, že bez nadsázky lze hovořit o svébytné povaze práva v energetice. Současně ale energetika především představuje „průmyslové odvětví“ se specifickou strukturou trhu a zvláštnostmi, které např. plynou z fyzikálních vlastností elektřiny, ale třeba také z mezinárodněpolitických souvislostí dodávek zemního plynu. V tomto sektoru je samozřejmě potřeba podpora advokátů ve všech právních odvětvích, tedy v oblasti korporátního práva, bankovníctví, pracovního práva atd.

Advokáti ale nemají technické vzdělání.

Tomáš Rychlý: Nemají – nebo alespoň neznám kolegu, jenž by kombinoval technické a právní vzdělání. Přesto ale existuje poměrně specifická skupina advokátů, kteří dlouhodobě pracují pro klienty, aktivní v sektoru energetiky, znají tento sektor, byť jako techničtí laici. Důležitá zde není perfektní znalost všech fyzikálních zákonů, ale znalost struktury trhu, hlavních hráčů na trhu a terminologie. Vědět, jak fungují utility versus finanční investoři či infrastrukturní fondy v energetice. A samozřejmě se nebát „megawatthodin“ či „petajoulů“ a tušit rozdíl mezi „plynovým zařízením“ a „plynárenským zařízením“.

WOLF THEISS

Lze ale vůbec propojit svět inženýrů a doktorů práv?

Tomáš Rychlý: Určitě, je to vlastně nutnost. Nám se to např. podařilo na společném semináři s vedoucí společností v oblasti technické expertizy Poyry, který jsme uspořádali pro klienty ve Frankfurtu loni v září.

A letos v dubnu jsme ve WOLF THEISS v Praze hostili setkání advokátů i podnikových právníků v oblasti energetiky a zorganizovali jsme čtyři zajímavé prezentace na regulatorní, právní a technická témata. Pozitivní odezva mezi advokáty i v podnikové sféře mne velmi mile překvapila a snad se z toho stane tradice. Rozhodně si tuto platformu nechceme monopolizovat a další seminář přislíbili zorganizovat kolegové z Clifford Chance.

Co je tedy na práci advokáta v energetice zvláštního oproti jiným oborům?

Tomáš Rychlý: Vysoká míra regulace, srovnatelná snad jen s finančním sektorem. Zajímavé, komplexní a někdy i komplikované transakce a projekty. A pak, v neposlední řadě, je radost pracovat s inženýry. Jsou to solidní a vzdělaní lidé, velice dobře chápající, že kvalitní práce vyžaduje určitý čas (a náklady). A mají za sebou výsledky. Např. ČEZ je špičkový výrobce elektřiny se skvělými výsledky, např. i v oblasti provozu jaderných elektráren, je pro mne čest pro tuto společnost pracovat.

Jak jste řešil v poslední době nejzajímavější případ?

Tomáš Rychlý: V energetice je zajímavá každá věc. Určitě bych zmínil transakci ohledně společnosti Slovenské elektrárne, naprosto fascinující due diligence. Měl jsem i možnost účastnit se manažerské prezentace společnosti, takže jsem si mohl vytvořit velice podrobný obrázek o fungování slovenského výrobce elektřiny, se všemi radostmi i strastmi, jež ho provází. V plynárenství poskytujeme dlouhodobě podporu skupině MND v souvislosti s výstavbou podzemního zásobníku plynu v Dambořicích, což je v rámci ČR i celého středoevropského regionu unikátní a velmi úspěšný projekt.

Ale i věci o menší hodnotě mohou být profesně pozoruhodné: zastupujeme např. obchodníka s plynem v zajímavém potenciálním sporu z bilaterálních obchodů.

Mills Kirin

Jan Myška

Vypadá to, že bankovní praxe WOLF THEISS je v rozkvětu vzhledem k tomu, že jste během posledních měsíců posílili bankovní tým o tři nové kolegy.

Jan Myška: Je to tak. Od začátku roku 2015 naši bankovní praxi posílili dva juniorní koncipienti a jeden advokát. Posily do našeho bankovního týmu byly potřeba, protože se naše bankovní praxe, k mému nesmírnému

potěšení, velice progresivně rozrůstá. Dostáváme stále více práce od stávajících klientů a zároveň se rozrůstá naše klientská základna. Během posledního roku se nám například podařilo navázat trvalou spolupráci s jednou z předních českých bank, významnou německou bankou působící na českém trhu, ruskou privátní bankou a několika americkými investičními fondy.

Co způsobilo tento nárůst práce v oblasti bankovního práva?

Jan Myška: Již v průběhu roku 2014 jsme se soustředili na posílení naší bankovní praxe, zejména pokud jde o vzdělávání našich právníků a s tím související kvalitu odvedené práce. S účinností nového občanského zákoníku bylo potřeba soustředit se jak na klientskou práci, tak na vzdělávání a „know-how“ včetně přípravy vzorových smluv, které jsou pro dobře fungující bankovní praxi naprosto nezbytné. Díky velkému úsilí kolegů a také podpoře bankovního experta Millse Kirina, který působil v naší vídeňské kanceláři a podporoval pražskou bankovní „na dálku“, se nám podařilo dosáhnout výborných výsledků, které pokračují i v letošním roce. Mills přesídlil na začátku letošního roku do Prahy a významným způsobem se dále podílí na fungování a rozvoji naší bankovní praxe.

Jaký dopad má dle Vašeho názoru nový občanský zákoník na finanční transakce?

Jan Myška: Nový občanský zákoník významným způsobem změnil a doplnil zejména úpravu zajištění, a proto jsme museli podstatně upravit naše zajišťovací dokumenty. Nová úprava v mnoha ohledech posiluje postavení zástavního věřitele, tedy bank a přináší nové instituty, kterými si mohou banky své postavení vylepšit. Asi nejvýraznější změnou v této oblasti je možnost výkonu zástavního práva přímým prodejem a přímým převodem, kdy banka může relativně jednoduše zastavený majetek sama, bez zásahu soudu, prodat a uspokojit se z výtěžku, případně takto zastavený majetek získá banka přímo do svého vlastnictví, tzv. „propadná zástava“. Zejména v průběhu roku 2014 bylo velice zajímavé sledovat, jak se situace na právním trhu ustálila a která ustanovení se stanou novým standardem na českém právním trhu a která při vyjednávání s dlužníky nebudou mít úspěch.

Většinu Vaší bankovní praxe tedy tvoří bankovní financování?

Jan Myška: Klasické bankovní financování samozřejmě tvoří velkou část naší praxe. Za uplynulé období mohu zmínit naše poradenství celosvětovému investičnímu manažerovi Partners Group v souvislosti s refinancováním úvěru ve výši 74 milionů EUR skupině Alltub, světovému lídrovi v oblasti výroby a dodávek hliníkových výrobků. Poslední do-

WOLF THEISS

bou také čím dál častěji poskytujeme poradenství v souvislosti se sekuritizací pohledávek. V červenci jsme například poskytovali právní poradenství významné mezinárodní bance v souvislosti s přeshraničními faktoringovými službami v hodnotě 15 milionů EUR.

Jan Kotous

Korporátní praxe je pro většinu mezinárodních advokátních kanceláří klíčová. Je tomu tak i u Vás?

Jan Kotous: V tomto ohledu se nelišíme od většiny mezinárodních advokátních kanceláří. I pro nás je korporátní praxe naprosto stěžejní. Posuzováno velikostí právního týmu, objemem klientské práce a šíří právní problematiky, je korporátní praxe bezesporu jádrem naší kanceláře. Díky dlouhodobě silné pozici na trhu jsme vybudovali v rámci korporátní praxe velmi rozsáhlou klientskou základnu, kterou aktivně využívají i naše další právní týmy poskytující poradenství v oblasti nemovitostí, bankovního financování či sporné agendy. S určitou nadsázkou lze v rámci naší kanceláře označit korporátní praxi za živnou půdu pro ostatní právní praxe.

V oblasti korporátního práva je na českém trhu právních služeb značný přeťah a konkurence se neustále přístřuje. Advokátní kanceláře proto hledají nové příležitosti a výzvy. Jak se s silícím konkurenčním tlakem vyrovnáváte vy?

Jan Kotous: Je nesporné, že se právní trh stal v posledních letech vysoce konkurenčním. Je to realita, se kterou se všichni hráči na trhu musí vyrovnat. My současný vývoj vítáme

a vnímáme jej jako příležitost vymezit se vůči zbytku právního trhu kvalitou právních služeb, přijatelnou cenovou politikou a způsobem poskytování právních služeb. V oblasti korporátního práva naši klienti oceňují zejména inovativní přístupy k řešení právních problémů, dostatečnou znalost průmyslových odvětví a specifika podnikání našich klientů a celkový klientský komfort. Právní teorii diskutujeme pouze interně; klient vždy dostává ucelenou, prakticky zaměřenou radu s doporučením určitého postupu v dané věci. Snažíme se maximálně vcítit do komerčních potřeb klienta a myslet za něj ve všech fázích řešení právního problému či transakce. Rozeznáváme posun ve způsobu poskytování právních služeb a klientům poskytujeme komerčně laděné právní poradenství. V neposlední řadě samozřejmě striktně dbáme na to, aby při zachování přísné kvality byly právní služby klientovi vždy poskytovány co nejefektivněji. Receptů na současnou situaci máme celou řadu.

V rámci dosažení konkurenční výhody tak budou advokátní kanceláře pravděpodobně hledat možnosti uplatnění v nových tržních segmentech. Kde vidíte příležitosti pro uplatnění vaší korporátní praxe?

Jan Kotous: V transakční oblasti to budou jistě akvizice společností v regulovaných odvětvích jako je energetika, telekomunikace/IT či finanční služby. V našem právním týmu máme řadu právníků dlouhodobě se zaměřujících na to či ono regulované odvětví, zákonitosti jeho fungování, relevantní evropské předpisy a rozhodovací praxi regulatorních orgánů. Mohu-li uvést příklad: v tomto roce jsme poskytovali poradenství přední energetické společnosti v procesu plánované významné akvizice v zahraničí. V rámci celého procesu byla naprosto zásadní potřeba kvalitního poradenství ohledně energetické regulace a fungování energetického sektoru. Vedle komerčních otázek byly subtilní regulatorně-právní otázky jedním z důležitých faktorů pro rozhodování o její realizaci. Prvotřídní znalost regulovaných odvětví je bezesporu naší silnou stránkou a konkurenční výhodou.

V oblasti netransakční vidíme pro korporátní praxi řadu příležitostí zejména v řešení nikoliv běžných, složitých a mnohdy citlivých právních problémů v oblasti řízení společnosti, odpovědnosti řídících pracovníků, střetu zájmů, odměňování či vztahů v rámci podnikatelských uskupení. Určité možnosti skýtá stále i běžné korporátní poradenství, předpokládáme nicméně, že s rostoucí sofistikovaností klientů bude tento typ poradenství postupně na ústupu a klienti se na nás budou obracet zejména se složitějšími případy.

Nové technologie jsou alfou a omegou dneška. Pokud je pravda, jak tvrdí technologičtí odbor-

níci, že jsme stále ještě na začátku, můžeme se těšit na řadu zajímavých problémů, o kterých dnes možná ještě ani nevíme. V každém případě zůstává oblast IT práva a ochrany dat v našem hledáčku.

Můžete nastínit, kde vidíte Vaši korporátní praxi v budoucnu?

Jan Kotous: Nejsme a pravděpodobně nikdy nebudeme kancelář vyznávající strategii získání co největšího tržního podílu. V souladu s naším dlouhodobým cílem hodláme pokračovat v zaměření na zásadní akviziční transakce na českém trhu, transakce s regulatorními prvky a právní služby s vyšší přidanou hodnotou. Zajímavé jsou pro nás stále oblasti private equity, rizikového kapitálu a investičních fondů. Náš korporátní tým budeme rozšiřovat o další právní odborníky se specializací na korporátní právo a regulovaná odvětví. ●

Autor: Miroslav Chochola

Foto: Boris Stojanov

WOLF THEISS

**WOLF THEISS Rechtsanwälte
GmbH & CO KG, organizační složka**

Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 234 765 111
Fax: +420 234 765 110
e-mail: praha@wolftheiss.com

www.wolftheiss.com

A close-up portrait of a woman with short, dark, wavy hair, wearing glasses and a dark blazer. She is smiling slightly and has her right hand raised to her temple, touching the frame of her glasses. She is wearing a pearl necklace and a pearl earring. The background is blurred, showing other people in a professional setting.

Ivana Švehlová

manažerka
v české justici

25 let manažerkou v české justici – tak by mohla znít krátká vizitka JUDr. Ivany Švehlové, předsedkyně Krajského soudu v Praze. Jak se justice změnila za dobu jejího působení ve vedení soudů, kterými prošla, jak se jí daří naplňovat jednotlivé vize a cíle a proč jsou Krajský soud v Praze a okresní soudy jím řízené pod jejím vedením těmi z nejlépe hodnocených soudů v ČR, nám prozradila v rozhovoru.

Pani doktorko, jste v manažerské funkci 15 let, z toho deset let jako předsedkyně Okresního soudu v Benešově a posledních pět let jste předsedkyní Krajského soudu v Praze. S jakými vizemi jste do funkce nastupovala, a podařilo se Vám je naplnit?

Máte pravdu, jako předsedkyně okresního soudu a nyní jako předsedkyně krajského soudu působím již 15 let. Mezitím jsem však působila ještě ve funkci místopředsedkyně Krajského soudu v Praze na občanskoprávním úseku. Takže vlastně ve správě soudů působím kontinuálně již 25 let.

Když jsem do vedení krajského soudu nastupovala, tak jsem si dala tři základní úkoly.

Prvním z nich bylo udržet výborné výsledky soudu v hlavních agendách a zlepšit výsledky úseku, kde drobné problémy byly. Samozřejmě jsem věděla, že bude potřeba aktuálně reagovat na všechny změny, ke kterým dochází, to znamená legislativní změny, změny v nápadu věci na jednotlivých úsecích apod. To se týkalo především úseku správního soudnictví a insolvenčního úseku. Například na insolvenčním úseku při mém nástupu do funkce bylo šest soudců, nyní jich tam působí dvanáct. Jsem ráda, že můžeme od podzimu otevřít další dva

nové senáty, protože ten stávající počet rozhodně nestačí objem práce zvládat. Dlouhodobě se také daří držet velmi dobrou odbornou úroveň soudců. Výsledky soudu jako celku ukazují, že má očekávání v tomto směru byla naplněna.

Dalším úkolem, který jsem si předsevzala, bylo zpružnit činnost správy krajského soudu. To byl velmi tvrdý oříšek. Věděla jsem, že ne vše je v této oblasti ideální, ovšem zdaleka jsem netušila, jak velké ty problémy jsou. To jsem zjistila až po určité době a vlastně se to potvrdilo i hloubkovou prověrkou z ministerstva spravedlnosti. Musela jsem se potýkat s tím, že někteří pracovníci odmítali reagovat na změny, ke kterým v justici docházelo, například v souvislosti se zavedením systému státní pokladny, na nové formy práce, na elektronizaci nebo na novou právní úpravu. Někteří toho ani nebyli schopni, a posléze odešli. Sehnat kvalitní náhradu byl obrovský problém a ne vždy se to napoprvé povedlo. Logické je doplňovat tyto pracovníky ze zkušených zaměstnanců okresních soudů, protože práce v justici je zcela specifická a kdokoli, kdo v justici nepracoval, vždy musí mnoho času nejdříve věnovat tomu, aby fungování uvnitř justice pochopil. Tady jsme narazili na to, že někteří zaměstnanci nechtěli nebo nemohli dojíždět do Prahy. Další velký problém je v nedostatečném ohodnocení administrativních zaměstnanců soudů, zvláště v Praze. Sehnat pracovníka za peníze, které můžeme nabídnout, je téměř nemožné. I z personální agentury nám řekli, že když dáme čtyřikrát tolik, kolik nabízíme, možná nám někoho seženou, ale za tyhle peníze je to problém. Přesto se leccos podařilo a dnes již jsme v situaci, kdy některé úseky správy soudu fungují perfektně, u jiných je fungování dobře nastartováno a doufám, že i tam se to podaří dovést do zdárného konce. I přes všechny tyto problémy to však nemělo dopad do práce soudců, což je dobře.

Třetím velkým úkolem bylo dosáhnout uvolnění prostor, které užívá v areálu, který my spravujeme, Obvodní soud pro Prahu 5. Mimo-

chodem jde o soud, který ani nespadá pod náš krajský soud. Obvodní soud pro Prahu 5 je tady od roku 1995 a po krátké době se začalo hovořit o tom, že by se měl dislokovat na jiné místo. Dlouho se to ovšem nedařilo. Po nástupu do funkce předsedkyně soudu jsem měla řadu jednání se všemi úřadujícími ministry spravedlnosti, a za dobu mého působení jich bylo již šest, i s dalšími představiteli ministerstva spravedlnosti. Jsem velmi ráda, že letos v srpnu došlo konečně k uvolnění jedné ze dvou budov, které obvodní soud pro Prahu 5 užíval. Tím se podařilo zlepšit podmínky pro práci krajského soudu. Byli jsme totiž v situaci, kdy nedostatek prostor nejen pro umístění soudců a administrativy, ale i jednací síní, byl na samé hranici možnosti zajistit řádný výkon soudnictví. Chybělo nám asi 60 procent jednací síní a z důvodu nedostatku kanceláří jsme nemohli obsadit téměř třetinu administrativních míst. Druhá budova by měla být vyklizena v srpnu 2018. Jsem velmi ráda, že kroky, které současné vedení ministerstva spravedlnosti v tomto směru podniklo, konečně povedou k účinnému řešení tohoto mnohaletého problému.

Pokud to shrnu, tak než skončí mé funkční období, pevně doufám, že budu svému následníkovi předávat soud po všech stránkách v dobré kondici.

Prozradte nám Vaši cestu do křesla předsedkyně Krajského soudu v Praze.

K této otázce jsem se již několikrát vyjadřovala. Poté, co skončila moje předchůdkyně, byla jsem oslovena s nabídkou funkce předsedkyně Krajského soudu v Praze. Moje reakce byla z počátku taková, že o tu funkci nemám zájem. Poté ale začalo přesvědčování ze strany řady soudců nejen zdejšího soudu a našich okresních soudů. Dozvěděla jsem se, že určité kroky v tomto směru činili i představitelé širší justice. Uvědomila jsem si tehdy, že má dosavadní práce asi nebyla zbytečná. Bylo to tedy logické

vyústění předchozí práce a nabídku jsem na konec přijala.

Nelitovala jste někdy svého rozhodnutí?

Byly okamžiky, kdy jsem si říkala, že by bylo lepší všeho nechat a jít „jenom“ soudit. Na druhou stranu já nejsem člověk, který utíká od rozdělané práce, a když už něco začnu, tak to chci dokončit. Navíc jsem znamením beran, čili bojovník, proto mám zájem na tom, aby ta mravenčí práce, kterou jsem začala, byla zdárně dokončena.

Jste více soudkyní nebo manažerkou?

Bohužel manažerkou. Říkám záměrně bohužel, protože souzení mi opravdu hodně chybí. Chtěla bych soudit výrazně více, ale kdybych se věnovala více souzení, nezbyval by mi čas na to základní, co tady aktuálně dělat mám, a to je ta manažerská práce.

Váš soud vychází z ministerských statistik dlouhodobě jako jeden z nejlépe hodnocených. Jaké je tajemství úspěchu?

Každý soud má svoje specifika. Já musím říct, že dlouhodobě zdejší krajský soud obsazoval místa s velkým důrazem na odbornost. Jsem v justici více než 30 let, takže vím, o čem hovořím. Vždycky se vybírali ti nejkvalitnější lidé. Tím nechci říct, že v jiných krajích vybírají nekvalitní soudce, určitě ne. U nás na to byl ale kladem veliký důraz. Tím to ale nekončí.

Ke zvyšování kvality soudců přispívá i to, že je pravidelně školíme. Umožňujeme jim školení nejenom prostřednictvím Justiční akademie, ale pořádáme pro ně i sami odborná školení, a to jak jednodenní, na aktuální témata, tak vícedenní. Máme zájem na tom, aby se soudci setkávali, aby si vyměňovali zkušenosti, protože i to přispěje ke zkvalitnění jejich práce. Když jsem hovořila o školeních, která pořádáme, tak vždycky se snažíme najít ty nejlepší lektory, kteří přicházejí vůbec v úvahu. Velmi často spolupracujeme se soudci Nejvyššího soudu. Co dále děláme pro to, aby ta úroveň byla dobrá, je sjednocování rozhodovací praxe. Jestliže se zjistí, že rozhodují soudy, ať už okresní, nebo senáty krajského, rozdílně, tak se snažíme rozhodování sjednocovat. Velmi intenzivně pracujeme i na lidech, kteří do justice vstupují. To je v posledních letech velmi diskutované téma. My jdeme, stejně jako většina krajských soudů v republice, cestou justičních čekatelů, kterými se ale mohou stát i právníci z jiné právní praxe. Objektivně se však nejčastěji rekrutují z asistentů soudců, kteří již na soudu, i když v jiné pozici, pracovali. Těm se snažíme věnovat maximálně a připravit je tak, aby až se z nich stanou soudci a dosáhnou tedy té vytoužené mety, toho nelitovali, a my jsme nemuseli zahajovat kárná řízení, protože oni práci soudce nebudou zvládat. To je podle mého soudu důležitý okamžik, který přispívá ke kvalitě obsazení soudcovského stavu.

Nemohu se Vás zeptat na mediálně sledovanější kauzu posledních měsíců a to proces s bývalým středočeským hejmanem Davidem Rathem. Jak organizačně náročné bylo tento proces zvládnout?

V tomto procesu byly dva základní okruhy organizačních opatření. První se týkal samotného trestního úseku, protože magistr Pacovský, který věc vyřizoval, byl natolik vytížen těmi doposud neskončenými věcmi, které měl v běhu, a touto kauzou, že jsme mu museli nápad dalších věcí zastavit. To znamená, že jsme museli přerozdělovat nové věci na ostatní soudce trestního úseku. Další opatření si samozřejmě vyžádalo i zvládnutí vysokého počtu lidí jak v budově soudu, tak v jednací síni. Tady odvedla velkou práci justiční stráž, která to podle mého názoru zvládla na výbornou, a k žádným problémům v tomto směru nedocházelo. Nějaká organizační opatření musela tedy být přijata.

Ten proces probíhal v podstatě v „přímém přenosu“. Jak vnímáte takto enormní mediální zájem?

Jako člověka, který se o mediální svět nikdy příliš nezajímá, mě chování médií v této kauze velmi překvapilo. Neustále jsme sledovali různé souhrny, komentování kauzy, aniž by

ve věci nastal nějaký posun. Co mě ještě více překvapilo, byl prostor, který média poskytovala obžalovanému, a to mnohdy bez doplnění odpovídajícího kontextu. Vypovídající hodnota takových zpráv tedy byla nevalná. Ukázalo se také to, že ačkoli se o tu kauzu zajímala široká veřejnost, tak do jednací síně veřejnost chodila minimálně a spoléhala se právě na výstupy z médií. O to je důležitější, aby novináři odváděli kvalitní práci, což se ne vždy dělo. Na druhou stranu je potřeba ocenit ty novináře, kteří se touto kauzou zabývali dlouhodobě, a kteří naopak poskytovali velmi kvalitní zprávy a reportáže.

V jakém stavu je Krajský soud v Praze a Vám podléhající okresní soudy?

Při hodnocení soudů jak okresních, tak krajského, vycházím vždycky z ministerských statistik, zejména ze systému CSLAV. Kdo se do tohoto systému podívá, tak zjistí, že náš soud spolu s Krajským soudem v Českých Budějovicích jsou dlouhodobě v celorepublikovém srovnání ve většině agend nejlepšími soudy. Týká se to i okresních soudů. Samozřejmě že mezi nimi jsou určité rozdíly. To je logické. Ale i ten nejhorší náš okresní soud je mezi soudy v České republice soudem s nadprůměrnými výsledky. Chtěla bych zdůraznit, že těchto výsledků dosahujeme i přesto, že dlouhodobě nejsme dostatečně personálně obsazení, a to nejen pokud jde o administrativu, ale i pokud jde o soudce. Výborné výsledky okresních soudů souvisí i s dobrou řídicí prací předsedů těchto soudů. Ve spolupráci s nimi se snažíme reagovat na všechny výkyvy, které v práci jejich soudů nastávají, ať už je to větší počet nedodělků, nebo personální problémy, případně včas adekvátně reagovat, aby problémy vůbec nenastaly.

Jak se pozná špatný soudce a jaké jsou nejčastější prořešky?

Prvním kritériem, které se nabízí, je množství vyřízených věcí. Já rozhodně nejsem z těch, kteří by upřednostňovali kritérium kvantity nad kvalitou. Obě tato kritéria musí být vyvážena. Soudce tedy musí vyřizovat odpovídající množství věcí, ale zároveň v přiměřené kvalitě. Když mluvíme o tom vyřizování věcí... ono je důležité i to, jaké věci soudce vyřizuje. Abych to vysvětlila... Je jiná situace, když má soudce na senátu tisíc nedodělků, takže z těch tisíce nedodělků skončit třeba 60 věcí není až tak obtížné, protože řadu věcí skončí nemeritorně, v podstatě jednoduchým způsobem. Jestliže má soudce senát v pořádku a má například 50 neskončených věcí, tak skončit polovinu už je velmi obtížné. Další věc, která se musí sledovat, je délka řízení. My se snažíme striktně vést soudce k tomu, aby činili smysluplné úkony ve věcech minimálně jednou za 3 měsíce. Sa-

možřejmě to neplatí pro ty situace, kde je stanovena zákonná lhůta k učinění určitého úkonu. Pokud zjistíme, že lhůty dodržovány nejsou, tak na to reagujeme. Soudci musí zdůvodňovat, proč mají průtahy ve spisech a v krajních případech se to řeší i závažnějším opatřením, například kárným řízením, nebo to dokonce může skončit rezignací soudce. Nesmíme opomíjet ani kvalitu rozhodovací praxe. Tu sledují, pokud jde o okresní soudy, předsedové těchto soudů i příslušní místopředsedové krajského soudu. Co je podle mého názoru velmi přínosné, je to, že soudci z důvodu elektronizace mají přístup i do rozhodnutí jiných kolegů. Musím říct, že pokud se někde objeví nějaký exces, tak to vždy náležitě okomentují a to si myslím, že je také dostatečná motivace k tomu, aby se soudci snažili těchto excesů vyvarovat. Dalším problémem může být rozhodnost, respektive nerozhodnost soudce. Ale to už v konečném důsledku souvisí zase s délkou řízení. U nás když zjistíme jakýkoliv problém, o kterých jsem hovořila, tak se ho snažíme včas napravit. A když to nejde, tak znovu opakují, nezbyvá, než reagovat krajním opatřením.

Měřit výkonost soudců lze určitě časem vyřízením, kvalitou jejich rozhodnutí v porovnání s poměrem vrácených věcí odvolacími soudy. Jak udržet dlouhodobě motivaci soudců, aby podávali maximální výkon?

Už jsem říkala, že každý soud má svá specifika. U nás, a to po celou dobu co jsem v justici, byli vždy soudci důsledně vedeni k tomu, aby odváděli výborné výsledky. Před revolucí byla dokonce finanční motivace, soudci dostávali odměny. Tato složka již dnes není a je to dobře. Ale pamatují si, když jsem ještě působila u Okresního soudu v Benešově, a vím, že tento stav přetrvává i dnes u řady našich okresních soudů, že se soudci předháněli, kdo bude v té „dostihové tabulce“ nejlepší, kdo skončí nejvíce věcí. Většina z nich se snaží, aby ty výborné výsledky měli, aby byli dobře hodnoceni, a myslím si, že je to tak dobře, protože každý soudce by měl být natolik morálně zdatný, aby věděl, co se od něj očekává a že to není jenom o tom, aby si vyřídil stanovené množství věcí, ale aby odváděl co nejlepší práci.

Loni se řešilo téma soudcovských platů. Je současné odměňování soudců podle Vás adekvátní?

Platové ohodnocení soudců je podle mého názoru adekvátní. Myslím si, že je to názor i drtivě většiny soudců. Tady byl problém v něčem docela jiném. Soudcovské platy byly nastaveny v roce 1995 tak, že zohledňovaly jednak postavení soudce, ale i to, že soudce nesmí mít, až na zákonné výjimky, žádnou výdělečnou činnost. Nemůže mít odměny, nesmí podnikat...

čili on dostává jen zákonem stanovený plat. Postupem času začalo docházet k tomu, že další výhody, které byly tím zákonem stanoveny, začaly být odnímány. Pak docházelo k opakovanému zmrazování platů, začalo to povodněmi, pokračovalo to různými dalšími důvody a končilo to restrikcemi. Myslím si, že poslední pomyslnou kapkou bylo to, když poté, co opakovaně rozhodl Ústavní soud, že postup zákonodárce v tomto směru byl v rozporu s Ústavou a zároveň rozhodl Nejvyšší soud (to se týkalo zase jiné složky mzdy), že plat byl chybně vypočítáván, ale vláda na to nechtěla nijak reagovat. V téhle době už i tům nejtrpělivějším soudcům trpělivost došla a řekli: „Dost, připojíme se k žalobám.“ Důvod u většiny lidí nebylo získat nějaké doplatky platů, ale poukázat na to, že takto se nikdo v právním státě chovat nemůže. To byl ten hlavní důvod. Nakonec vláda přistoupila k narovnání se soudci. Já jsem velmi ráda, že u zdejšího Krajského soudu všichni aktivní soudci na dohodu o narovnání se státem přistoupili, čili vzdali se vlastně asi 2/3 nároků. Pokud jde o okresní soudy námi řízené, tak až na tři soudce všichni ostatní ty dohody rovněž podepsali. To také o něčem vypovídá.

Odměňování je jedna rovina motivace, jaké další překážky vidíte pro přilákání ještě kvalitnějších lidí do justice?

Řekla bych, že dnes není problém obsadit uvolněná soudcovská místa. Zájemců o soudcovské pozice je veliké množství. Když jsme asi před třemi lety po delší době vypsalí výběrové řízení na justiční čekatele, tak se nám hlásilo asi sto lidí. Letos je to třetí výběrové řízení a přihlásilo se nám 165 lidí na výrazně nižší počet míst a navíc za situace, kdy jsou vypsána výběrová řízení ještě na dalších dvou krajských soudech. Čili je vidět, že zájem o pozici soudce významně narůstá. Proč to je? Je to prestižní zaměstnání, je to zaměstnání dostatečně finančně ohodnocené, je to určitá jistota. Problém, podle mého názoru, je věková hranice pro vstup do justice. Ta byla stanovena na 30 let, a v tom si myslím, že je ten základní kámen úrazu. Protože když si kdokoli zkusí jakoukoliv jinou právníckou profesi, dneska je to nejčastěji pozice advokáta, a je v té pozici úspěšný, tak ve třiceti letech nebude odcházet z dobře zaběhnuté firmy a nepůjde do justice. Další problém je i v tom, že do justice vstupuje řada žen, které když se jim podaří stát se soudkyněmi, tak nastoupí na mateřskou dovolenou, a tím jejich odborný růst částečně stagnuje. Já si skutečně myslím, že toto justici omezuje a že by bylo určitě lepší vrátit se ke stavu, jaký tady byl dříve, čili pustit věkovou hranici již na 25 let. Ostatně součástí výběrových řízení je vždy psychotest, a pakliže by se prokázalo, že uchazeč vyloženě není z tohoto pohledu připraven na výkon funkce soudce, tak se do justice nedostane.

Takže ten váš podstav, když to tak řeknu, není způsoben tím, že by ti lidé nebyli nebo nebylo z čeho vybírat, ale je způsoben čistě kapacitou...?

Je to částečně kapacitou. Od roku 1994 je v České republice neměnný stav soudcovských míst. Je to 2818 míst pro okresní, krajské a vrchní soudy dohromady. Pouze tento počet míst je mzdově pokrytý a to i přesto, že od doby, kdy byl stanoven, se justice změnila a počet věcí, které soudy projednávají a rozhodují, výrazně narostl. My ročně dostáváme soudce, respektive máme ministerstvem stanovený systematizovaný stav soudců na jednotlivé soudy, který se vypočítává z nápadu věcí za uplynulé tři roky. Byl však problém v disproporcích při obsazování jednotlivých soudů. My jsme tak trochu dopláceli na to, že dlouhodobě máme výborné výsledky, přes všechny ty problémy, o kterých jsem hovořila. Proto jsme neměli tu kapacitu náležitě obsazenou. Doufám, že se to změní.

Vztah veřejnosti k české justici je dlouhodobě negativní. Vidíte cesty, jak toto vnímání změnit?

Bohužel pozice justice není snadná. Z podstaty věci vyplývá, že od soudu odchází ve valné většině případů alespoň jedna strana nespokojená. Občas se objeví špatný soudce, o kterém se všude píše a renomé soudců je rázem někde naprosto jinde, i když pracují, jak mají. Do toho tu máme časté střídání vlád, a co si budeme povídat, hanit justici je u politiků velmi oblíbené, byť je to z mého pohledu velmi laciné. Neustále všichni proklamují: „Obrátíme se na nezávislý soud.“ V každém sebemenším případě. Když pak soud rozhodne, tak tito lidé, někdy i čelní představitelé státu, odmítají rozhodnutí respektovat, komentují rozhodnutí jako „podivné“ a podobně. To je obrovský problém justice. Nikdo neví, co za tím rozhodnutím, které soud učinil, je práce a co je ve spise. Taková vyjádření stav justice velmi poškozují. Co tedy dělat? Já si myslím, že musíme především odvádět i nadále kvalitní práci. To je na prvním místě. No a potom přesvědčovat. Koho? Politiky, novináře, účastníky řízení. Přesvědčovat je o tom, aby i když spor prohrají, věděli a chápali, proč ho prohráli, a aby byli schopni také takové rozhodnutí přijmout. To může dělat justice, ale obávám se, že sama všechno nezvládne a že bude i na politickém vedení státu, aby pochopilo, že bez funkčních soudů nastane anarchie a to se nevyplatí všem.

Děkujeme Vám za rozhovor. ●

**Autor: Miroslav Chochola
Foto: Boris Stojanov**

Jaroslav Havel:

„Na trhu M & A očekávám další nárůst celkového počtu transakcí, ale zároveň spíše stagnaci či pokles jejich průměrných objemů.“

Rozhovor s předním odborníkem na fúze a akvizice a **řídícím partnerem advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners Jaroslavem Havlem** o dění na českém a slovenském M&A trhu, trendech a očekáváních v této oblasti, chuti čínských investorů na expanzi do České republiky či o akvizičním financování.

Jaká je současná situace na M&A trhu? Došlo meziročně k nárůstu realizovaných a připravovaných transakcí?

Obecně je aktivita na M&A trhu na velmi vysoké úrovni a odráží fakt, že je na trhu v České republice a na Slovensku přebytek volného kapitálu a zároveň nízké úrokové sazby jak pro vklady, tak i úvěry. Vývoj tedy navazuje na předchozí léta s rekordním rokem 2014 co do počtu transakcí. První polovina roku 2015 navíc vypadá ještě slibněji.

Očekáváte do budoucna nárůst počtu velkých transakcí, jako byl například prodej O2, anebo spíše dynamický růst menších transakcí?

Předpokládáme pokračování v nastoleném trendu, tedy další nárůst celkového počtu transakcí, ale zároveň spíše stagnaci či pokles jejich průměrných objemů. V následujícím období bude na trhu vidět především konsolidace menších hráčů do větších celků s celkovou hodnotou v řádech miliard korun, kdy tuzemské investiční skupiny či v poslední době nově vznikající family offices aktivně vyhledávají vhodné akviziční cíle do svých portfolií. Co se týče západních investorů, tak zde očekáváme především pokles zájmu o investice ve střední a východní Evropě mj. kvůli situaci na území Ruska a Ukrajiny, ale i kvůli velmi silné konkurenci domácího kapitálu. Otázkou do budoucna však zůstává předpokládaný nárůst investorských aktivit ze strany velkých asijských hráčů na celosvětovém trhu, především pak investorů z Koreje a Číny, kteří cílí na větší investice v různých odvětvích.

O jaké firmy je největší zájem a koho je možné vidět na straně kupujících?

Investoři jsou velmi aktivní především v oblasti nemovitostí, mezi další preferovaná odvětví patří například IT, biotechnologie, retail/FMCG, přičemž do budoucna můžeme

očekávat zvýšenou akviziční aktivitu ve strojírenství, zemědělství či ve zdravotnictví v rámci postupné privatizace jednotlivých zdravotnických zařízení. Mezi kupující se řadí jak velké československé investiční skupiny či mezinárodní fondy, tak i významnější společnosti v rámci jednotlivých odvětví hledající zajímavé synergie prostřednictvím akvizic. V dalším období bude pak také zajímavé sledovat aktivity čínských skupin, jako je například velký konglomerát Fosun Group, jež ohlásily přípravy na chystané akvizice v České republice.

Lze podle Vašeho názoru očekávat růst zájmu českých firem o akvizice v zahraničí?

Oproti minulosti, kdy čeští investoři měli zájem převážně o akvizice českých subjektů, vzrůstá v současné době počet nákupů v zahraničí – primárně v rámci Evropy. Čeští investoři se zaměřují v posledních letech především na sousední Německo, Polsko a Slovensko, ale také například na Bulharsko, Srbsko, Francii či Rakousko. Výjimkou nejsou ani investice ve Skandinávii nebo Velké Británii. Naopak se v podstatě zastavily jakékoliv akviziční aktivity českých investorů ve vztahu k Rusku a samozřejmě k Ukrajině, kde některé české investiční i průmyslové skupiny před vypuknutím krize plánovaly poměrně rozsáhlou expanzi.

Co je podle Vás v této době nejčastějším důvodem pro koupi firmy?

Kupující hledají jednak zajímavé synergické efekty se svými již stávajícími investicemi, někdy bývá důvodem snaha o eliminaci konkurence. V posledních letech se ale také akvizice opět stávají vhodnou formou jak prorazit na nové trhy a rozšířit své portfolio. Kromě toho se zvyšuje objem poskytnutého venture kapitálu do nových společností s velkým potenciálem,

Jaroslav Havel je řídícím partnerem advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners. Zároveň je předním odborníkem v oblasti fúzí, akvizic a prodejů podniků a obchodních společností, včetně restrukturalizací a insolvence, transakcí v oblasti private equity / venture capital a jejich financování. Jako odborník je doporučován prestižními publikacemi PLC Cross-border, European Legal 500, IFLR 1000, Chambers Global Guide, European Legal Experts, Global Law Experts a Who's Who Legal. Jaroslav s kolegy vybudoval a vede největší tým M&A právníků ve střední Evropě; ten tvoří celkem více než 50 právníků včetně 13 partnerů a jeho úspěch je reflektován mezinárodními nezávislými ratingovými agenturami – Mergermarket, Thomson Reuters a DealWatch, v jejichž hodnoceních v rámci regionu střední a východní Evropy se kancelář pravidelně umísťuje na 1. místě v počtu realizovaných transakcí již od roku 2008. V tomto roce kancelář získala ocenění Právníká firma roku na Slovensku v kategorii Fúze a akvizice.

kde jsou investoři často benevolentnější k faktickým rizikům v kontrastu možných velkých zisků a svým způsobem si nechtějí nechat ujet vlak, tudíž mnohdy přeplácejí jiné konkurenční skupiny. Další příležitostí je odkup domácích společností od odcházejících větších mezinárodních hráčů, kterým je český a slovenský trh malý, nebo potřebují restrukturalizovat svá portfolia, například kvůli vysokému zadlužení.

Naopak v případě prodeje firem bývá v posledních letech často důvodem problematika nástupnictví. Myslíte si, že tento trend bude nadále pokračovat?

Nástupnictví a tzv. mezigenerační transfer kapitálu z první podnikatelské generace na druhou jsou nyní velkým tématem a v naší praxi se mu velmi intenzivně věnujeme, zastupujeme desítky nejbohatších podnikatelských rodin

v Česku a na Slovensku. Tento trend pravděpodobně silně ovlivní trh podnikových transakcí v nejbližších deseti letech. Předání společnosti do druhé generace se totiž podle celosvětových statistik bez zásadnějších problémů povede zhruba ve třetině případů, tj. bude zde nepochybně prostor i pro management buy outy či prodeje firem externím kupujícím.

V médiích se v poslední době poměrně často objevovaly informace o plánech čínských firem a investorů týkajících se velkých investic v České republice. Myslíte si, že se jejich plány uskuteční?

O zájmu čínských investorů o investice v České republice se spekuluje již dlouho a dle našich informací v současnosti některé tuzemské firmy jednají o možných prodejkách. Zatím jediná větší ohlášená investice, tedy vstup do spo-

lečnosti, byl v posledních měsících vstup čínských investorů do bankovního byznysu J&T, resp. vstup strategického čínského investora do brněnské společnosti EKOL.

Jaký je současný postoj bank k akvizičnímu financování? Je tento druh financování k dispozici i pro malé až střední transakce? Jaké jsou hlavní překážky pro získání takového úvěru od finančních bank?

Obecně je akviziční financování dobře dostupné pro střední a větší vnitrostátní transakce. Zahraniční akviziční financování může být pro české banky komplikovanější. Velké transakce proto financují spíše velké mezinárodní banky. Složitější může být paradoxně situace také u menších transakcí v řádech desítek milionů korun, kde je akviziční financování příliš dra-

hé. S rozvojem investic do nových oborů, například ve zdravotnictví (reprodukce, léky na Alzheimerovu chorobu atd.), ale i např. pro oblast zemědělství, banky zakládají speciální týmy odborníků na tyto oblasti, kde je nutné pečlivě posoudit riziko spojené s financováním a stanovit konkurenceschopné podmínky úvěru pro firmu. Pokud firmy nenajdou zajímavé podmínky u bank, obracejí se stále častěji na větší finanční investory s nabídkou financování buď formou klasické půjčky, nebo částečným kapitálovým vstupem do společnosti.

Některé chystané transakce se nakonec neuskuteční. Co je podle Vás nejčastější příčinou takového „nezdaru“?

V mnoha případech jsou očekávání majitelů úspěšných firem až příliš vysoká a zájemci nejsou ochotni tyto netržní ceny platit. Někdy bývají důvodem zásadní negativní zjištění o cílové společnosti získaná v rámci due diligence nebo v průběhu transakce. Důvodem může být i komplikace při získávání externího financování pro transakci. Výjimkou nejsou ani situace, kdy majitelé v podstatě jen „testují“ zájem o jejich firmu a nechají si ji trhem ocenit. Na konci však prodejní proces odloží či úplně zruší.

Co všechno obsahuje právní poradenství během akvizic? Jaké oblasti během akvizic musíte pokrýt?

Naše poradenství zahrnuje jak řadu rutinních úkonů, které bývají součástí každé transakce (nezávazná předmluvní ujednání, due diligence, smluvní dokumentace popř. notifikace ÚOHS či bankovní financování), tak i tvorbu komplexních řešení, jež zohledňují specifika každého obchodu (náprava neplatnosti titulů k podílům, předtransakční restrukturalizace či post-transakční integrace). Rozsah našeho zapojení se pak také liší podle toho, zda zastupujeme kupujícího nebo prodávajícího či zda zastupujeme jednoho z účastníků společného podniku. Stejně tak se samozřejmě liší transakce strategických a finančních investorů, kteří opět přistupující jinak k venture capital investicím či private equity dealům.

Jak důležitou roli hraje při akvizicích právní due diligence prodávané společnosti?

Právní prověrka cílové společnosti či skupiny společností je zcela klíčová. Hlavním důvodem této tzv. due diligence je identifikovat rizika, posoudit jejich stupeň a pokusit se tato rizika před transakcí eliminovat, popř. zajistit ochranu před nimi v transakční dokumentaci. Klíčem k úspěšné due diligence je kvalitní příprava společnosti na prodej a komunikace s jejím managementem, zejména z hlediska jeho

„Nástupnictví a tzv. mezigenerační transfer kapitálu z první podnikatelské generace na druhou jsou nyní velkým tématem a pravděpodobně silně ovlivní trh podnikových transakcí v nejbližších deseti letech.“

budoucího fungování ve společnosti. Na tu klademe vždy velký důraz. Pokud není vedení společnosti s prodejem zcela srozuměno, nebo nemá přesné informace o transakčním procesu, bude jen velmi obtížné provést důkladnou právní prověrku a seznámit investora se všemi riziky zamýšlené investice. Poměrně často také management cílové společnosti sám před zahájením due diligence ze strany investora organizuje vlastní due diligence společnosti, aby dopředu identifikoval a případně eliminoval případná rizika ve společnosti.

Jaké jsou hlavní daňové aspekty jednotlivých transakcí?

Obě strany transakce z daňového hlediska řeší jeden společný cíl, a to minimalizaci daňového zatížení spojeného s realizací transakce. Motívem je hledat takové řešení, které přinese co nejmenší daňovou zátěž a umožňuje využít různých daňových úspor při samotné realizaci či v budoucnu nejlépe pro obě strany transakce, přestože v některých případech jsou požadavky obou stran protichůdné. Daňové aspekty tedy hrají významnou roli pro navržení celé struktury transakce a především způsobu akvizice. Odlišná pravidla zdanění prodeje obchodních podílů nebo akcií a jiného typu majetku často určují samotný typ uzavírané smlouvy. Pravidelnou součástí je řešení daňové uznatelnosti úroků z akvizičního financování, případně využití dodatečného zadlužení cílové společnosti, pokud nejde o předluženou společnost. Zajímavou úsporou do budoucna může přinést využití daňové ztráty cílové společnosti např. prostřednictvím fúze. Další

důležitou oblastí je přecenění majetku a vliv na uplatňování daňových odpisů. V neposlední řadě jde o využívání zadrženeho zisku pro nákup jiné společnosti a zvýšení hodnoty akcií pro investory namísto vyplacení volného zisku prostřednictvím dividend, které v některých případech podléhají zdanění.

Když jste v roce 2001 založili kancelář, byly fúze a akvizice jednou z klíčových oblastí, které jste se věnovali. Jak významnou součást vašich služeb tvoří nyní?

Fúze a akvizice patří k vůbec nejnáročnější oblasti práva, naše kancelář je v ní dlouhodobě úspěšná zejména díky mimořádně zkušenému multidisciplinárnímu týmu právníků. Spolu s právem obchodních společností představují i nadále nejvýznamnější oblast činnosti naší kanceláře. Od roku 2008 se v zásadě nepřetržitě držíme na prvních místech uznávaných žebříčků Mergermarket, DealWatch a Thomson Reuters; to potvrzuje i nejnovější žebříček Mergermarket za 1. polovinu roku 2015, kde jsme na prvním místě podle počtu realizovaných transakcí v celém regionu střední a východní Evropy, ačkoli působíme jen ve dvou jurisdikcích. V první desítku jsme přítomni jedinou národní kancelář. ●

**Autor: Miroslav Chochola
Zdroj foto: Havel, Holásek & Partners**

Elektrina a plyn od jednoho dodavatele nám šetří čas i peníze

Odebírejte elektrinu i plyn od ČEZ. Vedle výhodné elektřiny pro vás máme plyn **ČEZ S ODMĚNOU**, který je každý rok levnější, a uspoříte až 10 %. Navíc všem, kdo topí zemním plynem, dáme **bonus do výše 2 000 korun**.

Zavolejte na naši Zákaznickou linku nebo se zastavte v některém z našich kontaktních míst.

Pomůžeme vám ušetřit.

www.cez.cz/odmena | Zákaznická linka 840 840 840

JSME S VÁMI. SKUPINA ČEZ

Odměna za právní služby ve veřejných zakázkách ve světle nové právní úpravy

Specifickou oblastí z hlediska sjednávání odměny advokátů jsou veřejné zakázky. Současná právní úprava zadávání veřejných zakázek totiž dopadá i na poskytování právních služeb. Zadavatelé dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „Zákon“) jsou tudíž povinni v případě uzavírání smluv na právní služby tuto právní úpravu respektovat se všemi důsledky s tím spojenými.

Odměna za právní služby může být dle současné právní úpravy buď jedním z více dílčích hodnotících kritérií, na základě kterého zadavatelé rozhodují o výběru poskytovatele

právních služeb, anebo také kritériem jediným. V případě, že zadavatel zvolí cenu jako jedno z dílčích hodnotících kritérií (kvantitativní), další dílčí kritéria jsou v zadávacích řízeních na právní služby zpravidla kvalitativní, např. hodnocení zpracovaného memoranda, řeše-

ní vzorového zadání, metodologie postupu poskytování právních služeb aj. V těchto případech jsou však zadavatelé povinni transparentně stanovit způsob hodnocení takového kvalitativního kritéria, zejména dostatečně jasně a průhledně nastavit způsob přidělování bodů při hodnocení zvolených parametrů, které musí takový právní rozbor splňovat. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže již v mnoha svých rozhodnutích[1] konstatoval, že hodnocení nabídek je klíčovým prvkem v procesu výběru nejvhodnější nabídky, a proto je na ně kladen velký význam, a to nejen ze strany dodržení formálního postupu, ale i co do objektivitativy hodnocení. Hodnocení musí být zpracováno Zadavatelem dostatečně transparentně a musí být průkazné, aby bylo možno je přezkoumat. Otázkou k diskusi je pak to, zda tato další (kvalitativní) kritéria (např. metodologie postupu, postupy vzájemné spolupráce aj.), tak jak bývají v praxi často definována, dostatečně vypovídají o kvalitě, zkušenostech, specializaci jednotlivých uchazečů, resp. členů týmu.

V souvislosti s výše uvedeným je třeba zmínit další z aktuálních problémů zadávání veřejných zakázek na právní služby, kterým jsou mimořádně nízké nabídkové ceny. Ty jsou vedle silného konkurenčního prostředí zapříčiněny zejména tím, že zadavatelé často volí nejnižší nabídkovou cenu jako jediné kritérium výběru. Tím degradují poskytování právních služeb na úroveň dodávky komoditního zboží a služeb, kde nerozhoduje kvalita poskytované služby, ale pouze její cena.

Zadavatelé však navíc v mnoha případech nevyužívají ani dalšího institutu, který jim umožňuje se bránit a omezit podávání nereálných nabídkových cen ze strany uchazečů, a tím je mimořádně nízká nabídková cena. Přezkum, zda konkrétní nabídka neobsahuje mimořádně nízkou nabídkovou cenu, je přitom obligatorním prvkem procesu posuzování nabídek předložených uchazeči ve veřejných zakázkách ze strany zadavatele, resp. hodnotící komise. Tento institut by měl fungovat jako určitá pojistka zadavatele proti těm uchazečům, kteří s cílem získat veřejnou zakázku nabídnou takovou cenu, za kterou není objektivně možné řádně realizovat plnění veřejné zakázky, přičemž hrozí reálné riziko, že taková cena povede k nedokončení veřejné zakázky nebo jejímu nekvalitnímu splnění.[2] Nutno však říci, že v praxi se hodnotící komise u veřejných zakázek na právní služby zpravidla omezí na prosté konstatování, že mimořádně nízkou nabídkovou cenu neshledaly a akceptují nízké nabídkové ceny, aniž by se zamýšlely nad důsledky, které takovýto postup bude znamenat i pro ně, resp. jaký dopad to má na veřejný zájem. Zadavatelé, kteří akceptují nízké nabídkové ceny, se vystavují obrovskému riziku, že zakázka nebude dokončena, právní služby budou odvedeny nekvalitně a nekompetentními osobami, případně dojde k navyšování původní nabídkové ceny v rozporu se Zákonem. V neposlední řadě pak může dojít k odebrání či snížení dotace v případě, že jsou právní služby poskytovány v souvislosti s projektem financovaným z evropských strukturálních fondů. Každopádně v konečném důsledku vedou tyto nízké nabídkové ceny k celkovému prodražování veřejné zakázky, ale zároveň i ohrožování veřejného zájmu, který jsou veřejní zadavatelé povinni hájit.

Zadavatel by měl být vždy schopen s ohledem na předmět veřejné zakázky,[3] resp. předmět právních služeb (složitost, specializace, časová náročnost, mezinárodní přesah, ale i finanční hodnota předmětu právního poradenství) mimořádně nízkou nabídkovou cenu posoudit. Jsme si však vědomi toho, že při současném (v praxi využívaném) způsobu nastavování hodnotících kritérií je mnohdy obtížné stanovit vyšší mimořádně nízké nabídkové ceny paušálně pro všechny případy veřejných zakázek na právní služby, neboť i hodinové sazby jed-

notlivých advokátů jsou různé a odvíjí se zejména od specializace, délky praxe advokáta, lokality, ve které advokát právní služby poskytuje, jazykových dovedností advokáta.

Nová právní úprava (evropská i česká)

Positivní posun by však s ohledem na výše uvedené mohla přinést nová česká právní úprava, která je připravována s ohledem na přijatou novou evropskou právní úpravu, kterou musí Česká republika implementovat do 17. dubna 2016. Vzhledem k tomu, že dosavadní Zákon prošel více než 20 novelizacemi, rozhodlo se Ministerstvo pro místní rozvoj připravit v této souvislosti úplně nový zákon o zadávacích řízeních. Ten by měl být dle předpokladů účinný buď od 1. ledna, příp. od 1. dubna 2016.

Pokud nový zákon projde tak, jak je zatím navržen, mělo by dojít k významným změnám ve vztahu k zadávání veřejných zakázek na právní služby, které umožní zadavatelům daleko více zohledňovat specifika těchto odborných služeb.

Návrh nového zákona například zakazuje použití nejnižší nabídkové ceny jako jediného hodnotícího kritéria u právních služeb. Také zjednodušený režim zadávání veřejných zakázek na právní služby a zavedení nových dílčích hodnotících kritérií (zejména kritérií kvality) umožní zadavatelům klást důraz na kvalitu při výběru nevhodnější nabídky, která je dle našeho názoru v případě veřejných zakázek na právní služby podstatným a neopomenutelným faktorem. Velmi zajímavé, zejména s ohledem na následné použití v praxi, je i zakotvení dalšího pravidla upraveného v návrhu připravovaného zákona, a to je možnost zadavatele stanovit pevnou cenu a hodnotit pouze kvalitu.

V dosavadním návrhu paragrafového znění nového zákona je rovněž upravena výjimka z působnosti tohoto zákona pro určité právní služby (§ 27 písm. l), a to konkrétně ty služby, které: (i) poskytuje advokát v rámci zastupování klienta v rozhodčím či smířícím řízení nebo v soudním řízení před soudem, tribunálem, veřejným orgánem členského státu EU nebo jiným než členským státem EU, nebo v řízení před mezinárodním tribunálem či mezinárodní organizací; (ii) poskytuje advokát při přípravě na řízení uvedená v předchozím bodě, nebo pokud okolnosti nasvědčují tomu, že dotčená věc se s vysokou pravděpodobností stane předmětem takového řízení, nebo (iii) musí poskytovat notář na základě zvláštního předpisu v rámci osvědčování a ověřování listin, (iv) poskytují správci na základě zvláštního předpisu, (v) jsou spojeny na základě zvláštního právního předpisu, byť i příležitostně, s výkonem úřední moci.

Zadavatelé by tak dle této nové právní úpravy mohli uzavírat smlouvy na poskytování těchto právních služeb s advokáty či advokátními kancelářemi přímo, bez realizace jakéhokoliv zadávacího řízení (pouze při dodržení základních zásad).

Závěr

I přesto, že nová právní úprava s sebou nese prvky, které by mohly přinést pozitivní změny do oblasti zadávání specifických (odborných) služeb, nejenom právních, je třeba ovšem upozornit na to, že bude opět jenom na zadavatelích, jak k nové právní úpravě přistoupí a budou ji v praxi aplikovat. Zároveň je třeba říci, že znění nového zákona může doznat ještě změn v rámci legislativního procesu, přičemž lze předpokládat, že nejen tato problematika, ale celkové nové zákon bude předmětem mnoha diskusí a dozná ještě mnoha změn, než bude přijata konečná verze zákona. ●

Mgr. Robert Němec

Mgr. Lucie Diblíková

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Např. v rozhodnutí č. j.: ÚOHS-R165/2010/VZ-362/2011/310/EKU, ÚOHS-S309/2008/VZ-554/2009/530/SWA
- [2] Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve svém rozhodnutí sp. zn. S 534/2011 týkajícího se veřejné zakázky na právní služby mimo jiné potvrdil správnost postupu zadavatele (ministerstva), který stanovil, že za mimořádně nízkou nabídkovou cenu bude hodnotící komise považovat částku nižší než 1.800 Kč bez DPH / 1 hodinu právních služeb (pozn. zadavatel v tomto případě vyloučil uchazeče, který předložil nabídkovou cenu ve výši 730 Kč bez DPH / 1 hodinu právních služeb, přičemž Úřad vyhodnotil tento postup jako správný).
- [3] Za mimořádně nízkou nabídkovou cenu se totiž považuje taková cena, která se výrazně odchyluje od ceny předmětu veřejné zakázky, tj. její posouzení se tedy neodvíjí od nabídkových cen ostatních uchazečů, ani např. od předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Tyto hodnoty lze však využít jako určitě pomocné kritérium.

Exekuce.cz

O VYMÁHÁNÍ VÍME VŠE.

Exekutorský úřad Přerov, JUDr. Tomáš Vrána, soudní exekutor
Komenského 38, 750 02 Přerov

Telefon/Phone | +420 581 216 030, Fax | +420 581 738 020

Email | urad@exekuce.cz

Internet | www.exekuce.cz

MÉDIÁŘ

VŠECHNO, CO JSTE SI NESTIHLI PŘEČÍST U NÁS NA WEBU OD ČERVNA DO SRPNA 2015

Poprvé na papíře.

Objednávejte na www.mediar.cz

Novinky v exekučním řízení k 1. 9. 2015

V souvislosti s novelizací zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) a zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „EŘ“) zákonem č. 164/2015 Sb. dochází s účinností ode dne 1. 9. 2015 k nezanedbatelným změnám týkajícím se postupu soudního exekutora. Nejpodstatnějším změnám v exekučním řízení je přitom věnován následující článek.

Vymezení věcí, které nelze exekučně zabavit

V první řadě je třeba zmínit, že výše zmiňovaným zákonem č. 164/2015 Sb. předně dochází k novelizaci ustanovení § 322 o. s. ř., vymežujícího věci vyloučené ze soudního výkonu rozhodnutí, jehož úprava je na základě § 52 odst. 1 EŘ aplikovatelná i pro řízení před soudním exekutorem. Novelizované znění tedy s účinností ode dne 1. 9. 2015 rozšiřuje stávající demonstrativní výčet exekučně nezabavitelných věcí a současně též postavuje najisto nejednotnou výkladovou praxi dosavadních obecných pojmů. Základním pravidlem přitom zůstává,

že i nadále nebude možné z vlastnictví povinného nebo ze společného jmění manželů postihnout ty věci, které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování svých hmotných potřeb a potřeb své rodiny, k plnění svých pracovních úkolů, resp. i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy. Nově se nicméně zpřesňuje, že se jedná o ty věci, jejichž počet a hodnota odpovídá obvyklým majetkovým poměrům; podle § 322 odst. 2 o. s. ř. se přitom jedná zejména o věci následující:

a) Běžné oděvní součásti. Předmětná část zůstává oproti právní úpravě účinné do 31. 8. 2015 nezměněna, i nadále tedy nebude možné exekučně postihnout běžné oděvy a obuv

povinného, odpovídající obvyklým majetkovým poměrům;

b) Obvyklé vybavení domácnosti. Nová úprava oproti úpravě stávající kazuisticky vyměnovává, jaké věci se obvyklým vybavením domácnosti rozumí. Podle zákonodárce se tedy jedná zejména o lůžko, stůl, židli, kuchyňskou linku, kuchyňské nářadí a nádobí, ledničku, sporák, vařič, pračku, vytápěcí těleso, palivo, příkrývkou a ložní prádlo, a to za předpokladu, že hodnota takovýchto věcí zjevně nepřesáhne cenu obvyklého vybavení domácnosti. K tomuto je třeba podotknout, že zákon již nicméně nespécifikuje, jakou hodnotu je možné za cenu obvyklého

vybavení domácnosti považovat, tj. laicky řečeno, jakou ledničku je možné považovat za součást běžného vybavení a kterou je nutné vnímat jako nadstandard. Lze očekávat, že zpřesnění uvedeného pojmu tak přinese až budoucí exekuční praxe.

- c) Studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky.
- d) Věci osobní povahy. V předmětném bodě zákonodárce demonstrativním výčtem nově vymezil, jaké věci je možné za věci osobní povahy považovat. Explicitně jsou přitom vyjmenovány snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy;
- e) Zdravotnické potřeby, resp. též jiné věci, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě;
- f) Hotové peníze, a to do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů;
- g) Domácí zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník.

Pořadí způsobů provedení exekuce k zaplacení peněžitě částky

Pro exekuční praxi je neméně významná novelizace § 58 odst. 2 EŘ, kdy zákonodárce nově pregnantně vymezil pořadí způsobů provedení exekuce pro případ, kdy by k uspokojení oprávněného nepostačil způsob provedení exekuce jediný. Nebrání-li to účelu exekuce, provede se tudíž na základě předmětného ustanovení exekuce ukládající zaplacení peněžitě částky postupně:

- a) příkazáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu povinného, resp. manžela povinného;
- b) příkazáním jiné peněžitě pohledávky (kromě pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření), postižením jiných majetkových práv, srážkami ze mzdy a jiných příjmů, správou nemovitě věci nebo pozastavením řídičského oprávnění;
- c) prodejem movitých věcí, prodejem nemovitých věcí, které povinný nepoužívá k bydlení

sebe a své rodiny, postižením závodu nebo příkazáním pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření; a

- d) prodejem nemovitých věcí, které povinný používá k bydlení sebe a své rodiny.

V jiném než shora uvedeném pořadí je přitom možné exekuci provést pouze na návrh povinného nebo s jeho souhlasem. Současně zůstává zachováno pravidlo, že způsob exekuce v rámci uvedeného pořadí při provádění exekuce k zaplacení peněžitě částky určuje na základě § 58 odst. 3 EŘ soudní exekutor.

Prodej nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu

Poměrně zásadní novinkou, účinnou ode dne 1. 9. 2015, je omezení možnosti postižení nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu, a to na základě novelizace § 336i o. s. ř., aplikovatelného podle § 69 EŘ i pro řízení před soudním exekutorem. Dle nového znění bude soud povinen zastavit výkon rozhodnutí prodejem nemovité věci, ve které má povinný místo trvalého pobytu v případě, že výše pohledávek oprávněného, resp. těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a přihlášených věřitelů povinného k okamžiku zahájení dražebního jednání nepřesáhne částku 30 000 Kč bez příslušenství.

Jinými slovy, v případě, kdy má dlužník v nemovitosti trvalý pobyt a v exekučním řízení bude proti němu vymáhána pohledávka s jistinou do výše 30 000 Kč, nebude možné v předmětném řízení uvedenou nemovitou věc exekučně postihnout. K tomuto je nicméně třeba doplnit, že uvedený postup se neuplatní v případě, kdy se bude jednat o pohledávku výživného nebo pohledávku náhrady újmy způsobené poškozenému ublížením na zdraví či trestným činem nebo by takovýto postup odporoval dobrým mravům.

Povinnost nahlášení prohlídky bytu

V případě, kdy bude prováděna exekuce prodejem movitých věcí, bude soudní exekutor nově povinen na základě změněného ustanovení § 325b odst. 3 o. s. ř. při pořizování soupisu, za předpokladu, že bude nutné přistoupit k prohlídce bytu a jiných místností, o průběhu předmětné prohlídky pořizovat zvukově obrazový záznam. Do 31. 8. 2015 se přitom jedná pouze o povinnost fakultativní, tj. aplikovatelnou na žádost osoby, oprávněné být při soupisu přítomné. Současně je k tomuto třeba doplnit, že soudní exekutor, resp. jím pověřená osoba

bude povinna přítomné osoby o povinnosti pořizovat zvukově obrazový záznam při zahájení předmětné prohlídky též poučit.

Závěrem

Závěrem je možné shora uvedené ve stručnosti shrnout tak, že výše popisované změny, účinné ode dne 1. 9. 2015, do značné míry reflektují aktuální společensko-politickou „poptávku“ po zamezení vyskytnuvšího se zneužívání práva ze strany některých exekutorů, resp. jejich vykonavatelů, což ostatně potvrzuje i sama důvodová zpráva k zákonu č. 164/2015 Sb. Lze mít za to, že postavení na jisto věci, jež jsou bez dalšího z exekuce vyloučeny, jakož i další výše popisované změny občanského soudního řádu a exekučního řádu mohou k naplnění zákonodárcem vymezeného cíle bezesporu přispět; nakolik se však podaří tento záměr skutečně realizovat, nicméně ukáže až každodenní exekuční praxe. ●

JUDr. Jan Přib, advokát
Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

To nejlepší hledejte
vždy na špičce...

BARKER

Jediná značková prodejna s pravou
britskou obuví v Praze.

BARKER, Havířská 6, Praha 1
www.barker-shoes.cz

*Miluji náš
dům teď patří
mé exmanželce.*

Život je plný zvrátů a každý
z nich si žádá rozhodnutí.
Swiss Life pomáhá svým klientům
rozhodovat se správně v oblasti
správy privátních financí
a majetku již od roku 1857.

844 111 444

www.swisslifeselect.cz

premium@swisslifeselect.cz

Náhrada nákladů řízení a insolvenční řízení

Střet legitimního očekávání nabytí majetkové hodnoty jedním účastníkem soudního řízení spočívající ve fakticky očekávaném inkasu soudem přiznané náhrady nákladů nalézacího řízení a trpké insolvenční reality na straně účastníka druhého může stěžejně skončit jinak než finančním zklamáním (papírově) úspěšného účastníka, ale mnohdy i jeho advokáta, který mu procesní vítězství pracně vybojoval a který má na vymožení pohledávky majetkový zájem.[1]

Bezesporu častěji se věřitelé ocitají v obdobné situaci při marném vymáhání svých vykonatelných pohledávek v exekučním řízení vedeném vůči (prozatím) „neinsolvenčním“ dlužníkům. Při splnění zákonných podmínek tzv. úpadku pak dlužník zpravidla čelí kvalifikovaným postupům procesních subjektů dle insolvenčního zákona[2], jimž musí exekuční vymáhání s ohledem na preferenci poměrného uspokojení věřitelů ustoupit.[3]

Avšak záměrem níže uvedeného výkladu je stručný popis vybraných právních situací při konfrontaci optimistického očekávání (přisudkových) věřitelů a pochmurné insolvenční reality, resp. jejich právních možností při vymáhání přiznané náhrady nákladů soudního řízení vůči (přisudkovému) dlužníku poté, co bylo s tímto dlužníkem zahájeno insolvenční řízení.

Obecné výklady k nákladům řízení ve vztahu k insolvenčnímu správci

Insolvenční zákon (dále také jen „IZ“ nebo „Zákon“) záležitost náhrady nákladů řízení specificky normuje zejména v ust. § 202 odst. 1, jímž částečně zvyhodňuje procesní postavení insolvenčního správce v tzv. incidenčních sporech[4] (jen) o pravost, výši nebo pořadí přihlášených pohledávek vůči protistraně tím, že v těchto sporech nelze, byť procesně úspěšně protistraně, přiznat právo na náhradu řízení proti správci.[5] Tato procesní výhoda však neplatí v ostatních incidenčních sporech dle ust. § 159 IZ ani v jiných soudních sporech, jichž je správce účastníkem. Pravidelně se bude jednat o ty spory, v nichž se správce snaží vymoci neuhrazené pohledávky insolvenčního dlužníka stíženého konkurzem ve prospěch majetkové podstaty.[6] Absence procesní ochrany správce jako žalující strany (resp. majetkové podstaty) před povinností hradit úspěšně protistraně na konci řízení judikované náklady řízení je vyvážena výhodnější úvodní pozicí správce tím, že je osvobozen od placení soudního poplatku,[7] což bude mnohdy rozhodující podmínkou pro jeho kvalifikované rozhodnutí (v mezích ust. § 294 IZ) pohledávky vůbec vymáhat.

Parametry rozhodování o náhradě nákladů incidenčního sporu Zákon výslovně přenechává občanskému soudnímu řádu, nestanoví-li Zákon jinak.[8]

Náhrada nákladů nalézacího řízení a její uplatnění v insolvenčním řízení

Východním předpokladem pro další uplatnění nároku na náhradu nákladů řízení je určení okamžiku vzniku tohoto nároku – pohledávky vůči procesně neúspěšné procesní protistraně. Právníkem obcí přijímaný závěr o tom, že nárok na náhradu nákladů řízení má základ v procesním právu a vzniká teprve na základě pravomocného rozhodnutí soudu, které má v tomto směru konstitutivní povahu,[9] nám dává jasnou odpověď. Jinak řečeno, bez právní moci rozhodnutí soudu, jímž soud jednomu z účastníků přiznal náhradu nákladů právního zastoupení před soudem (tzv. přísudek), neexistuje pohledávka.

Disponuje-li věřitel nejpozději do rozhodnutí o úpadku (k tomu viz dále) a v některých

případech do konce přihlašovací (propadné) lhůty[10] k podávání přihlášek (stanovené insolvenčním soudem v mezích ust. § 136 IZ) [11] pravomocným soudním rozhodnutím[12] o přísudku, které jako pohledávku v této lhůtě uplatní přihláškou do řízení, jedná se o řádný postup věřitele. Nevznikne-li však tato pohledávka ani do konce této lhůty, nelze ji ani ve smyslu ust. § 173 odst. 1 IZ uplatnit přihláškou pohledávky v insolvenčním řízení za dlužníkem.

Nepravomocný přísudek jako podmíněná pohledávka

Nejvyšší soud se svým aktuálním rozhodnutím ze dne 31. 3. 2015, sp. zn. 29 ICdo 62/2014, vypořádal i s pokusem o výkladový průlom u podmíněně přihlášené pohledávky (dle ust. § 173 odst. 3 IZ) na případu věřitele, který si do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka u insolvenčního soudu přihlásil podmíněnou pohledávku z titulu náhrady nákladů řízení vázanou na (odkládací) podmínku (budoucího) úspěšného pravomocného ukončení nalézacího řízení vedeného před soudem 1. stupně. Na nastolenou otázku, zda lze pohledávku z titulu práva na náhradu nákladů nalézacího řízení přihlásit do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka jako příslušenství pohledávky uplatněné v nalézacím řízení před právní mocí rozhodnutí, jímž soud věřiteli přiznal náhradu nákladů řízení, nebo dokonce před vydáním takového rozhodnutí, odpověděl Nejvyšší soud[13] záporně.[14] Soud tím jasně deklaroval, že nárok na přísudek, který bez právní moci neexistuje, byť byl (nepravomocně) účastníkovi nalézacího řízení přisouzen, nemůže být do insolvenčního řízení přihlášen ani jako podmíněná pohledávka s odkládací podmínkou vázanou na hypotetickou možnost, že soudní rozhodnutí o přiznání přísudku účastníkovi soudního sporu nabyde právní moci v budoucnu po uplynutí propadné přihlašovací lhůty dle § 136 IZ.

Nad rámec uvedeného Nejvyšší soud k otázce dobrodiní v oddlužení dle ust. § 414 IZ dodal, že na příslušenství pohledávky, která je nebo měla být přihlášena do insolvenčního řízení, se vztahuje osvobození podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona bez zřetele k tomu, že jde o příslušenství tvořené nárokem na náhradu nákladů řízení vedeného o pohledávce za trvání oddlužení u nalézacího soudu, přiznaným věřiteli v době, kdy jej již nelze přihlásit do insolvenčního řízení.

Nepravomocný přísudek a rozhodnutí soudu o úpadku (přísudkového) dlužníka

S novelizací Zákona od 1. 1. 2014 došlo k před-sunutí účinků insolvenčního řízení dopadajících na jiná řízení a spojených původně až s prohlášením konkurzu (§ 263 až 267 IZ). Dle ust. § 140a IZ se rozhodnutím o úpadku přerušují (1) soudní a (2) rozhodčí řízení (aa) o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou, nebo (ab) na které se v insolvenčním řízení pohlíží jako na přihlášené, anebo (b) o pohledávkách, které se v insolvenčním řízení neuspokojí (§ 170 IZ).

Výše uvedené přerušování nedopadá na veškerá probíhající soudní a rozhodčí řízení, ani na jiná řízení, jak výslovně uvádí Zákon v ust. § 140d odst. 1 IZ. Řízení, jež se týkají majetkové podstaty (věcných práv k majetku v podstatě, jež se nepřihlašují) a všech pohledávek, které mají být uspokojeny z majetkové podstaty bez uplatnění přihláškou, se přerušují až případným prohlášením konkurzu[15] (k tomu viz dále). Po dobu přerušování se nekonají jednání a neběží stanovené lhůty. Pokud by věřitel a dlužník byli účastníky takového nalézacího řízení, jež by spadalo pod tuto kategorii ze zákona přerušovaných řízení, a pokud by obecný soud v tomto nalézacím řízení vydal (a doručil) rozhodnutí ukládající dlužníku povinnost k náhradě nákladů řízení protistraně – (přísudkovému) věřiteli, avšak před právní mocí tohoto rozhodnutí by insolvenční soud rozhodl o úpadku (přísudkového) dlužníka, po dobu přerušování nalézacího řízení by rozhodnutí obecného soudu nemohlo nabyt právní moci.[16] V kontextu výše uvedeného je tudíž vyloučeno, aby tento neexistující nárok na přísudek byl řádně uplatněn přihláškou pohledávky v insolvenčním řízení za dlužníkem.

Na druhou stranu Zákon výslovně uvádí v ust. § 140d odst. 2 demonstrační výčet řízení, která rozhodnutím o úpadku přerušena nejsou. V těchto nepřerušovaných řízeních je možné, že z nich až po uplynutí lhůty k uplatnění nároku do insolvenčního řízení přihláškou (a nejde o „zapodstatové“ pohledávky dle § 168 a § 169 IZ) vzejdou pravomocné pohledávky procesně úspěšných věřitelů z titulu přiznané náhrady nákladů řízení vůči insolvenčnímu dlužníku.

Jako praktický příklad lze uvést situaci, kdy se insolvenční dlužník (v oddlužení ve formě

splátkového kalendáře) jako žalobce v nalézacím řízení neúspěšně domáhá peněžitého plnění vůči třetí osobě a obecný soud mu pravomocně uloží povinnost k úhradě náhrady nákladů řízení žalovanému. Zde se pak nabízí otázka, jak může žalovaný – (přísudkový) věřitel – vůči insolvenčnímu (a přísudkovému) dlužníku tuto „novou“ pohledávku, vzniklou až v průběhu insolvenčního řízení, uplatnit.

V takovém případě lze mít za to, že se jedná o pohledávku, jejíž uspokojení je prostřednictvím insolvenčního řízení vyloučeno, ač tento typ pohledávek není výslovně zmíněn ve výčtu v obsaženém ust. § 170 IZ.[17] Pro tento typ nově vzniklých pohledávek, jež nelze uspokojit v rámci insolvenčního řízení, obecně neplatí zákaz nařízení nebo zahájení výkonu rozhodnutí či exekuce ani zákaz jejich provedení, jak plyne z ust. § 109 odst. 1 písm. c) IZ (jako účinek zahájení insolvenčního řízení) a z ust. § 140e IZ (jako účinek rozhodnutí o úpadku).[18] Byť tedy lze tyto nové pohledávky exekučně vymáhat, kruciólní otázkou bude, jaký majetek dlužníka lze k uspokojení pohledávky exekučně postihnout. Budu-li vycházet z výše uvedeného případu, další postup v něm předestírá ust. § 409 odst. 2 IZ, který v zásadě vychází z toho, že dlužník má od právní moci rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře dispoziční oprávnění k majetku, náležejícímu do majetkové podstaty v době schválení oddlužení, včetně toho majetku, s nímž dlužník nemohl dosud nakládat v důsledku účinků nařízení nebo zahájení výkonu rozhodnutí nebo exekuce. Majetek, který dlužník získá poté, co nastanou účinky schválení oddlužení, z té části příjmů, která nepodléhá oddlužení, nenáleží do majetkové podstaty. Výkon rozhodnutí nebo exekuci, která by postihovala takový majetek, lze za trvání oddlužení nařídit nebo zahájit a provést jen pro pohledávky, které nemají být uspokojeny při oddlužení a současně které vzniknou poté, co nastanou účinky schválení oddlužení.

U dlužníka v oddlužení nelze zpravidla po schválení oddlužení očekávat nabytí takových majetkových aktiv, u nichž by pro vymožení pohledávky mělo valný ekonomický smysl zahajovat exekuci. Věřitele rovněž nepotěší, že z rozsahu potenciálně postižitelného majetku k vymožení přisouzeného přísudku jsou vyloučeny hodnoty získané dědictvím, darem a jiné mimořádné příjmy, které je dlužník povinen použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře.[19] Věřiteli s exekučním titulem v ruce[20] tedy prakticky nezbyvá než čekat na skončení insolvenčního řízení, na jehož konci insolvenčního dlužníka k jeho návrhu osvobodí insolvenční soud od placení pohledávek, zahrnutých

do oddlužení, v neuspokojeném rozsahu (viz § 414 odst. 1 IZ), aby tak dlužník mohl začít s „čistým stolem“. Jelikož se toto osvobození nevztahuje na pohledávku věřitele z titulu „dodatečně“ vydaného pravomocného rozhodnutí o náhradě nákladů řízení,[21] nic věřiteli nebrání zahájit vůči bývalému insolvenčnímu (a stále aktuálnímu přísudkovému) dlužníku příslušné právní kroky.

Nepravomocný přísudek a konkurz na majetek (přísudkového) dlužníka

Pokud by nebyla určitá řízení přerušena již dle ust. § 140a IZ, tak prohlášením konkurzu na majetek dlužníka se dle ust. § 263 IZ, tj. ze zákona, přerušují soudní a rozhodčí řízení, která se týkají majetkové podstaty nebo která mají být uspokojena z majetkové podstaty, jejichž účastníkem je dlužník. [22] Po dobu přerušeni se nekonají jednání a neběží stanovené lhůty. Pokud by tak soud v (dle ust. § 140a IZ nepřerušeném) nalézacím řízení vydal (a doručil) rozhodnutí ukládající dlužníku povinnost k náhradě nákladů řízení protistraně – (přísudkovému) věřiteli, ale před právní mocí tohoto rozhodnutí by byl v insolvenčním řízení prohlášen konkurz na majetek (přísudkového) dlužníka, po dobu přerušeni nalézacího řízení by rozhodnutí nalézacího soudu nemohlo nabyt právní moci. [23] I v tomto případě je vyloučeno, aby tento neexistující nárok na přísudek byl řádně uplatněn přihláškou pohledávky v insolvenčním řízení za dlužníkem.

Vzhledem k nemožnosti věřitele přihlásit neexistující pohledávku z titulu přísudku a následnému přerušeni probíhajícího nalézacího řízení, v němž se po insolvenčním dlužníku domáhá (vedle svých meritorních nároků, které obvykle přihláškou pohledávky – na rozdíl od neexistujícího přísudku – uplatnit může) právě přiznání nároku na náhradu nákladů řízení, je tak věřitel ve snaze získat pravomocný přísudek nucen vyčkat na pravomocné zrušení konkurzu,[24] po jehož skončení sice lze v přerušeném nalézacím řízení pokračovat, nicméně s ohledem na „po-konkurzní“ realitu zpravidla není z čeho (majetku) brát. Je-li věřitel žalobcem, potom lze ve shodě s jinými názory[25] jen doporučit vzít žalobu včas zpět, a alespoň tak docílit zastavení (dosud nepřerušeno) nalézacího řízení a vrácení alespoň části soudního poplatku.[26] má-li to však vzhledem k jeho výši nějaký ekonomický smysl.

Je tedy zřejmé, že „rychlost“ nalézacího řízení je mnohdy zásadním elementem rozhodujícím o alespoň minimálním insolvenčním uspo-

kojení (u konkurzu jen v řádu jednotek %)[27] nezajištěného věřitele vůči dlužníku, když milníkem připouštějícím přihlásit rozhodnutí o přísudku jako pohledávku do insolvenčního řízení je právní moc rozhodnutí.

Přísudkové vyhlídky v insolvenční věci aneb volání po změně

Z hlediska předvídatelnosti práva není nijak potěšující, že komentované rozhodnutí Nejvyššího soudu, jež se zabývá otázkou přihlašování podmíněných nároků na náhradu nákladů řízení do insolvenčního řízení, bylo vydáno až po cca sedmi letech od účinnosti Zákona. V reakci na komentované rozhodnutí se objevuje nijak překvapivé volání po legislativních změnách umožňujících přihlásit soudem nepravomocně přiznaný nárok na náhradu nákladů řízení alespoň jako podmíněnou pohledávku.[28] Pro elementární pořádek by bezesporu neškodilo osud nepravomocných nároků na náhradu nákladů řízení výslovně Zákonem upravit.

V tomto směru by malým světlem na konci insolvenčního tunelu mohlo být např. oprávnění věřitele – žalobce přihlásit do insolvenčního řízení pohledávku ve výši (uhrazeného) soudního poplatku, který byl v nalézacím řízení vedeném proti insolvenčnímu dlužníku nepravomocně věřiteli obecným soudem přiznán (jakožto část náhrady nákladů řízení) a který nelze dle výše uvedeného judikatorního výkladu přihlásit ani jako podmíněnou pohledávku s odkládací podmínkou. Domnívám se, že tato možnost „zachránit“ alespoň část nepravomocného nároku na náhradu nákladů řízení by nešla proti smyslu základních zásad insolvenčního řízení uvedených v ustanovení § 5 Zákona.

Jiná cesta k záchraně zaplaceného soudního poplatku by snad mohla vést přes novelizaci zejména § 10 zákona o soudních poplatcích, jež by v nalézacím řízení umožnila vrácení celého soudního poplatku věřiteli – žalobci, jenž do insolvenčního řízení přihlásil žalovanou pohledávku (a byla by zjištěna) vůči dlužníku, a poté vzal žalobu v nalézacím řízení zpět.

Závěry

Výše uvedené poznatky lze shrnout následovně:

1. Nárok na náhradu nákladů nalézacího řízení vznikne, až soudní rozhodnutí o jejím přiznání nabude právní moci.

2. Nenabude-li soudní rozhodnutí o přiznání náhrady nákladů nalézacího řízení právní moci ani do konce přihlašovací lhůty (§ 136 IZ), nelze takový nárok přihlásit do insolvenčního řízení, a to ani jako pohledávku vázanou na splnění odkládací podmínky dle ust. § 173 odst. 3 IZ.
3. Pohledávku, která vznikla až v průběhu insolvenčního řízení a již nelze uspokojit v rámci insolvenčního řízení, lze exekučně vymáhat.

Nelze se ubránit dojmu, že vybojovaný, resp. soudem přiznaný přísudek nabývá v důsledku své nejen insolvenční (ne)vymahatelnosti spíše kontur Pyrrhova vítězství klienta, zvláště u déletrvajících sporů s přísudky v řádech

statisíců korun. Leč, je to rizikový fakt, s nímž je (vedle jiných) nutné počítat při omílaném, avšak stále nezbytném důrazu na prevenci a opatrnosti při uskutečňování právních jednání. Pokud by tento příspěvek umožnil lepší připravenost „přisudkových“ věřitelů na tuto nepříznivou eventualitu, splnil by svůj účel. ●

JUDr. Jan Hrnčář, advokát
HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.

HÁJEK ZRZAVECKÝ

Poznámky

- [1] Typicky tehdy, je-li jediná odměna advokáta vázána nejen na pravomocné přiznání tzv. přísudkové odměny, ale i na její faktickou úhradu protistranou.
- [2] Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v účinném znění.
- [3] V závislosti na stádiu insolvenčního řízení buď nelze exekuci vykonat, nebo ani zahájit, příp. nařídít. K tomu srov. ust. § 109 odst. 1 písm. c) a ust. § 140e insolvenčního zákona.
- [4] Legální definici incidenčních sporů nabízí ust. § 2 písm. d) Zákona: „Spory vyvolané insolvenčním řízením, o kterých tak stanoví tento zákon, projednáváné v rámci insolvenčního řízení.“ Jejich výčet je uveden v ust. § 159 odst. 1 IZ.
- [5] Tím není vyloučena tzv. separace nákladů k tíži správce dle ust. § 202 odst. 2 IZ (obdoba § 147 OSŘ), když „náklady řízení, které vznikly zaviněním insolvenčního správce nebo náhodou, která se mu přihodila, nese on sám a ostatním účastníkům je povinen je nahradit.“ K tomu podrobněji např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 2. 2012, č. j. 3 VSPH 39/2012-18.
- [6] Procesní legitimace správce se zde opírá o ust. § 246 IZ: „Prohlášením konkursu přechází na insolvenčního správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práv a plnění povinností, které přísluší dlužníku, pokud souvisí s majetkovou podstatou.“ Zákonný pokyn (povinnost) tak činit mu ukládá ust. § 294 odst. 1 IZ (byť relativizovaný druhým odstavcem): „Insolvenční správce je povinen uplatnit a vymáhat ve prospěch majetkové podstaty dlužníkovy pohledávky.“
- [7] Viz ust. § 11 odst. 2 písm. n) zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v účinném znění.
- [8] Viz ust. § 163 IZ ve spojení s ust. 142 občanského soudního řádu a násl.
- [9] Viz stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 1998, uveřejněné pod číslem 52/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, bod XXXVII. stanoviska, a dále Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, str. 676.
- [10] Jde o lhůtu procesní, k jejímu zachování postačí, je-li přihláška odevzdána držiteli poštovní licence.
- [11] Konec propadné lhůty k podání přihlášek bude stanoven insolvenčním soudem v rozhodnutí o úpadku v mezích 30 dnů až 2 měsíců. Srov. ust. § 136 odst. 2 písm. d) a odst. 3 IZ. Prominutí zmeškání této lhůty není podle § 83 IZ přípustné.
- [12] Platební rozkaz, rozsudek, usnesení.
- [13] Resp. jeho tříčlenný senát složený z předsedy JUDr. Zdeňka Krčmáře a soudců JUDr. Petra Gemmela a Mgr. Milana Poláška.
- [14] Soud konkrétně uvedl: „Před právní mocí rozhodnutí, kterým soud přizná účastníku občanského soudního řízení nárok na náhradu nákladů řízení (před okamžikem vzniku nároku na náhradu nákladů řízení), nelze takový nárok přihlásit do insolvenčního řízení ani jako pohledávku vázanou na splnění odkládací podmínky.“
- [15] Viz Hásová, J. a kol. Insolvenční zákon. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 452 a násl.
- [16] Viz ust. § 140a odst. 4 věta druhá za středníkem Zákona.
- [17] Pohledávky neuspokojované v insolvenčním řízení.
- [18] Viz Maršíková, J.: „Nové dluhy“ dlužníka v insolvenčním řízení, Konkurní noviny č. 7/2014.
- [19] Srov. ust. § 412 odst. 1 písm. b) IZ.
- [20] A s vědomím, že se mu právo přiznané rozhodnutím soudu promlčí až za deset let (srov. § 640 občanského zákoníku).
- [21] Srov. ust. § 414 odst. 2 IZ.
- [22] Byť Zákon v ust. § 264 a § 265 upravuje četné výjimky směřující k pokračování v přerušených řízeních a v ust. § 266 IZ další řízení, která se prohlášením konkurzu nepřerušují.
- [23] Viz ust. § 263 odst. 4 věta druhá za středníkem Zákona.
- [24] Viz ust. § 308 IZ a násl.
- [25] K tomu podrobně např. Majchrák, M.: Náhrada nákladů soudního řízení přerušeneho konkursem v kontextu interpretace a aplikace práva v praxi, Právní rozhledy č. 21/2013, str. 736 a násl.
- [26] Jsou-li splněny podmínky dle ust. § 10 zákona o soudních poplatcích.
- [27] Bliže k tomu např. Žižlavský, M.: Odměna advokáta a úpadek klienta, Bulletin advokacie č. 6/2015, s. 20, a tam citované zdroje.
- [28] Viz Hradil, A., Urbanec, D.: Přihláška nároku na náhradu nákladů řízení do insolvenčního řízení, EPRAVO.CZ 23. 7. 2015, zde: <http://www.epravo.cz/top/clanky/prihlaska-naroku-na-nahradu-nakladu-rizeni-do-insolvenčního-řízení-98452.html>

Děkujeme
našim klientům

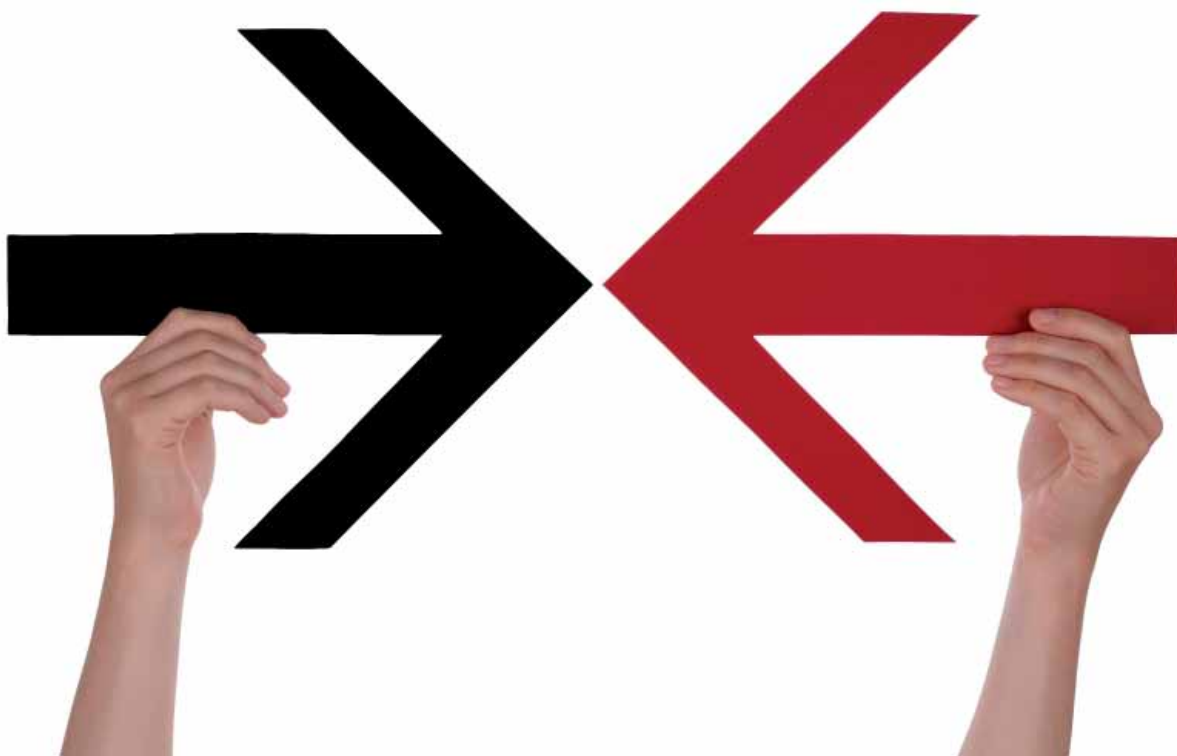

Vítěz kategorií:

Řešení sporů a arbitráže
Právo informačních technologií

Střet zájmů v obchodních korporacích

Jak postupovat v případě uzavírání smlouvy mezi obchodní korporací a osobou, která v ní vykonává funkci člena orgánu? Jak postupovat v případě, kdy se manželka člena orgánu obchodní korporace stane výkonným manažerem v konkurenční společnosti?

V praxi dochází poměrně často k situacím, kdy se zájmy člena orgánu obchodní korporace (nebo osob jemu blízkých) dostávají do konfliktu se zájmy samotné obchodní korporace. Pro takovéto situace právní úprava nově předepisuje postup, jehož smyslem a účelem je především ochrana korporace před rizikem zájmové kolize.

Základní druhy střetu zájmů

V občanském právu obecně platí zásada, že zastoupit jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného, ledaže při smluvním zastoupení zastoupený o takovém rozporu věděl nebo musel vědět. Tento princip lze v zásadě vztáhnout i na sféru obchodních korporací, avšak s tím, že je inkorporován

do samostatné úpravy obsažené v § 54 a násl. zákona o obchodních korporacích.

Pravidla o střetu zájmů v zákoně o obchodních korporacích obecně rozlišují mezi jednorázovým střetem zájmů a dlouhodobým či situačním konfliktem zájmů.

V případě jednorázového střetu zájmů jde typicky o situaci, kdy člen orgánu obchodní korporace má s touto obchodní korporací uza-

vřít smlouvu. Za jednorázový střet zájmů lze označit i situace, kdy má obchodní korporace zajistit či utvrdit dluhy příslušného člena orgánu, či se stát jeho spoludlužníkem. Okruh osob, u kterých může střet zájmů nastat, se však nemezuje pouze na členy orgánů obchodní korporace, ale zahrnuje i jejich osoby blízké nebo osoby jimi ovlivněné či ovládané. Půjde tedy například o situace, kdy do smluvního vztahu vstupují obchodní korporace, v nichž na obou stranách figuruje tatáž osoba (nebo osoba jí blízká) buď jako člen orgánu (ať už statutárního či kontrolního) nebo jako vlastník. Ačkoli nemusí jít vždy o případ, kdy jsou kontrahující společnosti vzájemně majetkově propojeny, je zřejmé, že právní úprava střetu zájmů dopadá i na koncernové vztahy (tedy například kontraktaci mezi společnostmi v rámci téhož koncernu při existenci tzv. dvojitých mandátů, kdy typicky jedna osoba uvnitř koncernu vykonává funkci v orgánech několika společností).

Druhým případem zájmové kolize je tzv. situační konflikt zájmů. Na rozdíl od jednorázového střetu zájmů nejde o kolizi při konkrétním právním jednání, ale o případ dlouhodobého charakteru. Typicky jde o situaci, kdy se například některá z osob blízkých člena orgánu obchodní korporace stane zaměstnancem či členem orgánu společnosti, která je konkurentem obchodní korporace. Stejně jako je tomu v případě jednorázového střetu zájmů, i v tomto případě je okruh osob široký a zahrnuje i osoby člena orgánu blízké nebo osoby jím ovlivněné či ovládané.

Jak postupovat v případě střetu zájmů?

Zákon o obchodních korporacích předepisuje pro oba dva typy střetu zájmů v zásadě totožný postup, avšak s jinými možnými důsledky. V obou případech platí, že příslušný člen orgánu obchodní korporace je povinen informovat o možném střetu zájmů orgán, jehož je členem, a kontrolní orgán, byl-li zřízen, jinak nejvyšší orgán obchodní korporace. To znamená, že například v případě zájmové kolize člena představenstva akciové společnosti s dualistickým systémem vnitřní struktury je tento člen povinen informovat představenstvo a dozorčí radu společnosti. V případě střetu zájmů člena dozorčí rady vzniká jeho informační povinnost vůči dozorčí radě a valné hromadě společnosti. Právní úprava nicméně umožňuje splnit informační povinnost již pouhou notifikací nejvyššímu orgánu obchodní korporace.

Notifikace střetu zájmů by v každém případě měla obsahovat dostatečně podrobné informace, aby střet zájmů mohl být příslušným orgánem obchodní korporace kvalifikovaně posouzen.

Na základě učiněného oznámení možného střetu se předpokládá, že kontrolní nebo nejvyšší orgán obchodní korporace o daném střetu zájmů rozhodne. V případě jednorázového střetu zájmů je tento orgán oprávněn uzavření smlouvy nebo jiné právní jednání zakázat, pokud dospěje k závěru, že takové právní jednání není v zájmu obchodní korporace. V případě situačního střetu zájmů může příslušný orgán obchodní korporace rozhodnout o pozastavení výkonu funkce člena orgánu na vymezenou dobu.

Právní úprava výslovně nepředepisuje žádnou lhůtu či dobu, do které musí příslušný orgán obchodní korporace o střetu zájmů rozhodnout. Lze dovozovat, že by příslušný orgán obchodní korporace měl o otázce střetu zájmů rozhodnout na svém nejbližším zasedání. Je nicméně nutné vzít rovněž v potaz přiměřenou dobu, kterou orgán obchodní korporace nezbytně potřebuje pro seznámení se s podklady k posouzení otázky střetu zájmů. Například u valné hromady je nutné vzít v potaz rovněž lhůty předepsané pro možné doplnění pořadu jednání. Pokud by příslušný orgán obchodní korporace o otázce střetu zájmů nerozhodl (ačkoliv o ní rozhodnout mohl), lze konstatovat, že možný střet zájmů nebyl příslušným orgánem vyhodnocen jako ohrožující pro obchodní korporaci.

Důsledky porušení zákazu

V souvislosti s problematikou střetu zájmů vyvstává otázka důsledků, které by nastaly v případě, kdy střet zájmů nebyl příslušnému orgánu obchodní korporace vůbec oznámen, nebo kdy příslušný orgán obchodní korporace zakázal uzavření smlouvy či jiné právní jednání představující střet zájmů, avšak tento zákaz nebyl respektován.

Právní teorie není v odpovědi na tuto otázku jednoznačná. Někteří autoři se kloní k názoru, že uzavření smlouvy ve střetu zájmů přes výslovný zákaz příslušného orgánu obchodní korporace, případně při nesplnění oznamovací povinnosti, by mohlo mít za následek neplatnost nebo neúčinnost takto uzavřené smlouvy. Spíše však převažuje názor, že nesplnění oznamovací povinnosti ani porušení vysloveného zákazu na platnost a účinnost uzavřené smlouvy vliv nemá. Člen orgánu obchodní korporace, který oznamovací povinnost nebo vyslovený zákaz porušil, však v každém případě plně odpovídá za újmu, kterou svým protiprávním jednáním obchodní korporaci způsobil.

Na definitivní odpověď ohledně důsledků porušení oznamovací povinnosti nebo vysloveného zákazu pro platnost a účinnost uzavřených smluv si nicméně budeme muset počkat na budoucí judikaturu vyšších soudů.

Běžný obchodní styk jako výjimka ze střetu zájmů

Na závěr tohoto příspěvku je nutno upozornit na jednu významnou výjimku týkající se jednorázového typu střetu zájmů. Touto výjimkou jsou případy uzavírání smluv (či zajištění nebo utvrzení dluhů nebo vzniku spoludlužnictví), k nimž dochází v rámci běžného obchodního styku mezi obchodní korporací a osobou ve střetu zájmů (například příbuzný člena dozorčí rady uzavře s bankou standardní smlouvu o vedení běžného účtu). V těchto případech výše popsaná oznamovací povinnost a následné rozhodování příslušného orgánu odpadá, přestože jsou jinak naplněny znaky střetu zájmů. Ani okolnost, že k uzavírání smlouvy dochází v rámci běžného obchodního styku, však samozřejmě příslušného člena orgánu obchodní korporace nezbujuje povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, resp. povinnosti upřednostnit zájmy společnosti před zájmy jiných osob (s určitými odchylkami v rámci koncernových vztahů). ●

JUDr. Ondřej Caska, advokát
VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.

Případy prolomení zásady o nemožnosti nabytí od neoprávněného v občanském zákoníku

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“ nebo „ObčZ“) výslovně upravuje institut nabytí od neoprávněného v ustanoveních § 1109 až § 1113 v pododdílu, který je příhodně pojmenován „nabytí vlastnického práva od neoprávněného“, a dále rovněž v rámci úpravy materiální publicity veřejných seznamů v § 980 a § 984 a násl. ObčZ.[1]

ipse habet, tedy zásady, že nikdo nemůže převést víc práv, než sám má (dále také jen jako „nemo plus iuris“).

Vznik zástavního práva bez souhlasu vlastníka

Jedním z případů prolomení zásady nemo plus iuris v občanském zákoníku je ustanovení, které se týká nikoliv práva vlastnického, ale práva zástavního. Ustanovení § 1343 odst. 1 ObčZ stanoví obecné pravidlo, že zástavce může dát jako zástavu cizí věc jen se souhlasem vlastníka. Jedná se o prosté vyjádření zmíněné tradiční zásady, podle které nikdo nemůže

na jiného převést více práv, než sám má.[2] Tento princip je však modifikován odstavcem druhým téhož paragrafu: „Dá-li zástavce jako zástavu cizí movitou věc bez souhlasu vlastníka, vznikne zástavní právo, je-li věc odevzdána zástavnímu věřiteli a ten ji přijme v dobré víře, že zástavce je oprávněn věc zastavit.“ Při splnění obou podmínek, tj. podmínky odevzdání věci a podmínky dobré víry zástavního věřitele, dochází ke vniku zástavního práva, aniž zde byl subjekt, který ke zřízení takového práva byl oprávněn. Tato zákonem předvídaná situace se podobá nabytí vlastnického práva od neoprávněného, když jediným rozdílem je, že se zde jedná o právo zástavní, avšak v krajním případě, tedy při realizaci zástavního práva, může vlast-

Snahu zákonodárce o sjednocení úpravy nabytí od neoprávněného pro podnikatele a nepodnikatele a znovunavrácení obecné generální klauzule nabytí od neoprávněného do českého právního řádu lze hodnotit kladně, stejně tak jako úpravu materiální publicity veřejných seznamů. Předmětem tohoto článku je upozornění na další – i mezi odbornou veřejností – méně známé případy prolomení tradiční občanskoprávní zásady nemo plus iuris ad alium transferre potest quam

nik přijít v konečném důsledku i o své vlastnické právo jako takové.

Pro dobrou víru zástavního věřitele je rozhodující doba, kdy zástavní věřitel zástavu v dobré víře převzal, resp. slovy občanského zákoníku „přijal“. Znamená to, že jestliže zástavní právo k movité věci takto popsaným způsobem vzniklo, nemění ničeho na existenci takového zástavního práva skutečnost, že zástavní věřitel později na základě nových informací a okolností dobrou víru v oprávnění zástavce dát věc do zástavy pozbyl.[3]

Zvýšené ochrany původní vlastník zástavy požívá podle § 1344 ObčZ při zastavení movité věci v zastavárenském závodu, kdy má vůči provozovateli zastavárenského závodu právo na vydání zastavené věci, pokud prokáže, že věc pozbyl ztrátou nebo činem povahy úmyslného trestného činu. Jak se však správně uvádí v komentářové literatuře,[4] je otázkou, zda provozovny, označované v obecné češtině jako „zastavárny“, provozují svoji činnost na bázi zástavních smluv, tj. zda vůbec spadají pod úpravu § 1343 a § 1344 ObčZ, nebo zda se na transakce v „zastavárnách“ bude aplikovat obecná úprava nabytí od neoprávněného.

Nabytí stavby, jež není součástí pozemku

Zákonodárce v přechodných ustanoveních občanského zákoníku de facto vytvořil speciální podstatu nabytí nemovitosti, resp. stavby, od neoprávněného. Je všeobecně známo, že občanský zákoník se navrátil k zásadě superficies solo cedit, v důsledku čehož stanou-li pozemek a stavba v rukou jednoho vlastníka, tak stavba přestává být samostatnou věcí a stává se součástí pozemku.

Pro zmírnění dopadů těch případů, kdy se stavba součástí pozemku podle výše nastiněného pravidla nestane, občanský zákoník v druhém odstavci svého § 3058 výslovně upravuje pravidlo, podle kterého bylo-li vlastnické právo k pozemku zcizeno třetí osobě, která byla při nabytí vlastnického práva v dobré víře, že stavba je součástí pozemku, přestane být stavba samostatnou věcí a stane se součástí pozemku, na němž je zřízena. Tím podle druhé věty předmětného ustanovení sice není dotčeno právo původního vlastníka stavby na náhradu ve výši ceny stavby, ale lze souhlasit s názorem, že „ustanovení výrazně znevýhodňuje vlastníka stavby, neboť v závislosti na jednání třetí osoby bez jeho jakéhokoli přičinění bude nemovitost převedena z jeho vlastnictví a vlastník bude mít pouze nárok na náhradu vůči převodci, přičemž vymahatelnost či zajištění této pohledávky NOZ nijak neřeší.“[5]

Jelikož zákonodárce stanoví požadavek dobré víry v to, že stavba je součástí převáděného pozemku (nabyvatel pozemku tedy jedná v omylu, kdy se domnívá, že nastaly okolnosti, v jejichž důsledku stavba je součástí pozemku), lze uzavřít, že ustanovení § 3058 odst. 2 ObčZ se bude moci aplikovat pouze na situace, kdy se převádí pozemek, na němž je zřízena některá ze staveb, které nepodléhají zápisu do katastru nemovitosti, jako jsou např. drobné stavby (typicky stavby s jedním nadzemním podlažím o zastavěné ploše do 16 m² a výšce do 4,5 m), stavby, které nejsou budovami, některé technické stavby apod. U staveb nezapsaných ve veřejném seznamu totiž nelze aplikovat ustanovení o materiální publicitě veřejných seznamů, a jak uvádí důvodová zpráva, nelze se opírat o zásadu veřejné důvěry v katastr. Vyloučeny z působnosti tohoto ustanovení jsou dále i stavby, jež ex lege součástí pozemku nejsou, tj. např. inženýrské sítě, vodovody či kanalizace.

Ustanovení § 3058 odst. 2 ObčZ upravuje dále i problematiku případného zástavního práva zatěžujícího předmětnou „převáděnou stavbu“ v době převodu pozemku, a to tak, že zástavní právo přechází na pohledávku původního vlastníka stavby vůči zciziteli na náhradu ve výši ceny stavby. Podle T. Richtera a J. Spáčila může aplikace tohoto ustanovení v krajním případě, kdy nebude mít pohledávka reálnou souvislost s hodnotou stavby, představovat nedovolený zásah do základního práva vlastnit majetek.[6] když: „Nastane-li situace, předvídaná odstavcem 2 větou první, sníží se hodnota věřitelova zajištěním zásadním způsobem – namísto zástavního práva ke stavbě, jehož hodnota je do značné míry nezávislá na osobě vlastníka stavby, bude mít zástavní věřitel nyní zástavní právo k pohledávce, jehož hodnota zcela závisí na kreditním postavení osoby, vůči níž pohledávka směřuje.“[7]

Převodcem vlastnického práva ke stavbě je tedy v tomto případě de facto vlastník pozemku, jenž oprávněn ke zcizení stavby není a má (resp. měl, než svůj pozemek převedl) ke stavbě pouze zákonné předkupní právo na základě § 3056 ObčZ. Lze tak uzavřít, že v zájmu „spojování“ vlastnictví pozemku a stavby je zákonodárcem v ust. § 3058 ObčZ vytvořena zvláštní skutková podstata nabytí od neoprávněného, již by měli věnovat pozornost zejména vlastníci staveb neevidovaných v katastru nemovitostí.

Závěr a hodnocení právní úpravy

Je úkolem zákonodárce, aby precizně v souladu s principem proporcionality zformuloval rozumná a jasná pravidla, za nichž je možné nabývat od neoprávněného. Výše popsanou snahu zákonodárce o úpravu výjimek ze zá-

sady, že nikdo nemůže převést více práv, než sám má, lze hodnotit kladně. Možnost za jasné daných podmínek nabýt právo i od neoprávněného subjektu usnadňuje směnu zboží a snižuje transakční náklady. Avšak při podrobné analýze ustanovení občanského zákoníku nelze přehlédnout, že právní úprava má dílčí nedostatky, a lze souhlasit s výše citovaným názorem, že v krajním případě může aplikace § 3058 odst. 2 ObčZ představovat nedovolený zásah do základního práva vlastnit majetek.

Ačkoliv nelze předpokládat případy zastavení cizí věci podle § 1343 ObčZ či nabývání stavby podle § 3058 ObčZ na denní bázi, je nutné tuto úpravu znát a při uzavírání transakcí na ni pamatovat. Případným negativním důsledkům § 1343 odst. 2 ObčZ lze v případech svěřeni vlastní věci jinému subjektu předejít např. sjednáním smluvní pokuty pro případ, že dojde k zastavení předmětné svěřené věci či za použití obdobných právních instrumentů. ●

Mgr. David Urbanec, advokát a partner
Mgr. Aleš Hradil, advokátní koncipient
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.

Poznámky

- [1] Komplexní pojednání o problematice nabývání od neoprávněného viz HRADIL, Aleš. Nabytí od neoprávněného, Praha, 2014. Univerzita Karlova v Praze. Právnická fakulta. Dostupné z https://is.cuni.cz/webapps/zzp/search/?tab_searchas=basic&lang=cs
- [2] RICHTER, Tomáš in SPÁČIL, Jiří a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976-1474). 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1104-1105.
- [3] Podobně FIALA, J. in ŠVESTKA, Jiří; Dvořák, Jan a Josef FIALA a kol. Občanský zákoník - Komentář - Svazek III. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, s. 986.
- [4] RICHTER, Tomáš in SPÁČIL, Jiří a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976-1474). 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1106.
- [5] FIALA, Petr a Jindřich MAYER. Přechodná ustanovení nového občanského zákoníku k zásadě superficies solo cedit, Ad Notam. 2012, č. 6, s. 4.
- [6] SPÁČIL, Jiří a Tomáš RICHTER in SPÁČIL, Jiří a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976-1474). 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 1238.
- [7] Tamtéž.

Ochrana whistleblowerů v České republice

V České republice se již několik let vedou diskuze o zavedení účinné ochrany těch odvážlivců, kteří se odhodlají nahlásit nezákonnou nebo protispolečensky orientovanou aktivitu svých zaměstnavatelů nebo spolupracovníků, a kterým za takové jednání hrozí nepříznivé následky ze strany těchto osob. Jsou to především zaměstnanci, kteří se při své práci dostávají k citlivým informacím, ale často ze strachu z negativních důsledků neučiní žádný krok.

České pojetí whistleblowingu

V mezinárodním prostředí se pro postup při odhalování nelegálních a nekalých praktik používá pojem whistleblowing a některé země (dokonce i ty, kde není oficiálním jazykem angličtina) jej používají jako oficiální název. V českém právu neexistuje jednotná definice nebo výklad tohoto výrazu. Ve většině případů je překládán jako poskytnutí informací o protiprávním jednání a osoba poskytující takovou informaci je považována za oznamovatele. Mezi českou, často i odbornou, veřejností však nadále převládá skeptické vnímání whistleblowingu, které je způsobeno především událostmi z minulého století, kdy donášení informací bylo na denním pořádku a dokonce bylo minulým režimem vyžadováno. Je nutné však

neustále upozorňovat, že whistleblowing má s těmito praktikami pramálo společného.

Právní řád stále neobsahuje žádný specializovaný zákon, který by se věnoval problematice whistleblowingu, a který by přinášel účinnou ochranu všem oznamovatelům, tak jak je tomu například na Slovensku. Ačkoli již existoval návrh novely antidiskriminačního zákona, který by nežádoucí stav mohl napravit, nikdy neprošel přes Parlament ČR. Situace se částečně mění až od července letošního roku. Otázkou je, zda je tato změna dostatečná.

Ochrana oznamovatele

Služební zákon výslovně stanovil povinnost vydání nařízení, jež by přinesl vhodná opatření a pravidla ochrany státních zaměstnanců, kteří učinili oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání jinou osobou ve služebním poměru. Bohužel toto řešení považujeme za nedostatečné.

Problém je podle našeho názoru nejen v otázce působnosti (tj. vztahuje se pouze na zaměstnance pracující ve státní správě), ale především v míře ochrany, kterou oznamovateli přináší. Nařízení uvádí pouze obecné formulace, které by měly zaručit, že bude oznamovatel ochráněn od nepříznivých následků, aniž by upravovalo konkrétní záruky.

Nařízení stanoví, že se ochrana poskytuje státnímu zaměstnanci, který oznamuje podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným (tj. osobou oprávněnou vést podřízené státní zaměstnance), státním zaměstnancem, jiným zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru při výkonu státní služby, práce nebo veřejné funkce nebo v souvislosti s ním. Za protiprávní jednání je podle důvodové zprávy k tomuto nařízení považováno nejen porušení právních předpisů, ale též předpisů služebních, vnitřních nebo příkazů k výkonu služby.

Ve vztahu k oznámení se zakazuje, aby v souvislosti s tímto oznámením byl postižen, znevýhodněn nebo vystaven nátlaku. Jako dostatečnou sankci za porušení takového zákazu, a tedy záruku ochrany oznamovatele, vláda spatřuje udělení kárného opatření státnímu zaměstnanci. Tím může být písemná důtka, snížení platu až o 15 % na dobu až tří kalendářních měsíců, odvolání ze služebního místa představeného nebo propuštění ze služebního poměru. Dojde-li však k porušení zákazu ze strany „jiného“ zaměstnance, bude se postupovat pouze podle obecných právních předpisů, zejména zákoníku práce.

Další zárukou ochrany oznamovatele je utajení identity nebo podání anonymní žádosti. Požá-

dá-li totiž oznamovatel o utajení své totožnosti, učiní se kroky ke znemožnění jeho identifikace a při vyšetření důvodnosti oznámení se postupuje tak, aby nedošlo k jejímu prozrazení. Oznamovatel však musí o utajení požádat a poté spoléhat, že k jeho odhalení skutečně nedojde. Protože služební zákon stanoví státním zaměstnancům povinnost mlčenlivosti, nepředpokládá se, že by prošetřovatel, který musí být určen z jejich řad, svoji povinnost porušil.

Nařízení poté již pouze upravuje postup při zajištění oznamování, nakládání s dokumenty a jejich evidenci, lhůty k prošetření a informování o průběhu a výsledcích prošetření.

Ochrana oznamovatele na Slovensku

Oproti tomu na Slovensku jsou v otázce ochrany oznamovatelů mnohem aktivnější a od tohoto roku je u nich účinný speciální právní předpis, který přináší větší míru ochrany. Nejen, že se zákon vztahuje i na zaměstnance, kteří nejsou ve služebním poměru ke státu, tedy na běžné zaměstnance a jejich blízké osoby, ale zavádí se i konkrétní kontrolní mechanismy vůči zaměstnavatelům.

Zaměstnavatel může činit vůči chráněným oznamovatelům (tj. oznamovatelům, kteří požádali o ochranu během trestního nebo správního řízení) jen takové právní úkony a činit rozhodnutí, ke kterým dal sám zaměstnanec souhlas, nebo ke kterým dal předchozí souhlas inspektorát práce. Nadto může být oznamovateli přiznána za splnění podmínek odměna, čímž jsou potenciální oznamovatelé motivováni k zamezování protispolečenské činnosti. Dále byla zákonem stanovena zaměstnavatelům s více jak padesáti zaměstnanci povinnost do července 2015 vytvořit vnitřní systémy vyřizování podnětů a prověřit každý podnět bez ohledu na to, že byl učiněn anonymně. Pokud by i tak zaměstnanec, který podal tento interní podnět, pocítoval, že úkon nebo rozhodnutí zaměstnavatele má souvislost s jeho oznámením, může se domáhat na inspektorátu práce, aby pozastavil účinnost takového rozhodnutí nebo úkonu.

Závěr

Bohužel jsme toho názoru, že v porovnání se zahraničím jsou způsoby ochrany uvedené v nařízení stanoveny velmi obecně. Proč se autoři při sepisování jeho znění více neinspirovali zahraničními úpravami, kde principy ochrany již několik let fungují, je pouze otázkou. Mohl být ustanoven konkrétní kontrolní orgán, který by musel hodnotit oprávněnost postupu vůči oznamovateli, nebo mohla být stanovena ales-

poň motivační odměna pro oznamovatele, který váhá, zda oznámení učiní. Bohužel nic z toho nařízení neobsahuje.

Můžeme tedy pouze doufat, že v budoucnu dojde k přijetí speciálního zákona, který bude poskytovat dostatečnou ochranu, a to i oznamovatelům působícím v soukromé sféře. ●

JUDr. Petra Sochorová, Ph.D., Counsel

Mgr. Pavla Kaufmannová,

advokátní koncipientka

Havel, Holásek & Partners s.r.o.,

advokátní kancelář

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KŘÍŽ A PARTNEŘI

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ KŘÍŽ A PARTNEŘI S.R.O. poskytuje komplexní právní služby české i zahraniční klientele. Tomuto zaměření odpovídá poskytování služeb v širokém spektru odvětví platného práva, tak i odpovídající počet, specializace a jazyková vybavenost spolupracujících advokátů. Pod označením Advokátní kancelář Kříž a Bělina, tehdy ještě jako sdružení advokátů, začala poskytovat právní služby již v roce 1991, má tedy bohaté zkušenosti s poskytováním právních služeb a v současné době patří mezi přední advokátní kanceláře v České republice.

V roce 2013 získala Advokátní kancelář Kříž a partneři titul Právníková firma roku v kategorii duševního vlastnictví a v roce 2014 byla v té samé kategorii vyhlášena jako velmi doporučovaná.

Advokátní kancelář Kříž a partneři poskytuje právní služby jak při přípravě smluvních dokumentů a jiných právních úkonů, tak i v případech uplatňování nároků z nich plynoucích, včetně uplatňování před soudy obecnými, rozhodčími, jakožto i před soudem Ústavním. Podle okolností případu advokátní kancelář zastupuje klienta při jednáních s příslušnými státními orgány a institucemi, popřípadě dalšími subjekty, které mají pro konkrétní případ zásadní význam. Úzká je rovněž spolupráce s auditorskými firmami, daňovými poradci či patentovými zástupci.

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. nabízí svým klientům komplexní řešení: využíváme týmových odborných znalostí specialistů z různých oborů a zohledňujeme tak všechny aspekty zadání klienta. Spolu s individuálním přístupem ke každému klientovi zaručujeme nejkratší a optimální cestu k řešení problémů.

OBORY PRÁVNÍCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH AKKP

Mezinárodní transakce | Duševní vlastnictví a jiná práva k nehmotným statkům (vč. práva na ochranu osobnosti, dobré pověsti a proti nekalé soutěži) | Fúze, akvizice a transformace | Litigace (soudní a rozhodčí řízení) | Energetika | Pracovní právo a kolektivní vyjednávání | Veřejné zakázky | Hospodářská soutěž | Obchodní právo závazkové a společenstevní | Nemovitosti | Insolvence | Rodinné právo | Správní právo | Daňové a finanční právo včetně bankovníctví | Trestní právo

Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o. | Dlouhá 13, 110 00 Praha 1

Tel.: 224 819 325 | Fax: 224 819 343

info@ak-kp.cz | www.ak-kp.cz

Několik poznámek k problematice nároku na úrok z pokut uhrazených na základě rozhodnutí správních orgánů, posléze zrušených při jejich přezkumu ve správním soudnictví

V praxi se lze často setkat s případy, kdy správní orgán rozhodne o uložení pokuty za správní delikt, ale jeho rozhodnutí je následně ve správním soudnictví zrušeno pro nezákonnost.

S ohledem na délku přezkumu správních rozhodnutí může mít takové uhrazení pokuty významný dopad do majetkové sféry plátce, kterému po určité době nebyly finanční prostředky k dispozici a nemohly být zhodnocovány. Této problematiky se týká především ustanovení § 254 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“) účinného od 1. 1. 2011.[1] Vzhledem k časové prodlevě mezi právní moci sankčního rozhodnutí správního orgánu a okamžikem pravomocného rozhodnutí správního soudu o jeho nezákonnosti je však dosud relevantní i ust. § 64 odst. 6 předchozího právního předpisu, zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). [2] Z hlediska posouzení aplikovatelnosti DŘ nebo ZSDP lze vycházet z obecné úvahy Nej-

vyššího správního soudu uvedené v rozsudku č. j. 7 Afs 59/2010 ze dne 23. 11. 2011, že v případě, kdy se stane dlužníkem stát v důsledku zrušení rozhodnutí, na jehož základě byla částka uhrazena, je u daní rozhodným právem právo účinné v době splatnosti.

Z praxe, dostupné judikatury i veřejně dostupných dokumentů Celní správy vyplývá poměrně konstantní (odmítavý) přístup orgánů Celní správy k nárokům vznášeným podle § 254 odst. 1 DŘ, resp. § 64 odst. 6 ZSDP, který lze obecně shrnout takto:

1. Orgány Celní správy nejsou odpovědné za nezákonnost sankčního rozhodnutí jiného správního orgánu. Lze se pouze domáhat náhrady škody dle zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo

nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoŠ“), a to vůči správnímu orgánu, který sankční rozhodnutí vydal.

2. Po 1. 9. 2009 přešla pravomoc vybírat a vymáhat pokuty na orgány Celní správy.[3] Celní orgány proto nemohou být jako správci daně údajně činěny odpovědnými za přijetí platby pokuty na základě tehdy pravomocného rozhodnutí.

3. O zavinění na straně orgánů Celní správy by bylo možné hovořit pouze v souvislosti s neoprávněnou exekucí pokuty, kdy orgány Celní správy aktivně konají.

Především – nárok na sankční úrok, resp. úrok z neoprávněného jednání správce daně a nárok na náhradu škody způsobenou nezakon-

ným rozhodnutím dle ZoŠ jsou dva nezávislé, resp. komplementární instituty. Jejich odlišnost a vzájemný vztah vyplývají jednoznačně z ust. § 254 odst. 6 DŘ, resp. § 64 odst. 6 ZSDP, která umožňují nárokovat jak úroky z neoprávněného jednání správce daně, tak případnou náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem. Úroky přiznané podle § 254 odst. 1 DŘ nebo § 64 odst. 6 ZSDP se v případě přiznání náhrady škody podle ZoŠ započítají do částky odpovídající náhradě škody.

Stěžejní v dané věci je výklad právní úpravy tzv. dělené správy v kontextu inkasa pokut uložených sankčním rozhodnutím správního orgánu. Dle našeho názoru je nepochybné, že pokuta uložená jako sankce za správní delikt má charakter platby, jejíž správa je podrobena režimu DŘ, resp. dříve režimu ZSDP. Tato skutečnost plyne jednoznačně z ustanovení § 2 odst. 3 písm. c) DŘ, podle kterého se daní rozumí peněžité plnění v rámci dělené správy, ve spojení s § 161 odst. 3 DŘ charakterizujícím tzv. věcnou dělenou správu (situaci, kdy ke správě placení peněžitého plnění je příslušný jiný správní orgán než orgán veřejné moci, který platební povinnost k peněžitému plnění uložil). Obdobně i dle ZSDP představovala pokuta platební povinnost uloženou dle zákona příslušným správním orgánem vykonávajícím zákonem nebo na základě zákona svěřenou působnost v oblasti veřejné správy ve smyslu ust. § 1 odst. 4 ZSDP. V tomto směru lze odkázat např. na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 62 Ca 23/2009-151 ze dne 16. 8. 2013 a mnohé další.

Pokud jde o pojem „zavinění správce daně“ jako jeden z předpokladů pro přiznání nároku na úrok ve smyslu ust. § 64 odst. 6 ZSDP, dle našeho názoru je toto zavinění dáno již tím, že na základě nezákonného rozhodnutí akceptoval platbu pokuty. Jelikož na sankční rozhodnutí správního orgánu zrušené rozsudkem správního soudu je třeba hledět jako na zrušené s účinky ex tunc,[4] pak nikdy neexistovalo a nemohlo být nikdy podkladem pro inkaso pokuty. Akceptace plnění nemajícího povahu platební povinnosti lze nepochybně považovat za pochybení na straně správce daně. Pokuta je příjmem státního rozpočtu, byť je uložena orgánem veřejné moci a vybrána a spravována orgánem jiným. Konečně i Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 31. 1. 2007, č. j. 7 Afs 140/2005 – 55 a ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 Afs 53/2009 – 63 uvádí, že „Správce daně, ..., vystupuje v daňovém řízení jako organizační složka státu (státní orgán)“. Navíc Celní úřad podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, která jsou příjmem státního rozpočtu,

státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

Ve shora citovaných rozhodnutích rovněž Nejvyšší správní soud také uvedl, že „přepletek vznikne zaviněním správce daně obvykle tehdy, jestliže byl způsoben nesprávným, nezákonným rozhodnutím, které nemělo odkladné účinky, a daňový dlužník na jeho základě daň uhradil, přitom toto rozhodnutí bylo následně v odvolacím řízení, popř. v řízení před soudem zrušeno nebo změněno“. Soud přitom obecně odkazuje na nesprávný postup správních orgánů – orgánů veřejné moci, pro který jsou tato rozhodnutí zrušena. Obdobné závěry s odkazem na citovanou judikaturu lze uplatnit i ve vztahu k aplikaci a výkladu ust. § 254 odst. 1 DŘ, kde je nárok na úrok z neoprávněného jednání správce daně spojen se zrušením, změnou nebo prohlášením nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně z důvodu nezákonnosti nebo z důvodu nesprávného úředního postupu správce daně.[5] Domníváme se tedy, že ukládání a výběr pokut za správní delikty je součástí výkonu státní správy, zahrnuje plnění do státního rozpočtu a v případě nezákonných rozhodnutí orgánů veřejné správy by měl stát nést důsledky porušení práva ze strany orgánů zřízených k výkonu státní správy.

Argumentaci orgánů Celní správy v tom směru, že o jejich „zavinění“ by bylo možné hovořit pouze v souvislosti s neoprávněnou exekucí platební povinnosti (pokuty), kdy orgány Celní správy aktivně konají, je dle našeho názoru rovněž třeba odmítnout. Měla-li by platit, pak by aplikace ust. § 254 odst. 1 DŘ (resp. § 64 odst. 6 ZSDP) byla omezena jen na pokuty hrazené na základě sankčních rozhodnutí Celní správy, zatímco ust. § 254 odst. 2 DŘ (resp. § 73 odst. 10 ZSDP) přiznávající v případě neoprávněné exekuce úrok ve dvojnásobné výši by se týkalo všech pokut ukládaných v režimu dělené správy. Taková interpretace, která nemá žádný relevantní ani logický podklad, by mohla paradoxně vést ty, kdo považují rozhodnutí o uložení peněžitých sankcí za nezákonná a napadají je ve správním soudnictví, k tomu, aby povinnosti uložené jim sankčními rozhodnutími dobrovolně neplnili.

Výše uvedené lze shrnout tak, že nepřiznání nároku na úrok dle § 64 odst. 6 ZSDP, resp. § 254 odst. 1 DŘ v případech, kdy orgány Celní správy vybraly pokutu uloženou na základě sankčních rozhodnutí jiných správních orgánů, která byla později pro nezákonnost zrušena, není v souladu s právem, ani principy dobré správy. Tento přístup byl a je po právu korigován správními soudy. Vzhledem k počtu a kvalitě relevantních rozhodnutí správních soudů se současně domníváme, že lze již hovořit o zavedené ustálené judikatuře, kterou by měly orgány Celní správy zohled-

ňovat při svém rozhodování o dalších takticky uplatněných nárocích, včetně zvážení využití institutu uspokojení žadatele změnou rozhodnutí o nepřiznání úroku v přezkumném řízení podle § 124 DŘ v případech již běžících řízení před správními soudy. ●

Mgr. MgrA. Jaromír Pařil, advokát
Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Poznámky

- Dojde-li ke zrušení, změně nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně z důvodu nezákonnosti nebo z důvodu nesprávného úředního postupu správce daně, náleží daňovému subjektu úrok z částky, která byla daňovým subjektem uhrazena na základě tohoto rozhodnutí nebo v souvislosti s tímto rozhodnutím, který odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, a to ode dne následujícího po dni splatnosti nesprávně stanovené daně, nebo došlo-li k úhradě nesprávně stanovené daně později, ode dne její úhrady. Zavinil-li vznik přeplatku správce daně, vrátí přeplatek bez žádosti do patnácti dnů, a vrátil-li jej po stanovené lhůtě, je povinen zaplatit daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí.
- Zavinil-li vznik přeplatku správce daně, vrátí přeplatek bez žádosti do patnácti dnů, a vrátil-li jej po stanovené lhůtě, je povinen zaplatit daňovému dlužníkovi úrok z přeplatku ve výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o čtrnáct procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí.
- § 5 odst. 4 písm. m) ve spojení s § 2 písm. d) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů; institut tzv. „dělené správy“.
- K tomu viz např. HENDRYCH, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání. Praha: C.H.Beck, 2009, s. 276.
- Tedy včetně plnění dle § 2 odst. 3 písm. c) DŘ – pokuty uložené v rámci dělené správy.

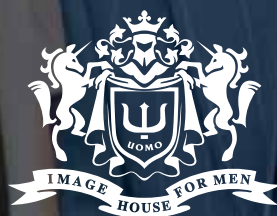
Zákony bývají šité
horkou jehlou,

**MY ŠIJEME KOŠILE
TAK, ABY VYDRŽELY.**

T.M. Jewin

Vaše první opravdová košile

MARCO MIRELLI

travel suits

Made to Measure - Bespoke Tailoring

DISCOVER MORE

www.marcomirelli.com

PRAHA

HANSPAULKA, Na Kuthence 1, +420 725 325 523
BY APPOINTMENT ONLY

BRATISLAVA

CITY GATE, Laurinská 19, +421 910 920 240
OTEVŘENO 7 DNÍ V TÝDNU

Důvěřuj, ale prověřuj aneb k odpovědnosti advokáta za újmu

Při studiu soudních rozhodnutí se člověk mnohdy setká se závěry či argumenty, které se sice nepromítnou do „judikatorního koncentrátu“ v podobě tak zvané právní věty, na jejich zajímavosti jim to však nutně nemusí ubírat. To platí i pro názory některých soudů na to, jak by měl advokát nakládat s informacemi od klienta.

Odpovědnost advokáta

Dle ustanovení § 24 odst. 1 zákona o advokacii, odpovídá advokát klientovi za újmu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie, a to i tehdy, byla-li újma způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jiným jeho zaměstnancem než zaměstnaným advokátem. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení přitom platí, že se advokát odpovědnosti zproští, prokáže-li, že újme nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat.

Nejvyšší soud ČR se v rozhodnutí ve věci spis. zn. 25 Cdo 4009/2014 ze dne 6. ledna 2015 zabýval dosud neřešenou otázkou, a to zda se jedná o výkon advokacie i v případě bezúplatného poskytnutí právních služeb. V posuzovaném případě se totiž advokát při právním poradenství údajně dopustil vadného postupu, v důsledku čehož jeho klientce vznikla újma (dle dřívější zákonné terminologie škoda). Jelikož však advokát za svou činnost nevyúčtoval poškozené osobě žádnou odměnu, argumentoval tím, že se pojmově nemohlo jednat o výkon advokacie.

Nejvyšší soud ČR při posouzení shora vymezené otázky odkázal primárně na ustanovení § 1 odst. 2 zákona o advokacii, podle něhož se poskytováním právních služeb rozumí zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obha-

loba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu. Současně však podle ustanovení § 22 odst. 1 zákona o advokacii platí, že advokacie (jakožto širší pojem než poskytování právních služeb) se vykonává zpravidla za odměnu. Právě výraz „zpravidla“ přitom dle Nejvyššího soudu ČR znamená, že pravidlo o úplatnosti výkonu advokacie je pravidlem dispozitivním, a zákon o advokacii tak předpokládá případy, kdy může být advokacie vykonávána i bezúplatně. Jako příklady pak uvádí mimo jiné činnost advokáta určeného Českou advokátní komorou či obecně známou činnost „pro bono“.

Samotný fakt bezúplatnosti proto dle Nejvyššího soudu ČR pro taktó poskytované právní služby neznamená ztrátu jejich charakteru jako výkonu advokacie, pokud se jedná o právní služby poskytované advokátem v souvislosti s jeho advokátní praxí. Úplatnost tedy nelze považovat za nutnou podmínku pro posouzení činnosti jako výkonu advokacie. V návaznosti na tento závěr pak logicky platí, že je z hlediska odpovědnosti advokáta za škodu, resp. újmu vůči klientovi dle ustanovení § 24 zákona o advokacii bez významu, zda byla právní služba poskytnuta za odměnu či bezúplatně.

S popsáním názorem Nejvyššího soudu ČR lze jednoznačně souhlasit, neboť má oporu v zákoně, ale je i logický. Nelze totiž akceptovat koncepci, která by fakticky znamenala, že pokud není advokát za své právní poradenství v konkrétním případě placen, nemusí je provádět řádně a zodpovědně. Přesně k takovému stavu by ovšem vědomí nepostižitelnosti za případná pochybení v praxi mohla vést.

K povinnostem advokáta

Zatímco výše popisovaný názor Nejvyššího soudu ČR lze považovat za správný, otazníky vyvolává argumentace soudu prvního stupně a soudu odvolacího ohledně údajného pochybení advokáta.

Z citovaného rozhodnutí dovolacího soudu totiž vyplývá, že soud prvního stupně dospěl k závěru, že advokát poskytl nesprávnou právní radu tím, že klientce sdělil, že může započítat svůj údajný přeplatek na úhradách za služby

spojené s nájmem bytu proti nájemnému, aniž by měl ověřené všechny potřebné skutečnosti o existenci takového přeplatku.

Obdobně pak odvolací soud konstatoval, že si žalovaný advokát nepočínal správně, když své klientce poskytl radu, že je možné započíst přeplatky na službách spojených s nájmem bytu proti nájemnému, aniž by měl ověřeno, že klientka takové přeplatky má.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pochopitelně nepopisuje skutkový stav projednávaného případu do detailu, a není proto možné s jistotou určit, s jakými informacemi od klientky advokát pracoval. Rozhodně však nelze v obecné rovině akceptovat názor, který se z citované argumentace soudů nepřímo podává, tedy názor, že je pochybením advokáta, pokud nedostatečně ověří informace od klienta.

Vztah advokáta a klienta je vztahem založeným na vzájemné důvěře, přičemž advokát při poskytování právních služeb zásadně vychází z informací a podkladů poskytnutých klientem. Pravdivost takových informací přitom zpravidla není z objektivních důvodů možné ověřit, a i kdyby bylo, advokát tak nesmí činit. Podle ustanovení čl. 6 odst. 3 Etického kodexu České advokátní komory totiž obecně platí, že pravdivost nebo úplnost skutkových informací poskytnutých klientem není advokát oprávněn bez jeho souhlasu ověřovat.

Na první pohled tedy popisovaný případ vyvolává dojem, že žalovaný advokát byl poněkud paradoxně shledán odpovědným za to, že nečinil něco, co dle stavovských předpisů činit nesmí. Nelze samozřejmě vyloučit, že soudy tuto problematiku ve svém rozhodování zohlednily, přičemž se příslušná argumentace pouze nepromítnula do stručného popisu předchozího průběhu řízení. I kdyby tomu tak však bylo, mohl Nejvyšší soud ČR alespoň obiter dictum tuto přinejmenším nesprávně vyznívající argumentaci soudu prvního stupně a soudu odvolacího korigovat. Jinak totiž hrozí, že by mohl být takový výklad zobecnován a přejímán, což by z mého pohledu nebylo žádoucí. ●

JUDr. Jakub Celerýn, advokát
Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Mališ Nevrkla Legal

Ochrana spotřebitele a použití telefonního čísla s vyšší než běžnou cenou

Dle zák. č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele nesmí prodávající, který v souvislosti s uzavřenou smlouvou používá pro komunikaci se spotřebitelem veřejnou komunikační síť, pro tuto komunikaci využívat telefonní číslo pro přístup ke službám s vyjádřenou cenou. Jde o ne zcela správnou implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů.

Touto právní regulací zákon reguluje na nekalé praktiky některých podnikatelů, kteří pro komunikaci se spotřebitelem ohledně různých záležitostí týkajících se uzavřené smlouvy využívali telefonních linek, které jsou účtovány vyšší sazbou, než je běžná sazba, na kterou je spotřebitel zvyklý.^[1] Jedná se o specifická čísla, která telefonní společnosti pronajímají podnikatelům, a jejichž sazba se pohybuje řádově v desetikorunách až stokorunách za minutu nebo za hovor. Spotřebitel, který je na tuto telefonickou komunikaci s podnikatelem výhradně odkázán (např. pro vyřízení reklamace), jednak nemá jinou možnost, než se s podnikatelem touto cestou spojit a svůj nárok vyřídit, a jednak často ani netuší, že sazba této konkrétní linky je daleko vyšší,

než ostatní běžné linky. I pětiminutový hovor tak spotřebitele stojí vysoké částky, které je následně povinen zaplatit, protože smlouvu o poskytování telekomunikačních (telefonních) služeb má uzavřenou s operátorem a nikoli s podnikatelem, který se nepoctivého jednání dopustil.

Transponované ustanovení směrnice bohužel v českém právním řádu reguluje pouze komunikaci, při které bude podnikatel se spotřebitelem užívat telefonní čísla pro přístup ke službám s tzv. vyjádřenou cenou. Služby s vyjádřenou cenou jsou stanoveny vyhláškou č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací – prakticky se jedná o telefonní čísla začínající číslem 90X XXX XXX, které mají v sérii čísel na čtvrté a páté pozici vyjádřenou cenu hovoru za minutu nebo hovor. V současné době je možné podle Číslovacího plánu využívat telefonní čísla řady 90X pro následující služby obsahu:

- čísla začínající trojčíslím 900 a 906 pro obchodní, odborné, inzertní a soutěžní služby,
- čísla začínající trojčíslím 905 pro hlasové služby za jednorázovou cenu za spojení, přičemž desetinásobek kombinace číslic A, B určuje cenu za jedno volání; o přidělení tohoto typu telefonních čísel však nebyl Úřad dosud požádán,
- čísla začínající trojčíslím 908 pro hlasové služby za jednorázovou cenu za spojení,
- čísla začínající trojčíslím 909 pro zábavné služby pro dospělé.[2]

Je tedy nutné upozornit na fakt, že zmiňované ustanovení § 3a zák. o ochraně spotřebitele nebylo do českého právního řádu implementováno správně, a to ať už po stránce formální nebo po stránce obsahové. Článek 21 směrnice totiž požaduje, aby členské státy zajistily, aby v případě, že obchodník provozuje telefonní linku vyhrazenou pro záležitosti týkající se uzavřených smluv, neplatil spotřebitel za hovor s obchodníkem vyšší částku než je běžná sazba. Členské státy se při transpozici směrnice do jejich právních řádů mohou v některých případech odchýlit, ale pouze za předpokladu, že to směrnice výslovně umožňuje a jen v zájmu spotřebitele. Níže uvedené odchylky však jen stěží mohou být interpretovány jako pro spotřebitele příznivější.

Špatná implementace spočívá hned v několika skutečnostech. Především, jak již bylo výše uvedeno, komentované ustanovení reguluje pouze komunikaci, při které bude podnikatel se spotřebitelem užívat telefonní čísla pro přístup ke službám s tzv. vyjádřenou cenou (čísla

začínající 90X), všechny ostatní služby nejsou tímto ustanovením dotčeny. Regulace se tak nevztahuje např. na tzv. bílé nebo modré linky, které mimo jiné využívají také některé úřady státní správy (např. Česká správa sociálního zabezpečení, některé polostátní společnosti, finanční společnosti, mobilní operátoři, dodavatelé energií, dopravci ad.), kdy spotřebitel za hovor zaplatí rovněž vyšší částku, než je běžná sazba (např. 9 Kč za minutu volání, přičemž do částky se samozřejmě započítávají i minuty, kdy spotřebitel tzv. čeká na hovor, protože se před ním dovolali předchozí spotřebitelé).

Česká právní úprava také – na rozdíl od směrnice – stanovuje paušální zákaz používání linek se službami s vyjádřenou cenou. Směrnice tento zákaz nestanovuje, ale naopak požaduje, aby v případě, že spotřebitel toto číslo využije, neplatil za hovor více, než je běžná sazba. V tomto směru však směrnice dodává, že tím není v žádném případě dotčeno právo poskytovatelů telekomunikačních služeb (tedy telefonních společností) za tyto hovory poplatky spotřebiteli skutečně účtovat.

Ani plánovaná novela zákona o ochraně spotřebitele[3] původně s úpravou nesprávně implementace směrnice nepočítala, Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny však na svém posledním zasedání navrhnul pozměňovací návrh, dle kterého by prodávající, který v souvislosti s uzavřenou smlouvou používá pro komunikaci se spotřebitelem veřejnou komunikační síť, nesměl pro tuto komunikaci využívat telefonní číslo s vyšší než běžnou cenou, tedy nejen telefonní číslo pro přístup ke službám s vyjádřenou cenou, ale dále např. ani telefonní číslo pro přístup ke službám univerzálního přístupového čísla a telefonní číslo pro přístup ke službám se sdílenými náklady. ●

JUDr. Blanka Vítová, Ph.D., LL.M.

JUDr. Jakub Dohnal, Ph.D.

DOHNAL PERTOT SLANINA,
advokátní kancelář, v.o.s.

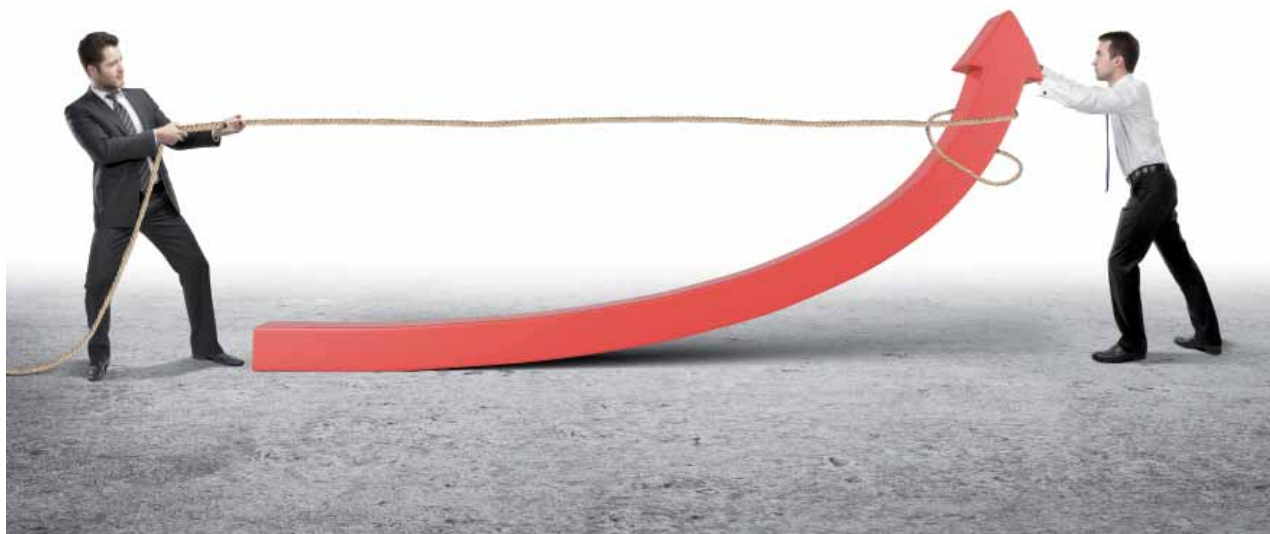
Poznámky

[1] Ochrana spotřebitele při uzavírání smluv o spotřebitelském úvěru je regulována speciální právní úpravou – zák. č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru. K této problematice viz DOHNAL, J. Spotřebitelský úvěr – praktická příručka s příklady a judikaturou, Praha: Leges, 2011.

[2] Dostupné z <http://www.ctu.cz/aktuality/tiskove-zpravy.html?action=detail&ArticleId=7158>.

[3] Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=445&snzp=1>.

Právo korporace na přežití po zahájení insolvenčního řízení

V našich podmínkách se pravděpodobně každá korporace již setkala s problémem zahájeného insolvenčního řízení, a to buď u svého obchodního partnera, nebo tento stav zažila na vlastní kůži.

Důvodů, proč dochází k zahájení insolvenčního řízení s korporací, může být několik. Předně se jedná o insolvenční řízení, která jsou zahajována na základě dlužnických insolvenčních návrhů či věřitelských insolvenčních návrhů ze zcela legitimních důvodů a v souladu se zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), (dále jen „IZ“), resp. jeho zásadami. I přes snahy zákonodárce, které byly zhmotněny zejména v novele IZ provedené zákonem č. 334/2012

Sb., kdy do českého právního řádu bylo zavedeno postihování zjevně neopodstatněných insolvenčních návrhů nebo též „šikanózních insolvenčních návrhů“, dochází i v současné době k podávání těchto návrhů, kterým jsou korporace vystavovány a musí jim čelit. Insolvenčního návrhu, jakožto impulsu k zahájení insolvenčního řízení s korporací, je zneužíváno zejména v rámci konkurenčního boje. Často se tak děje při odstranění konkurence v oblasti zadávání veřejných zakázek. Dalším důvodem, kdy dochází k podávání neopodstatněných insolvenčních návrhů, je existence sporných pohledávek, kdy podání takového insolvenčního návrhu je použito jako způsobu donucení zaplacení sporné pohledávky. Neposledním důvodem může být také zneužití insolvenčního návrhu jako způsobu získání majetku korporace (podniku korporace) dlužníka. Ať již se jedná o insolvenční návrh podaný zcela v souladu s IZ a jeho zásadami či šikanózní insolvenční návrh, musí insolvenční soud návrh řešit, resp. jej přijmout a insolvenční řízení zahájit. Insolvenční návrh bývá v insolvenčním rejstříku zveřejněn do dvou hodin poté, kdy soudu insolvenční návrh došel (ust. § 101 IZ). Může tak snadno nastat situace, že se do insolvenčního rejstříku dostane korporace, která ve skutečnosti nikomu nic nedluží.

Korporace je následně vystavena poměrně rychlému postupu ze strany soudu, kdy po zveřejnění insolvenčního návrhu je zveřejněna vyhláška o zahájení insolvenčního řízení, ve které insolvenční soud sdělí „celému světu“, že s korporací (v tomto okamžiku již označovanou jako dlužník) bylo zahájeno insolvenční řízení. Vyhláškou o zahájení insolvenčního řízení dále soud upozorní, že okamžikem jejího zveřejnění nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.

Se zahájením insolvenčního řízení se spojují tyto účinky:

- a) pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou,
- b) právo na uspokojení ze zajištění, které se týká majetku ve vlastnictví dlužníka nebo majetku náležejícího do majetkové podstaty, lze uplatnit a nově nabyt jen za podmínek stanovených tímto zákonem, to platí i pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech nebo exekutorského zástavního práva na nemovitostech, které bylo navrženo po zahájení insolvenčního řízení,

c) výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek ve vlastnictví dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit nebo zahájit, nelze jej však provést. Pro pohledávky za majetkovou podstatou (ust. § 168) a pohledávky jim na roveň postavené (ust. § 169) však lze provést nebo vést výkon rozhodnutí či exekuci, která by postihovala majetek náležející do majetkové podstaty dlužníka, na základě rozhodnutí insolvenčního soudu vydaného podle ust. § 203 odst. 5 a s omezeními tímto rozhodnutím založenými. Není-li v IZ stanovené jinak, výkon rozhodnutí nebo exekuce se i nadále nařizuje nebo zahajuje a provádí proti povinnému,

d) nelze uplatnit dohodou věřitele a dlužníka založené právo na výplatu srážek ze mzdy nebo jiných příjmů, s nimiž se při výkonu rozhodnutí nakládá jako se mzdou nebo platem.

Insolvenční soud může insolvenční návrh odmítnout pro zjevnou bezdůvodnost a to na základě ust. § 128a IZ. Jestliže se návrh ukáže jako bezdůvodný, soud jej odmítne neprodleně, nejpozději však do 7 dnů poté, co byl insolvenční návrh podán. V ust. § 128a odst. 2 IZ je uveden demonstrativní výčet toho, co lze za zjevně bezdůvodný insolvenční návrh považovat.

Insolvenční návrh je zjevně bezdůvodný zejména tehdy, jestliže:

- a) insolvenční navrhovatel dokládá oprávnění jej podat pohledávkou, ke které se pro účely rozhodnutí o úpadku nepřihlízí,
- b) jde o insolvenční návrh podaný opětovně a insolvenční navrhovatel při jeho podání nedoloží, že splnil povinnosti uložené mu případně předchozím rozhodnutím o insolvenčním návrhu, nebo
- c) jeho podáním insolvenční navrhovatel zjevně sleduje zneužití svých práv na úkor dlužníka.

V rozhodnutí, jímž insolvenční soud odmítá insolvenční návrh pro zjevnou bezdůvodnost, může uložit insolvenčnímu navrhovateli, aby za jeho podání zaplatil pořádkovou pokutu určenou do výše 50 000 Kč se zřetelem ke všem okolnostem věci.

Pokud je insolvenční řízení ukončeno tímto způsobem, insolvenční příběh pro korporaci končí a ta se může věnovat svému byznysu a podnikatelské činnosti.

Ne vždy se však tak stane a insolvenční řízení s korporací – dlužníkem pokračuje dále, kdy insolvenční soud doručí (a zveřejní v insolvenčním rejstříku) výzvu (ta má formu usnesení),

ve které vyzve dlužníka, aby se ve stanovené lhůtě písemně vyjádřil k insolvenčnímu návrhu a současně jej poučí, že je ve vyjádření povinen výslovně uvést, zda s návrhem souhlasí či nikoli a zda souhlasí s tím, aby o věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání.

Nevyjádří-li se dlužník v uvedené lhůtě, soud předpokládá, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.

Insolvenční soud dále vyzve dlužníka, aby ve stanovené lhůtě předložil soudu:

- a) seznam svého majetku včetně svých pohledávek s uvedením svých dlužníků,
- b) seznam svých závazků s uvedením svých věřitelů,
- c) seznam svých zaměstnanců,

V této fázi insolvenčního řízení je již zřejmé, že korporaci začíná, v určitém slova smyslu, boj o přežití, který může skončit i jejím zánikem. Stav zahájeného insolvenčního řízení má pro ni negativní dopady v mnoha oblastech.

Dopady na obchodní partnery

Informace o zahájeném insolvenčním řízení s korporací se k obchodním partnerům šíří rychlostí blesku. Obecně to vede k znejistění všech obchodních partnerů. Tito reagují zcela logicky tak, že začínají úzkostlivě hlídat splatnost daňových dokladů, přistupují ke zkracování jejich splatnosti či k požadavkům na platby v hotovosti. Při jakémkoliv prodlení korporace s úhradou daňových dokladů reagují tak, že podávají přihlášku pohledávky do zahájeného insolvenčního řízení. To má za následek další pro běžné podnikatelské prostředí neadekvátní reakce u dalších obchodních partnerů.

Korporace se dostává do problémů s realizací dlouhodobých projektů, kdy obchodní partneři jsou ochotni uzavírat pouze krátkodobé smlouvy či realizovat pouze jednorázové zakázky. V rámci kontraktačních jednání je korporace vystavována sjednávání nevýhodných podmínek, se kterými by ve standardní situaci nesouhlasila a ani by na ně nepřistupovala.

Dopady na zaměstnance

Informace o tom, že se zaměstnavatel objevil v insolvenčním rejstříku, působí na zaměstnance korporace jako poplašná zpráva, která se ve velmi krátké době dostane do povědomí

všech zaměstnanců korporace – dlužníka. Zaměstnanci začnou mít obavy o zachování zaměstnání. Pokud stav „zahájeného insolvenčního řízení“ přetrvává delší dobu, nastává odliv klíčových zaměstnanců, což má pro zaměstnavatele nedozírné následky. Skutečnost, že se zaměstnavatelem bylo zahájeno insolvenční řízení, je i zásahem do majetkové sféry zaměstnanců, kteří např. v důsledku tohoto stavu obtížně získávají hypotéky.

Dopady na vlastníky korporací

Osoby držící v korporacích své majetkové účasti jsou také vystaveny informací, že s korporací bylo zahájeno insolvenční řízení, v důsledku čehož začínají mít obavy o své majetkové účasti či investice. Musí řešit problematiku ochrany svých investic, tedy zda z korporace co nejdříve získat zpět vložené investice či účasti nebo vyčkat dalšího vývoje v rámci zahájeného insolvenčního řízení.

V prvním případě to pro korporaci bezpochyby znamená omezení jejího rozvoje a uzavření zdrojů financování. Takové rozhodnutí vlastnické struktury korporace může vést k zhoršení hospodářské situace korporace a může být ve svém důsledku i jedním z faktorů, které korporaci způsobí úpadek.

Druhý případ, kdy se osoby držící v korporaci majetkové účasti rozhodnou vyčkat, může být rizikem pro tyto osoby v případech, kdy dojde k rozhodnutí o úpadku a způsobu jeho řešení konkurzem. Vlastníci korporací jsou v těchto situacích před rozhodnutím, z nichž ani jedno nelze vnímat jako příjemné.

Dopady na členy statutárního orgánu

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“) a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“) s sebou přinesly významné změny v oblasti odpovědnosti členů statutárních orgánů korporací.

Dle ust. § 62 odst. 1 ZOK platí, že bylo-li v insolvenčním řízení zahájeném na návrh jiné osoby než dlužníka podle jiného právního předpisu soudem rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, vydají členové jejich orgánů, vyzve-li je k tomu insolvenční správce, prospěch získaný ze smlouvy o výkonu funkce, jakož i případný jiný prospěch, který od obchodní korporace obdrželi, a to za období dvou let zpět před právní mocí rozhodnutí o úpadku, pokud věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního předpisu,

a v rozporu s péčí řádného hospodáře ne učinili za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné.

Vedle toho členové statutárního orgánu vystavení ručení za závazky korporace, kdy dle ust. § 68 ZOK soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitele obchodní korporace rozhodnout, že člen nebo bývalý člen jejího statutárního orgánu ručí za splnění jejich povinností, jestliže:

- a) bylo rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, a
- b) člen nebo bývalý člen statutárního orgánu obchodní korporace věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního předpisu, a v rozporu s péčí řádného hospodáře ne učinili za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné.

Při vědomí citovaných zákonných ustanovení upravujících odpovědnost členů statutárního orgánu korporace znamená zveřejnění informací o korporaci v insolvenčním rejstříku (insolvenční návrh, vyhláška atd.) pro členy statutárního orgánu, že namísto každodenní manažerské činnosti se tyto osoby začnou věnovat na plný úvazek zahájenému insolvenčnímu řízení, a to nejen z pohledu korporace, ale zejména i z pohledu svých osobních zájmů a osobní odpovědnosti. To pro korporaci znamená ochromení v oblasti manažerského rozhodování a s tím spojené ekonomické ztráty a hospodářské problémy. Tato situace často znamená i rezignaci členů statutárního orgánu korporace na jejich funkci.

Dopady na vztah s bankou

Banky většinou monitorují insolvenční rejstřík a skutečnost, že byl na korporaci podán insolvenční návrh, registrují mezi prvními. V reakci na to okamžitě prověřují korporaci z hlediska její platební morálky, hospodářských výsledků, výše pohledávek, výše závazků atd. a korporaci začnou zatěžovat další administrativou ve formě předkládání dalších hlášení a výkazů. Byť by v běžném úvěrovém vztahu banka takto nepostupovala, může se stát, že pod vlivem zahájeného insolvenčního řízení vyhodnotí např. nepředložení požadovaného výkazu ve stanovené lhůtě jako důvod k předčasnému zesplatnění úvěrů. To má pro korporaci fatální důsledky, které jí mohou přivodit úpadek, pokud se jí nepodaří nalézt jinou úvěrující banku. Nalézt banku, která by poskytla např. překlenovací úvěr korporaci, s níž je zahájeno insolvenční řízení, je pro vlastníky korporace, členy statutárního orgánu a manažery velmi složité. Tyto osoby navíc

řeší své osobní zájmy spojené s insolvenčním řízením korporace.

Dopady na oblast dotací

Stejně jako v bankovním sektoru, musí se korporace potýkat se stejnými problémy i v oblasti dotací. Pokud již nějakou dotaci čerpá, zahájení insolvenčního řízení může pro korporaci znamenat (dle stanovených podmínek) povinnost jejího okamžitého vrácení. O možnosti získání dotací z evropských fondů si ve fázi zahájeného insolvenčního řízení může nechat korporace „zdat“.

Dopady na pověst korporace

Je samozřejmé, že skutečnost zahájeného insolvenčního řízení korporace je významným zásahem i do její nemajetkové sféry a přináší s sebou poškození dobrého jména korporace budovaného několik let. Skutečnost, že název korporace je k dohledání v insolvenčním rejstříku, je ze strany obchodních partnerů vnímána negativně a automaticky znamená přesunutí korporace z kategorie „důvěryhodný obchodní partner“ do kategorie „obchodní partner nedůvěryhodný či rizikový“, a to bez ohledu na několikaletou předchozí obchodní spolupráci.

Dopady na majetkovou sféru korporace

V souvislosti se zahájením insolvenčního řízení je korporace limitována zejména ust. § 111 IZ, které stanoví, že nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených IZ. Toto omezení se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí. Dále se uvedené omezení nevztahuje na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou (ust. § 168 IZ) a pohledávek jim postavených na roveň (ust. § 169 IZ); tyto pohledávky se uspokojují v termínech splatnosti, je-li to podle stavu majetkové podstaty možné.

Korporace tedy musí významně omezit rozvojové podnikatelské aktivity a soustředit se, aby dopady do naznačených oblastí byly co nejmenší a co nejméně bolestivé.

Vzhledem ke skutečnosti, že nelze předpokládat nalezení ideálního právního rámce, který by jednou provždy odstranil šikanózní insolvenční návrhy ze života korporace, nezbyvá korporacím jinak, než se naučit těmto šikanózním insolvenčním návrhům čelit a tím si zachovat své právo na přežití. Cesta k tomu vede v nepodceňování již samotné informace, že insolvenční soud v insolvenčním rejstříku zveřejnil insolvenční návrh, byť je tento návrh zřejmě neopodstatněný a tedy šikanózní. Již v tomto okamžiku je nezbytné, aby zafungovaly vnitřní mechanismy korporace a byla připravena kvalifikovaná síla schopná reakce na stav, kdy se korporace nachází v insolvenčním řízení ve fázi před rozhodnutím o úpadku. Korporace bezpodmínečně musí řádně reagovat na veškeré výzvy ze strany insolvenčního soudu, zejména musí zpracovat vyjádření k insolvenčnímu návrhu a předložit insolvenčním soudem požadované seznamy. Jenom kvalifikovaná činnost korporace v insolvenčním procesu znamená pro korporaci zamítnutí šikanózního insolvenčního návrhu a zachování práva na přežití. ●

JUDr. Pavel Berger, advokát
člen Rady expertů ASIS
Asociace insolvenčních správců o.s.

asociace insolvenčních správců

▣ ▣ ▣ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **International Alliance of Law Firms** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právníká firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora

- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

INTERNATIONAL
ALLIANCE
OF LAW FIRMS

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

Palác Anděl, Radlická 1c/3185, 150 00 Praha 5

Tel: (+420) 296 325 235, recepce@holec-advokati.cz

Dohoda spoluvlastníků o užívání společné věci dle NOZ

V praxi se často setkáváme s podílovým spoluvlastnictvím k věcem, a to především k věcem nemovitým. Užívání věcí nemovitých, které jsou v podílovém spoluvlastnictví, přináší mnohé otázky a nezdědka kdy i problémy s uplatňováním práv jednotlivých spoluvlastníků. Tento článek se zaměří na možnost vyřešení těchto problémů, a to dohodou spoluvlastníků o užívání společné věci.

Uzavření dohody spoluvlastníků o užívání společné věci lze jen doporučit. Kde není podobné dohody, dochází častokrát ke sporům o užívání té které části předmětné nemovité věci, případně dokonce k soudním sporům o náhradu za nadužívání společné věci. Dohoda spoluvlastníků tak může být nástrojem, jak obdobným sporům předejít. Je však třeba si nejprve vymezit zákonný rámec pro uzavření této dohody a dále vyložit veškeré důsledky z takto uzavřené dohody pro spoluvlastníky, případně jejich právní nástupce.

Dohoda spoluvlastníků nebyla v minulosti přímo upravena ve starém občanském záko-

níku č. 40/1964 Sb., (o.z.), když byla uzavírána s odkazem na ustanovení §51 o.z. jako inominátní smlouva. Judikatura dospěla k závěru, že tato dohoda může být uzavřena jak písemně, tak i ústně, a dokonce i tzv. konkludentně. Dohodou bylo lze upravit nejen rozsah užívání, který mohl víceméně kopírovat stav a velikost podílů spoluvlastníků a pouze došlo v rámci těchto podílů k určení, kdo bude užívat kterou část předmětné nemovitosti (pozemku, budovy, atd.). V dohodě lze však sjednat i jiný rozsah užívání, odlišný od poměru spoluvlastnických podílů, a to případně za náhradu za nadužívání u toho, kdo na základě této dohody bude užívat větší podíl, než mu svědčí dle poměrů spoluvlastnických podílů. V dohodě lze však za takové situace

sjednat i to, že tento rozdíl nebude nikterak kompenzován.

Předmětnou dohodou však bylo lze dále i dohodnout, že nemovitost bude užívána výlučně jedním ze spoluvlastníků a druhý bude z užívání tzv. vyloučen s tím, že toto může být sjednáno opět za náhradu, případně bez náhrady. Tato dohoda má přednost před zákonným zněním úpravy spoluvlastnictví.

Shodně, co bylo shora uvedeno, platí i pro nový občanský zákoník, tedy zákon č. 89/2012Sb., (NOZ).

Otázkou, která každého napadne, je, zda dohoda spoluvlastníků přechází na právního ná-

stupce účastníka dohody, resp. zda se tzv. váže na účastníka, či na nemovitost, které se dohoda spoluvlastníků týká. Odpověď na tuto otázku je důležitá i z pohledu NOZ, a to především s ohledem na skutečnost, zda je judikatura aplikovatelná do 31. 12. 2013 použitelná i pro NOZ.

Ani NOZ totiž neupravuje přímo dohodu spoluvlastníků. Nadále se tedy bude předmětná dohoda uzavírat jako tzv. „inominát“, tedy dle ustanovení § 1746 odst. 2 NOZ. Úprava daného smluvního institutu je tak vesměs shodná. Dle mého názoru je tedy judikatura ohledně dohody spoluvlastníků o užívání společné věci vztahující se k o.z. přímo aplikovatelná i na NOZ.

V tomto ohledu je tak zcela zásadní rozhodnutí Nejvyššího soudu, a to rozsudek sp. zn. 22Cdo 4455/2008. Ten v zásadě říká následující:

„Z povahy podílového spoluvlastnictví vyplývá, že dohoda je primárním způsobem řešení záležitostí spoluvlastníků. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 10. 12. 2009, sp. zn. 22 Cdo 4347/2007, uveřejněném v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck jako C 8057 dovodil, že dohoda podílových spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí je bezformálním právním úkonem a nemusí být písemná ani tehdy, týká-li se nemovité věci. Může být uzavřena ústně nebo konkludentně. Podíloví spoluvlastníci ji mohou uzavřít na dobu určitou nebo neurčitou, přičemž jsou svými smluvními projevy vázáni, nedojde-li ke změně poměrů nebo není-li dohoda nahrazena novou dohodou všech spoluvlastníků. Podstatnou změnou poměrů je existence takových objektivních a subjektivních okolností, u nichž by bylo možno důvodně předpokládat, že při jejich existenci by došlo k jiné dohodě spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí.

Žalobkyně, na níž darovací smlouvou ze dne 12. 3. 2002 přešla práva a povinnosti k touto smlouvou nabytým nemovitostem z jejich právních předchůdců manželů B., je vázána obsahem dohody o užívání předmětné nemovitosti, uzavřené jejími právními předchůdci a žalovanými. Za stavu, kdy tato dohoda nebyla změněna dohodou novou, uzavřenou mezi stávajícími spoluvlastníky, ani nahrazena rozhodnutím žalovaných, podle velikosti jejich podílů většinovými spoluvlastníky, je žalobkyně povinna stávající dohodu o užívání předmětné nemovitosti respektovat a nemůže se s úspěchem domáhat soudního rozhodnutí o jiném způsobu jejího užívání jednotlivými spoluvlastníky. Změna v osobě jednoho ze spoluvlastníků sama o sobě bez dalšího není podstatnou změnou poměrů, která by měla vliv na vázanost smluvních projevů spoluvlastní-

ků o užívání společné věci. Dovolací soud zde poukazuje na stanovisko bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 12. 10. 1972, sp. zn. CpJf 78/72, publikované ve Sborníku Nejvyššího soudu ČSSR, Nejvyššího soudu ČR a Nejvyššího soudu SSR č. IV, Praha, 1987, podle kterého ani práva a povinnosti z dohody podílových spoluvlastníků o užívání společné věci nezakládají smrtí osob z této dohody zavázaných nebo oprávněných. Podpůrně lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 1. 2009, sp. zn. 28 Cdo 712/2008, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck, pod C 6920, v němž Nejvyšší soud vyslovil právní názor, že ani dohoda podílových spoluvlastníků o užívání společného domu není bez dalšího dotčena skutečností, že se osoby, jimž právo užívání podle dohody svěřeno, z domu odstěhovaly.“

Ze shora uvedeného vyplývá, že dohoda spoluvlastníků přechází na právní nástupce účastníků dohody a pouze za situace, kdy je zde další podstatná změna poměrů, která však ani nemusí být spojena s tímto přechodem vlastnického práva, může vést ke změně dohody. Tato dohoda je vázána k věci, nikoli k osobám, které ji uzavřely. Z tohoto důvodu dohoda váže i nové účastníky, na které byla vlastnická práva převedena.[1] S ohledem na skutečnost, že úprava podílového spoluvlastnictví a dohody o úpravě hospodaření se společnou věcí je de-facto obdobná, ne-li totožná s předchozí právní úpravou, mám za to, že judikatura Nejvyššího soudu týkající se úpravy provedené o.z. je použitelná i na NOZ. Z tohoto závěru tak vyplývá jednoznačné doporučení pro smlouvy, které zakládají změnu vlastnického práva k věcem (ať již movitým či nemovitým), ze kterých jest zřejmé, že se převádí pouze spoluvlastnický podíl na věci, trvat na uvedení obdobné dohody jako přílohy k převodní smlouvě, případně do smlouvy uvést prohlášení, že žádných obdobných smluv mezi spoluvlastníky není. Jinak se nabyvatel vystavuje riziku, že do svého vlastnictví nabude podíl, který může být zatížen užívacím právem třetí osoby, aniž by druhému spoluvlastníku byla hrazena jakákoli náhrada. O případných možnostech uplatnění vad předmětu koupě a následném postupu se nebudu v tomto článku zabývat, neboť dané téma je na samostatný ucelený článek řešící danou problematiku. ●

Mgr. Lukáš Smutný, advokát
Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa
a partneři, s.r.o.

Poznámka

[1] Srov. s Judikatura Nejvyššího soudu z pohledu nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, Vrajík, M., 1. vydání, edice Právo, Nakladatelství ANAG, 2014 str. 310

Wolters Kluwer za 3 roky 3 výhry

Autorskou cenu Karlovarské právnické dny za nejhodnotnější právnickou publikaci roku již 3 roky po sobě získaly tituly Wolters Kluwer

Občanský zákoník I – VI Komentář

Jiří Švestka, Jan Dvořák,
Josef Fiala a kolektiv

Autorská
cena 2015

Občanské právo hmotné 1

Jan Dvořák, Jiří Švestka, Michaela Zuklínová a kolektiv

Autorská
cena 2014

Listina základních práv a svobod Komentář

Eliška Wagnerová, Vojtěch Šimíček,
Tomáš Langášek, Ivo Pospíšil a kolektiv

Autorská
cena 2013

Převoditelnost podílu na společníka ve světle § 135 odst. 2 zákona o obchodních korporacích

V nedávné době jsme se setkali s odkazy na názor uvedený v komentáři[1] profesora Bělohávků k zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích) (dále jen „ZOK“).

Komentář k § 135 odst. 2 ZOK poznamenává, že ZOK nemá žádnou úpravu pro spojení podílu ex lege. Z toho dovozuje, že pokud společenská smlouva výslovně neumožňuje, aby společník mohl vlastnit více podílů, pak při převodu nebo přechodu vlastnického práva k podílu na společníka, který již jiný podíl ve společnosti vlastní, (i) nemůže dojít k převodu vlastnického práva k podílu a smlouva tomu odporující je pro počáteční nemožnost plnění absolutně neplatná a (ii) nemůže dojít ani k přechodu

vlastnického práva k podílu, jelikož absence přivolení k vlastnictví více podílů ve společenské smlouvě reálně plní funkci překážky pro přechod podílu podle § 42 odst. 1 ZOK. S tímto názorem se neztotožňujeme a dovoluujeme si níže předložit argumenty pro jeho odmítnutí.

§ 114 odst. 2 již zrušeného zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, (dále jen «zrušený obchodní zákoník») stanovil, že každý společník mohl mít pouze jeden obchodní podíl. Jestliže se společník účastnil dalším vkladem, zvyšoval se odpovídajícím způsobem jeho vklad, po-

případě i jeho obchodní podíl. V případě nabytí podílu již existujícím společníkem tak nový podíl k původnímu podílu přirostl. ZOK obdobně výslovně ustanovení ohledně zvýšení vkladu společníka postrádá. Nově ale ve svém § 135 odst. 2 stanoví, že pokud tak určí společenská smlouva, může společník vlastnit více podílů, a to i různého druhu. Z uvedené formulace lze dovodit, že společenská smlouva může připustit, aby společník vlastnil více podílů stejného druhu. V tomto kontextu je třeba vyřešit otázku, zdali se při absenci jakékoli úpravy ve společenské smlouvě další

nově nabytý podíl spojí se stávajícím podílem společníka, či nikoliv.

Z ustanovení § 135 odst. 2 ZOK vyplývá, že bez výslovné úpravy ve společenské smlouvě může mít každý společník pouze jeden podíl. Nestanoví však, že bez výslovné úpravy ve společenské smlouvě není přípustné, aby se podíly společníka v případě nabytí více podílů nespojily. Dovozyvat tento závěr ze znění § 135 odst. 2 ZOK a absence ekvivalentu ustanovení § 114 odst. 2 zrušeného obchodního zákoníku by pak znamenalo, že spojení podílů v případě jejich koncentrace u jednoho společníka není nikdy možné a jediným způsobem jak koncentrovat více podílů u jednoho společníka je skrze úpravu společenské smlouvy podle § 135 odst. 2 ZOK, na základě které bude společník oprávněn vlastnit více podílů stejného druhu.

Podle komentáře profesora Bělohávků by bylo za účelem převodu podílů mezi společníky nezbytné změnit společenskou smlouvu (přínejmenším) tak, aby umožňovala vlastnictví více podílů stejného druhu, jinak by smlouva o převodu podílů byla absolutně neplatná z důvodu počáteční nemožnosti plnění.[2]

Máme za to, že takový závěr je neopodstatněný a ke spojení podílů stejného druhu v případě koncentrace u jednoho společníka dochází i bez výslovné úpravy v ZOKu. Ke spojení pak dojde bez ohledu na to, jestli se jedná o převod nebo přechod vlastnického práva k podílu. Teprve pokud se společníci rozhodnou využít ustanovení § 135 odst. 2 ZOK a upraví si ve společenské smlouvě možnost společníka vlastnit více podílů, pak se nabývaný podíl se stávajícím podílem společníka automaticky spojuvat nebude a oba podíly zůstanou oddělené. Vlastnictví více podílů stejného druhu jedním společníkem bude v takovém případě zjevné i ze zápisu v obchodním rejstříku. Dle našich informací již rejstříkové soudy takové zápisy provádějí.

Souhlasíme s Janem Juroškou, že závěry učiněné prof. Bělohávkem při výkladu § 135 odst. 2 ZOK jsou také v rozporu s ustanovením § 207 odst. 1 ZOK, který umožňuje převod podílu mezi společníky bez omezení (ledaže společenská smlouva stanoví jinak).[3] Pokud společenská smlouva společností obsahuje (jen) povinné náležitosti podle § 123 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“) a § 250 ZOK, splňuje tak minimální zákonné požadavky a společnost může být platně založena. Mezi povinnými náležitostmi podle § 123 odst. 1 OZ a § 250 ZOK rozhodně není požadavek na úpravu vlastnictví více podílů (stejného nebo jiného druhu). Společnost tedy může být založena a existovat bez toho, aby její společenská smlouva tuto

oblast upravovala. Podle výkladu uvedeného v komentáři prof. Bělohávků by však bez dodatečné úpravy společenské smlouvy ohledně možnosti vlastnictví více podílů nebylo možné uplatnit zákonné právo společníků převádět mezi sebou podíly ve společnosti bez omezení. Tento postup by byl v rozporu s ustanovením § 207 odst. 1 ZOK uvedeným výše.

Závěr, že ke spojení podílů stejného druhu v případě jejich koncentrace u jednoho společníka dochází i bez výslovné úpravy v ZOKu podporuje také ustanovení § 229 ZOK odst. 1, které upravuje zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů, a podle kterého se v důsledku zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů mění výše vkladů společníků v poměru dosavadních vkladů, ledaže společenská smlouva připoští více podílů a valná hromada rozhodla, že vzniká podíl nový. Podíl společníka se tedy bez výše uvedené úpravy společenské smlouvy a rozhodnutí valné hromady o vzniku nového podílu zvyšuje automaticky bez dalšího.

Správnost námi uvedených argumentů potvrzuje dosavadní praxe rejstříkových soudů. Autorům článku není znám případ, kdy by rejstříkový soud po 1. lednu 2014 odmítl zapsat převod podílu na společníka z důvodu, že společenská smlouva výslovně neupravovala možnost společníka vlastnit více podílů stejného druhu nebo skutečnost, že se podíly v případě jejich koncentrace u společníka spojují. Změna této praxe by znamenala nepřipustný zásah do právní jistoty dotčených společníků.

Závěrem si dovoluujeme shrnout, že k převodu podílu na stávajícího společníka není třeba změna společenské smlouvy, neboť skutečnost, že se podíly společníka spojují (pokud společenská smlouva neupravuje možnost vlastnit více podílů stejného druhu), vyplývá z logiky zákona i přes absenci explicitní zákonné úpravy. Opačný výklad ohrožuje právo na neomezený převod podílu mezi společníky a jeho přijetí by v praxi způsobilo kromě jiného i rozsáhlé zmatky ohledně převodů podílu uskutečněných po 1. lednu 2014. ●

Mgr. Michal Jašek, LL.M., seniorní advokát
Mgr. Jakub Veselý, advokátní koncipient
Clifford Chance Prague LLP, organizační složka

Poznámky

- [1] Bělohávek, A. J. a kol. Komentář k zákonu o obchodních korporacích. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. 2733 s. ISBN 978-80-7380-451-0.
- [2] § 580 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- [3] Příspěvek Jana Jurošky k § 135 na komunitním portálu Obczan.cz ze dne 4. března 2015. Dostupný na: <https://www.obczan.cz/zakon/zok/cast-prvni/hlava-iv/dil-1/skupina/paragraf-135?external=1&detail-comments-item-4041-expanded=1&do=detail-comments-item-4044-switchExpanded>

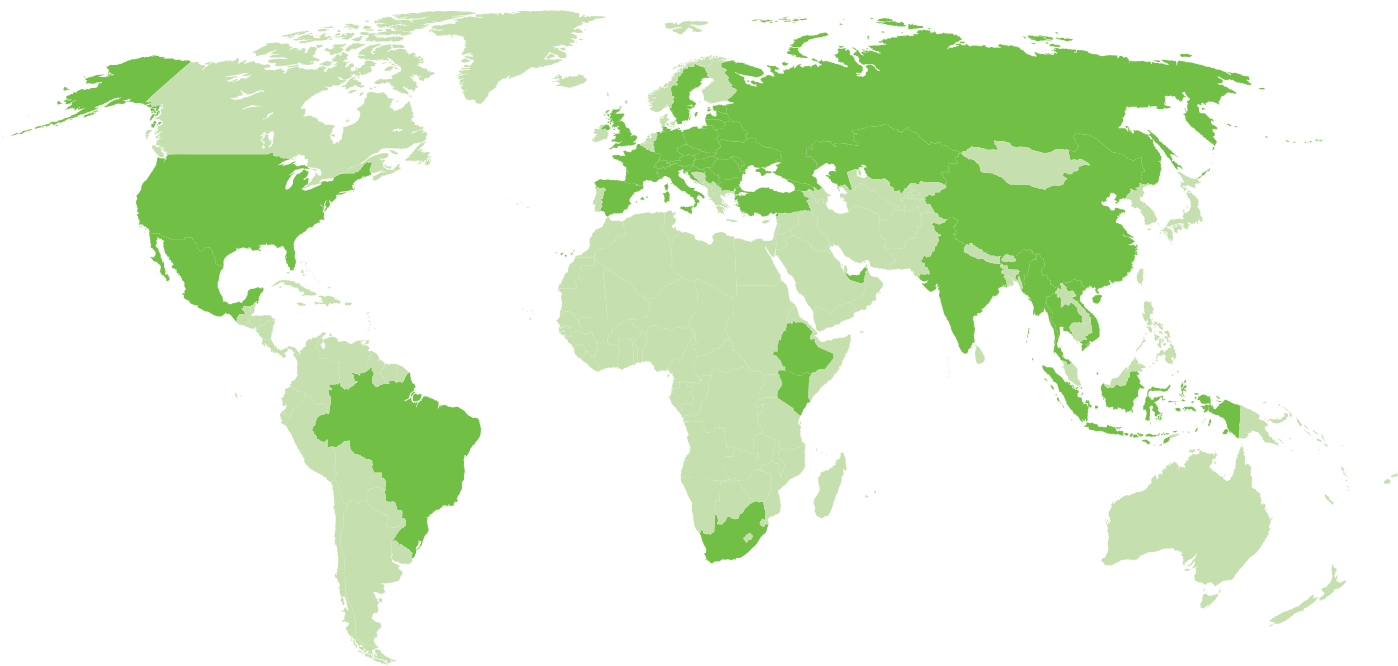
Rödl & Partner

Třikrát po sobě. To už není náhoda!

Rödl & Partner Právníckou firmou roku

v oboru daňového práva.

Trojnásobný důvod k Vaší důvěře.

Praha | Brno

www.roedl.com/cz

Úspěch nezná hranic

> 102 poboček > 46 zemí > jedna společnost

Institut předžalobní výzvy ve světle aktuální judikatury Nejvyššího soudu ČR aneb konec nesmyslných požadavků na věřitele

Do českého právního řádu bylo prostřednictvím zákona č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s účinností od 1. 1. 2013 doplněno ustanovení § 142a zakotvující institut tzv. předžalobní výzvy.

Podle prvního odstavce uvedeného ustanovení pak má žalobce, který měl úspěch ve věci zahájené podle § 80 písm. b), tj. v řízení o žalobě na plnění, právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, jen jestliže žalovanému ve lhůtě nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení zaslal na adresu pro doručování, případně na poslední známou adresu výzvu k plnění, tzv. předžalobní výzvu. Podle druhého odstavce uvedeného ustanovení může soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti žalobci přiznat i v případech, že žalobce žalovanému předžalobní výzvu nezaslal, jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele.

Ode dne účinnosti výše uvedené novely občanského soudního řádu tak žalobci v případě nově zahájeného soudního řízení přibyla nová povinnost, pakliže měl zájem o přiznání náhrady nákladů řízení, a to povinnost uvést v žalobě další rozhodnou skutečnost týkající se právě odeslání takové předžalobní výzvy. Pakliže žalobce tuto rozhodnou skutečnost v žalobě neuvedl, byla mu často ze strany soudu adresována výzva k upřesnění, resp. doplnění této rozhodné skutečnosti. Soudy tuto „nově“ zakotvenou povinnost žalobce vykládaly poměrně striktně, až dogmaticky, a zcela izolovaně od ostatních žalobních tvrzení. Soudy nezřídka kdy náhradu nákladů řízení procesně úspěšnému žalobci nepřiznaly

právě pro neodeslání předžalobní výzvy, přestože např. z ostatních žalobních tvrzení vyplývalo, že se žalovaný na poslední známé adrese již evidentně nezdržoval (např. dle informace žalobce jakožto pronajímatele nemovitosti, v němž se poslední známá adresa žalovaného nacházela, nebo se předchozí písemná komunikace adresovaná žalovanému, předžalobní výzvu stricto sensu neobsahující, vrátila žalobci jako nedoručitelná), anebo v případech, kdy bylo s ohledem na další jiné skutečnosti zřejmé, že žalovaný neplní svou povinnost vůči žalobci vědomě. Odeslání předžalobní výzvy v takovém případě by pro žalobce evidentně znamenalo pouze další zbytečně vynaložený výdaj, avšak soudy často ani

v takových případech neaplikovaly výjimku z jinak obecné povinnosti zaslat žalovanému předžalobní výzvu a náhradu nákladů řízení žalobci nepříznaly.

V nedávné době však bylo Nejvyšším soudem České republiky vydáno rozhodnutí, a to usnesení ze dne 30. 3. 2015, č. j. 29 Cdo 506/2015-51, které je pro výklad ustanovení § 142a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu a vůbec pro oblast náhrady nákladů řízení poměrně přelomové. V projednávané věci šlo o nepříznání náhrady nákladů řízení pro neodeslání předžalobní výzvy v případě, kdy se žalobce na soud obrátil s návrhem na vydání směnečného platebního rozkazu. Nutno však podotknout, že soudní výklad dané právní normy se týká otázky (ne)příznání práva na náhradu nákladů řízení obecně a navazuje na předchozí rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, a to usnesení ze dne 19. 2. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4388/2013. V otázce interpretace právní normy pak Nejvyšší soud ČR vychází ze stanoviska pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.-1/96, podle něhož „v případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu e racione legis před výkladem jazykovým, (tj.) podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva“, přičemž soud dále uvedl, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce (např. z důvodové zprávy či dokonce z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona).

Jelikož důvodová zpráva k předmětné novele mlčí, nezbylo Nejvyššímu soudu ČR v předmětném rozhodnutí než na smysl a účel uvedeného ustanovení usuzovat, a to poměrně unikátně, z průběhu schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zejména z vystoupení tehdejšího ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila. Ten za důvod zakotvení institutu předžalobní výzvy označil zájem na odstranění situací, kdy je v rámci soudního řízení projednáván dluh dlužníka v pozici žalovaného, který pouze opomenul svou peněžitou povinnost, avšak vyvoláním soudního řízení by došlo k navýšení jeho dluhu o odměnu za zastupování advokátem atd. Cílem, kterého by zakotvením institutu předžalobní výzvy mělo být dosaženo, je stav, kdy by důsledky soudního řízení byli „výrazně postiženi pouze ti, kteří věděli, že dluží, měli šanci zaplatit, a přesto dobrovolně nezaplatili“, případně aby bylo zabráněno „praktikám věřitelů, kteří (primárně) neměli zájem na dobrovolném (mimosoudním) zaplacení svých pohledávek, nýbrž právě na „zvýšení“ těchto pohledávek o náklady soudního řízení (...) které často výrazně převyšovaly samotnou pohledávku“.

Při vědomí výše uvedeného smyslu a účelu zákona tedy Nejvyšší soud ČR v předmětném rozhodnutí dovodil, že není možné nadále izolovaně posuzovat pouze to, zda žalobce vyzval žalovaného způsobem uvedeným v ustanovení § 142a o.s.ř., „nýbrž je nezbytné přihlédnout i k dalším okolnostem konkrétní věci, zejména pak k povaze (a výši) uplatněné pohledávky (...), k postoji dlužníka k (následně) uplatněné pohledávce, jakož i k reakci dlužníka na zahájení soudního řízení a doručení žaloby“. Neodeslání předžalobní výzvy tak do budoucna zásadně nebude důvodem pro nepřiznání náhrady nákladů řízení v případech, kdy žalovaný ani po doručení žaloby dluh nezaplatí. V případech, kdy soud rozhoduje platebním rozkazem, nebo směnečným platebním rozkazem, tedy bez slyšení žalovaného, bude nutné výše uvedené aplikovat přiměřeně, avšak soud bude v takových případech limitován žalobními tvrzeními a důkazy připojenými k žalobě, tj. nebude možné brát v úvahu až následné chování žalovaného. Právě uvedené tedy znamená, že žalobce by měl otázce předžalobní výzvy v případech rozkazních řízení věnovat náležitou pozornost.

Pro případ projednávaný v usnesení Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 29 Cdo 506/2015, v němž se jednalo o nepřiznání náhrady nákladů řízení ve směnečném platebním rozkazu, bylo rozhodné, že účel předžalobní výzvy ve smyslu ustanovení § 142a o.s.ř. zásadně plní i směnečný institut předložení směnky k placení, včetně jeho zákonné domněnky.

Důsledkem citovaného judikátu Nejvyššího soudu ČR by tedy měl být stav, kdy soudy nebudou otázkou (ne)odeslání předžalobní výzvy posuzovat tak striktně a izolovaně od ostatních žalobních tvrzení, jako doposud, nýbrž budou na věc nazírat v kontextu ostatních rozhodných skutečností. V situaci, kdy žalovaný svůj dluh žalobci ani po doručení žaloby nezaplatí, by ani případné neodeslání předžalobní výzvy zásadně nemělo být důvodem pro nepřiznání náhrady nákladů řízení jinak procesně úspěšnému žalobci. Stejně tak by po věřiteli jakožto žalobci nemělo být vyžadováno odeslání předžalobní výzvy v situacích, kdy je zcela evidentní, že si žalovaný musí být svého splatného dluhu vůči žalobci vědom (např. datum splatnosti pohledávky často určené pevně stanoveným datem jasně vyplývá z ujednání stran), a kdy se tedy zcela jistě nejedná pouze o nešvar některých věřitelů majících zájem spíše o navýšení jejich pohledávek o mnohonásobně vyšší náklady soudního řízení, než na samotném dobrovolném uhrazení svých pohledávek (ideálně mimosoudním).

Oproti tomu předžalobní výzva má svůj smysl v případech, kdy je kupříkladu datum splatnosti odvozeno od data doručení výzvy k úhradě pohledávky (např. prostřednictvím zaslání faktury a na ní uvedené splatnosti), kdy věřitel

až prostřednictvím předžalobní výzvy s uvedeným datem splatnosti pohledávky staví splatnost dluhu na jisto a upozorňuje dlužníka na její uplynutí. Podobně je tomu i v případech, kdy je splatnost dána na výběr věřiteli, nebo kdy je splatnost či možnost uplatnění závislá na další skutečnosti (např. ne/předání věci, díla či právní domněnce takové konstrukce splatnosti dluhu a jejich důsledků). ●

Mgr. Bc. Jana Domkářová,
advokátní koncipientka
Sládek & Partners, advokátní kancelář, v. o. s.

Přechod vyživovací povinnosti k nezletilým dětem na prarodiče

Určení výše vyživovací povinnosti je předmětem mnoha soudních sporů, většinou se však jedná o určení vyživovací povinnosti rodičům. Tento článek však pojednává o institutu méně častém, který se zpravidla uplatní v návaznosti na událost spíše negativního charakteru, a to přechodu vyživovací povinnosti na prarodiče.

Vyživovací povinnost obecně

Vyživovací povinnost ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále také jen „občanský zákoník“) lze chápat jako povinnost povinného plnit tuto vyživovací povinnost, které odpovídá právo oprávněného na plnění v podobě výživného. Za oprávněného bude pro účely tohoto článku považováno nezletilé nezaopatřené dítě, ačkoliv oprávněným mohou být také např. manželé, bývalí manželé či neprovdaná matka. V souvislosti s plněním vyživovací povinnosti se tradičně používá pojem „výživné“, který však nezahrnuje pouze plnění k úhradě „výživy“, ale také k úhradě dalších odůvodněných potřeb oprávněného, např. bydlení, ošacení, školních a zdravotních pomůcek, vzdělání či kulturních potřeb.

Institut vyživovací povinnosti byl součástí našeho právního řádu již od počátku účinnosti obecného zákoníku občanského. Co se týče charakteru a rozsahu výživného, tak odborná literatura k zákonu o právu rodinném z roku

1949 připouštěla pro nezletilé děti v případě vyšších příjmů rodičů stanovení širšího rozsahu výživného než pouze tzv. spotřebního, ačkoliv zákon samotný se k této otázce nevyjadřoval. Zákon o rodině z roku 1963 zpočátku zastával pouze spotřební charakter výživného, tato koncepce však byla opuštěna novelou z roku 1998; „nespotřební“ charakter výživného pro nezletilé děti pak zůstal zachován dodnes. [1] Opuštění spotřebního charakteru znamená, že za odůvodněné potřeby dítěte lze považovat i tvorbu úspor.

Vyživovací povinnost k nezletilým dětem

Jedná-li se o vyživovací povinnost k nezletilému nesvéprávnému dítěti, jsou k jejímu plnění povinni primárně rodiče. V životě však může dojít k nejrůznějším situacím, v jejichž důsledku nejsou oba rodiče či jen jeden z nich schopni tuto svou povinnost plnit. V takovém případě vyživovací povinnost přejde na další členy rodiny, kterými budou zpravidla prarodiče.

Při přechodu vyživovací povinnosti k nezletilému nesvéprávnému dítěti se uplatní následující pravidla:

- vzájemnou vyživovací povinnost mají předci a potomci, tedy příbuzní v řadě přímé; vzájemná vyživovací povinnost tak může ze zákona vzniknout mezi rodiči a dětmi, vnuky a prarodiči, pravnuky a praprarodiči atd., nikoliv však mezi sourozenci, bratrance a sestřenicemi apod.;
- vzdálenější příbuzní mají vyživovací povinnost jen tehdy, nemožou-li ji plnit bližší příbuzní; ve vztahu k nezletilým dětem tedy plní vyživovací povinnost primárně rodiče, nemožou-li ji tito plnit, přechází nejprve na prarodiče, poté na praprarodiče atd.;
- vyživovací povinnost potomků předchází vyživovací povinnosti předků, nejedná-li se o poměr rodičů a dítěte; toto pravidlo se ve vztahu k nezletilým nesvéprávným dětem v naprosté většině případů neuplatní, neboť nezletilé nesvéprávné děti zpravidla nemají žádného potomka, prakticky nikdy pak nemají takového potomka, který by byl schopen plnit vůči nim vyživovací povinnost. Vy-

živovací povinnost proto ve vztahu k nezletilým nesvéprávným dětem přechází zásadně na předky. Pro úplnost lze dodat, že pokud by se jednalo o oprávněného, který má jak předky, tak potomky schopné plnit vyživovací povinnost, přechází vyživovací povinnost primárně na potomky, tj. děti, vnuky atd., a až poté, pokud tito nemožou tuto vyživovací povinnost plnit, přechází na předky, tedy prarodiče, praprarodiče atd.

Dále bude v tomto článku pojednáváno pouze o přechodu vyživovací povinnosti na prarodiče. Zde je třeba upozornit na další významné pravidlo vztahující se k tomuto přechodu, a to ust. § 914 občanského zákoníku, podle kterého je-li více osob povinných, které mají vůči oprávněnému stejné postavení, odpovídá rozsah vyživovací povinnosti každé z nich poměru jejich majetkových poměrů, schopností a možností k majetkovým poměrům, schopnostem a možnostem ostatních. V praxi to znamená, že vyživovací povinnost k dítěti přechází na všechny prarodiče, jsou-li všichni tito prarodiče schopni vyživovací povinnost plnit. Není přítom podstatné, z jakého důvodu tato povinnost přechází a zda k tomu dochází v důsledku nemožnosti plnit tuto povinnost oběma rodiči či jen jedním z nich.

Přechod vyživovací povinnosti na prarodiče

Dojde-li tedy například k úmrtí obou rodičů či jen jednoho rodiče s tím, že druhý z rodičů svou vyživovací povinnost plní i nadále, přejde, resp. může přejít, vyživovací povinnost na všechny čtyři prarodiče, tedy jak prarodiče ze strany matky, tak prarodiče ze strany otce, a to bez ohledu na to, zda je řízení zahájeno vůči všem prarodičům nebo jen vůči některým z nich. Soud rovněž není v tomto řízení vázán návrhem; může tak stanovit vyživovací povinnost ve vyšší výši, případně jiným osobám (resp. osobám, které v návrhu na zahájení uvedeny nejsou, ale splňují předpoklady ust. § 914 občanského zákoníku). Řízení je pak ovládáno zásadou vyšší vyživovací; to znamená, že je na soudu, aby sám zjistil všechny skutečnosti rozhodné pro stanovení vyživovací povinnosti, zejména však okruh účastníků. Zde lze spatřovat významný procesní rozdíl oproti stanovení vyživovací povinnosti zletilému; jde-li o stanovení výživného zletilému, je soud návrhem

vázán, a to jak co do rozsahu výživného, tak okruhu povinných. Toto řízení je navíc ovládáno zásadou projednací, kdy je na oprávněném, aby rozhodné okolnosti tvrdil a prokázal.

V souvislosti se stanovením okruhu povinných ve vztahu k výživnému nezletilého dítěte lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 1996, č. j. 5 Cz 125/65; ačkoliv se jedná o poměrně staré rozhodnutí, lze na jeho závěry ohledně přechodu vyživovací povinnosti na všechny čtyři prarodiče nepochybně odkázat i nyní, neboť zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, jakož i zákon č. 265/1949 Sb., o právu rodinném obsahovaly ustanovení obdobná současnému ustanovení § 914 občanského zákoníku. V případě, který byl posuzován ve výše citovaném rozhodnutí, se jednalo o situaci, kdy došlo k rozvodu rodičů, přičemž otec dítěte studoval a nepobíral stipendium, a proto mu nebylo výživné soudem stanoveno. Matka dítěte se tedy domáhala plnění vyživovací povinnosti na prarodičích, a to pouze na prarodičích ze strany otce. Nejvyšší soud však konstatoval, že „...Okruh účastníků řízení bylo třeba posoudit podle ustanovení § 94 odst. 1 o. s. ř. Z hlediska tohoto ustanovení nepochybně byli účastníky řízení zejména nezletilé dítě zastoupené kolisním opatrovníkem, oba rodiče dítěte a prarodiče ze strany obou rodičů. ...“ Povinnost hradit výživné nezletilému dítěti tedy může být uložena všem čtyřem prarodičům. (pozn. ust. § 94 odst. 1 o. s. ř. ve znění účinném od 1. 4. 1964: „V řízení, které může být zahájeno i bez návrhu, jsou účastníky i ti, o jejichž právech nebo povinnostech má být v řízení jednáno. Jde-li však o řízení o neplatnost manželství, jsou účastníky pouze manželé.“).

Ve vztahu k vyživovací povinnosti se samozřejmě uplatní také obecné zásady, na nichž je občanský zákoník postaven, a to například zásada zákazu použít právního předpisu proti dobrým mravům či zásada zákazu zneužití práva na výživné. Zásada zákazu použití právního předpisu proti dobrým mravům je zásada ovládající spíše proces rozhodování a výši výživného soudem; zásada zákazu zneužití práva na výživné je pak zásadou působící spíše mezi oprávněným a povinným. V případě, kdy je oprávněným nezletilé nesvéprávné dítě, si však lze uplatnění zásady zákazu zneužití práva na výživné stěžít představit.

Rozsah výživného

Vyživovací povinnost stanovená zákonem je bezpochyby jen odrazem přirozených pravidel, které drtivá většina povinných plní bez toho, aby jim musela být tato povinnost uložena soudním rozhodnutím. Plnění vyživovací povinnosti, ať už vůči svým dětem, rodičům či jiným příbuzným, je tak velmi soukromou zá-

ležitostí, jejíž autoritativní regulace musí probíhat nanejvýš citlivě a zároveň spravedlivě. Ke každému případu je tak nutné přistupovat individuálně; rozsah výživného je proto zákonem stanoven v neurčitých pojmech, kterým musí být dáno konkrétní vyjádření vždy s přihlédnutím k danému případu.

Jde-li o stanovení rozsahu vyživovací povinnosti prarodičů, občanský zákoník o jeho výši bohužel ničeho nestanoví, lze však identifikovat tato pravidla:

- výživné nemusí mít spotřební charakter;
- výše výživného je dána potřebami oprávněného a možnostmi povinného;
- nezletilé nesvéprávné dítě má zásadně právo také na úspory.

Vzhledem k absenci jakékoliv konkretizace výše vyživovací povinnosti prarodičů k dětem lze konstatovat, že zde v této otázce existuje určitá nejistota, která bude muset být zřejmě překlenuta judikaturou. Vzhledem k tomu, že dřívější právní úprava stanovila rozsah této vyživovací povinnosti jako právo na nutnou výživu, je nutné se vypořádat s případnou kontinuitou tohoto rozsahu. Komentářová literatura[2] uvádí, že se tato kontinuita nabízí, nyní však nepochybně lze aplikovat pravidlo o tvorbě úspor a nevyvratitelnou domněnku o výši příjmu, neprokáže-li povinný výši svých příjmů; autoři proto mají za to, že bude nutné stanovit rozsah měsíční platby tak, aby mohly být uspokojeny všechny odůvodněné potřeby dítěte v rozsahu, který bude odpovídat jeho zájmům, a to s přihlédnutím k možnostem, schopnostem a majetkovým poměrům prarodičů. Rozsah výživného prarodičů je tak poměrně významným odlišovacím prvkem od rozsahu vyživovací povinnosti rodičů, která je vymezena tak, že „Životní úroveň dítěte má být zásadně shodná s životní úrovní rodičů.“

Další rozhodnou skutečností pro stanovení výše vyživovací povinnosti, mimo rozsahu odůvodněných potřeb dítěte, jsou možnosti a schopnosti povinného. Neprokáže-li tedy prarodič výši svých příjmů a neumožní-li zjistit ani další rozhodné skutečnosti, vychází soud z nevyvratitelné domněnky, že průměrný měsíční příjem této osoby činí pětadvacetinásobek částky životního minima jednotlivce (pozn. částka životního minima jednotlivce činí s účinností od 1. 1. 2012 částku ve výši 3 410 Kč; dle této nevyvratitelné domněnky tak průměrný měsíční příjem činí 85 250 Kč).

Po posouzení výše uvedeného je vyživovací povinnost stanovená jednotlivým prarodičům jednotlivě a v případě, že je nejen více povinných (prarodičů), ale také více oprávněných (dětí), je stanovena každému prarodiči vyživovací povinnost vůči každému dítěti jednotlivě.

Závěr

Z výše uvedeného plyne, že zákon stanovení vyživovací povinnosti prarodiči spíše nepředpokládá; dojde-li však k přechodu vyživovací povinnosti, budou chráněny především práva a potřeby dítěte, nikoliv prarodiče. Finanční dopad vyživovací povinnosti na prarodiče nicméně bude spíše nižší, než kdyby se jednalo o rodiče, a to jednak proto, že vnuci nemusí mít zásadně stejnou životní úroveň jako prarodiče, a také proto, že vyživovací povinnost by měla být rozdělena mezi všechny (zpravidla) čtyři prarodiče. ●

Mgr. Sylvie Menšíková, advokátní koncipientka
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky

[1] Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol.: Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1034.

[2] Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol.: Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1096.

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé České republiky, a to prostřednictvím svých více jak 20 právních specialistů.

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

PRAHA
Karolíny Světlé 25, 110 00 Praha 1
tel.: +420 222 866 555

BRNO
Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
tel.: +420 542 210 351

OSTRAVA
Bukovanského 30, 710 00 Ostrava
tel.: +420 596 629 503

email: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství
- poradenství dodavatelům a zadavatelům veřejných zakázek
- kontrola nabídek dodavatelů, administrace zadávacích a koncesních řízení
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování (veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU)
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

Švarcsystém v Německu - skutečný problém

Německé pracovní právo v sobě skrývá několik zvláštností, které mohou být pro české podnikatele nečekané, zejména pokud působí na německé půdě. Například skutečnost, že Německo zavedlo od roku 2015 minimální mzdu, není dnes pro nikoho neznámým faktem.

Naproti tomu si německá obdoba švarcsystému (tzv. „Scheinselbstständigkeit“), který byl a je v ČR zhusta praktikován a v různých dobách byl v nestejném rozsahu tolerován, vydobyla doposud jen málo pozornosti. To je samo o sobě pozoruhodné vzhledem k tomu, že jde o praxi velmi častou a navíc s důsledky vskutku drastickými.

Ve fázi příprav smluv s více či méně „samostatnými“ pracovníky (případně ještě dříve v rámci personálního plánování) se potenciální problémy související se švarcsystémem zdají být velmi vzdálenou budoucností. Nejčastěji jde místním podnikatelům o to, vybudovat novou podnikatelskou strukturu. Čeští podnikatelé by si ale měli být – i přes všechny obchodní příležitosti, které dnes Německo nabízí – vědomi vysokého finančního a za jistých okolností i trestněprávního rizika, který s sebou švarcsystém přináší.

Přání realizovat švarcsystém vychází v Německu na rozdíl od ČR mnohem méně od zaměstnanců, a to i proto, že zde nenajdeme daňové zvýhodnění v podobě paušálů.

Obcházení povinných sociálních odvodů se trestá tvrdě.

Kdy se jedná o švarcsystém, tedy o závislou práci OSVČ?[1]

Jednotná zákonná definice zaměstnanců vykonávajících závislou činnost nebo osob samostatně výdělečně činných chybí. V předpisech upravujících sociální zabezpečení se v § 7 odstavec I SGB IV (Zákoník sociálního zabezpečení SRN) jako „vodítka“ uvádějí: činnost vykonávaná podle pokynů a začlenění do pracovní organizace subjektu, který pokyny uděluje. To jsou hlavní prvky. Zaměstnanec musí pokyny podle smlouvy plnit. OSVČ naproti tomu může sklídit jen pochvalu či pokárání. Jediný nátlak na OSVČ může spočívat v tom, že jej objednatel v budoucnu znovu nenajme. Aby se zabránilo téměř jistému zařazení do švarcsystému, nesmějí být „pokyny“ uvedeny ve smlouvě. OSVČ si mohou určovat čas, místo a zejména způsob

výkonu své činnosti, smlouva smí obsahovat jen hrubá kritéria.

Co se týče posouzení míry začlenění do pracovní organizace, aplikují úřady mnohá kritéria: pevně dané místo výkonu práce a používání materiálu a přístrojů zaměstnavatele; propojení s ostatními zaměstnanci a spolupůsobení činnosti OSVČ s činností zaměstnanců. Další z indicií pro švarcsystém je zákaz pověřit třetí osobu výkonem činnosti.

Jedno z dalších vodítek pro hodnocení ze strany zákonodárce, co je a není závislou činností, najdeme v § 84 I 2 HGB (Obchodní zákoník SRN). Ten uvádí, že samostatnou činnost vykonává ten, kdo „v zásadě může sám organizovat svou činnost a svou pracovní dobu.“

Judikatura – přestože jednotu nenajdeme ani mezi jednotlivými příslušnými soudy zabýva-

jícími se trestním právem, právem sociálního zabezpečení či pracovním nebo civilním právem, ani při porovnání jednotlivých případů – shodně zdůrazňuje tuto obzvláště důležitou intenzitu vázanosti pokyny v rámci hierarchie a opírá své rozsudky dále o: kontrolu činnosti a pracovní doby (zejména evidence pracovní doby a pevně stanovené přestávky v práci); způsob placení, zejména, zda podnikatelské riziko zůstává u pracovníka; zda není hrazena doba dovolené a jiné nepřítomnosti, jak je to u OSVČ běžné; zda má podnikatel i jiné objednatele.

Organizace Deutsche Rentenversicherung (DRV)(Německé penzijní pojištění), která se coby úřední instituce nejvíce zabývá tímto kritérii ve svých hodnoceních a z nich vycházejících rozhodnutí, současně poukazuje na to, že rozhodný je vždy celkový obraz. Výsledky šetření DRV mají vysokou relevanci ohledně povinnosti hradit příspěvky na sociální pojištění, zejména proto, že se často jedná o jediný podklad, na jehož základě se vznáší žaloba.

Existuje obecné měřítko pro všechna uvedená kritéria?

Na smlouvu lze pro vysvětlení jednotlivých bodů odkazovat s jedinou výhradou, a to že v případě pochybností je vždy rozhodný skutečně realizovaný vztah.[2] Smlouva sama faktického zaměstnavatele nezachrání, pokud měl reálně pravomoc udělovat pokyny.

Předtím, než budou přednesena jednotlivá ustanovení smlouvy jako důkaz, je nutné prověřit jejich realizaci v každodenní práci. Nado musí být jisté, že se argumentování smlouvou nevrátí jako bumerang – ve smlouvě mohou být totiž uvedena oprávnění, která jsou fakticky udělováním pokynů.

Co je ve hře?

Potenciální nežádoucí důsledky pro podnikatele se dělí na finanční a pracovníprávní a pro osoby, které jsou u zaměstnavatele odpovědné, přicházejí v úvahu dokonce trestněprávní důsledky.

1. Právo sociálního zabezpečení

Z finančního pohledu závisí konkrétní výše doplatku příspěvků na sociální zabezpečení na konkrétních okolnostech případu.

Ve většině případů lze očekávat následující typické stanovení doplatku:

Nejprve se při výpočtu doplatku finguje výše mzdy povinné osoby v její neprospěch jako čistá mzda. Tento postup je nezávislý na skutečných dohodách a realizacích, podle kterých by se částka spíše vztahovala k hrubé mzdě (§14 II 2 SGB IV).

Zaměstnavatel nese podle německého práva povinnost zaplatit polovinu povinného příspěvku do sociálního pojištění. Zaměstnanec má povinnost zaplatit druhou polovinu. Zaměstnanecova polovina mu bude stržena ze mzdy.

Pokud si zjistí švarcsystém, se přesune na zaměstnavatele stejnou měrou protiprávně neuhrazený, téměř shodně vysoký podíl zaměstnance na příspěvek na sociální pojištění (zaměstnavatel je zde subjekt odpovědný za zařazení a ohlašování pracovního poměru, za získání informací v případě pochybností a také za odvádění podílu zaměstnance na příspěvku do sociálního pojištění, srov. § 28a SGB IV a §§ 28e I, 28g S. 3 SGB IV). Tím se částka zdvojnásobí – na celkem asi 40 % mzdy.

A nakonec jsou tu ještě penále z prodlení ve výši jednoho procenta za každý měsíc po splatnosti (§ 24 SGB IV; také z podílu zaměstnance, srov. § 28e IV SGB IV). Celkem jde o doplatek ve výši několikanásobku původní dlužné částky.

Zaměstnanec ve švarcsystému naproti tomu nese jen velmi malé riziko. Uhradí nejvýše tři měsíční platby sociálního pojištění, pokud jednal záměrně. Fakticky ale na švarcsystému získá, protože dostane vyšší odměnu, než kdyby za svou činnost dostal mzdu jako zaměstnanec.

Těmto dodatečným částkám navyšujícím doplatky se lze v jednotlivých konkrétních případech vyhnout přesvědčivým vyličením nezaviněné nevědomosti o povinnosti odvádět sociální pojištění – to je ale obtížný úkol, zejména vzhledem k tomu, že zaměstnavatel musí tak jako tak připravovat povinné hlášení všech svých závislých zaměstnanců pro zdravotní pojišťovnu (§ 28a SGB IV). V případě pochybností může od úřadu obdržet tzv. posouzení statusu (podle § 7a I 1 SGB IV). Je tedy jasné, že k nezaviněným chybám může dojít jen velmi obtížně.

2. Pracovní právo

Z právního hlediska existuje v nejhorším případě celou dobu pracovní poměr, takže se na něj aplikují všechny pracovníprávní předpisy. Hlavně jde o ochraně před výpovědi.

OSVČ ve švarcsystému, která se přizná, že je faktickým zaměstnancem, se nemusí obávat

téměř žádných důsledků a může naopak získat dokonce nárok na důchod a na uzavření pracovní smlouvy. Často tak převezme právě OSVČ iniciativu a švarcsystém nahlásí nebo alespoň v tomto smyslu vypovídá při úředních šetřeních.

3. Trestní právo

Z hlediska trestního práva hrozí za „zatajení a zpronevěření mzdy“ podle § 266a odst. 1 až 4 StGB (Trestního zákoníku SRN) trest odnětí svobody v maximální výši do pěti let, v obzvláště těžkých případech, například v souvislosti s falšováním dokladů, až do deseti let.

Nezáleží na tom, zda se český podnikatel chystá vstoupit na německý trh, nebo zda kupuje společnost, v níž je uzavřeno mnoho smluv s OSVČ. Připravit se na tyto, v ČR často podceňované oblasti, je velmi dobře investovaný čas. Pokud DRV již věc vyšetřuje a požádá zaměstnavatele o stanovisko, nemusí být nutné pozdě, ale spíše nejvyšší čas, požádat o pomoc advokáta. ●

Lukas Fichter
Arthur Braun, M.A.
bvp Braun Partners s.r.o.

bvp BRAUN PARTNERS

Poznámky

[1] Ve smyslu SGB IV, srov. §7 I

[2] Potvrzeno z poslední doby BGH, rozhodnutím ze dne 5. 6. 2013 – 1 StR 626/12

**HLAVA ŘÍKÁ ANO.
SRDCE ŘÍKÁ
ROZHODNĚ ANO.**

MASERATI GHIBLI.

*FULL-SERVICE LEASING SPLÁTKA 28 000 Kč BEZ DPH
48 MĚSÍČNÍCH SPLÁTEK / 80 000 KM*

ZCELA NOVÉ MASERATI GHIBLI POHÁNÍ CELÁ ŘADA ZDOKONALENÝCH 3LITROVÝCH MOTORŮ S 8STUPŇOVOU AUTOMATICKOU PŘEVODOVKOU ZF, A TO VČETNĚ VZNĚTOVÉHO ŠESTIVÁLCOVÉHO VIDLICOVÉHO TURBOMOTORU, JE DOSTUPNÉ S INTELIGENTNÍM SYSTÉMEM POHONU VŠECH KOL MASERATI Q4.

www.maserati.com

[f/MaseratiCeskaRepublika](https://www.facebook.com/MaseratiCeskaRepublika)

SHOWROOM MASERATI – BUDOVA PPF GATE

EVROPSKÁ 17, PRAHA 6, TEL.: +420 220 512 855, E-MAIL: MASERATI@SCUDERIAPRAHA.CZ,
www.scuderiapraha.cz

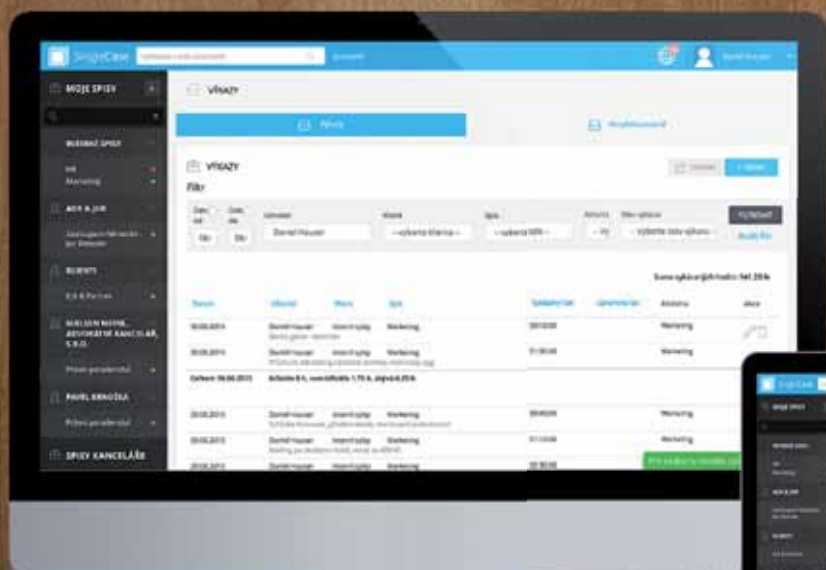
MASERATI

Ghibli

SingleCase

V KANCELÁŘI NEMUSÍTE SEDĚT, ABY FUNGOVALA

Nejjednodušší nástroj pro řízení advokátní kanceláře

Evidence práce a kontrola úkolů i na mobilu

Našeptávání výkazů v průběhu práce

Ke spisům se dostanete odkudkoli, i z telefonu a tabletu

Žádné investice do infrastruktury, žádná instalace

**30 DNÍ NA ZKOUŠKU ZCELA
BEZ ZÁVAZKŮ.**

www.singlecase.cz, +420 739 475 360

K privilegované formě závěti – ústní závěti

Privilegovanými formami závěti rozumíme takové formy závětí, kterým oproti obecné podobě závěti chybí určitý znak, nicméně s absencí tohoto znaku právo nespojuje neplatnost takového pořízení pro případ smrti, ale naopak, jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky, bude takové pořízení pro případ smrti považováno za platné a způsobilé založit v právní sféře adresátů tohoto právního jednání práva a povinnosti.

Tento krátký příspěvek se bude zabývat jen jednou z možných privilegovaných závětí, a to ústní závětí s úlevami.

Obecně k privilegovaným formám závěti

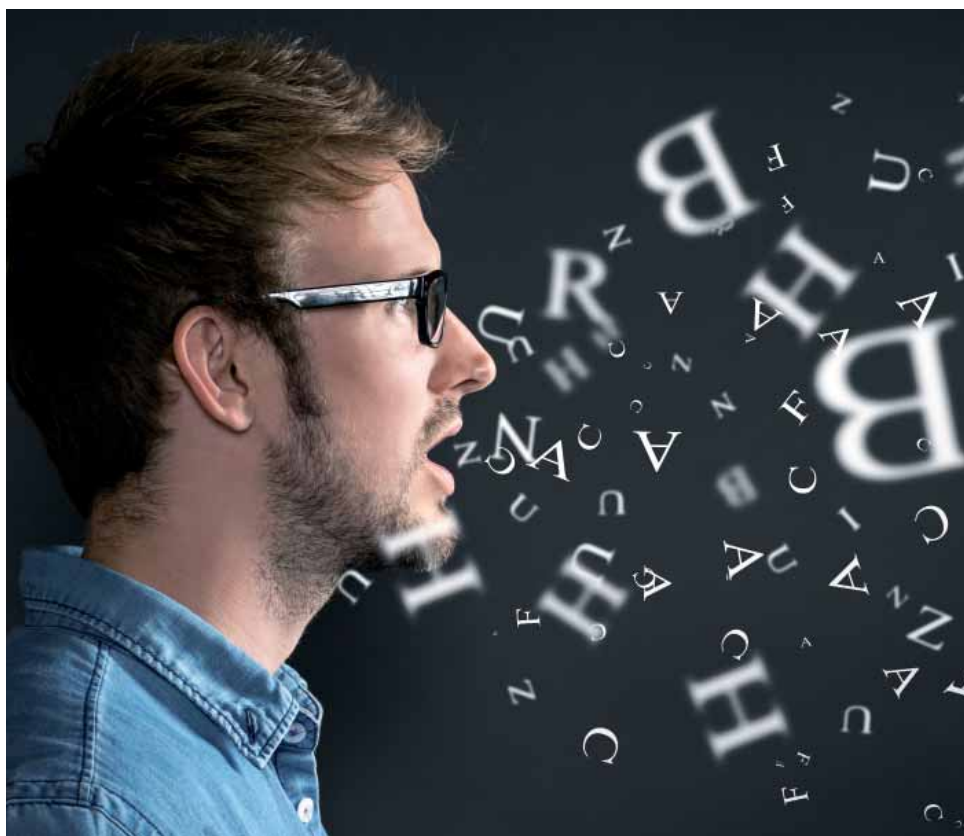
Privilegované formy závěti jsou opětovně součástí českého právního řádu platností zák. 89/2012 Sb. Jak uvádí Komentář,[1] dříve jsme se s těmito formami závěti na našem území mohli setkat za účinnosti OZO (ABGB), tj. po převážnou část devatenáctého a v první polovině 20. století.

Obecně lze říct, že smyslem privilegovaných forem závěti je ponechat „do poslední chvíle“ člověku právo pořídit o své pozůstalosti, lapidárně, svobodně (v zákonných mezích zejména práv nepominutelných dědiců) rozhodnout o svém majetku tzv. mortis causa, tj. pro případ smrti, a netrvat přitom na přílišných formálních požadavcích na formu závěti, jejichž nesplnění by ex post vedlo k tomu, že by takové pořízení bylo považováno za právní jednání nezpůsobilé vyvolat ve vztahu k pozůstalosti právní následky.

Aby takového stavu bylo možno dosáhnout, aprobejuje nové občanské právo několik podob tzv. závětí s úlevami.

Příslušná marginální rubrika Úlevy při pořizování závěti se nachází v třetím oddílu – Všeobecná ustanovení dílu Pořízení pro případ smrti Hlavy III) – Dědické právo, Části třetí Absolutní majetková práva zákona 89/2012 Sb.

K privilegovaným závětím nepatří pouze ústní forma závěti, ale také tzv. závěť učiněná před

starostou obce, která je upravena zejména v ust. § 1543 NOZ a dále do této skupiny patří i tzv. závěť pořízená před velitelem námořního plavidla nebo letadla, která je upravena zejména v ust. § 1544 NOZ. Nicméně níže se budeme zabývat pouze jednou z privilegovaných forem závěti a to ústní formou závěti.

Konkrétně k privilegované formě závěti – ústní závěti

Ustanovení § 1542 odst. 1) NOZ stanoví, že kdo je pro nenadálou událost v patrném a bezprostředním ohrožení života, má právo pořídit závěť ústně před třemi současně přítomnými

svědky. Totéž právo má i ten, kdo se nachází v místě, kde je běžný společenský styk ochromen následkem mimořádné události a nelze-li po něm rozumně požadovat, aby pořídil v jiné formě.

Lze předpokládat, že tato forma závěti bude v privilegovaných forem závěti projednávána v dědickém řízení nejčastěji. Výše citované ustanovení stanoví několik podmínek k její platnosti. Tak předně je touto první (nicméně alternativní) podmínkou to, že zůstavitel bude v patrném a bezprostředním ohrožení života.

Zde si lze typicky představit nenadálou událost jako závažné zranění při autonehodě, závažné zranění zůstavitele na těžko dostupném místě, může to však být i nenadálá zdravotní komplikace, či rychlé a významné zhoršení jinak dlouhodoběji probíhající nemoci, které ohrozí zůstavitele přímo na životě.

Komentář[2] zde podrobně uvádí, že: „ten kdo je v patrném a bezprostředním ohrožení života z důvodu nenadálé události (např. člověk v bezprostředním ohrožení života v hořícím domě, při povodni, po těžké havárii, úrazu, infarktu, mozkové příhodě atd.).“

Alternativní podmínka týkající se okolností umožňujících pořízení závěti s úlevami je pak formulována takto: „kdo se nachází v místě, kde je běžný společenský styk ochromen následkem mimořádné události a nelze-li po něm rozumně požadovat, aby pořídil v jiné formě.“

Komentář[3] ke zde uvedenému uvádí: „ten, kdo se nachází v místě, kde je ochromen běžný společenský styk v důsledku mimořádné události (např. člověk uvězněný v domě bezprostředně po povodni, v koloně vozidel na dálnici, v metru, lanovce či výtahu apod. Od případů uvedených v první skupině se situace liší tím, že pořizovatel může být zcela zdravý a dokonce nemusí být bezprostředně ohrožen na životě, ale po nějakou dobu je omezen v běžném společenském styku následkem nějaké výjimečné situace.“

Vhodným vodítkem zde může být i důvodová zpráva, která k předmětnému ustanovení uvádí: „Nelze však vyloučit mimořádné situace, kdy se události z vnějších příčin vyvinou nečekaným způsobem a kdy člověk, ač má třeba i osud svého majetku po své smrti důkladně promyšlen, nemůže poříditi s obřadnostmi, které zákon vyžaduje pro běžné situace.“[4]

Další podmínkou, kterou je nutno ale splnit bezvýjimečně, je, že předmětná závěť musí být pořizena před třemi současně přítomnými svědky.

Co se týče požadavků, které klade zákon na způsobilost svědků při pořizování závěti, tyto jsou zakotveny v ust. § 1548 odst. 1) NOZ, který stanoví, že při pořizování závěti s úlevami mohou být svědky i osoby, které dosáhly patnáctého roku věku, a osoby, které byly ve svéprávnosti omezeny, pokud jsou způsobilé věrohodně popsat skutečnosti významně pro platnost závěti.

Ust. § 1542 odst. 2) NOZ pak stanoví: „Nepořídí-li svědci záznam o zůstavitelově poslední vůli, bude důvodem dědické poslušnosti soudní protokol o výslechu svědků.“. Co se týče záznamu o poslední vůli sepsaný svědky, lze jej doporučit hned z několika důvodů. Ačkoli ust. § 1549 v první větě stanoví, že: Je-li zůstavitel naživu, pozbývá platnosti závěť pořizovaná podle § 1542 uplynutím dvou týdnů a podle § 1543, 1544, nebo 1545 uplynutím tří měsíců ode dne pořízení“, a mohlo by se tak zdát, že celá záležitost se svědků může týkat nejvýše „týdny“ nebo „jednotky měsíců“, není tomu tak, jelikož ust. § 1542 odst. 2) NOZ stanoví, že: „Tyto doby však nepočnou běžet, ani neběží, dokud zůstavitel nemůže poříditi závěť ve formě veřejné listiny.“

Aniž bychom se na tomto místě věnovali podrobnějšímu rozlišení, které současné soukromé právo užívá v souvislosti s pojmy lhůta a doba, když samotné pojednání o zde uvedeném by si v lepším případě vyžádalo samostatný obsáhlý článek, je vhodné upozornit na jednu z možných potenciálních situací, tj. že může nastat situace, kdy zůstavitel pořídí ústní závěť s úlevami, následně jeho zdravotní stav zůstane po několika měsících případně dokonce i let natolik závažný, že mu neumožní poříditi standardní formou veřejné listiny, a následně zemře. V případě, že nebude sepsán svědky písemný záznam ve smyslu ust. § 1542 odst. 2) NOZ a soudní komisař (notář) zjistí, že jsou zde okolnosti svědčící o existenci ústní závěti a svědky následně s několikaletým odstupem předvolá, může okolnost, že nebyl svědky sepsán záznam, vést k nejasnostem, které pak mohou vyústit v prodloužení samotného dědického řízení, které se o (v lepším případě) několik měsíců prodlouží a svědci budou muset v řízení vypovídat opakovaně. Ostatně, ABGB (resp. „OZO“) byl v této souvislosti ke svědkům přísnější. Jak uvádí Komentář „§ 585 OZO, přímo navaděl svědky ústní závěti, aby si učinili o projevu vůle zůstavitele záznam“.

Obecně lze tedy případným svědkům doporučit, aby sepsali o ústní závěti záznam bez zbytečného odkladu poté, co pomínou mimořádné okolnosti, za nichž byla ústní závěť pořizována, případně jiné objektivní okolnosti, které jim sepsání záznamu brání.

Závěr

Ačkoli nejsou pro český právní řád privilegované formy závěti, včetně ústní závěti zcela nové, jedná se o institut, který nebyl kodifikován v českém právu po mnoho desítek let. Bude tedy velmi zajímavé sledovat jaký život tomuto institutu, kdy na základě verbálního právního jednání bude často určen osud značné masy majetku, vdechnou jednotlivá soudní rozhodnutí v rámci celé řady různých sporů, které si lze v rámci tohoto právního odvětví představit. ●

JUDr. Vít Nevařil, advokát
Moreno Vlk & Asociados
advokátní kancelář

Moreno Vlk & Asociados
Advokátní kancelář / Abogados / Attorneys at Law
Praha | Madrid | Brusel

Poznámky

- [1] Fiala, R., Drápal, L. a kol. Občanský zákoník IV. Dědické právo (§1475 – 1720). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 200
- [2] Tamtéž, s. 201
- [3] Tamtéž, s. 201
- [4] Cit. podle Fiala, R., Drápal, L. a kol. Občanský zákoník IV. Dědické právo (§1475 – 1720). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 202.

| SPOJÍ SE S VÁMI MŮJ PRÁVNÍK.

Mobilní operátor mi vyúčtoval hovory, které jsem nikdy neuskutečnil. Řekli mi, že na pozdější reklamace nemůžou přece brát zřetel.

Mému synovi vytrhla zubařka zub, protože si myslela, že je mléčný. Měla jsem jí to prý říct hned.

V čistírně mi vysvětlovali, že zmenšený kabát je taky nositelný. Prý jsem to tam neměla dávat.

Moje kolo stálo 130 000 Kč, ale pojišťovna mi chtěla zaplatit jen 30 000 Kč. Neměl jsem si prý kupovat tak drahé kolo.

Přijel jsem do hotelu v Egyptě a až na místě jsme zjistili, že náš pokoj má nad sebou klimatizaci pro celý hotel. Měl jsem se prý zeptat dříve.

Už od roku 1995 poskytujeme právní pomoc a ušetřili jsme klientům téměř 600 milionů Kč. Bráníme slušné občany a firmy proti nespravedlnosti, nesmyslům, zvláštní byrokracii, nejasným podmínkám a neférovému přístupu. Jestli máte problém, jsme vaším řešením. Jsme odpovědí na otázky, které jste nepoložili. Zajistíme komplexní právní servis bez vynaložení dalších finančních prostředků, a někdy nemusí na právníky ani dojít. Stačí mít naši vizitku u sebe. Oni se leknou.

Vystřihněte si naši vizitku nebo si ji stáhněte přímo do svého mobilu s pomocí QR kódu.

Budete nás mít vždy po ruce.

tel.: 267 990 711
das@das.cz
www.das.cz

IST SUPER

The BUSINESS

SOIRÉE

The Business soireé magazín přináší **zprávy a reportáže** z důležitých událostí českého politického, ekonomického a společenského života. Sleduje **trendy** v oblasti životního stylu.

POLITIKA

BYZNYS

MEZINÁRODNÍ VZTAHY

ŽIVOTNÍ STYL

Zajímá Vás více?

Podívejte se na naše **webové stránky**, kde naleznete více informací.

WWW.TBSS.CZ

nebo

si časopis OBJEDNEJTE

na **webu** či e-mailu: jitka.musilova@tbss.cz

Rozsah přezkumné činnosti soudů v rejstříkovém řízení

Dle § 131 odst. 8 a § 183 obchodního zákoníku platilo, že rejstříkové soudy mohly za určitých podmínek přezkoumávat v řízeních ve věcech obchodního rejstříku platnost usnesení valné hromady, a to i v případě, že nebylo separátně zahájeno soudní řízení o vyslovení jeho neplatnosti, případně pokud sice takové řízení zahájeno bylo, ale návrh na vyslovení neplatnosti nebyl úspěšný.

Nová právní úprava, tedy zákon o obchodních korporacích („ZOK“) a s ním související právní předpisy, již takovéto pravidlo výslovně neobsahují. Rozvinula se proto debata, nakolik je i nadále možné, aby rejstříkové soudy (v rámci skutečností založených usnesením valné hromady do obchodního rejstříku) přezkoumávaly platnost přijatých usnesení. Některé názory hovoří ve prospěch této možnosti, jiné se k ní staví odmítavě. Po zhodnocení obou argumentací se i já domnívám, že rejstříkové soudy nadále nemají právo možnost přezkoumávat platnost přijatých usnesení. Současně jsou však povinny dodržet zákonem stanovený rozsah přezkumné činnosti, který s sebou nese jak nutnost přihlídnout k případné zdánlivosti přijatého usnesení, tak i povinnost prověřit, nakolik plynou zapisované skutečnosti z předložených listin.

Jde-li o případný přezkum platnosti usnesení valné hromady, klíčové pro právní zhodnocení této problematiky je ve vztahu ke společnosti s ručením omezeným výklad ustanovení § 192 odst. 1 ZOK; u akciové společnosti je to pak výklad ustanovení § 429 odst. 2 ZOK. V obou těchto ustanoveních se uvádí – zjednodušeně řečeno – to, že neuplatní-li včas právo dovolat se neplatnosti dotčeného usnesení valné hromady, případně nejsem-li v takto zahájeném soudním řízení úspěšný, nelze platnost tohoto usnesení nadále přezkoumávat, ledaže jiný právní předpis stanoví jinak. ZOK sám tedy jiný přezkum platnosti přijatého usnesení neumožňuje; tuto možnost však může stanovit odlišný právní předpis.

Zabýváme-li se otázkou, nakolik je možný přezkum platnosti usnesení valné hromady v rejstříkovém řízení, je třeba předně zvážit, jakým právním předpisem se řízení ve věcech obchodního rejstříku řídí. Tímto právním předpisem je v první řadě zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob („zákon o veřejných rejstřících“). Tento zákon je tak ve vztahu k ZOK výše zmíněný jiný právní předpis, který by mohl stanovit právo rejstříkového soudu přezkoumávat v rámci rejstříkového řízení platnost usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti.

Jsem však toho názoru, že ani zákon o veřejných rejstřících takovouto možnost přezkumu

nestanoví. Zákon o veřejných rejstřících sice na několika místech operuje s tím, že se lze dovolat neplatnosti rozhodnutí valné hromady (viz kupř. § 10 a § 79 zákona); žádné z těchto ustanovení však neumožňuje soudu vyslovit neplatnost usnesení valné hromady v rámci řízení o zápisu do obchodního rejstříku.

Možnost přezkumu platnosti usnesení valné hromady v rámci rejstříkového řízení není zakotvena ani v zákoně č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, který mimo jiné upravuje řízení ve stazusových věcech obchodních společností. Ani tento zákon proto není výše zmíněným „jiným právním předpisem“, ze kterého by mohl rejstříkový soud dovodit svoji pravomoc k přezkumu platnosti usnesení valné hromady v průběhu rejstříkového řízení.

Vzhledem k výše uvedenému jsem proto přesvědčen, že rejstříkový soud není nadále oprávněn přezkoumávat platnost usnesení valné hromady v rámci zápisu skutečností z nich plynoucích do obchodního rejstříku.

Takovéto konstatování by však nebylo úplně bez následujícího doplnění, resp. upřesnění.

Je třeba zdůraznit, že ačkoliv rejstříkový soud nemůže přezkoumávat platnost přijatého usnesení, zkoumá z úřední povinnosti, zdali není zdánlivé (tedy, dikcí § 45 ZOK, zdali se na něj nehledí, jako by nebylo přijato). Současně je povinen postupovat v souladu s § 90 zákona o veřejných rejstřících („ZVR“). Rejstříkový soud je tak zejména povinen zkoumat, zdali údaje o skutečnostech, které se do veřejného rejstříku zapisují, vyplývají z listin, které jsou k návrhu doloženy.

V případě, že rejstříkový soud zjistí, že na usnesení valné hromady je třeba pohlížet, jako by nebylo přijato, je povinen k tomu přihlídnout z úřední povinnosti. Jak plyne z již zmíněného ustanovení § 45 ZOK, zdánlivé je kupříkladu usnesení, jehož obsah je neurčitý nebo nesrozumitelný. Zdánlivé je však třeba i usnesení valné hromady, které mění společenskou smlouvu, resp. statuty tak, že jejich obsah odporuje kogentním ustanovením zákona, případně rozhoduje-li valná hromada v záležitosti, o které nemá působnost rozhodovat (blíže viz § 45 odst. 1 ZOK a § 245 občanského zákoníku). Pokud proto rejstříkový soud v rámci tohoto přezkumu dospěje k závěru, že je mu obsah přijatého usnesení nesrozumitelný, je povinen na to adekvátně reagovat. V souladu se zákonem o veřejných rejstřících vyzve navrhovatele k předložení (jiné) listiny, ze které zapisovaná skutečnost vyplývá. Pokud takovou listinu neobdrží, návrh na zápis zamítne. V posuzovaném příkladu bude takovou listinou zápis z jednání valné hromady, jehož obsah bude soudem srozumitelný.

Domnívám se, že obdobně by měl rejstříkový soud postupovat i v případě, zjistí-li vadu ve formě přijatého usnesení valné hromady (tedy kupř. nebude-li usnesení valné hromady přijato ve formě notářského zápisu, ačkoliv to zákon vyžaduje). Nedá se zřejmě říci, že takovýto nedostatek formy způsobuje zdánlivost přijatého usnesení. To je dáno tím, že vůle společníků byla jasně vyjádřena, „pouze“ ve vadné formě. Vezmeme-li v potaz to, že zdánlivost sankcionuje vady vůle samotné (tedy vůle buď zcela chybí, případně je vyjádřena neurčitě či nesrozumitelně), je nepravděpodobné, že vada formy usnesení valné hromady povede k jeho zdánlivosti. Potom je ovšem takovéto rozhodnutí pravděpodobně neplatné, a to relativně (podpůrně viz § 582 občanského zákoníku, třebaže jeho přímou aplikaci ZOK vylučuje; obdobně viz usnesení NS sp. zn. 29 Cdo 282/2010).

Pokud výše argumentuji tím, že rejstříkový soud nemá nadále možnost platnost usnesení valné hromady v rámci rejstříkového řízení zkoumat, neměl by – dovedeno do důsledků – přihlížet ani k nedostatku v jeho formě, vede-li k jeho neplatnosti. Tento závěr je však v rozporu s ustálenou rejstříkovou praxí, podpořenou historicky i judikaturou (viz zejména rozhodnutí VS v Praze sp. zn. 7 Cmo 65/2007 a NS sp. zn. 29 Odo 1365/2006). Může se tak jednat o určitou legislativní nedokonalost, kterou ovšem dle mého názoru rejstříkové soudy odstraní zřejmě procesním postupem, a to prostřednictvím rejstříkového přezkumu dle § 90 ZVR[1]. V rámci něj přezkoumají, zdali je k návrhu připojena taková listina, která k němu má být doložena. Extenzivním výkladem tohoto ustanovení je možno dospět k závěru, že rejstříkový soud je povolán zkoumat nejen existenci, ale i formu předložené listiny, a ověřit soulad této formy s požadavky hmotného práva. Takovýto závěr je však obtížně přijatelný, vyjdeme-li z předpokladu, že nedostatky formy listiny vedou k její neplatnosti (nadto relativní), ke které není rejstříkový soud oprávněn v řízení ze zákona přihlídnout. ●

Mgr. Tomáš Sum, advokát
Randl Partners
advokátní kancelář, člen Ius Laboris

Randl Partners
advokátní kancelář attorneys at law

Poznámka

[1] Případně lze uvažovat o tom, že rejstříkový soud návrh na zápis odmítne v souladu s § 86 písm. e) ZVR, jak se kupř. stalo ve věci projednávané před Nejvyšším soudem pod sp. zn. 29 Cdo 5347/2014

AUREOLE

FUSION RESTAURANT & LOUNGE

VÁŠ NEZAPOMENUTELNÝ GURMÁNSKÝ
ZÁŽITEK S VÝHLEDEM NA PRAHU

AUREOLE

FUSION RESTAURANT & LOUNGE

Bib Gourmand

RESTAURACE JE DRŽITELEM
PRESTÍŽNÍHO OCENĚNÍ
MICHELIN BIB GOURMAND

Hvězdova 1716/2b, 140 00 Praha 4

email: aureole@aureole.cz | tel.: +420 222 755 380

WWW.AUREOLE.CZ

SLÁDEK & PARTNERS, ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, V.O.S.

Jsme renomovaná advokátní kancelář střední velikosti se sídlem v Praze. V současné době s 25 zaměstnanci. Zakladateli společnosti v roce 2003 byli a jejími dosavadními společníky jsou advokáti Mgr. et Mgr. Václav Sládek a Mgr. Iva Sládková.

Poskytujeme právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti obchodního práva, občanského práva, správního práva, práva cenných papírů, konkursního práva, práva k nemovitostem, bytového a stavebního, práva duševního vlastnictví.

Samostatnou skupinou kanceláře tvoří specialisté na:

- exekuční právo a exekuční řízení
- nemovitosti
- veřejné zakázky

Velká část naší činnosti spočívá v zastupování klientů v řízení před soudy a orgány veřejné správy, a to ve všech stupních, u soudů pak včetně řízení před soudem Ústavním, jakož i zpracování příslušných podání nutných pro řízení před evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku.

SLÁDEK & PARTNERS,
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, V.O.S.

www.ak-sladek.cz

Janáčkovo nábřeží 39/51,
150 00 Praha 5 – Malá Strana
sekretariat@ak-sladek.cz
T: +420 251 119 311
F: +420 251 119 318

Šikanózní insolvenční návrh a trestní odpovědnost navrhovatele

Šikanózní a zjevně bezdůvodný insolvenční návrh

V rámci insolvenčního řízení nemají být chráněny pouze zájmy věřitelů domáhajících se uspokojení svých pohledávek, ale rovněž zájmy dlužníka. S tímto souvisí i snaha o to, aby bylo zabráněno podávání insolvenčních návrhů, kterými je sledován nepoctivý účel.

Za šikanózní insolvenční návrhy lze považovat takové, jejichž prostřednictvím dochází ze strany navrhovatele (skutečného či tvrzeného věřitele) ke zneužití práva a k poškození dlužníka. Dle mého názoru je nutno rozlišovat mezi zjevně bezdůvodnými a šikanózními návrhy, neboť bývají někdy ztotožňovány.

Podle § 128a odst. 2 insolvenčního zákona je insolvenční návrh zjevně bezdůvodný zejména tehdy, jestliže (a) insolvenční navrhovatel dokládá oprávnění jej podat pohledávkou, ke které se pro účely rozhodnutí o insolvenčním návrhu, nebo (c) jeho podáním insolvenční navrhovatel zjevně sleduje zneužití svých práv na úkor dlužníka.

Za šikanózní insolvenční návrh lze považovat takový návrh, který je spojen se zlým úmyslem. Do této skupiny nespádají některé insolvenční návrhy, které sice naplňují znaky bezdůvodného insolvenčního návrhu, jejich zjevná bezdůvodnost však je zapříčiněna např. pouze neznalostí insolvenčního zákona a náležitostí návrhu (zlý úmysl chybí). Na druhou stranu pak může být podán insolvenční návrh, který sice bude možno označit za šikanózní, ne však za zjevně bezdůvodný, neboť zneužití práv věřitele nebude zjevné.[1] V dalším textu bude pozornost soustředěna především na šikanózní návrhy.

Poškozující a nátlakové insolvenční návrhy

V zásadě lze uvažovat zejména o dvou skupinách případů, ve kterých věřitel podá šikanózní insolvenční návrh.

V prvním případě bude hlavní motivací navrhovatele poškození osoby, proti které návrh směřuje. Zde budou poškozenými osobami zejména podnikatelské subjekty, u kterých může mít i krátce trvající insolvenční řízení a jeho zveřejnění v insolvenčním návrhu velmi neblahé následky (ztráta zakázek, vliv na uzavřené smlouvy,[2] ztráta dobré pověsti). Podání těchto insolvenčních návrhů je často součástí konkurenčního boje, může však jít i o útoky mezi nepodnikatelskými subjekty. Poškození osoby, proti které je insolvenční návrh podán, je zde cílem.

Druhá skupina zahrnuje případy vymáhání pohledávky za pomoci hrozby podání insolvenčního návrhu. Typicky se bude jednat o případy, kdy věřitel disponuje existující pohledávkou, přičemž se hrozbou (následně splněnou) podáním insolvenčního návrhu snaží vyvinout tlak na dlužníka za účelem jejího uspokojení i přesto, že existují i jiné, pro dlužníka méně poškozující způsoby (zejména obvyklé vymáhání pomocí příslušné žaloby a následné exekuce). Může se však rovněž jednat o případy, kdy tvrzená pohledávka ve skutečnosti neexistuje a tvrzený věřitel počítá s tím, že osoba, vůči níž pohledávku uplatňuje, raději požadovanou částku zaplatí, než aby čelila následkům spojeným se zahájením insolvenčního řízení. Poškození osoby, proti které je insolvenční návrh podán, zde nepředstavuje cíl navrhovatele – hrozba tímto následkem zde slouží navrhovateli k dosažení jiného cíle. Vznik újmy na straně osoby, proti níž návrh směřuje, je navrhovateli zpravidla lhostejný, neboť mu jde primárně o vlastní majetkový prospěch.

Pro zestručnění budou výše uvedené dvě skupiny insolvenčních návrhů označovány jako «poškozující návrhy» a «nátlakové návrhy».

Trestnost šikanózních návrhů

V některých případech šikanózních insolvenčních návrhů se může jednat o trestný čin – kromě jiných v úvahu připadajících sankcí[3] tak bude moci být proti navrhovateli použito i nástrojů trestního práva. Z hlediska kvalifikace v návaznosti na posouzení naplnění znaků skutkové podstaty se v případě výše naznače-

ných dvou hlavních skupin může jednat zejména o následující trestné činy.

Pokud jde o poškozující návrhy, přicházejí v úvahu zejména trestné činy poškození cizích práv[4] a pomluva.[5] Pro oba případy bude společné, že způsobení (vážné) újmy je cílem navrhovatele, který tak jedná v přímém úmyslu. V případě konkurenčního boje mezi soutěžiteli pak může být podání šikanózního insolvenčního návrhu kvalifikováno jako trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže ve formě zlehčování.[6] Trestní zákoník zde odkazuje na „jiný právní předpis“, kterým je myšlen občanský zákoník – zde je zlehčování definováno jako jednání, jímž soutěžitel uvede nebo rozšiřuje o poměrech, výkonech nebo výrobku jiného soutěžitele nepravdivý, či dokonce i (s výjimkou oprávněné obrany) pravdivý údaj způsobily tomuto soutěžiteli přivodit újmu.[7] Pokud takto navrhovatel způsobí ve větším rozsahu svému konkurentovi[8] újmu nebo opatří sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody, je skutková podstata uvedeného trestného činu naplněna. I zde se bude jednat o přímý úmysl, neboť navrhovatel svým jednáním o způsobení újmy konkurentovi usiluje. V úvahu připadá i naplnění skutkové podstaty trestného činu podvodu.[9] I v tomto případě se bude ze strany navrhovatele zpravidla jednat o přímý úmysl.

I v případě nátlakových návrhů bude možno uvažovat o spáchání trestného činu poškození cizích práv a pomluvy. Rozdílem oproti poškozujícím návrhům však bude skutečnost, že navrhovatel nesleduje svým jednáním poškození osoby, proti které návrh podává, neboť samotný návrh je „pouze“ prostředkem nátlaku. Bude se tak jednat zpravidla o úmysl nepřímý – i ten je však v případě úmyslných trestných činů dostačující. Přímý úmysl bude naopak možno konstatovat v souvislosti se spácháním trestného činu vydírání,[10] neboť navrhovatel hrozbou podání návrhu sledoval uspokojení pohledávky – nutil tedy pohrůžkou (těžké) újmy příslušnou osobu ke konání (v případě, že jde o existující pohledávku, je nutno zkoumat, zda vyslovení hrozby podání insolvenčního návrhu představuje legitimní krok v procesu vymáhání pohledávky, či o akt bezohlednosti[11][12]). Ke spáchání trestného činu vydírání zpravidla nedojde v případě poškozujících návrhů, neboť cílem navrhovatele

není přinutit příslušnou osobu něco konat; podáním návrhu sleduje pouze její poškození. V podání nátlakového návrhu by bylo možno spatřovat i trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže ve formě zlehčování (viz výše). K naplnění skutkové podstaty zde ovšem dojde pouze v případě, kdy bude s ohledem na definici zlehčování[13] navrhovatelem soutěžitel. I kdyby svým jednáním navrhovatel sledoval primárně uspokojení pohledávky, bude se ve vztahu ke zmíněnému trestnému činu jednat o přímý úmysl – ke konstatování zlehčování postačí, aby byly příslušné uváděné údaje způsobily soutěžiteli přivodit újmu. Tato újma nemusí nastat. Podání insolvenčního návrhu a následně zveřejnění údaje o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku pak k zapříčinění újmy nepochybně způsobilo je – riziko vzniku újmy tak existuje. Vzhledem k tomu, že o vzniku tohoto rizika navrhovatel ví, jedná se o přímý úmysl, neboť „pokud pachatel předpokládal, že k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákoníkem nezbytně a nutně dojde, jde vždy o úmysl přímý, neboť pokud pachatel pokládá uvedený následek za nutný, zcela jistě jej také chce, a nejde tudíž o pouhé srozumění s tím, co pachatel svým jednáním působí.“[14]

Úmysl navrhovatele a jeho prokázání

V případě všech výše jmenovaných trestných činů se jedná o trestné činy úmyslné. Aby bylo možno konstatovat spáchání příslušného

trestného činu, je nutno prokázat (mimo jiné) úmysl pachatele. Pokud by došlo ke způsobení příslušných škodlivých následků pouhým nedbalostním jednáním (i kdyby se jednalo o hrubou nedbalost), o trestný čin se zde nejedná. Za trestný čin by tak nemělo být považováno podání insolvenčního návrhu „pouze“ zjevně bezdůvodného, u něhož není přítomen znak (zlého) úmyslu (viz výše).

Závěr o existenci úmyslu lze učinit teprve na základě výsledků dokazování, z nichž musí logicky vyplynout. Úmysl pachatele lze zpravidla dokázat jen nepřímou okolností objektivní povahy, ze kterých se dá podle zásad správného myšlení usuzovat na vnitřní vztah pachatele k porušení nebo ohrožení zájmů chráněných trestním zákonem. Tyto objektivní okolnosti však musí být v daném případě provázány s okolnostmi subjektivní povahy (pohnutka činu a osobní vlastnosti pachatele).[15]

V případě šikanózních insolvenčních návrhů může k prokázání existence úmyslu posloužit např. zkoumání vzájemného vztahu navrhovatele a osoby, proti níž návrh směřoval (zejména případná existence soutěžního vztahu v případě poškozujících návrhů) a jeho dosavadního průběhu, vzájemná komunikace a případná jednání, která před podáním insolvenčního návrhu mezi osobami proběhla, časová souslednost (např. zda a případně kolikrát navrhovatel před podáním návrhu vyzval k zaplacení tvrzené dlužné částky a jakou lhůtu poskytl ke splnění výzvy), existence a povaha pohledávky,

o kterou se insolvenční návrh opíral, poměr újmy vzniklé či hrozící osobě, proti níž byl návrh podán, ve vztahu k potenciální újmě hrozící navrhovateli, pokud by zvolil jiný (k tvrzenému dlužníku šetrnější) způsob vymáhání atd. Věc je nutno samozřejmě zkoumat v širších souvislostech a vzít v úvahu mimo jiné možnost, že navrhovatel ve věci ve skutečnosti vystupoval pouze jako nástroj osoby v pozadí.

Závěr

Při posuzování trestní odpovědnosti navrhovatele je třeba mimo jiné zvážit zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 trestního zákoníku, kdy je nutno posuzovat společenskou škodlivost konkrétního jednání. Za relativně méně závažnější lze považovat nátlakové návrhy založené na existující pohledávce – zde lze v některých případech uvažovat o uplatnění výše uvedené zásady, či alespoň o uložení mírnějšího trestu. Naproti tomu v případě insolvenčního návrhu podaného pro neexistující pohledávku či s výhradním/převážným cílem poškodit osobu, proti níž návrh směřuje, není dle mého názoru shovívavost na místě. ●

Mgr. Petr Motyčka,
advokátní koncipient
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
www.justitia.cz

Poznámky

- Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 29 NSČR 116/2013 k tomuto uvedl: „Tam, kde se o „šikanózní povahu“ insolvenčního návrhu vede spor mezi insolvenčním navrhovatelem a dlužníkem (např. proto, že se dlužník k insolvenčnímu návrhu vyjádří a tvrzení o své šikaně uplatní ještě před uplynutím sedmidenní lhůty) a kde je namísto tvrzení o šikaně ve skutečné rovině osvědčit nebo prokázat, není dán důvod odmítnout insolvenční návrh pro zjevnou bezdůvodnost dle § 128a insolvenčního zákona. Závěr o šikanózní povaze insolvenčního návrhu se však po případném osvědčení nebo prokázání takové dlužníkovy obrany může projevit jako důvod zamítnutí insolvenčního návrhu po jeho věcném projednání.“
- Např. možnost smluvních partnerů příslušné osoby odstoupit od smlouvy v případě, že je proti této osobě zahájeno insolvenční řízení.
- Např. pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč dle § 128a odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, či uplatnění nároku na náhradu škody dle § 147 zákona č. 182/2006

Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- § 181 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- § 184 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- § 248 odst. 1 písm. f) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- § 298a zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- § 248 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, sice hovoří o soutěžitelích v množném čísle, při splnění požadavku většího rozsahu postačí i způsobení újmy jedinému soutěžiteli. Srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 2512
- § 209 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- § 175 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Nejvyšší soud k tomuto v usnesení ze dne 23. 6. 2011, sp. zn. 11 Tdo 721/2011 uvedl: „Obecně je třeba vycházet ze zásady, že za oprávněné nelze označit jednání, jestliže bylo použito pro-

středku sice dovoleného, nikoliv však dovoleného ve vztahu k účelu sledovaného pachatelem. Proto i v případě, že pachatel v rámci obchodního závazkového vztahu k vymožení své sporné pohledávky hrozí poškozenému použitím takových právních prostředků, o kterých ví, že pro poškozeného mohou mít likvidační následky (např. podáním návrhu na zahájení insolvenčního řízení), může se za splnění i dalších zákonných podmínek dopustit trestného činu vydírání podle § 235 odst. 1 TZ (ve znění účinném do 31. 12. 2009, od 1. 1. 2010 přečín vydírání podle § 175 odst. 1 TZ).“

- Obecně lze užít trestního práva jako prostředku ultima ratio v případě jednání, které lze označit za „svémocné, bezohledné a jiného poškozující“. Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2011, sp. zn. 3 Tdo 1224/2011
- § 298a zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 221
- Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 219 – 220

BĚLINA & PARTNERS ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ S.R.O. PATŘÍ MEZI VÝZNAMNÉ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE NA ČESKÉM TRHU. PROSTŘEDNICTVÍM ČLENSTVÍ V PRESTIŽNÍ MEZINÁRODNÍ ORGANIZACI INTERNATIONAL PRACTICE GROUP, SDRUŽUJÍCÍ ADVOKÁTY, AUDITORY A DAŇOVÉ PORADCE Z CELÉHO SVĚTA, SOUČASNĚ ZAJIŠŤUJE PRÁVNÍ POMOC I V ZAHRANIČÍ.

NÁŠ TÝM JE SLOŽEN ZE ZKUŠENÝCH PRÁVNÍKŮ, Z NICHŽ NĚKTEŘÍ SE VĚNUJÍ ADVOKACII JIŽ VÍCE NEŽ 20 LET.

POSKYTUJEME PRÁVNÍ SLUŽBY VE VŠECH STĚŽEJNÍCH OBORECH PRÁVA. NAŠÍ SPECIALIZACÍ JE ZEJMÉNA:

- » OBCHODNÍ PRÁVO, PŘEMĚNY SPOLEČNOSTÍ, FÚZE A AKVIZICE,
- » PRACOVNÍ PRÁVO,
- » PRÁVO VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK,
- » SPORNÁ AGENDA VČETNĚ ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ.

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

Pobřežní 370/4, 186 00 Praha 8

Tel: +420 226 287 000

Fax: +420 226 287 001

Email: recepce@belinapartners.cz

Web: www.belinapartners.cz

Člen International Practice Group

www.ipg-online.org

Bělina & Partners

advokátní kancelář

asociace insolvenčních správců

- seznam insolvenčních správců
- centrální evidence prodejů
- garance odbornosti
- důvěryhodnost
- profesionalita

Prominutí zmeškání lhůty k popření otcovství

Právní úprava prominutí zmeškání lhůty k popření otcovství obsažená v ustanovení § 792 zákona č. 89/2012 Sb., (nový) občanský zákoník (dále jen „NOZ“), představuje zásadní změnu v přístupu k popírání otcovství, když napříště je upuštěno od ingerence nejvyššího státního zástupce a nově rozhoduje v této věci soud.[1] V tomto příspěvku se tak zaměříme na podmínky, za nichž může soud rozhodnout o prominutí zmeškání popěrné lhůty, a to zejména v souvislosti s popřením otcovství určeného souhlasným prohlášením rodičů (§ 790 NOZ).

Dle ustanovení § 792 NOZ platí, že: „Je-li návrh na popření otcovství podán po uplynutí popěrné lhůty, může soud rozhodnout, že zmeškání lhůty promíjí, pokud to vyžadují zájem dítěte a veřejný pořádek.“

Zájem dítěte byl stanoven jako kritérium pro podání návrhu nejvyššího státního zástupce na popření otcovství po uplynutí popěrné lhůty již v zákoně o rodině (§ 62). Dosavadní soudní judikatura je tak dle našeho názoru beze zbytku aplikovatelná i za účinnosti nové právní úpravy. V tomto ohledu je však nezbytné zohlednit skutečnost, že v zákoně o rodině byl zájem dítěte kritériem jediným, zatímco NOZ vedle sebe staví kumulativně pojem zájmu dítěte a veřejného pořádku jako kritéria pro posouzení prominutí zmeškání popěrné lhůty soudem.

Vzhledem ke znění ustanovení § 792 NOZ máme za to, že prominutí zmeškání popěrné lhůty bude možné pouze za předpokladu, bude-li to vyžadovat kumulativně zájem dítěte a veřejný pořádek. Oba tyto předpoklady by měly být soudem zkoumány ve stejném rozsahu. Nelze dle našeho názoru učinit závěr o tom, že nejsou splněny předpoklady pro prominutí zmeškání popěrné lhůty, zkoumal-li soud pouze jeden z těchto předpokladů a má za to, že tento není v konkrétním případě naplněn. Závěr soudu o prominutí či neprominutí zmeškání popěrné lhůty musí vyplývat jak z okolností zjištěných při zkoumání zájmu dítěte, tak i veřejného pořádku.

Zájem dítěte

Zájem dítěte a veřejný pořádek se mohou zdát být pojmy protikladnými a obsahově rozporu-

plnými. Přesto je tyto třeba vykládat ve světle ustanovení § 792 NOZ ve vzájemné souvislosti. Dospěje-li v konkrétním případě soud k existenci rozporu těchto dvou kritérií, měl by dle našeho názoru upřednostnit zájem dítěte, kdy toto je dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte předním (nikoli však prvořadným) hlediskem při rozhodovací činnosti týkající se dětí, přičemž je zároveň třeba zachovat funkci vyvažování v kolizi stojících konkrétních lidských práv, kdy zájem dítěte poté nemusí mít vždy absolutní prioritu.

V tomto odkazujeme zejména na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2012 sp. zn. 30 Cdo 3430/2011: „.....určování nejlepšího zájmu jako formální proces s přísnými procesními zárukami, jenž má určit nejlepší zájem dítěte pro účely obzvláště důležitých rozhodnutí týkajících se dítěte, umožňující odpovídající účast dítěte bez jakékoli formy diskriminace, zapojení do rozhodovacího procesu odborníky na příslušné oblasti, hledání rovnováhy mezi všemi relevantními faktory a vyhodnocení nejlepší alternativy. Uvedená zásada plní funkci vyvažování (poměřování) v kolizích mezi konkrétními lidskými právy, zprostředkovává řešení konfliktů mezi takovými subjektivními právy, a to přirozeně včetně práv dítěte (srov. M. Freeman, „Article 3. The Best Interests of the Child“, in: A. Alen, J. Vande Lanotte, E. Verhellen, F. Ang, E. Berghmans and M. Verheyde (Eds.) A Commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child (Martinus Nijhoff Publishers, Leiden, 2007, s. 32). K pochopení obsahu této zásady je třeba vztít v úvahu, že čl. 3 odst. 1 Úmluvy vyžaduje, aby nejlepší zájem dítěte byl „předním“ hlediskem při jakémkoliv rozhodovací činnosti týkající se dětí. Z užití výrazu „přední“ (primary) a nikoliv „prvořadý“ (paramount) je dovozováno, že nejlepší zájem dítěte má být mezi jinými zájmy zvažován na prvním místě a má mu být dán

větší význam než jiným zájmům, nemusí mít nicméně za všech okolností absolutní prioritu (srov. M. Freeman, opus cit., s. 62). Rozhodování třetích osob o nejlepších zájmech dítěte vychází z uspokojení základních potřeb dítěte (výživa, bydlení, zdraví), jeho rozvoje, názorů a přání dítěte, totožnosti dítěte, citového spojení, jeho zdraví, bezpečí, ochrany, zaopatření, péče, soudržnosti rodiny, trvalosti domova, vazeb dítěte na kamarády ze školních vztahů, rizik náhradní péče, kulturního pozadí či náboženské víry. Samotné rozhodnutí pak musí sledovat cíl stabilního a nikoliv přechodného řešení, které sleduje skutečně dlouhodobé zájmy dítěte (srov. Determining the Best Interests of the Child: Summary of State Laws. Child Welfare Information Gateway. Washington, 2010, s. 2). Preambule Úmluvy pak prohlašuje, že státy které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají, že v zájmu plného a harmonického rozvoje osobnosti musí dítě vyrůstat v rodinném prostředí, v atmosféře štěstí, lásky a porozumění.“

V této souvislosti dále odkazujeme na nález Ústavního soudu III. ÚS 459/2003 zabývající se konfliktem mezi zájmem dítěte a zájmy rodičů, přičemž je třeba učinit závěr o nadřazenosti zájmu dítěte: „obecné soudy jsou povinny zajistit spravedlivou rovnováhu mezi zájmy dítěte a zájmy jeho rodiče, zvláštní pozornost však musí být věnována zájmu dítěte, který může – v závislosti na své povaze a závažnosti – převážit nad zájmem rodiče.“ Podle části odborné literatury, pokud stát zasáhne do autonomie rodiny, potřeby dítěte se stavají prvořadými a rozhodnutí by mělo být utvářeno na základě vnímání času dítětem a potřeby zachování současných vztahů dítěte.[2]

Z judikatury k pojmu zájmu dítěte poukazujeme také na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30

Cdo 298/2010, který dovedl následující kritéria pro posouzení zájmu dítěte v řízení o popření otcovství: „V řízení o popření a následném určení otcovství je třeba přihlížet k nejlepšímu zájmu dítěte, jímž je soulad mezi biologickým, právním a sociálním rodičovstvím, tedy mezi rodičovstvím založeným biologickými vazbami mezi dítětem a poskytovatelem genetického materiálu (biologické rodičovství), rodičovstvím, kde rodič vykonává péči o nezletilé dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví a o jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj (sociální rodič), a rodičovstvím založeném na právních domněnkách, kdy rodičem je ten, koho zákon za rodiče dítěte považuje (právní rodičovství); není-li tento soulad dobře možný, je třeba s ohledem na konkrétní okolnosti případu uvážit, který z uvedených aspektů rodičovství převažuje.“

Dále v tomto odkazujeme na náleze Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/09, ve kterém Ústavní soud dospěl k následujícímu závěru: „Požadavek shody právního a biologického otcovství nelze považovat za absolutní. Právní vztah otce a dítěte totiž není jen mechanickou reflexí existence biologického vztahu, nýbrž s postupem času se může i při absenci tohoto vztahu vyvinout mezi právním otcem a dítětem taková sociální a citová vazba, jež z hlediska práva na ochranu soukromého a rodinného života bude rovněž považovat právní ochrany. V takovém případě bude další trvání právních vztahů závislé na více faktorech, mezi nimiž bude zájem dítěte hrát důležitou roli – podle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte musí být předním hlediskem pro rozhodování orgánů veřejné moci, přičemž však má dítě na základě čl. 7 odst. 1 této úmluvy rovněž právo znát své biologické rodiče. Relevanci z hlediska posouzení ale nelze upít ani zájmu biologického otce, jež není v postavení právního otce a o toto postavení usiluje, ani zájmu právního otce, jež zase není otcem biologickým a sám brojí proti svému právnímu otcovství. Šetřit je rovněž třeba právo na ochranu soukromého a rodinného života matky dítěte.“

V souvislosti s výše uvedeným vyvstává otázka, zda je v zájmu dítěte, aby bylo prominuto zmeškání popěrné lhůty a popření otcovství, pokud není znám biologický otec dítěte (např. matka dítěte odmítá uvést jméno biologického otce). Dle našeho názoru nelze rozhodnout o neprominutí zmeškání popěrné lhůty bez dalšího konstatování, že existence zájmu dítěte na prominutí zmeškání popěrné lhůty není dán, pokud by v případě výmazu otce dítěte z matriky nebyl na jeho místo zapsán biologický otec dítěte. Tento dříve hojně využívaný argument byl překonán již za účinnosti zákona o rodině a není tedy žádného důvodu na jeho aplikaci setrvat i pro účely nového občanského zákoníku. Napříště je tak překonáno klíše, že: „návrh na popření otcovství nejvyšším státním zástupcem se nepodá, pokud by dítě mělo zůstat bez

platicího matrikového otce“. [3] V tomto ohledu je třeba dle našeho názoru případně zohlednit i skutečnost, že nelze přičítat k tíži právního otce jednání matky dítěte, která odmítá bezdůvodně sdělit jméno biologického otce.

Z opačného úhlu pohledu je naopak třeba poskytnout určitou ochranu i putativnímu (biologickému) otci, kterému nejsou za současné právní úpravy dány přímé právní prostředky, aby se mohl sám domáhat popření otcovství. [4]

Lze tak shrnout, že zájem dítěte na prominutí zmeškání popěrné lhůty může být spatřován v jeho právu poznat svůj původ, svého biologického (genetického) otce, a to nejen z důvodů zdravotních, zejména pokud jde o prevenci nemocí v rodině se vyskytujících nebo o zajištění dárců při provádění transplantace. Zájem dítěte může být také snaha o harmonizaci svých právních, resp. statusových poměrů s poměry sociálními a biologickými (genetickými), a to zejména v situaci, kdy to bude dítěti prospěšné, resp. pokud zachování stávajícího právního stavu bude pro dítě nepříznivé. Zohledněno by mělo být i citové spojení dítěte k rodiči, zdraví dítěte, jeho bezpečí, ochrana, zaopatření při uspokojování základních potřeb dítěte, soudržnost rodiny, rozvoj, názory a přání samotného dítěte, trvalost domova a vazby na kamarády dítěte a společenské prostředí. Vždy je třeba trvat při posuzování zájmu dítěte na požadavku skutečně dlouhodobých zájmů dítěte, kdy by dítě mělo vyrůstat v rodinném prostředí, v atmosféře štěstí, lásky a porozumění. Nelze však přehlédnout fakt, že zájem dítěte je především zájem na tom, aby právní vztahy mezi dítětem a jeho rodiči odpovídaly vztahům biologickým. [5]

Pro akcentaci biologických a sociálních vazeb se rovněž opakovaně vyjádřil i Ústavní soud, např. v nálezu ze dne 20. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 568/06, podle něhož: „Rodina představuje primárně biologickou vazbu, pak sociální institut, který je teprve následně anticipován právní úpravou. Rodina představuje společenství blízkých osob, mezi nimiž existují úzké vazby příbuzenské, psychosociální, emoční, ekonomické a další. Ačkoliv tedy v rovině sociální reality je pojem rodiny velmi proměnlivý, nelze přesto přehlížet, že základem rodinných vazeb je tradičně právě biologické pouto pokrevního příbuzenství mezi členy rodiny.“

Veřejný pořádek

Dle odborné literatury je možné definovat veřejný pořádek jako „opak alespoň hrozby veřejné poruchy způsobil ohrozit kohokoli na jeho právech nebo ohrozit obecné blaho. Veřejný pořádek je odrazem požadavku stability ve statusových poměrech, která ovšem nesmí být

samoučelná. Lze říci, že veřejný pořádek vyžaduje, aby právní (matrikový) stav odpovídal biologické (genetické) – a nepochybně také sociální – realitě. Matriční zápis nesmí mást. Nemá-li matriční zápis oporu v biologickém (genetickém) a sociálním rodičovství, nelze trvat na jeho stabilitě, neboť tento stav nemusí nikomu, notabene dítěti, přinášet žádný užitek“. [6]

Důvodová zpráva k NOZ vykládá obecně veřejný pořádek jako jednu z podstatných náležitostí demokratického právního státu ve smyslu čl. 9 odst. 2 Ústavy, která „prostupuje celé právo a zahrnuje pravidla, na nichž leží právní základy společenského řádu zdejší společnosti“. [7] Melzer poté chápe veřejný pořádek jako pravidla, na nichž je třeba bezvýhradně trvat. Tzn., že dodržování těchto pravidel není možné ponechat pouze na iniciativě dotčených osob. Melzer dále odlišuje veřejný pořádek od dobrých mravů, a to v tom směru, že dobré mravy mají etický původ a veřejný pořádek má základ v právním řádu jako takovém. Z uvedeného dle Melzera vyplývá, že veřejný pořádek může mít etický rozměr, ale nemusí. Obdobně Bezouška a Piechowiczová definují veřejný pořádek jako „právnímu řádu vlastní hodnotové a řídicí principy, bez nichž nemůže fungovat demokratická společnost“, resp. jako „soubor základních právních institutů, který představuje základnu pro ústavní budování právního státu a společnosti“. Veřejný pořádek souvisí mimo jiné s podstatou základních právních institutů. Podle Eliáše lze veřejný pořádek vykládat jako základy konkrétního sociálního a hospodářského zřízení chránící určité hodnoty nebo určité sociálně nebo ekonomicky zranitelné skupiny osob. Vzhledem k výše uvedenému je tak zřejmé, že veřejný pořádek je jen velmi těžko definovatelným pojmem, jelikož záleží na samotném výkladu toho, co ještě tvoří právní základy společenského řádu, a co již nikoliv. Tzn., jaké pravidlo ještě je základní sociální normou, a jaké již není. [8]

Otázkou rovněž zůstává vztah veřejného pořádku a dobrých mravů. Někteří autoři (například Egger) vidí v dobrých mravech nadřazený pojem, pod nějž spadají pojmy práva týkajícího se postavení osob a veřejného pořádku s tím, že mají pojem dobrých mravů konkretizovat. [9]

Máme za to, že při výkladu pojmu veřejného pořádku v souvislosti s aplikací ustanovení § 792 NOZ je třeba veřejný pořádek vykládat ve smyslu dobrých mravů, tedy s určitým ekvinním charakterem a zřejmě nepatrně v jiné rovině než při aplikaci pojmu veřejného pořádku jako interpretační pomůcky při posuzování kogentnosti a dispozitivnosti právních norem. Domníváme se, že je v daném případě nezbytné rozlišovat oblast, v níž je pojem veřejného pořádku aplikován, tedy zda v rámci právní úpravy rodinněprávních vztahů či právní úpravy smluvních ujednání.

Nebude-li na výše uvedené přistoupeno, máme přesto za to, že i v opačném případě lze dovodit určitý ekvivalenční charakter při posuzování naplnění předpokladu veřejného pořádku pro prominutí zmeškání popěrné lhůty, jelikož v rozporu s veřejným pořádkem jsou obecně taková ujednání, která se s ohledem na konkrétní okolnosti v daném čase a sociálních poměrech budou jevit jako naprosto společensky nepřijatelná. Za společensky nepřijatelné lze v daném případě dle našeho názoru chápat např. situaci, kdy právní (matrikový) stav neodpovídá biologické (genetické) – a nepochybně také sociální – realitě, jelikož matriční zápis nesmí mást. Nemá-li matriční zápis oporu v biologickém (genetickém) a sociálním rodičovství, nelze trvat na jeho stabilitě, neboť tento stav nemusí nikomu, notabene dítěti, přinášet žádný užitek, tak jak uvedeno výše. Toto by mělo platit tím spíše, byl-li matrikový otec uveden matkou dítěte při učinění souhlasného prohlášení v omyl o svém otcovství.

Lze tak učinit závěr, že pro naplnění kritéria veřejného pořádku pro prominutí zmeškání popěrné lhůty bude vždy záležet na celé řadě okolností. Vedle zájmu dítěte by tak měly být soudy brány na zřetel také takové jevy, jako je podvod, lest, vědomá snaha eliminovat práva putativního otce na rodinný život apod. Stabilita ve statusových poměrech korespondující sociální realitě nesmí být samoúčelná, zejména tehdy, je-li veřejný pořádek narušen takovým jednáním, které je obecně zavrženíhodné. Ve věci zrušení § 57 odst. 1 ZOR v původním znění konstatoval Ústavní soud, že „Z povahy věci musí právní vymezení rodiny reflektovat především existenci biologických vztahů. Z toho vyplývá i požadavek, aby právní určení otcovství, nejedná-li se o případ osvojení, odpovídalo skutečnému biologickému otcovství. Tento požadavek se přitom promítá i do subjektivního práva otce dítěte, aby bylo jeho biologické otcovství respektováno ze strany veřejné moci. Odpovídá mu i právo dítěte znát své biologické rodiče, výslovně vyjádřené v čl. 7 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte“ (viz II. ÚS 405/2009).

Popření otcovství ve světle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP)

Soudy by při rozhodování o prominutí zmeškání popěrné lhůty měly rovněž přihlídnout k judikatuře ESLP týkající se popření otcovství. K tomuto uvádíme, že ESLP upřednostnil právní otcovství pouze výjimečně, a to s ohledem na konkrétní okolnosti případu, kdy otec učinil prohlášení o založení druhé domněnky, ačkoliv věděl, že není biologickým otcem dítěte, nebo za předpokladu, kdy v důsledku běhu času se na základě prohlášení nemajícího oporu v reali-

tě navázalo silné sociální pouto ze strany dítěte. V tomto stěžovateli odkazuje např. na věc Kňákal v. Česká republika, ve které bylo dovozeno, že pokud určitý muž, který věděl, že dítě nezplodil, k sobě toto dítě přesto dobrovolně právně připoutal, měl by být svým rozhodnutím vázán i v době, kdy se s matkou dítěte rozešel. Z judikatury ESLP lze tak dovodit, že zájem dítěte musí převážet nad zájmem matrikového otce tehdy, pokud manžel matky věděl již v době před narozením dítěte, že dítě nemohl zplodit, a přesto své otcovství bez vážných důvodů nepopíral (viz např. věc Yildirim v. Rakousko). Naopak pokud matrikový otec neměl povědomí o pochybnostech otcovství zpochybňujících, je situace zcela odlišná, k tomu viz např. věc Schofman v. Rusko: „Pokud se dítě narodilo do manželství a stěžovatel pojal pochybnosti o svém otcovství až po uplynutí zákonné lhůty k popření otcovství ve vazbě na rozvod manželství a stěžovateli nebylo umožněno své otcovství popřít, nebyla dodržena spravedlivá rovnováha mezi obecným zájmem ochrany právní jistoty rodinných poměrů a práva stěžovatele popírat otcovství na základě biologických důkazů.“ Dále je možné poukázat také na rozhodnutí ESLP ve věci Kroon a další proti Nizozemí, dle kterého „respekt k rodinnému životu vyžaduje, aby biologická a sociální realita převážila nad právní domněnkou“.

Zavedení popěrné lhůty pro popření otcovství je podle Evropského soudu ospravedlnitelné snahou zajistit právní jistotu v rodinných vztazích a chránit zájmy dítěte, ovšem pouze v případech, kdy stěžovatel s jistotou věděl nebo měl důvody se domnívat, že nebyl otcem nezletilého dítěte od prvního dne života dítěte, ale z důvodu nesouvisejících se zákonem nepodnikl žádné kroky k popření otcovství v zákonné lhůtě. Tento závěr je tak nutně rovněž zohlednit při posuzování naplnění předpokladů pro prominutí zmeškání popěrné lhůty soudem.

Závěr

S přihlídnutím k výše uvedeným závěrům máme za to, že kritéria pro prominutí zmeškání popěrné lhůty – zájem dítěte a veřejný pořádek – je třeba soudem zkoumat vždy každý z těchto předpokladů jednotlivě a následně v jejich vzájemné souvislosti. V případě jejich kolize je nutně upřednostnit zájem dítěte, avšak nikoliv bez dalšího s absolutní prioritou zájmu dítěte. Zřetel by měl být brán zejména na vyvažování v kolizi stojících konkrétních lidských práv.

Je třeba vzít v potaz, že otázka existence shody mezi biologickým a právním otcovstvím se promítá do základních práv osoby v postavení právního otce, který tvrdí, že není biologickým otcem dítěte, a to zejména jeho práva na ochranu soukromého nebo rodinného života ve smyslu čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svo-

bod (LZPS) a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva), práva na ochranu vlastnictví ve smyslu čl. 11 odst. 1 LZPS, práva na rovné zacházení ve smyslu čl. 3 odst. 1 LZPS a čl. 14 Úmluvy a v neposlední řadě také do jeho dědického práva.

Máme za to, že za současné právní úpravy, je-li otcovství určeno na základě souhlasného prohlášení, není matrikovému otci zajištěna dostatečná možnost zpochybnit právními prostředky otázku shody právního a biologického otcovství a současně se domáhat zrušení právního otcovství v případě, že neodpovídá otcovství biologickému. Je tak třeba v těchto výjimečných případech vzít v úvahu, zda existuje zájem dítěte na trvání takového stavu, jakož i to, zda právní otec věděl nebo mohl vědět, že není biologickým otcem, měl možnost domáhat se před orgánem veřejné moci určení, že není právním otcem, a nakonec za tuto možnost i skutečně využil. V těchto případech by soudy neměly být při aplikaci ustanovení § 792 NOZ zdrženlivé a tuto jim nově danou pravomoc plně využít. ●

JUDr. Josef Moravec, advokát
Mgr. Erika Horníčková, advokátní koncipientka
PPS advokáti s.r.o.

Poznámky

- [1] Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Sněmovní tisk 362/0. str. 195.
- [2] Goldstein, J; Freud, A.; Solnit, A. J.: Beyond the Best Interests of the Child. New York : Free Press, 1973.
- [3] Ondruš, R.: Oprávnění státního zastupitelství na úseku ochrany dětí a mládeže. ASPI, LIT20292CZ.
- [4] Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol.: Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 539.
- [5] M. Hrušáková a kol.: Zákon o rodině komentář, 2. vyd., str. 226.
- [6] Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L. a kol.: Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 592.
- [7] Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Sněmovní tisk 362/0. str. 32.
- [8] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 25.
- [9] Tamtéž.

Je materiál věc zastupitelná či hromadná?

Uvedená otázka, byť se může zdát na první pohled nepodstatná, má poměrně významné právní následky v rovině platnosti smluvních ujednání. Ačkoliv na tuto otázku v novém občanském zákoníku (dále jen „NOZ“) jednoznačnou odpověď nenalezneme, přichází NOZ na rozdíl od občanského zákoníku z roku 1964 (dále jen „OZ“) s definicí věci hromadné a věci zastupitelné.

Uvedené dělení věcí v právním smyslu na zastupitelné a nezastupitelné a na zvláštní kategorii věcí hromadných však není žádnou novinkou, ale bylo již součástí obecného zákoníku občanského (dále jen „ABGB“).

Pokud jde konkrétně o určení povahy materiálu, pak nejen, že k němu nic bližšího nelze najít v právních předpisech, ale ani v právní doktríně. V právní praxi je nicméně ustáleným (a nijak kontroverzním) názorem skutečnost, že materiál odpovídá definici věci zužitelné:

„Typické zužitelné věci (res quae usu consumuntur) jsou potraviny, ale patří sem také topivo, suroviny nebo jiný materiál určený k dalšímu použití, včetně zboží na skladě.“[1]

Samotná zužitelnost však ničeho neříká o povaze věci jakožto věci zastupitelné či hromadné. Dle § 500 NOZ je nadto klíčové subjektivní hledisko buďto nabyvatele nebo převodce věci, tedy tatáž věc může být z hlediska prodávajícího zužitelná a z hlediska kupujícího nezužitelná (kupř. prodej automobilu).[2]

Věc zastupitelná byla upravena v § 93 vládního návrhu občanského zákoníku z roku 1937, dle něž je věcí zastupitelnou pouze movitá věc, která může být nahrazena jinou věcí téhož druhu.

Uvedené prakticky totožně převzal NOZ, a to konkrétně v § 499. Tato definice nečiní v praxi výraznější problémy, když klíčovým rozdílem mezi zastupitelnou a nezastupitelnou věcí je její nahraditelnost.

Věc hromadná byla upravena v § 302 ABGB, dle něž tvoří věc hromadnou a za celek se pokládá úhrn několika věcí jednotlivých, který se považuje za jednu věc a bývá označován společným jménem.

Důležitý přitom byl (a je) účel jednotlivých věcí takto v souboru sdružených:

„Zbývá zmínit se o rozdílu mezi příslušenstvím a věcí hromadnou. U obou jsou samostatné věci teleologicky spojeny ve vyšší celek, aniž tím mizí jejich individualita. Ale u příslušenství je teleologická podřazenost věci vedlejší pod věc hlavní, kdežto u věci hromadné jde o teleologickou souřadnost více věcí.“[3]

Právě společné účelové určení souboru věcí je onou přidanou hodnotou, kterou se věc hromadná odlišuje od jednotlivých věcí z tohoto souboru vyjmutých. Z definice uvedené v ABGB vychází i NOZ. Již před jeho účinností však nebylo v judikatuře českých soudů pochyb o tom, že definici hromadné věci odpovídají kupř. zásoby na skladě, popř. jinými slovy sklad zboží,[4] souhrn nemovitých věcí pronajímaných jako celek (soubor nemovitých věcí)[5] a dále taktéž nábytek.[6] Z prvorepublikové judikatury je nutno zmínit hotelové stříbro označené jeho značkou,[7] ale též kupř. stáj jako souhrn několika koní, vozů a strojů.[8]

Ačkoliv právě prvně zmíněná zásoba genericky určeného zboží ve skladu by mohla svědčit o tom, že i věci hromadné jakožto jeden celek mohou být věcmi zastupitelnými, dle mého názoru tomu tak není a tyto dvě kategorie věcí se navzájem vylučují. Je to dáno právě společným účelem věci hromadné, která představuje jakousi „vyšší kvalitu“, jež není možno nahradit věcí stejného druhu – věc hromadná v daném místě a čase nebude zcela odpovídat jiné věci hromadné, kterou by bylo možno nahradit tuto jinou věc hromadnou.

Dnešní § 501 NOZ stanovil definici věci hromadné tak, že jde o soubor jednotlivých věcí, které náležejí téže osobě a které jsou považovány za jeden předmět, který jako takový nese společné označení.

Oproti úpravě v ABGB tedy NOZ zakotvil výslovně i znak vlastnictví jediné osoby. Jednotlivé věci tvořící věc hromadnou tak musejí mít jediného vlastníka, popř. několik stejných podílových spoluvlastníků.

Je-li však materiál věcí hromadnou, pak má tato skutečnost následky v podobě nemožnosti určitých smluvních ujednání. V obchodní praxi se totiž lze často setkat se smlouvami, které obsahují ustanovení o tom, že jedna smluvní strana (dodavatel) dodá materiál, který druhá smluvní strana (zpracovatel) zpracuje do podoby očekávaného tovaru, který dle dohody smluvních stran má být již v okamžiku svého vzniku ve vlastnictví dodavatele.

Taková smluvní ujednání jsou však v určitých specifických případech dle mého názoru neplatná, a to pro nemožnost plnění dle § 580 odst. 2 NOZ. Jestliže by totiž docházelo ke zpracování jednotlivých materiálů – věcí hromadných od různých dodavatelů (ať už by se jednalo o písek, obilí, buničinu či stavební materiál), a takto zpracovaný materiál vstupoval do výrobních procesů zpracovatele, pak není fyzicky možné zjistit, ke které části výsledného tovaru vzniklo vlastnické právo konkrétnímu dodavateli. Při zpracování nadto totiž zpravidla nebude možné výsledný tovar vrátit do původního stavu a ani jej rozdělit poměrně na díly podle poměru původních materiálů (viz kupř. malta vzniknuvší zpracováním vody, písku, vápna či případně cementu).

Na jednotlivých částech hotových výrobků tak po skončení procesu zpracování nemůže váznout výlučné vlastnické právo jednotlivých dodavatelů a ujednání o vzniku vlastnického práva pro dodavatele za takové situace je absolutně neplatné dle § 588 NOZ, neb taková fyzická nemožnost plnění je počáteční, objektivní a trvalá.[9]

Přestože NOZ nepřináší jednoznačnou odpověď na otázku povahy materiálu jako věci v právním smyslu, nelze než doporučit dodavatelům různých materiálů absenci smluvních ujednání o vzniku vlastnického práva k hotovým výrobkům vzniklým zpracováním jim dodaných surovin. ●

Mgr. Markéta Koubíková, advokátka
RAKOVSKÝ & PARTNERS s.r.o.

Poznámky

- [1] Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanskému zákoníku, str. 699. Online dostupná na: http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/OZ_Duvodova_zprava_11042011.pdf [citováno dne 3. srpna 2015].
- [2] Švestka, J., Dvořák, J., Fiala J. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. Svazek I. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2014, str. 1181.
- [3] Rouček, F., Sedláček, J.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Díl druhý (§§ 285 až 530). Praha: Právnícké knihkupectví a nakladatelství V. Linhart, 1935, str. 56.
- [4] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. ledna 2011, sp. zn. 21 Cdo 3757/2009, publ. in Soudní judikatura ve věcech z oblasti občanského, obchodního a pracovního práva č. 149, roč. 2011, str. 800.
- [5] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. července 2007, sp. zn. 32 Odo 1263/2006, publ. in Právní rozhledy č. 5, roč. 2009, str. 8.
- [6] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. února 2006, sp. zn. 33 Odo 447/2004.
- [7] Glaser Unger 4085, Vážný č. 4085, NS Rv I 1139/24. Cit. z Rouček, F., Sedláček, J.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Díl druhý (§§ 285 až 530). Praha: Právnícké knihkupectví a nakladatelství V. Linhart, 1935, str. 57.
- [8] Glaser Unger 8605. Cit. z Rouček, F., Sedláček, J.: Komentář k československému obecnému zákoníku občanskému a občanské právo platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Díl druhý (§§ 285 až 530). Praha: Právnícké knihkupectví a nakladatelství V. Linhart, 1935, str. 57.
- [9] Viz k tomuto rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. července 2003, sp. zn. 25 Cdo 1569/2001.

Čeká nás novela novely zákona o ochraně zemědělského půdního fondu?

Není tomu tak dávno, co nabyl účinnosti zákon č. 41/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a už se hovoří o jeho nedostatcích a problémech, které v souvislosti s tímto zákonem vyvstaly. Čeká nás snad v této souvislosti u nás velmi populární „novela novely“ či podání ústavních stížností?

Dnem 1. dubna 2015 nabyl účinnosti výše uvedený zákon č. 41/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů, tedy s výjimkou několika málo ustanovení, která nabývají účinnosti až 1. ledna 2016.

Hlavním účelem novely má být mimo jiné snížení odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (dále také jen „ZPF“), zavedení nových výjimek z povinné úhrady odvodů za odnětí půdy a v neposlední řadě také změna přerozdělení výnosu z odvodů za odnětí půdy.

Ačkoliv se novela zdaleka netýká pouze odnětí půdy ze ZPF a odvodů za toto odnětí, zaměříme se blíže právě na tyto oblasti, tj. část V., jakož také část VI. zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozděj-

ších předpisů (dále také jen „zákon o ochraně ZPF“). Jsou to totiž právě ony zmíněné dvě části zákona o ochraně ZPF, které jsou v současné době předmětem neutichajících diskuzí.

Z první ze dvou uvedených částí, tj. části V. zákona o ochraně ZPF je v současné době nejvíce diskutováno ust. § 9. Význam tohoto předmětného ustanovení spočívá v tom, že v druhém odstavci tohoto ustanovení nalezneme výčet případů, kdy souhlasu k odnětí zemědělské půdy ze ZPF není třeba, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata zemědělská půda:

„a) v zastavěném území pro

1. stavbu včetně souvisejících zastavěných ploch o výměře do 25 m², nebo
2. stavbu pro bydlení nebo veřejně prospěšnou stavbu umístovanou v proluce o velikosti do 0,5 ha,

b) pro umístění

1. signálů, stabilizačních kamenů a jiných značek pro geodetické účely, vstupních šachet podzemního vedení a stožárů nadzemního vedení, mobilních sítí, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m²,
2. přečerpávacích stanic, vrtů, studní a stanic nadzemního nebo podzemního vedení a větrných jam, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m², nebo
3. záměrů na nezastavěné části zastavěného stavebního pozemku,

c) pro obnovu přirozených koryt vodních toků, nebo

d) k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení zemědělské půdy do původního stavu, je-li termín zahájení nezemědělského využívání zemědělské půdy nejméně 15 dní předem písemně oznámen orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uvedenému v § 15.“

V souvislosti s výše zmíněným ust. § 9 by měli zbystřit především ti, kteří plánují v nejbližších dnech výstavbu nového rodinného domu. Před účinností novely zákona o ochraně ZPF totiž platilo, že souhlasu orgánu zemědělského půdního fondu nebylo potřeba, pokud byla ze ZPF odňata půda na pozemcích, které byly určeny pro stavby pro bydlení v zastavěném území.^[1] Toto již od 1. ledna 2015 neplatí a nově souhlasu není třeba pouze za předpokladu, že má být půda odňata pro stavbu pro bydlení umístovanou v proluce o velikosti do 0,5 ha. Důvodem tohoto ustanovení má být tlak na umístování staveb pro bydlení do volných ploch v rámci stávající zástavby a nevně na volné, zpravidla zemědělské pozemky.

Lidé, kteří plánují v nejbližší době výstavbu rodinného domu v místě, jež není proloukou o velikosti do 5 000 m² (prolukou se rozumí volný nezastavěný prostor ve stávající souvislé

zástavbě, který je určen k zastavění), tak musí počítat se zvýšenými finančními náklady, a to bohužel nejen s ohledem na odvozy za odnětí půdy ze ZPF. Další finanční zátěž v souvislosti s výstavbou rodinných domů má na svědomí zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Dne 1. ledna 2016 totiž nabývá účinnosti novelizace výše uvedeného zákona o dani z přidané hodnoty, která mimo jiné vrací do zákona o dani z přidané hodnoty definici stavebního pozemku^[2] a nově bude při prodeji podléhat dani z přidané hodnoty mnohem více pozemků než doposud, neboť za stavební pozemek bude od 1. ledna 2016 ve smyslu příslušného ustanovení považován také pozemek, v jehož okolí jsou prováděny nebo byly provedeny stavební práce za účelem zhotovení budoucí stavby – například inženýrské sítě. Výstavba rodinných domů tak bude již zanedlouho zatížena poplatky a daněmi, které celkový proces výstavby výrazně prodraží.

Se shora uvedenou novelizací, tj. novým zněním ust. § 9 odst. 2 písm. a) v podobě, v jaké byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR vyslovila nesouhlas druhá komora Parlamentu ČR, tj. Senát, a v rámci pozměňovacích návrhů navrhla upravit příslušné znění zákona o ochraně ZPF mj. tak, aby nebylo potřeba souhlasu s odnětím půdy na pozemcích uvedených ve schválené územní plánovací dokumentaci, které jsou určeny pro „stavbu pro bydlení v zastavitelné ploše“. Uvedený pozměňovací návrh Senátu ovšem zůstal na straně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR bez kladné odezvy a znění § 9 odst. 2 písm. a) zůstalo v podobě původně navržené.

Tím však nejsou sporné otázky vyčerpány. „Do hry“ přichází část VI. zákona o ochraně ZPF, konkrétně ust. § 11a, jenž pod písm. a) až k) upravuje situace, kdy se odvozy za trvale odňatou půdu nestanoví. Jednoznačně nejproblémovější je písm. b) předmětného ustanovení, dle kterého nejsou stanoveny odvozy pro stavby pozemních komunikací ve vlastnictví státu, včetně jejich součástí a příslušenství. Jak Senát, tak Asociace krajů ČR, jakož také Svaz měst a obcí ČR požadovaly, aby nebyly stanoveny odvozy nejen pro stavby pozemních komunikací ve vlastnictví státu, nýbrž také pro stavby ve vlastnictví obcí a krajů. Senát Parlamentu ČR ve svém usnesení ze dne 14. 1. 2015 v rámci pozměňovacích návrhů navrhl upravit znění příslušného ust. § 11 písm. b) tak, aby nebyly odvozy za odnětí půdy ze ZPF stanoveny jen u staveb pozemních komunikací ve vlastnictví státu, nýbrž aby byly od odvodů za odnětí osvobozeny rovněž stavby pozemních komunikací ve vlastnictví krajů a obcí. Tento pozměňovací návrh však byl v Poslanecké sněmovně ignorován a znění ust. § 11 zůstalo nedotčeno, přitom jsou to často právě obce a kraje, které investují do pozemních komunikací, například silničních obchvatů měst a obcí.

Domníváme se, že by od odvodů za odnětí půdy měly být osvobozeny rovněž stavby pozemních komunikací ve vlastnictví obcí a krajů. Všem je nám známo, v jakém stavu se silnice nižších tříd, jakož také místní komunikace, nacházejí. Prostředky na jejich opravu a zejména na novou výstavbu silnic a komunikací se však v omezených rozpočtech obcí a krajů hledají jen velmi těžce. Mimo to, jak také upozornil jeden z poslanců při rozpravě k tomuto tématu, bývají mnohdy odvozy za odnětí půdy vyšší, než jsou náklady na samotnou realizaci stavby. Budiž obcím alespoň malou útěchou skutečnost, že namísto původních 10% z odvodů, které byly příjmem rozpočtu obce, v jejichž obvodu se odnímaná půda nachází, je nově od 1. dubna 2015 odváděno do rozpočtu obce 30% z odvodů za odnětí půdy.

Výše komentovaná ustanovení (a to především ustanovení § 11) zákona o ochraně ZPF jsou tmem v oku nejen Senátu, nýbrž především jednotlivým obcím i krajům, a proto se v současné době ozývá čím dál tím hlasitější volání – a dle mého názoru také volání oprávněné, po novelizaci zákona o ochraně ZPF, není ovšem vyloučeno ani napadení zákona o ochraně ZPF u Ústavního soudu ČR. Nechme se tedy překvapit, jaký bude další vývoj v této záležitosti a zda nás opravdu čeká další „novela novely“, která by však nikoho z nás zase až tolik nepřekvapila. ●

JUDr. Martin Švéda,
advokát, partner

JUDr. Lucie Siebertová,
advokátní koncipientka
Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.

Rödl & Partner

Poznámky

[1] Dle ust. § 58 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů se zastavěné území vymezuje v územním plánu a aktualizuje se jeho změnou.

[2] Definice stavebního pozemku bude nově zakotvena v ust. § 56 odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty:

„(2) Stavebním pozemkem se pro účely zákona o dani z přidané hodnoty rozumí pozemek, na kterém

a) má být zhotovena stavba pevně spojená se zemí a
1. který je nebo byl předmětem stavebních prací, nebo správních úkonů za účelem zhotovení této stavby, nebo
2. v jehož okolí jsou prováděny nebo byly provedeny stavební práce za účelem zhotovení této stavby, nebo
b) může být podle stavebního povolení nebo udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby podle stavebního zákona zhotovena stavba pevně spojená se zemí.“

Váš specialista na:

- corporate governance
- fúze a akvizice
- pracovní právo
- řešení sporů

ŠPIČKOVÁ KVALITA
PRÁVNÍCH SLUŽEB

VYSOKÁ ODBORNOST
VŠECH ČLENŮ TÝMU

DLOUHOLETÁ
ZKUŠENOST

OSOBNÍ VZTAH
S KLIENTY
A POROZUMĚNÍ
JEJICH POTŘEBÁM

Váš partner na právním poli

Pomáhejte s námi. Podpořte náš PRO BONO projekt

www.detibezdluhu.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9, 110 00 Praha 1

T: (420) 222 220 775
F: (420) 222 220 804
E: info@vcv.cz

[WWW.VCV.CZ](http://www.vcv.cz)

Notáři na počkání provádějí zápisy do obchodního rejstříku

Jakýkoli zápis do obchodního rejstříku doposud mohl provádět pouze soud. Od května letošního roku tak mohou činit i notáři. Podnikatelé mají ve většině případů na výběr, zda budou preferovat stávající model, kdy podají návrh k soudu, nebo využijí notáře. Tato zásadní změna má přitom téměř rok a půl zpoždění. Zákon č. 314/2013 Sb., o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob, který tuto změnu upravuje, sice nabyl účinnosti již k 1. 1. 2014, nicméně v praxi se uplatňuje až od května 2015.

Hlavní výhodou zápisů do obchodního rejstříku prováděných notářem je skutečnost, že notáři zavádějí údaje o podnikatelích on-line, a tedy na počkání. Notář Vám tak po sepsání potřebných notářských zápisů ihned vytiskne výpis z obchodního rejstříku, který obsahuje již aktuální údaje.

Podmínky pro přímý zápis do obchodního rejstříku notářem

Přímý zápis notářem do obchodního rejstříku však nelze využít ve všech případech. Notáři mohou totiž vstupovat do obchodního rejstříku pouze tehdy, pokud mají pro všechny zapisované skutečnosti podklad v tzv. podkladovém notářském zápise. Tím se rozumí notářský zápis vypracovaný právě notářem, který přímý zápis do obchodního rejstříku provádí. Pokud tomu tak není, např. v případě uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným nebo v případě změny statutárního orgánu společnosti (kdy právní jednání zpravidla nebude ve formě notářského zápisu), pak podnikateli nezbyvá, než provést změnu údajů v obchodním rejstříku „po staru“ prostřednictvím návrhu podaného rejstříkovému soudu.

Pokud má být jakékoli právní jednání uskutečněno teprve po sepsání podkladového notářského zápisu, vyžaduje se pro přímý zápis

notářem do obchodního rejstříku sepsání dalšího notářského zápisu, tzv. notářského zápisu o osvědčení. Pokud tedy např. po založení společnosti s ručením omezeným (uzavřením společenské smlouvy ve formě notářského zápisu) živnostenský úřad vydá živnostenské oprávnění k podnikání a společníci splatí své vklady, může notář zapsat nově založenou společnost do obchodního rejstříku až poté, co notářským zápisem osvědčí existenci živnostenských oprávnění a splacení vkladů. Notářský zápis o osvědčení přitom musí sepsat stejný notář, který předtím sepsal podkladový notářský zápis.

Přímý zápis je většinou levnější

Co se týče nákladů na provedení přímého zápisu, tento je obdobně jako zápis prováděný soudem zpoplatněn soudním poplatkem. Soudní poplatek placený notáři je v porovnání se soudními poplatky placenými soudem o něco nižší. Za první zápis akciové společnosti do obchodního rejstříku klient zaplatí namísto 12 000 Kč pouze 8 000 Kč, za první zápis společnosti s ručením omezeným namísto 6 000 Kč pouze 2 700 Kč, za změny nebo doplnění zapsaných skutečností namísto 2 000 Kč pouze 1 000 Kč. K výše uvedeným soudním poplatkům pak bude nutné připočítat odměnu notáře za provedení zápisu, která činí 300 Kč + DPH. Sepsání notářského zápisu o osvědčení přijde podnikateli na 1 000 Kč + DPH.

S ohledem na shora uvedené tedy považujeme zavedení přímých zápisů notářem za změnu, která je pro podnikatele jednoznačně přínosná. Z pohledu notářů pak tato změna znamená minimálně v počátcích značný nárůst administrativy, díky které nemusí být zápis „na počkání“ nutně proveden během několika minut. Do budoucna však předpokládáme, že přímé notářské zápisy budou představovat rychlejší a levnější variantu k zápisům soudním. ●

Mgr. Markéta Kryslová, advokátka
ŘANDA HAVEL LEGAL
advokátní kancelář s.r.o.

ŘANDA HAVEL ■ LEGAL

Když se krátí dotace, obrana je povolena!

Byly vyhlášeny první výzvy v rámci nových operačních programů na roky 2014 – 2020 a v nejbližších měsících tak žadatelé o dotaci mohou získat výrazné finanční příspěvky z Evropských strukturálních a investičních fondů. Samotné přidělení dotace zpravidla ještě není výhrou, hlavní je o poskytnuté dotace hned vzápětí nepřijít! Právě úprava vyplácení dotací, jejichž poskytovatelem je zpravidla ústřední správní orgán, zatímco příjemcem je typicky žadatel z řad krajů, obcí, ale i podnikatelů či nestátních neziskových organizací, se v rámci našeho právního řádu stále potýká s několika zásadními otázkami.

Takovou otázkou byla i protiústavnost ustanovení § 14e zákona č. 218/2012 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o rozpočtových pravidlech“), zejména pak vylou-

čení soudního přezkumu rozhodnutí o odnětí dotace nebo její části, ke které se nedávno razantně vyjádřil i Ústavní soud. Právě rozhodnutí správních orgánů podle § 14e ve znění účinném do 19. února 2015 představovalo pro příjemce dotací z rozpočtu Evropské unie neočekávanou hrozbu, když poskytovateli do-

tace výslovně umožňovalo nevyplatit část dotace na základě pouhé domněnky, že žadatel porušil pravidla pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie. Takové opatření (spočívající v nevyplácení části dotace) pak bylo dále explicitně vyloučeno z přezkumu správními soudy.

V praxi tak mohly jednotlivé projekty, jimž byla přiznána dotace z operačního programu, ztroskotat na základě sebemenšího podezření odpovědného úředníka, který byl však zákonem zmocněn k pozastavení platby či její části žadateli, a to bez ohledu na jakékoli objektivní znaky porušení právního předpisu. Další kritéria pro správní úvahu a rozhodování při odebrání dotace nebo její části žadateli lze v právním řádu hledat marně. Jediným návodem, který v tomto ohledu podrobněji upravuje postup správních orgánů ČR, mohou být v takovém případě tzv. metodické pokyny a doporučení řídicích orgánů příslušných operačních programů[1] (tj. např. ministerstev). Tyto však nejsou obecně závaznými právními předpisy – jednotlivé řídicí orgány je vydávají jako jakási pravidla, podle nichž se budou řídit a jimž se příjemci dotací zkrátka musí podřídit. Postupy uváděné v metodických pokynech jsou navíc často protkané vágními a neurčitými pojmy, což ve spojení s nepřezkoumatelností vydávaných rozhodnutí o odnětí dotace správními soudy vytvářelo neprůhledné právní prostředí a s ním i dostatek prostoru pro možnou korupci.

Nepřilíší účinnou obranou jednotlivých příjemců se v tomto ohledu stal i podnět k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“), na který se jednotliví příjemci dotací v souvislosti s údajným porušením pravidel pro zadávání veřejných zakázek spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie nadále obraceli. I kdyby ÚOHS žádné pochybení na jejich straně neshledal, ani jeho kladné rozhodnutí nedisponovalo právní silou závazného výsledku pro konkrétní řídicí orgán (ministerstva). Příjemce dotace tak při odebrání částí dotace zůstal zcela bez možnosti jakkoliv obhájit své stanovisko a předložit své důkazy a tvrzení.

S tímto faktickým stavem byli konfrontováni i sami zákonodárci, kteří se na vyzvu Ústavního soudu k návrhu vyjádřili již v červenci roku 2014.[2] Ačkoliv se obě vyjádření týkala především legislativně-technických aspektů přijímání zákona o rozpočtových pravidlech, zatímco k probíhajícímu řízení před Ústavním soudem se ani jedna komora Parlamentu nevyjádřila, určitou možnost rozporu ustanovení § 14e s ústavními hodnotami České republiky pravděpodobně zaznamenali, neboť nezávisle na jednání soudu iniciovali novelizaci zákona, která měla problematické ustanovení odstranit. Výsledkem legislativních prací byl zákon č. 25/2015 Sb.,[3] jenž soudní nepřezkoumatelnost rozhodnutí o nevyplacení částí dotace ze zákona odstranil. Vzhledem k tomu, že bylo dosavadní znění ustanovení §14e nahrazeno novým, Ústavní soud již nemohl vyhovět návrhu na jeho zrušení, ale pouze deklaroval jeho případný rozpor s ústavním pořádkem.

Přestože nelze opomenout potřebu ochrany veřejných financí, jakými peníze plynoucí z rozpočtu Evropské unie bezpochyby jsou, institut nevyplacení dotace představuje velmi nebezpečný a snadno zneužitelný nástroj, který navíc, v případě opravdového zneužití ze strany poskytovatele dotace, nelze postihnout sankcí a jelikož na něj až do novely nebylo možné aplikovat ani ustanovení správního řádu a bylo vyloučeno ze soudního přezkumu, dotyčným příjemci v takovou chvíli nezbyvalo nic jiného, než zastavení očekávaného finančního toku mlčky přijmout.

Ačkoliv zákon o rozpočtových pravidlech ve svém §14 stanoví, že „na dotaci nebo návratnou finanční výpomoc není právní nárok...“[4], nelze přehlížet fakt, že při legitimním očekávání příslibných dotací i jen pozdržení dotačních plateb může způsobit příjemci dotace nemalé komplikace, které v krajních případech povedou ke vzniku majetkové škody či ohrožení celého podnikání příjemce. Ústavní soud tyto aspekty správně označil jako hrozbu vážného zásahu do majetkových práv příjemce dotace, spočívající právě v eventuálních dodatečných nákladech, zdražení či zmarnění příjemcovy investice, které navíc pomyslně podtrhává celková absence nemožnosti vymoci škodu vzniklou na straně příjemce. Při nevyplacení částí dotace z důvodu nedůvodné domněnky na straně poskytovatele pak dochází k narušení zcela legitimního očekávání příjemce, že obdrží avizovanou výši dotace. Ústavní soud tedy celý institut pozastavení výplaty částí dotace posoudil jako zásah do práva na ochranu majetku a práva vlastnického, který v souladu s druhou větou článku 36 odst. 2 Listiny[5] musí podléhat soudnímu přezkumu.[6]

Přestože je Nález Ústavního soudu ve svém důsledku především deklarativního charakteru, jeho význam pro regulaci dotací z Evropských strukturálních a investičních fondů je naprosto zásadní. Bezpochyby se totiž stane důležitým vodítkem a argumentačním nástrojem všech příjemců, jejichž dotace bude řídicím orgánem jednostranně snížena, a kteří mají nově možnost bránit se nepřiměřeným sankcím v podobě odnětí dotace či její části přímo před soudem. Případů a situací, na něž český právní řád ve vztahu k dotacím nepamatuje, totiž existuje nespočet. Ze soudního přezkumu např. nadále zůstává vylučeno samotné rozhodnutí o poskytnutí dotace.[7] Jak navíc zdůraznil také Nejvyšší kontrolní úřad, právní předpisy ČR výslovně upravují provádění finančních oprav až na základě nesrovnalostí, které byly odhaleny po provedení platby anebo v průběhu financování.[8] Finanční opravy provedené před platbou však mohou mít pro příjemce stejné důsledky, i pro ně by proto měla být dána jasná předem známá zákonná pravidla.

At už jde o problematiku samotného rozhodnutí o udělení dotace a jeho (ne)možnosti přezkoumání či problematiku sporného krácení dotací ještě před jejich vlastním vyplacením příjemci, Ústavní soud svým červencovým nálezem otevřel prostor pro interpretaci doposud nezodpovězených otázek. ●

Mgr. Denisa Mírová
Mgr. Filip Drnec
CÍSAŘ, ČESKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Zejména pak Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007 – 2013.
- [2] Vyjádření Poslanecké sněmovny podáním ze dne 31. 7. 2014 a vyjádření Senátu podáním ze dne 30. 7. 2014, obě dostupná v Nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 12/14 v bodech č. 14 a 15
- [3] Vyhlášen dne 5. 2. 2015, účinnosti pak nabyl dne 20. 2. 2015
- [4] Ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 216/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
- [5] „Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.“
- [6] K tomu srov. Pl. ÚS 12/14 v bodě 53.
- [7] Podle § 14 odst. 4 zákona o rozpočtových pravidlech.
- [8] Viz NKÚ: EU report 2011, str. 54.

K problematice právních aspektů prohlubování kvalifikace lékařů

Zaměstnavatel mohl, a i v současnosti může, se svým zaměstnancem uzavřít dohodu, kterou se zaměstnavatel zavazuje umožnit zaměstnanci zvýšení nebo prohloubení jeho kvalifikace. Přesné podmínky pak stanoví zákoník práce v ustan. § 230 a § 231. Dříve se jednalo o ustan. § 141a až 143 zák. č. 65/1965 Sb., ve znění jeho pozdějších předpisů.

Konkrétně je pak problematika prohlubování kvalifikace řešena v ustan. § 230 zákoníku práce, kdy je v odstavci 1 konstatováno, že prohlubováním kvalifikace se rozumí její průběžné doplňování, kterým se nemění podstata a které umožňuje zaměstnanci výkon sjednané práce, přičemž za prohlubování kvalifikace se považuje též její udržování a obnovování.

Ustan. § 230 odst. 3 zákoníku práce pak doslova uvádí: „Účast na školení nebo jiných formách přípravy nebo studiu za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat.“ Zaměstnavatel je pak ve smyslu ustan.

§ 230 odst. 4 zákoníku práce povinen hradit náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace.

Školením za účelem prohloubení kvalifikace jsou pak typicky případy, kdy se účetní seznamují s novelou daňových předpisů, nebo zaměstnanec, jenž má v popisu práce komunikaci se zahraničními zákazníky a který si proto zlepšuje své jazykové znalosti apod. Účast na školení za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za plnění povinností, tedy za výkon práce podle pracovní smlouvy, a zaměstnanec proto v době takového školení pobírá normální mzdu.

Odlišným případem je pak ovšem zvyšování kvalifikace. Tímto studiem či účastí na ško-

lení má zaměstnanec získat předpoklady stanovené právními předpisy nebo požadavky nezbytné pro řádný výkon dohodnuté funkce. Zaměstnanec zatím předepsané kvalifikační požadavky nesplňuje a má si je teprve doplnit. Zvýšením kvalifikace pak je i její získání nebo rozšíření.

Zaměstnavatel může se zaměstnancem, který si chce zvýšit kvalifikaci, uzavřít dohodu. V ní se zaváže umožnit zaměstnanci zvýšení kvalifikace poskytováním pracovních úlev a hmotného zabezpečení a zaměstnanec se zaváže setrvat u zaměstnavatele po určitou dobu v pracovním poměru. Pokud tuto povinnost zaměstnanec nesplní, musí zaměstnavateli uhradit vynaložené náklady. Dohodu lze sjednat i pro

případ, že ke skončení pracovního poměru dojde před zvýšením kvalifikace. Může se např. jednat o pracovní místo, pro něž je předepsáno vysokoškolské vzdělání, které však zaměstnanec dosud nemá a dohodne se se svým zaměstnavatelem, že si studiem při zaměstnání zvýší své vzdělání.

Zvyšování kvalifikace nelze ani nařít, ani si nemůže zaměstnanec souhlas na zaměstnavateli vynutit, je třeba se na něm dohodnout. Jestliže kvůli takovému studiu zaměstnanec zamešká část své pracovní doby, jedná se o tzv. překážku v práci na straně zaměstnance. Jelikož doba překážek v práci není považována za výkon práce, nemůže zaměstnanec dostávat po tuto dobu mzdu či plat, ale zaměstnavatel mu poskytuje náhradu mzdy.

Podle ustan. § 143 odst. 1 zák. č. 65/1965 Sb., tedy dřívějšího zákoníku práce, platilo, že takovou dohodu nelze sjednat pro prohloubení kvalifikace pro práci sjednanou v pracovní smlouvě, která je povinností zaměstnance. Náklady na prohloubení takové kvalifikace nesl primárně zaměstnavatel. Bylo však, a i nadále je, možné sjednat také dohodu o prohloubení kvalifikace, ovšem jen za podmínky, že předpokládané náklady na toto prohloubení dosahovaly min. 100 000 Kč, v současnosti pak 75 000 Kč. Pokud by tyto předpokládané náklady byly v době sepsu dohody objektivně nižší, nebylo by možno dohodu o prohloubení kvalifikace sjednat.

Značné výkladové potíže pak v praxi činilo postgraduální vzdělávání u již vysokoškolsky vzdělaných pracovníků. Ve většině případů se jedná pouze o odborné školení, jehož účelem je udržení přiměřeného kontaktu zaměstnance s vývojem v jeho odborné profesi a v tomto rámci o prohloubení znalostí a vědomostí potřebných při plnění pracovních úkolů. V takovém případě se jedná o povinné doplňování potřebných odborných vědomostí zaměstnance. Absolvování postgraduálního studia není zpravidla předpokladem pro zařazení na kvalifikovanější a lépe placenou práci, protože zaměstnanec již podmínku vysokoškolského vzdělání splňuje. Výkladová praxe tak v minulosti dospěla k závěru, že stran postgraduálního studia není možné sjednávat dohody o zvýšení kvalifikace. Mohlo by se však jednat o prohloubení kvalifikace a o možnost sjednání dohody, pokud by náklady na toto studium převyšily částku 100 000 Kč, resp. v současnosti 75 000 Kč.

K tomu je však třeba poukázat na poněkud přelomový rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 7. 2009, č. j. 21 Cdo 2203/2008. V daném případě akciová společnost zaměstnávala zaměstnance na pozici lékaře interního oddělení a uzavřela s ním dohodu o zvýšení kvalifikace

ve smyslu ustan. § 142b a násl. zák. č. 65/1965 Sb., jejímž předmětem bylo umožnit mu získat specializaci I. stupně z interního lékařství absolvováním specializační (předatestační) průpravy a zaměstnanec se za to zavázal setrvat u této společnosti po dobu 5 let. Zaměstnanec svůj závazek nedodržel a zaměstnavatel tak vůči němu nárokoval uhrazení poměrné části nákladů vynaložených na zvýšení jeho kvalifikace. Okresní soud Plzeň-město žalobu zaměstnavatele zamítnul, jelikož dohodu o zvýšení kvalifikace vyhodnotil jako dohodu o prohloubení kvalifikace a uzavřel, že je podle něj nepochybné, že v případě předatestační přípravy lékařů se nejedná o zvyšování kvalifikace, ale o prohlubování kvalifikace. Rozsudek soudu prvního stupně pak potvrdil také odvolací soud, a sice Krajský soud v Plzni, který se se závěrem prvostupňového soudu ztotožnil a doplnil, že případná dohoda o prohloubení kvalifikace by byla platná pouze za předpokladu, že by zaměstnanec nebyl povinen si kvalifikaci prohloubit, přičemž ovšem lékařům vykonávajícím činnost ve stanovených oborech byla naopak ustan. § 22 vyhl. č. 77/1981 Sb. uložena povinnost absolvovat specializační průpravu pro získání specializace I. stupně. Předmětná akciová společnost (v pozici zaměstnavatele) podala proti rozsudku odvolacího soudu dovolání. Nejvyšší soud ČR pak ve svém rozhodnutí ze dne 2. 7. 2009 popřel správnost závěrů soudů prvního i druhého stupně a konstatoval, že „...získání specializace I. stupně, které je pro zaměstnance, vykonávající podle pracovní smlouvy práci lékaře v některém z oborů stanovených v příloze č. 1 vyhl. č. 77/1981 Sb., předpokladem pro výkon sjednané práce ve smyslu § 46 odst. 1 písm. e) zák. práce, je třeba hodnotit jako zvýšení kvalifikace.“ [1] Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že z právních předpisů plyne, že po získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání ukončením studia na vysoké škole je lékař vykonávající činnost v některém ze stanovených lékařských oborů povinen navíc absolvovat specializační průpravu pro specializaci I. stupně. Absolvování této průpravy je dovršeno kvalifikační atestací, kterou příslušná zkušební komise ověří znalosti lékaře získané v průběhu specializační průpravy. Teprve po úspěšném vykonání kvalifikační atestace, která se dokládá diplomem o specializaci, je lékař (který do té doby mohl vykonávat práci pouze pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí) oprávněn k samostatnému výkonu činnosti, ke kterým je způsobilý, bez odborného dohledu, a to na základě vlastního zhodnocení a posouzení zdravotního stavu pacienta a s tím souvisejících okolností. Získáním specializace I. stupně se tudíž zvyšuje i odpovědnost lékaře za odbornou činnost, k níž získal specializaci, a jeho práce se nepochybně stává společensky významnější.

V případě vzdělávání lékařů je však třeba upozornit také na ustan. § 5 odst. 10 zák. č. 95/2004

Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, podle něž do 30. 6. 2008 platilo, že účast na specializačním vzdělávání podle tohoto zákona se považuje za zvyšování kvalifikace podle ustan. § 142b a 143 zák. č. 65/1965 Sb. Toto ustanovení ale bylo s účinností od 1. 7. 2008 změněno zák. č. 189/2008 Sb. a od té doby dosud uvádí: „Účast na specializačním vzdělávání podle tohoto zákona se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu.“ Přičemž oním zvláštním předpisem je rozuměno právě ustan. § 230 zákoníku práce.

Zvýšení kvalifikace (např. formou účasti na předatestačním školení) bylo považováno za překážku v práci na straně zaměstnance, za kterou zaměstnanci příslušela náhrada mzdy, oproti tomu prohlubování kvalifikace znamená její průběžné doplňování a účast na školení nebo jiných formách přípravy se považuje za výkon práce, za které přísluší mzda. Dá se tedy s určitou mírou nadsázky říci, že od 1. 7. 2008 se značně změnila podmínky stran financování tohoto druhu vzdělávání.

V dané souvislosti je třeba poukázat i na další rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 7. 8. 2014, č. j. 21 Cdo 3728/2013, v rámci něhož se Nejvyšší soud ČR vyjadřoval k otázce prohlubování a zvyšování kvalifikace zaměstnance: „Oproti prohlubování kvalifikace, která je povinností zaměstnance, při zvyšování kvalifikace získává zaměstnanec předpoklady stanovené právními předpisy nebo požadavky nezbytné pro řádný výkon práce sjednané v pracovní smlouvě, přičemž zvýšení kvalifikace nelze zaměstnanci nařít, ani si je zaměstnanec nemůže vynutit. Účast na školení a studiu při zaměstnání, v nichž má zaměstnanec získat předpoklady stanovené právními předpisy nebo požadavky nezbytné pro řádný výkon práce sjednané v pracovní smlouvě, je překážkou v práci na straně zaměstnance (§ 126 odst. 1 zák. práce). Po tuto dobu dochází k suspenzi pracovního závazku zaměstnance konat osobně práce podle pracovní smlouvy ve stanovené pracovní době (§ 35 odst. 1 písm. b) zák. práce), a tomu odpovídá též suspenze povinnosti zaměstnavatele (§ 35 odst. 1 písm. a) zák. práce) platit zaměstnanci pod dobu překážky v práci na jeho straně za vykonanou práci mzdu.“ V tomto případě se jednalo o žalobu akciové společnosti, která zaměstnávala svého zaměstnance na pozici lékaře, přičemž mezi nimi byla uzavřena dohoda o zvýšení kvalifikace dle § 143 zák. č. 65/1965 Sb., v rámci níž se tato akciová společnost zavázala umožnit zaměstnanci zvýšení kvalifikace absolvováním specializačního vzdělávání ukončeného atestační zkouškou v oboru anesteziologie a resuscitace. Zaměstnanec se pak klasicky

zavázal, že při skončení pracovního poměru před uplynutím 5 let od složení atestace uhradí zaměstnavateli poměrnou část nákladů vynaložených na toto své zvýšení kvalifikace. Daný zaměstnanec pak pracovní poměr skutečně předčasně ukončil a zaměstnavatel po něm nárokoval zaplacení poměrné části vynaložených nákladů na zvyšování kvalifikace. Okresní soud v Trutnově žalobě zaměstnavatele vyhověl a tento rozsudek potvrdil i odvolací soud – Krajský soud v Hradci Králové. Proti tomuto rozsudku podal daný zaměstnanec své dovolání k Nejvyššímu soudu ČR, který ve věci rozhodl v kontextu shora uvedené citace tak, že rozsudek odvolacího soudu shledal jako správným. Nutno říci, že Nejvyšší soud ČR na daný případ aplikoval ustan. § 5 odst. 10 zák. č. 95/2004 Sb. ve znění do 30. 6. 2008, jelikož dohoda mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem byla uzavřena ke dni 3. 3. 2006.[2] Je však pravdou, že předmětnou atestační zkoušku daný lékař skládal až dne 16. 12. 2010. Ovšem z dostupných údajů nelze určit, zda byla v tomto případě vůči zaměstnanci nárokována náhrada mzdy jen za období do 30. 6. 2008, či i po něm.

Otázkou aplikace zák. č. 95/2004 Sb. na dohody uzavřené mezi zaměstnanci a zaměstnavateli se pak ovšem Nejvyšší soud ČR zabýval i o necelý měsíc později, kdy dne 1. 9. 2014 vydal své rozhodnutí č. j. 21 Cdo 3598/2013. I v tomto případě se jednalo o nárok akciové společnosti uplatněné vůči své zaměstnankyni na pozici lékařky. Přičemž i mezi tímto zaměstnavatelem a zaměstnankyní byla dne 22. 1. 2007 uzavřena dohoda o zvýšení kvalifikace dle ustan. § 231 zákoníku práce. Zaměstnavatel se v této dohodě zavázal umožnit zaměstnankyni zvýšení kvalifikace absolvováním specializačního programu vzdělávání ukončeného atestační zkouškou v oboru neurologie. Zaměstnankyně se pak zavázala, že při ukončení pracovního poměru před uplynutím doby pěti let od složení atestační zkoušky uhradí zaměstnavateli poměrnou část nákladů vynaložených na zvýšení této kvalifikace. Jako jeden z druhů nákladů byla dohodnuta náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku za dny účasti zaměstnankyně při absolvování odborných akcí. I v jejím případě byl pracovní poměr ukončen před stanovenou dobou a zaměstnavatel tak vůči ní nárokoval uhrazení poměrné části těchto nákladů. Okresní soud v Jindřichově Hradci shledal nárok zaměstnavatele jako oprávněný, když dovodil, že smlouva byla uzavřena platně a tento jeho závěr potvrdil i Krajský soud v Českých Budějovicích. Zaměstnankyně proti rozsudku odvolacího soudu podala své dovolání k Nejvyššímu soudu ČR. Nejvyšší soud ČR opětovně odkázal na ustan. § 5 odst. 10 zák. č. 95/2004 Sb., jenž účast na specializačním vzdělávání do 30. 6. 2008 považoval za zvyšování kvalifikace. Uve-

dl však rovněž, že toto ustanovení bylo s účinností od 1. 7. 2008 změněno a nyní se tato účast na specializačním vzdělávání považuje naopak za prohlubování kvalifikace. Konkr. pak uvedl: „...Oproti tomu prohlubování kvalifikace, za kterou zákon s účinností od 1. 7. 2008 považuje účast lékaře na specializačním vzdělávání podle zákona č. 95/2004 Sb. se rozumí její průběžné doplňování, kterým se nemění podstata a které umožňuje zaměstnanci výkon sjednané práce, za prohlubování kvalifikace se považuje též její udržování a obnovování (srov. § 230 odst. 1 zák. práce). Prohlubování kvalifikace k výkonu sjednané práce je zaměstnanci uloženo jako povinnost, kdy zaměstnavatel je oprávněn uložit zaměstnanci účast na školení a studiu, nebo jiných formách přípravy k prohloubení jeho kvalifikace, popřípadě na zaměstnanci požadovat, aby prohlubování kvalifikace absolvoval i u jiné právnické nebo fyzické osoby. Vzhledem k tomu – na rozdíl od zvyšování kvalifikace – účast na školení nebo jiných formách přípravy anebo studiu za účelem prohloubení kvalifikace se považuje za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat (srov. § 230 odst. 1, 2, 3 zák. práce).“.[3] Nejvyšší soud ČR dále konstatoval, že vzhledem ke skutečnosti, že dohoda o zvýšení kvalifikace byla uzavřena 22. 1. 2007 a k rozvázání pracovního poměru došlo ke dni 30. 4. 2012 je za daného stavu třeba posoudit, zda na daný případ lze aplikovat zák. č. 95/2004 Sb. ve znění účinném od 1. 7. 2008. Podle něj pak, v rámci principu nepravé retroaktivity platí, že danou novelu zákona nelze aplikovat na podmínky dohody do 30. 6. 2008. Odlišná situace vzniká v případě práv a povinností, které vznikly na základě původního smluvního ujednání po účinnosti nové právní úpravy (od data 1. 7. 2008 dále). Je totiž vyloučeno, aby od 1. 7. 2008 zaměstnavatel poskytoval zaměstnanci pracovní volno a náhradu mzdy na základě již neúčinného právního předpisu za situace, považuje-li zákon nadále účast na školení nebo jiných formách přípravy anebo studia za účelem prohloubení kvalifikace za výkon práce, za který přísluší zaměstnanci mzda nebo plat (§ 230 odst. 3 zák. práce).

V daném případě byla ze strany zaměstnavatele podána dokonce ústavní stížnost, kterou však Ústavní soud ČR svým aktuálním usnesením ze dne 21. 7. 2015, sp. zn. II. ÚS 3666/14 odmítl.[4]

S ohledem na novelu zák. č. 95/2004 Sb. účinnou ke dni 1. 7. 2008 by se dalo očekávat, že problematika vzájemných nároků mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem z důvodů předatestačního vzdělávání lékařů nebude činit žádné problémy. Opak je však pravdou a i v současnosti se lze setkat s případy, kdy v rámci dohod uzavřených se zaměstnanci zaměstnavatel při „předčasném“ ukončení pracovního

poměru po zaměstnancích neoprávněně nárokuje proplacení náhrady mzdy, ačkoli se jedná o školení, která daný zaměstnanec absolvoval až po datu 1. 7. 2008. Tento stručný příspěvek by tak měl napomoci k tomu, aby byly podobné případy eliminovány. ●

Mgr. Jana Čechová Náplavová,
advokátka
JUDr. Jaroslav Novák, PhD.,
partner
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.

Poznámky

- [1] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. 7. 2009, č. j. 21 Cdo 2203/2008
- [2] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 7. 8. 2014, č. j. 21 Cdo 3728/2013
- [3] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 1. 9. 2014, č. j. 21 Cdo 3598/2013
- [4] Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 21. 7. 2015, II. ÚS 3666/14

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

**DUNOVSKÁ
& PARTNERS**

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

K soudnímu přezkumu usnesení rozhodčího soudu o nevrácení poplatku za rozhodčí řízení

Nejvyšší soud se ve své rozhodovací praxi zabýval několika případy, kdy rozhodčí soud usnesením rozhodl o zastavení rozhodčího řízení a o tom, že žalobci se nevrací poplatek za rozhodčí řízení. Žalobce se následně domáhal ochrany v soudním řízení, avšak Nejvyšší soud opakovaně dospěl k závěru, že předmětem soudního přezkumu může být jen a pouze rozhodčí nález, nikoliv i usnesení rozhodčího soudu, a proto odmítl žalobci ochranu poskytnout.

Naproti tomu Ústavní soud ve dvou posledních případech dospěl k závěru, že i když bylo rozhodnuto o nevrácení poplatku za rozhodčí řízení usnesením, je třeba žalobci ochranu poskytnout a podrobit takové usnesení soudnímu přezkumu.

K usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1349/12

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku sp. zn. 23 Cdo 2950/2010 ze dne 31. ledna 2012 zabýval případem, kdy se žalobkyně domáhala zrušení jednak rozhodčího nálezu a jednak usnesení rozhodčího soudu, kterým bylo rozhodnuto o zastavení řízení pro překážku věci rozhodnuté a o tom, že žalobkyně je povinna nést zaplacený poplatek za rozhodčí řízení ze svého. V odůvodnění svého rozsudku se Nejvyšší soud zabýval výkladem ustanovení § 31 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů („ZRŘ“), které stanoví, že „Soud na návrh kterékoliv strany zruší rozhodčí nález, jestliže (...)“. Nejvyšší soud dospěl k závěru, že z jazykového, systematického a teleologického výkladu tohoto ustanovení je zřejmé, že „úspěšně se lze domáhat na návrh kterékoliv strany zrušení toliko rozhodčího nálezu a nikoli usnesení. (...)“ Zákodárce umožnil stranám rozhodčího řízení se domáhat v soudním řízení zrušení toliko rozhodčího nálezu a nikoli usnesení.“

Proti výše uvedenému rozsudku podala žalobkyně ústavní stížnost k Ústavnímu soudu spolu s návrhem na zrušení ustanovení § 31 až § 35 ZRŘ. Ústavní soud však svým usnesením sp. zn. IV. ÚS 1349/12 ze dne 14. května 2012 tuto ústavní stížnost odmítl (včetně návrhu na zrušení uvedených ustanovení), poněvadž neshledal v aplikaci a výkladu právních předpisů ze strany rozhodujících soudů (tzn. i Nejvyššího soudu) žádný náznak svévole.

V níže uvedeném a do značné míry podobném případě však již Ústavní soud dospěl k závěru o možnosti soudního přezkumu takového usnesení.

K nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1794/10

V rozsudku sp. zn. 29 Cdo 1899/2008 ze dne 25. února 2010 se Nejvyšší soud zabýval případem, kdy se žalobci domáhali žalobou podanou proti žalovaným (rozhodčímu soudu a příslušnému rozhodci, který usnesení vydal) zrušení usnesení rozhodčího soudu, kterým bylo rozhodnuto o zastavení řízení z důvodu nedostatku pravomoci rozhodčího soudu k projednání žalobního návrhu a o tom, že žalobci nesou zaplacený poplatek za rozhodčí řízení ve výši 1 000 000 Kč ze svého. Nejvyšší soud však soudní přezkum tohoto usnesení nepřipustil a konstatoval, že „Závěr, podle něhož soudnímu přezkumu (ve smyslu možnosti podat žalobu o zrušení rozhodnutí rozhodčího soudu) podléhá jen rozhodnutí roz-

hodčího soudu, které má povahu rozhodčího nálezu (§ 31 zákona o rozhodčím řízení a § 33 a § 34 odst. 1 řádu rozhodčího soudu), se plně uplatní i pro žalobci napadený výrok rozhodnutí rozhodčího soudu, podle něhož žalobci nesou zaplacený poplatek za rozhodčí řízení ve výši 1 000 000 Kč ze svého.“

Žalobci proti tomuto rozsudku podali ústavní stížnost, které Ústavní soud vyhověl a svým nálezem sp. zn. I. ÚS 1794/10 ze dne 16. července 2013 rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 1899/2008 zrušil (včetně rozhodnutí soudů prvního a druhého stupně). Ústavní soud si přitom byl dobře vědom výše uvedeného usnesení Ústavního soudu IV. ÚS 1349/12, kterým byla podobná stížnost odmítnuta. K tomuto usnesení I. senát v nálezu sp. zn. I. ÚS 1794/10 mimo jiné uvedl, že pouhým usnesením není vázán.

Ústavní soud dospěl k závěru, že obecné soudy v tomto případě rozhodly přísně formálně. Podle Ústavního soudu má výrok usnesení rozhodčího soudu, podle něhož žalobci nesou zaplacený poplatek za rozhodčí řízení ve výši 1 000 000 Kč ze svého, nezanedbatelný dopad do majetkové sféry žalobců a výklad použitý obecnými soudy navíc staví žalobce do neodůvodněné nerovné postavení vůči těm, o kterých je rozhodováno rozhodčím nálezem.

Nejvyšší soud ve svém vyjádření k ústavní stížnosti argumentoval mimo jiné tím, že pokud mají žalobci za to, že jim vzniklo právo na vrácení zaplaceného poplatku, mohou se svého práva v tomto směru domáhat jinými právními prostředky, avšak se žalobou o zrušení rozhodnutí rozhodčího soudu úspěšně být nemohou. Tuto radu však Ústavní soud označil za alibistickou, když Nejvyšší soud ani neuvvedl, o jaký jiný prostředek nápravy má jít.

Ústavní soud zdůraznil, že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Ústavní soud nako-

nec dospěl k závěru, že „Pro odstranění shora výtknutých deficitů ústavnosti je proto nutné v případech, kde poplatek dosahuje mimořádné výše (jako v daném případě), analogicky připustit omezený soudní přezkum i v případě takových usnesení, která výrazným způsobem do majetkové sféry účastníků řízení zasahují.“

Ústavní soud tak na rozdíl od případu IV. ÚS 1349/12 soudní přezkum výše uvedeného usnesení připustil, na což pak navázal i ve svém následujícím nálezu sp. zn. III. ÚS 2407/13 (v němž se shodou okolností opět jednalo o poplatek za rozhodčí řízení ve výši 1 000 000 Kč).

K nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2407/13

V rozsudku sp. zn. 23 Cdo 3101/2011 ze dne 23. května 2013 se Nejvyšší soud zabýval případem, v němž se žalobou podanou proti rozhodčímu soudu žalobce domáhal zaplacení částky 500 000 Kč z titulu bezdůvodného obohacení vzniklého nevrácením jedné poloviny zaplaceného poplatku za rozhodčí řízení. V rozhodčím řízení bylo nařízeno několik jednání, která však byla vždy odročena, a to z důvodu jednání účastníků o smíru. Žalobce vzal svou rozhodčí žalobu zpět a požádal rozhodčí soud o vrácení jedné poloviny zaplaceného poplatku za rozhodčí řízení (který činil 1 000 000 Kč). Rozhodčí soud však rozhodl usnesením tak, že řízení zastavil a návrh žalobce na vrácení jedné poloviny zaplaceného poplatku za rozhodčí řízení zamítl.

Ačkoliv soudy prvního a druhého stupně shledaly svou pravomoc k rozhodnutí o žalobě, Nejvyšší soud dospěl k závěru, že soudy naopak rozhodly o věci, která vůbec nenáleží do pravomoci soudu. Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 23 Cdo 3101/2011 konstatoval, že „Soud však nemá pravomoc ke zrušení usnesení rozhodce či stálého rozhodčího soudu a nemá též pravomoc rozhodnutí rozhodce či stálého rozhodčího soudu měnit. I rozhodnutí o nevrácení části zaplaceného poplatku za rozhodčí řízení je rozhodnutím stálého rozhodčího soudu.“ Podle Nejvyššího soudu pravomoc soudu ke změně takového rozhodnutí nevyplývá ani z § 7 odst. 1 o.s.ř., neboť nejde o spor či jinou právní věc, která vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných či obchodních vztahů, ani z § 7 odst. 3 o. s. ř., neboť to zákon nestanoví. Podle Nejvyššího soudu předmětná žaloba ve své podstatě směřovala právě k přezkoumání a změně usnesení rozhodčího soudu, k čemuž podle něj nemají soudy pravomoc.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce ústavní stížnost k Ústavnímu soudu. Ústavní soud této stížnosti vyhověl a svým nálezem sp. zn. III. ÚS 2407/13 ze dne 3. července 2014 rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 3101/2011 zrušil.

Ústavní soud předně poukázal na to, že i v případě, který byl řešen ve shora citovaném nálezu sp. zn. I. ÚS 1794/10, obecné soudy (včetně Nejvyššího soudu) argumentovaly tím, že soudnímu přezkumu podléhá rozhodnutí rozhodčího soudu jen ve formě rozhodčího nálezu, nikoliv usnesení. Právní názor, že nikdy nelze připustit soudní přezkum usnesení rozhodčího soudu, však Ústavní soud shledal protiústavním.

Ústavní soud dále poukázal na to, že Nejvyšší soud ve svém vyjádření k ústavní stížnosti v případě nálezu sp. zn. I. ÚS 1794/10 uváděl, že pokud měli žalobci za to, že jim vzniklo právo na vrácení zaplaceného poplatku za rozhodčí řízení, měli právo se svého práva v tomto směru domáhat jinými právními prostředky než žalobou na zrušení usnesení rozhodčího soudu. Tím měl podle Ústavního soudu Nejvyšší soud na mysli právě soukromoprávní žalobu proti rozhodčímu soudu jako žalovanému. Avšak když takto postupoval žalobce v tomto případě, dospěl Nejvyšší soud (byť jiný senát) k závěru, že tak činit vůbec nemohl a že nemá právo na soudní ochranu.

Ústavní soud vytkl Nejvyššímu soudu také to, že argumentuje jen doslovným zněním ZRŘ, v němž se hovoří o možnosti zrušit rozhodčí rozhodnutí (a tedy i jej v důsledcích změnit) jen ve formě rozhodčího nálezu. Ústavní soud však poukázal např. na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 168/2005, v němž Nejvyšší soud i přes výslovné znění ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu, podle něhož je exekučním titulem jen rozhodčí nálezu, dospěl k závěru, že exekučním titulem je i usnesení o zastavení rozhodčího řízení, kterým bylo uloženo straně sporu zaplatit rozhodčí odměnu.

Ústavní soud rovněž poukázal na to, že projednání věci v rozhodčím řízení neznámá vzdání se právní ochrany v majetkových sporech, nýbrž představuje stranami sporu dohodnuté přesunutí na jiný rozhodující orgán, jenž nalézá právo. Vynětí z pravomoci obecných soudů se však týká vzájemného sporu dvou stran rozhodčí smlouvy jako projevu autonomie jejich vůle, tedy žalobce a žalovaného v rozhodčím řízení, nikoliv však již sporu odvozeného až od proběhlého rozhodčího řízení mezi subjekty odlišnými, tedy mezi žalobcem a rozhodčím soudem (např. o vrácení rozhodčího poplatku).

Ústavní soud dále poukázal na to, že v případě rozhodčího poplatku rozhodčí soud v podstatě rozhoduje sám o sobě, o svých majetkových poměrech a není tak schopen splnit garanci vlastní nestrannosti. Podle Ústavního soudu bylo třeba hodnotit odepření věcného přezkumu žaloby ze strany Nejvyššího soudu jako odepření právní ochrany ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny.

Podle Ústavního soudu přitom soudní přezkoumání (v řízení o žalobě o vydání bezdůvodného obohacení) zamítnutí návrhu na vrácení rozhodčího poplatku rozhodčím soudem, které se nedotýká vztahů mezi stranami rozhodčí smlouvy a jejich sporu, nýbrž sporu mezi žalobcem a rozhodčím soudem, smysl ustanovení § 31 ZRŘ neobchází, poněvadž obvyčejný zákon, natož řád rozhodčího soudu nemůže vyloučit působení základního práva na soudní ochranu ve vztazích mezi subjekty soukromého práva, stejně jako nemůže zbavit obecný soud jeho ústavní povinnosti takovou ochranu poskytnout.

Ústavní soud v nálezu uzavřel, že „Není proto legitimního věcného důvodu, který by bránil soudnímu přezkumu rozhodnutí rozhodčího soudu zamítajícího návrh žalobce na vrácení zaplaceného rozhodčího poplatku (...)“. Ústavní soud zdůraznil, že to platí o to více v daném případě, kdy žalobcem zaplacený poplatek za rozhodčí řízení dosahoval extrémní výše (1 000 000 Kč) a kdy k řešení merita věci ani nedošlo a rozhodčí žaloba byla vzata zpět ještě před skutečným počátkem jednání a rozhodčímu soudu bylo dlouho dopředu avizováno, že mezi stranami probíhají smírná jednání.

Závěr

S ohledem na závěry Ústavního soudu uvedené v jeho nálezech sp. zn. I. ÚS 1794/10 a III. ÚS 2407/13 lze proto uzavřít, že je třeba připustit soudní přezkum také v případě usnesení rozhodčího soudu (rozhodce), kterým bylo rozhodnuto, že se poplatek za rozhodčí řízení nevrací nebo že žalobce je povinen nést jej ze svého.

Z posledního nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2407/13 se pak nepřímou podává, že proti takovému usnesení se lze bránit prostřednictvím žaloby na plnění (např. z titulu bezdůvodného obohacení). S ohledem na starší nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1794/10, v němž Ústavní soud připustil soudní přezkum v případě podané žaloby na zrušení usnesení rozhodčího nálezu, by teoreticky mohlo být možné bránit se i prostřednictvím žaloby na zrušení rozhodčího nálezu. V takovém případě však považuji za poněkud problematické zejména znění ustanovení § 31 ZRŘ písm. a) až e), která obsahují taxativní výčet důvodů pro zrušení rozhodčího nálezu a která s tímto případem nepočítají. Bude proto důležité sledovat případný další vývoj soudní judikatury v této věci. ●

Mgr. Petr Kolář,
advokát
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

Osobní údaj nade vše?

Koncem května se v médiích objevila zpráva, že Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů, jímž úřad uložil pokutu za zveřejnění fotografie zloděje, který ukradl z prodejny elektrokolo. Tento krok vyvolal velký aplaus příspěvatelů do internetových diskusí, kteří tento počín Městského soudu označili za první vítězství zdravého rozumu v dějinách české justice, ale také otázku, jak mohl úřad rozhodnout na první pohled tak absurdně.

Jak to tedy bylo? Jednoho sychravého dne v listopadu 2011 vešel do prodejny společnosti ekolo.cz s.r.o. zákazník, kterého v nabídce zaujalo elektrokolo nemalé hodnoty. Jeho nadšení bylo tak velké, že za doprovodu elektrokola prodejnu opustil. K o trochu menšímu nadšení majitele obchodu ale bez úhrady oné nemalé ceny. Společnost ekolo.cz se rozhodla jít s dobou a umístila fotografii neplaticího zákazníka na svůj profil na sociální síti Facebook s žádostí o pomoc při pátrání. Žádost se mezi uživateli sociální sítě zivněle šířila a po krátké době se tak podařilo získat dostatečné informace pro identifikaci pachatele. Pachatel krádeže byl policií dopaden a následně odsouzen.

Oslavy šťastného konce ale překazil dopis zasláný Úřadem pro ochranu osobních údajů, který společnosti ekolo.cz oznámil, že se společností zahájil správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu mimo jiné zveřejněním záznamu z kamerového systému bez souhlasu subjektu údajů, tady zloděje.

Prodejce kol se pokoušel úřad přesvědčit, že v daném případě souhlas nepotřeboval, protože bylo možné aplikovat zákonnou výjimku umožňující zpracovávat osobní údaj bez souhlasu subjektu údajů za účelem ochrany majetku, leč marně. Úřad sice připustil, že v případě odcizení majetku může kamerový systém napomoci zajištění pachatele, ale zveřejnit záznamy může pouze orgán policie. Jinými slovy, není-li váš snímek zařazen do oblíbeného televizního pořadu Na stopě, je vám k ničemu.

Poté, co si úřad se společností své argumenty zopakovali v rozkladovém řízení, skončil tento spor před Městským soudem v Praze. Městský soud úřadu vyčetl, že špatně posoudil otázku proporcionality a vyvážení práva na ochranu osobních údajů subjektu údajů v porovnání s právem na ochranu majetku a že nevedl, z jakého důvodu považuje zpracování údajů ve formě zveřejnění fotografie na sociální síti v rozporu s účelem, pro který jsou údaje shromažďovány.

Zatím není jisté, jak celá záležitost dopadne, jelikož se dle posledních informací Úřad pro ochranu osobních údajů proti rozhodnutí Městského soudu odvolal. Vzhledem k určité tvrdohlavosti úřadu, který je schopen si prosazovat své i přes rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, vlastně ani právní moc nepřinese do této problematiky více světla (vzpomeňme si na jeho urputný boj proti zveřejňování informací o platu státních zaměstnanců). Jak se tedy uchránit při užívání kamerových systémů před případným postihem?

Do podobné situace se může dostat každý. Bezpečnostní kamerové systémy umožňující záznam se nacházejí téměř všude, od rodinných domů, přes restaurace, herny, hotely až po velké průmyslové komplexy. Základem je dodržet následující pravidla: zavádět kamerové systémy opravdu jen v případě objektivního rizika škody na majetku, vyvarovat se nadbytečnému rozsahu pořizovaných záznamů (zejména s ohledem na počet kamer, jejich umístění a zaměření), informovat o umístění záznamového kamerového systému dotčené osoby (například umístěním informační tabulky) a notifikovat zpracování osobních údajů Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Vzhledem k tomu, že nikdo nemůže očekávat, že bude jeho záznam na základě podnětu poli-

cie předmětem hlavní večerní televizní relace, při umístění veřejné výzvy k pátrání po pachateli je nutné postupovat obezřetně. Záznam by měl být zveřejněn bezprostředně po krádeži či vzniku jiné újmy a pouze po dobu, kdy může veřejná prezentace záznamu efektivně přispět k odhalení pachatele. Dále je nutné vzít v potaz závažnost újmy, která by měla dosahovat takové výše, jíž se dostáváme do trestněprávní sféry. Argumentace proporcionalitou vyjde vniveč, vyhlásí-li prodejce štvavou kampaň proti zloději rohlíku. Vyhlašovatel soukromého pátrání by měl mít vzhledem k okolnostem určitou míru jistoty, že osoba, po které pátrá, je opravdu oním škůdcem. Není možné, aby se ze sociální sítě či internetové stránky stala přehlídka potencionálních pachatelů.

Dodržování těchto pravidel sice nezajistí, co se týče možné hrozby ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů, klidné spaní, ale alespoň doplní palebný materiál pro případný boj s úřadem. ●

Mgr. Jitka Stránská, advokátka
Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.

dvořák | hager & partners
SOCIÁLNÍ KANCELÁŘ

Naše mise: Spolehlivý osobní právník pro firmy poskytující praktické služby zaměřené na výsledky za dobrou cenu.

„Dvořák Hager & Partners' team is dynamic, efficient, and flexible.“

Legal500

„Very knowledgeable about local laws and regulations, and offers excellent value for money.“

Chambers and Partners

Dvořák Hager & Partners znamená tým 33 advokátů a dalších právníků v kancelářích v Praze a Bratislavě, poskytujících právní poradenství jak nadnárodním společnostem, tak českým a slovenským podnikatelům.

dvořák || hager & partners
advokátní kancelář

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností. Fúze a akvizice
- Financování a kapitálový trh
- Obchodní smlouvy. Mezinárodní obchod a přeprava
- Nemovitosti a výstavba
- Hospodářská soutěž. Veřejné zakázky. PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Pracovní právo
- Životní prostředí a odpady
- Energetika

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc, Pobřežní 12, 186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500

E-mail: paha@dhplegal.com

www.dhplegal.com

Otázka místní příslušnosti soudů v žalobách o náhradu škody z kartelových dohod

Právo na náhradu škody z kartelových dohod je pevně zakotveno v soutěžním právu Evropské Unie. V aplikační praxi ale trpí mnohými obtížemi a jeho uplatňování je často nákladné a složité. Nedávný judikát Soudního dvora Evropské Unie týkající se místní příslušnosti národních soudů je tak vítaným posunem v této oblasti.

Právo poškozených na náhradu škody způsobené porušením pravidel soutěžního práva Evropské Unie (dále jen „EU“), obsažených v Článcích 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské Unie[1] (dále jen „SFEU“), je v judikatuře Soudního dvora Evropské Unie (dále jen „SDEU“) zakotveno jasně a zřetelně[2]. V praxi je však uplatňování daného práva značně obtížné.

Důvodem zmíněné vysoké obtížnosti při uplatňování tohoto práva je zejména skutečnost, že přestože se jedná o právo vyplývající z primárních smluv EU, samotný výkon tohoto práva zůstává podřízen národním právním úpravám jednotlivých členských států. Tato situace tak vede k tomu, že výsledek soudních sporů je spíše nejistý, závislý do značné míry na národní právní úpravě soudu, u kterého je daný nárok uplatňován.

Pozitivním krokem, přispívajícím k lepší vymahatelnosti práva na náhradu škody způsobené porušením pravidel soutěžního práva EU, tak

je dlouho očekávaný rozsudek Soudního dvora Evropské Unie (dále jen „SDEU“) v případě C-352/13, CDC v. Akzo Nobel a ostatní, kterým SDEU dne 21. května 2015 rozhodl ve věci místní příslušnosti soudů rozhodujících o žalobách na náhradu škody způsobené kartelovými dohodami porušujícími ustanovení Článku 101 SFEU (dále jen „Rozsudek“).

Skutkový základ případu

Předběžné otázky, o kterých rozhodoval SDEU, byly vzneseny Krajským soudem v Dortmundu v Německu v rámci řízení o žalobě na poskytnutí informací a náhradu škody z porušení pravidel soutěžního práva Evropské Unie (dále jen „Žaloba“).

V této žalobě stála na straně žalující společnost Cartel Damage Claims (CDC) Hydrogen Peroxide SA (dále jen „CDC“) se sídlem v Bruselu v Belgii. Tato společnost byla založena za účelem vymáhání škod způsobených kartelovou dohodou mezi výrobcí peroxidu vodíku a perboritanu sodného, která byla prokázána rozhodnutím Evropské komise ze dne 3. května 2006[3]. Za tímto účelem na ni velká část poškozených postoupila své nároky na náhradu škody.

Na straně žalovaných potě stály společnosti Akzo Nobel NV, Solvay SA/NV, Kemira Oyj a FMC Foret SA (dále jen „Žalované společnosti“), všechny mající sídlo v jiných členských státech EU než v Německu.

Důvodem, proč byla žaloba podána právě v Německu, byla skutečnost, že původně žalovanou byla i společnost Evonika Degussa GmbH. Krátce po podání Žaloby však CDC s touto společností uzavřela mimosoudní smír.

Předběžné otázky a názor SDEU

Společnost CDC zakládala místní příslušnost německých soudů pro rozhodování Žaloby na ustanoveních nařízení Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „Nařízení Brusel I“), konkrétně na Článcích 5(3) a 6(1).

Žalované společnosti se proti takovému určení místní příslušnosti bránily a dovolávaly se zejména prorogačních doložek obsažených v kupních smlouvách uzavřených s poškozenými podniky.

Krajský soud v Dortmundu proto řízení přerušil a položil SDEU následující tři předběžné otázky týkající se aplikace ustanovení Nařízení Brusel I na řízení o náhradě škody z porušení pravidel soutěžního práva EU.

Místní příslušnost soudu v případě propojených žalob

Jako první se SDEU zabýval otázkou místní příslušnosti soudu jednoho členského státu EU v případě propojených žalob, ve kterých vystupují žalovaní se sídlem v různých členských státech EU.

Článek 6(1) Nařízení Brusel I stanoví, že v případě více žalovaných mohou být všichni žalovaní u soudu členského státu EU, ve kterém má sídlo alespoň jeden ze žalovaných, a to v případě, že „právní nároky jsou spojeny tak úzce, že je účelné je vyšetřit a rozhodnout o nich společně, aby se zabránilo vydání vzájemně si odporujících rozhodnutí v oddělených řízeních“.

SDEU došel k závěru, že v případě, kdy Evropská komise ve svém rozhodnutí najde a prokáže jediné a trvající protiprávní jednání porušující soutěžní právo EU, nachází se všichni, kteří se protiprávního jednání dopustili, ve stejné právní a faktické situaci odůvodňující aplikaci Článku 6(1) Nařízení Brusel I.

K otázce rizika vydání vzájemně si odporujících rozhodnutí poté SDEU judikoval, že pravidla pro vymáhání náhrady škody z porušení pravidel soutěžního práva jsou v jednotlivých

členských státech EU natolik odlišná, že riziko vydání takových vzájemně nesouladných rozsudků je značné.

Místní příslušnost soudu v případech žalob z deliktů a kvazideliktů

Článek 5(3) Nařízení Brusel I určuje v případech žalob z deliktů a kvazideliktů jako místně příslušné soudy místa, kde „došlo nebo může dojít ke škodné události“. Z ustálené judikatury SDEU vyplývá, že za taková jsou považována místa: (i) kde došlo ke vzniku škody; nebo (ii) kde došlo k příčinné události, která vedla ke vzniku škody.[4]

V této otázce SDEU v Rozsudku judikoval, že v případě žalob na náhradu škody z kartelových dohod je nutné jako místo vzniku škody určit místo sídla každé z poškozených společností. To v daném případě vede k závěru, že CDC by musela uplatňovat jednotlivé nároky na náhradu škody u všech soudů místně příslušných podle sídel všech společností, které na ni postoupily své nároky.

Jako místo příčinné události je poté dle SDEU nutné považovat místo uzavření kartelové dohody, která vedla k protisoutěžnímu jednání jejích členů. Vzhledem k okolnostem daného případu, kdy byly dohody uzavírány na mnoha schůzkách jednotlivých účastníků, by takové místo bylo možné určit pouze v případě, že by mezi uvedenými dohodami existovala jedna specifická dohoda, která by sama o sobě byla příčinnou událostí vedoucí ke vzniku škody.

Smluvní určení místní příslušnosti soudu

Poslední z otázek, kterými se SDEU v Rozsudku zabýval, byla aplikovatelnost prorogačních doložek určujících místní příslušnost soudu na žaloby o náhradu škody z kartelových dohod

SDEU rozhodl tak, že v daných řízeních nelze zohlednit obecné prorogační doložky, které určují místní příslušnost všech žalob a sporů vyplývajících z příslušné smlouvy uzavřené mezi obchodními partnery. Svůj postoj SDEU odůvodnil tím, že na spory o náhradu škody z kartelových dohod nelze nahlížet jako na spory mající původ v příslušné obchodní smlouvě.

Dále se nicméně vyjádřil tak, že jako platná má být brána taková prorogační doložka, která přímo odkazuje na spory týkající se deliktů a kvazideliktů odpovědnosti z porušení práva hospodářské soutěže.

Význam pro praxi

Rozsudek představuje významný posun při prosazování soutěžního práva Evropské Unie, jelikož v něm SDEU vyjasňuje otázky týkající se určení místní příslušnosti soudů při řízeních o žalobách o náhradu škody z kartelových dohod.

SDEU jasně stanoví, že všichni účastníci kartelové dohody mohou být žalováni společně u jediného soudu členského státu EU. Tímto soudem pak může být soud místa: (i) kde došlo ke vzniku škody; nebo (ii) kde došlo k příčinné události, která vedla ke vzniku škody.

V otázce aplikovatelnosti prorogačních doložek SDEU judikuje, že obecné prorogační doložky nejsou na dané spory aplikovatelné. Nicméně, prorogační doložku je možno použít k určení místní příslušnosti soudu v případě, že přímo odkazuje na spory týkající se deliktů a kvazideliktů odpovědnosti z porušení práva hospodářské soutěže.

Ačkoliv Rozsudek vycházel z ustanovení Nařízení Brusel I, zůstanou závěry SDEU relevantní i do budoucna. Nařízení Brusel I bis[5], které s účinností ke dni 10. ledna 2015 nahradilo Nařízení Brusel I, totiž zůstává v dotčených ustanoveních nezměněné. ●

Tomáš Rychlý, Partner
Jan Kolář, Associate
WOLF THEISS Rechtsanwälte GmbH & CO KG,
organizační složka

WOLF THEISS

Poznámky

- [1] Nyní Články 81 a 82 Smlouvy o založení Evropského společenství.
- [2] Srov. rozsudek Courage (C-453/99) a rozsudek Manfredi (spojené případy C-295/04 až C-298/04).
- [3] Rozhodnutí Komise C(2006) 1766 final; věc COMP/F/38.620 – peroxid vodíku a perboritan.
- [4] Srov. rozsudek Melzer (C-228/11) a rozsudek Kolassa (C-375/13).
- [5] Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 z 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

Změna formulace žalobcem navržené omluvy a zdržovacího nároku soudem

Nejvyšší soud ČR se ve své rozhodovací praxi opakovaně zabýval otázkou, zda, do jaké míry a za jakých podmínek, může soud upravit text omluvy nebo zdržovacího nároku, kterých se žalobce domáhal v petitu žaloby (např. v souvislosti se zásahem do dobré pověsti právnické osoby nebo v souvislosti s nekalosoutěžním jednáním).

Rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR

Za zmínku stojí rozhodnutí sp. zn. 23 Cdo 4669/2010 ze dne 28. 8. 2012, ve kterém řešil dovolací soud možnost soudu změnit text žalobcem požadované omluvy v souvislosti s nekalosoutěžním jednáním žalovaného. Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že soud může část textu, který považoval za jdoucí na rámec hmotněprávního posouzení, ze znění omluvy vypustit. Toto může soud učinit pouze v případě, (i) je-li žalobní petit přesný, určitý a srozumitelný, (ii) soud ve výroku zachová stejná práva a povinnosti, kterých se žalobce domáhal, pouze použije ve výroku rozhodnutí jiná slova, (iii) výrok rozhodnutí soudu musí dbát, aby vyjadřoval (z obsahového hlediska) to, čeho

se žalobce žalobou domáhal, tj. soud nemůže překročit žalobu a přisoudit něco jiného nebo více, než čeho se žalobce domáhal. Soud tedy může upravit znění navržené omluvy tak, aby odpovídala prokázanému závadnému jednání žalovaného a smyslu institutu omluvy jako takovému při respektování výše uvedených podmínek.

V jiném rozhodnutí (sp. zn. 23 Cdo 2887/2013 ze dne 25. 11. 2014) dovolací soud učinil obdobný závěr, a to ohledně textu zdržovacího nároku žalobce (opět v souvislosti s ochranou proti nekalé soutěži). Nejvyšší soud ČR se ztotožnil s odůvodněním odvolacího soudu k doplnění textu zdržovacího nároku soudem o odkaz na specifikaci závadných dveří v katalogu žalované. Odvolací soud nijak nepochybnil, že ve sporném řízení, které je ovládáno dispoziční zásadou, platí, že soud je vázán žalobou – nemůže přiznat žalobci více, než tento požadoval v žalobním petitu, nebo přiznat něco jiného, než žalobce požadoval, avšak vázanost soudu žalobou nelze chápat tak, že by soud byl povinen do výroku svého rozhodnutí o věci samé doslovně převzít žalobcem formulovaný návrh znění výroku rozhodnutí. Pokud žalobce v tomto případě v žalobě tvrdil, že se žalovaná dopouští nekalé soutěže tím, že vyrábí a uvádí na trh dveře určitého typu, jež také v žalobě vyobrazil, a domáhal se zdržení tohoto závadného jednání, pak do výroku rozhodnutí bez další specifikace převzatá obrazová podoba těchto dveří sama o sobě může se jevit jako příliš schematická a povšechná, a je na místě, aby soud (k odstranění pochybností) upřesnil žalobcem navržené znění výroků rozsudku o odkaz na katalog žalované.

Aktuální rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR

V poslední době vydal Nejvyšší soud ČR rozhodnutí ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 23 Cdo 3132/2014, které se zabývá ukázkovým případem „přízpusobení“ žalobcem navrženého znění omluvy prokázanému závadnému jednání žalovaného. Jednalo se o situaci, kdy žalobcem navržený text omluvy obsahoval

omluvu za uveřejnění nepravdivého tvrzení žalovaným, což mělo za následek zásah do práv žalobce. Výsledkem dokazování byl závěr, že předmětné uveřejněné tvrzení bylo pravdivé, ale vzhledem k jeho formě a kontextu článku působí difamačně. Z tohoto důvodu by už nebylo příhodné, aby součástí textu omluvy ve výroku rozsudku byla povinnost žalovaného omluvit se za uveřejnění nepravdivého tvrzení. Dovolací soud dospěl k závěru, že za těchto okolností je soud zcela oprávněn upravit znění navržené omluvy tak, aby odpovídal prokázanému neoprávněnému jednání žalovaného.

Závěr

Pro úplnost je potřebné zmínit, že ve všech výše uvedených případech neobstojí argumentace ustanovením § 43 o.s.ř., jelikož použití uvedeného ustanovení je namístě pouze v situaci, kdy podání neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčitě (tento závěr uvedl dovolací soud výslovně v rozhodnutí pod sp. zn. 23 Cdo 2887/2013). S ohledem na uvedené lze konstatovat, že zmíněná rozhodnutí poskytují vodítko k rozlišení takových znění nároků žalobce v podobě zdržovacího nároku nebo přiměřeného zadostiučinění formou omluvy, která nelze chápat jako znění nesrozumitelná nebo neurčitá (případně obecná nebo nepřesná), ale pouze jako znění, která by měl soud upravit tak, aby odpovídala prokázanému závadnému jednání žalovaného. Konečně je ještě potřebné uvést, že při posuzování případné nesrozumitelnosti nebo neurčitosti žaloby nelze vycházet pouze z textu žalobního petitu, ale ze žaloby jako celku (např. rozhodnutí dovolacího soudu pod sp. zn. 30 Cdo 4427/2011 ze dne 31. 1. 2012). ●

JUDr. Anna Broumová,
advokátní koncipientka
MSB Legal, v.o.s.

NOVÝ

Philips Sonicare

HEALTHY WHITE⁺

Jemné a šetrné čištění pro zářivě bílý úsměv. Nově s hlavicemi DiamondClean pro efektivnější odstranění pigmentů z povrchu zubu.

PHILIPS
sonicare

Od září exkluzivně v síti prodejen Profimed a na www.profimed.cz

PROFIMED®

Jak se bránit krádeži doménového jména .eu

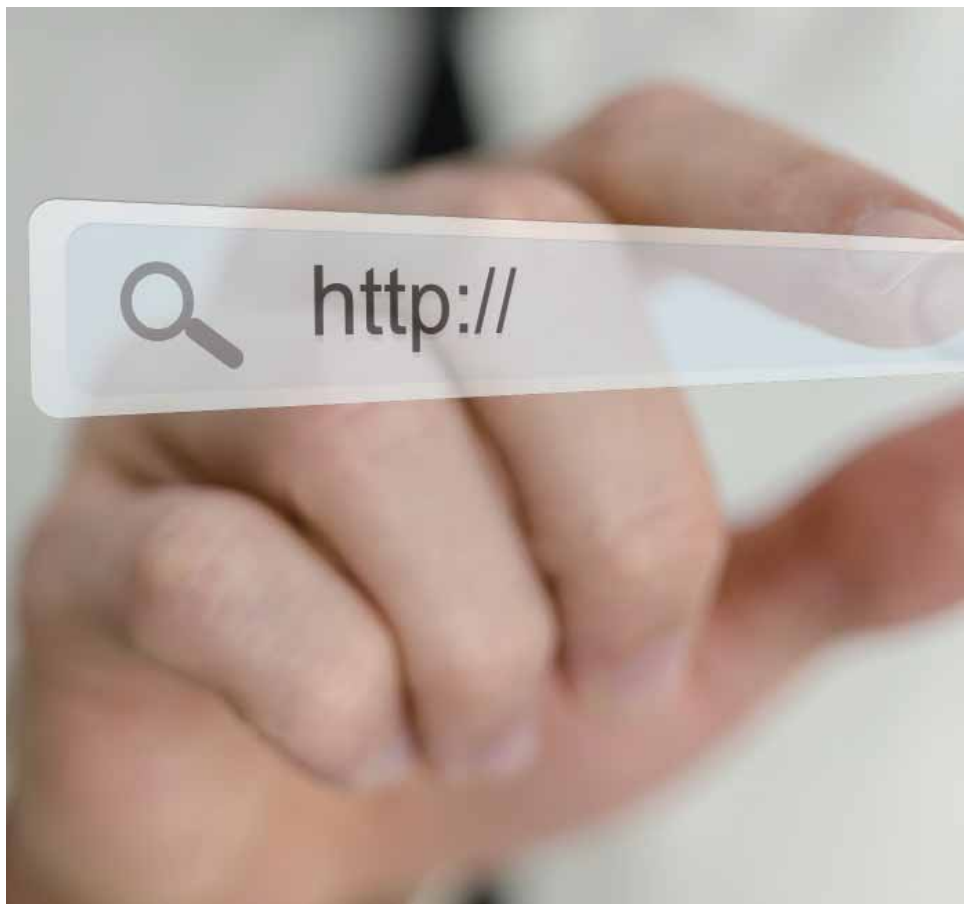
Nejednomu podnikateli se stalo, že si chtěl zaregistrovat doménové jméno pro své webové stránky, avšak jeho vybrané slovní spojení již bylo zaregistrováno. Jaké kroky může v takovém případě podnikatel učinit?

V první řadě je třeba zjistit, jakou doménu nejvyšší úrovně (tzv. top level domain (TLD)) doménové jméno má a jaká pravidla týkající se sporů se na něj tedy budou aplikovat.

Domény nejvyšší úrovně jsou koncová označení v doménovém jméně. Podle typu koncového označení je pak můžeme rozdělit na tzv. generické domény nejvyšší úrovně (generic top level domain (gTLD)), kterými jsou například koncovky .com, .net, .org a další a tzv. národní domény nejvyšší úrovně (country-code top level domain (ccTLD)), které až na výjimky odpovídají kódu země.

V českém prostředí se budeme nejčastěji setkávat s národní doménou nejvyšší úrovně .cz, která je spravovaná zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC, generickými doménami nejvyšší úrovně .com, .org, .net atd., které jsou spravovány asociací ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) a v neposlední řadě doménou nejvyšší úrovně .eu, které se budu v následujícím textu blíže věnovat.

Na rozdíl od domén nejvyšší úrovně uvedených v předchozím odstavci je doména .eu regulována specifickou právní úpravou, a to jednak nařízením Evropského parlamentu a rady č. 733/2002 ze dne 22. dubna 2002, o zavádění domény nejvyšší úrovně .eu (dále jen „Naříze-

ní“) a dále nařízením Komise č. 874/2004, ze dne 28. dubna 2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu a zásady, jimiž se řídí registrace (dále „Prováděcí nařízení“).

Vzhledem k tomu, že doménová jména .eu jsou registrována na principu „first-come, first-served“, tedy „kdo dřív přijde, je dřív na řadě“, který upravuje čl. 2 Prováděcího nařízení, platí, že bude zaregistrována doména toho subjektu, který o registraci požádá první. Registraci doménového jména lze provést prostřednictvím akreditovaných registrátorů, jejichž seznam je na internetových stránkách správce domény .eu EURid www.eurid.eu. Doména však bude

zaregistrována jen tehdy, pokud žadatel splní podmínky registrace domény.

Jak uvádí preambule Nařízení, bylo jeho záměrem vytvoření domény nejvyšší úrovně, která by zviditelnila elektronický obchod a jasně by jej identifikovala s Evropskou Unií, jejím právním rámcem a trhem. Proto tedy první podmínkou, která musí být v případě úspěšné registrace domény splněna, je to, že žadatelem je buď i) podnik, jehož sídlo, správní ústředí nebo hlavní provozovna se nachází na území EU, nebo ii) fyzická osoba s bydlištěm na území EU, popřípadě se může jednat o iii) organizaci usazenou v EU. Registrované doménové jméno pak nesmí být předmětem

soudního rozhodnutí, které by jej označilo za hanlivé, rasistické nebo odporující veřejnému pořádku.

Způsobilá strana není v počtu zaregistrovaných doménových jmen nijak omezena, a proto se nezdá stávat, že si doménu zaregistrují spekulanti za účelem tzv. cybersquattingu, tedy jednání, kdy se snaží draze prodat takto zaregistrovanou doménu oprávněnému subjektu.

Pokud držitel domény, ať už v případě cybersquattingu nebo v jiném případě neoprávněné registrace, nereaguje na výzvu oprávněného subjektu nejčastěji požadující převedení doménového jména, je na místě zvážit spor o jeho převod, popřípadě vymazání z registru.

Takový spor je možno vést buď přímo u specializovaného rozhodčího orgánu, kterým je pro všechny spory týkající se domény .eu příslušný Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky v Praze (dále „Rozhodčí soud“), nebo před obecným soudem.

Žalobce bude ve sporu o doménové jméno úspěšný, pokud žalovaný zaregistroval doménu, která je totožná nebo zavádějícím způsobem podobná jménu, které je předmětem ochranné známky, a to jak vnitrostátní, tak známky Společenství, popřípadě se jedná o obchodní jméno, označení podniků, jména společností, rodinná jména aj., ke kterému má žalobce právo a žalovaný i) neměl na toto jméno právo nebo oprávněný zájem k němu, nebo ii) nebylo zaregistrováno nebo užíváno v dobré víře.

Oprávněný zájem má dle Prováděcího nařízení ten žalovaný, který i) před zahájením mimosoudního sporu použil toto jméno v souvislosti s nabídkou zboží nebo služeb nebo se k tomu prokazatelně připravoval; ii) je podnikem, organizací nebo fyzickou osobou obecně známou pod tímto jménem, a to i za neexistence práva uznaného nebo stanoveného vnitrostátním právem nebo právem Společenství, popřípadě iii) toto jméno oprávněně a neobchodně nebo korektně využívá, aniž by měl v úmyslu klamat spotřebitele nebo poškodit pověst jména, pro které existuje právo uznané nebo stanovené vnitrostátním právem nebo právem Společenství.

Prováděcí nařízení stanoví výčet situací, kdy lze usuzovat na to, že žalovaný nezaregistroval doménové jméno v dobré víře. Tento výčet, jak judikoval soudní dvůr v rozsudku C-569/08 ze dne 3. června 2010, je nicméně pouze výčtem demonstrativním a dle okolností může být nedostatek dobré víry dovozen i v jiných situacích.

Na špatnou víru tedy především ukazují okolnosti, které nasvědčují tomu, že doménové jméno bylo zaregistrováno nebo získáno ke spekulativním účelům, tedy zejména pro účely prodeje, pronájmu nebo jiného převodu doménového jména držiteli jména, pro které existuje právo uznané nebo stanovené vnitrostátním právem nebo právem Společenství.

Dále se může jednat o případy omezení konkurence, kdy má žalobce za cíl zabránit držiteli takového jména, pro které existuje právo uznané nebo stanovené vnitrostátním právem nebo právem Společenství, vyjádřit toto jméno v odpovídajícím jménu domény. Na tento záměr žalovaného lze usuzovat i) z jeho chování, ii) z faktického stavu, kdy doménové jméno nebylo použito nejméně po dobu dvou let ode dne registrace, či iii) ze stavu, kdy v době zahájení mimosoudního řešení sporu žalovaný vyjádřil svůj úmysl použít doménové jméno, ale během šesti měsíců po dni zahájení mimosoudního řízení tak neučinil.

Dalším případem špatné víry pak je i registrace domény, za účelem narušení profesionální činnosti soutěžitele popřípadě registrace domény s cílem přilákat uživatele internetu pro obchodní zisk vytvořením pravděpodobnosti záměny se jménem, pro které existuje právo uznané nebo stanovené vnitrostátním právem nebo právem Společenství. Ve špatné víře se pak žalovaný může nacházet i tehdy, pokud si jako doménu zaregistroval osobní jméno, přičemž s tímto osobním jménem nemá žádnou spojitost.

Výsledkem rozhodčího řízení je pak rozhodčí nález, který je pro strany závazný, za předpokladu, že neúspěšná strana nepředloží ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení rozhodčího nálezu spor obecným soudům.

V případě, že dá Rozhodčí soud žalobci za pravdu a nedojde k předložení sporu obecným soudům, bude na něj doména převedena po uplynutí 30 denní lhůty pro odvolání. Toto však platí jen v případech, kdy je žalobce způsobilý doménu .eu sám zaregistrovat, tedy splňuje kritérium domicilu v Evropské Unii, jak je blíže popsáno výše. Pokud žalobce není způsobilým subjektem, pak bude doménové jméno smazáno a po uplynutí v délce 40 dnů bude opět zpřístupněno k registraci. ●

Mgr. Michaela Křížková,
advokátní koncipientka
Švehlík & Mikuláš advokáti s.r.o.
SAMAK právo & daně

SAMAK
právo daně

V účinnost vstoupila nepřímá novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Dne 1. 7. 2015 vstoupil v účinnost zákon č. 103/2015 Sb., kterým se mění mimo jiné zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZHE“). Uvedený právní předpis je přitom rovněž nepřímou novelou zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“). Novelou byl do ZHE vložen nový § 9b, který mimo jiné stanoví vymezenému okruhu zadavatelů povinnost stanovit v zadávacích podmínkách vybraných veřejných zakázek zvláštní technické podmínky týkající se energetické účinnosti realizovaných „nákupů“. Kterých zadavatelů a jakého okruhu veřejných zakázek a zadávacích řízení se nová právní úprava týká a o jaké zvláštní technické podmínky se jedná, na to se pokusí odpovědět následující článek.

Implementace EED směrnice

Právní úprava v § 9b ZHE představuje částečnou implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (dále jen „EED směrnice“). EED směrnice již v preambuli zdůrazňuje klíčovou úlohu veřejného sektoru v oblasti energetické účinnosti a konstatuje, že „ústřední vládní instituce, které uzavírají smlouvy o veřejných pracích, dodávkách nebo službách, by měly jít příkladem a při rozhodování o nákupech vycházet z energetické účinnosti.“ „Nakupování veřejnými subjekty“ je pak podrobněji upraveno v čl. 6 a příloze III. EED směrnice.

Na jaký okruh zadavatelů se povinnost vztahuje?

Jak již bylo naznačeno výše, povinnost stanovit v zadávacích podmínkách zvláštní technické podmínky nedopadá na všechny zadavatele ve smyslu § 2 ZVZ. Ustanovení § 9b ZHE hovoří výhradně o veřejných zakázkách „ústředních institucí“. Pojem „ústřední instituce“ je pak legislativně vymezen v § 2 odst. 1 písm. z) ZHE, který prostřednictvím odkazu na rozhodnutí Evropské Komise[1] stanoví taxativní výčet „ústředních orgánů státní správy a jiných orgánů České republiky“, na něž se vztahuje povinnost zohlednit energetickou účinnost ve svých nákupech.[2]

U kterých veřejných zakázek musí zadavatel zohlednit energetickou účinnost?

Okruh veřejných zakázek, na něž dopadají povinnosti dle § 9b odst. 1 ZHE, je vymezen jednak předpokládanou hodnotou veřejné zakázky a jednak jejím předmětem. Povinnost stanovit zvláštní technické podmínky týkající se energetické účinnosti v zadávacích podmínkách veřejné zakázky se vztahuje pouze na nadlimitní veřejné zakázky[3] a z nich pouze na takové, jejichž předmětem je následující taxativně vymezený okruh dodávek a služeb:

- a) dodávky výrobku spojeného se spotřebou energie, na který se vztahují požadavky na označování energetickými štítky;
- b) dodávky výrobku spojeného se spotřebou energie, na který se vztahují požadavky na ekodesign, pokud se na takový výrobek

zároveň nevztahují požadavky na označování energetickými štítky;

okruh výše uvedených výrobků blíže definuje ZHE ve svém § 8 odst. 1 a § 8a odst. 1 prostřednictvím odkazu na přímo použitelné předpisy Evropské unie a prováděcí právní předpisy – jedná se například o zdroje světla, klimatizátory vzduchu, pračky a sušičky, chladničky a mrazničky, myčky nádobí a další;

- c) dodávky kancelářských přístrojů vymezených Rozhodnutím Rady 2013/107/EU ze dne 13. listopadu 2012, o podpisu a uzavření Dohody mezi vládou Spojených států amerických a Unii o koordinaci programů označování energetické účinnosti kancelářských přístrojů štítky;

jedná se například o počítače, notebooky, pracovní stanice, kopírky, tiskárny a multifunkční zařízení specifikované v označené Dohodě;

- d) dodávky pneumatik vymezených nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1222/2009 ze dne 25. listopadu 2009, o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné důležité parametry;
- e) nákup nového zboží vymezeného v písmenech a) až d) pro účel zakázky na služby;

v případě, že zadavatel, který je ústřední institucí ve smyslu § 2 odst. 1 písm. z) ZHE, zadává jakoukoli nadlimitní veřejnou zakázku na služby, je povinen vyžadovat, aby dodavatel, s nímž uzavře smlouvu na plnění takové veřejné zakázky, používal pro účely plnění veřejné zakázky (např. poskytování služeb kopírování) pouze výrobky, jež splňují požadavky uvedené v § 9b odst. 1 písm. a) až d) ZHE (např. kopírky s minimální účinností užití energie dle přílohy C Dohody mezi vládou Spojených států amerických a Unii o koordinaci programů označování energetické účinnosti kancelářských přístrojů štítky); tento požadavek se přitom vztahuje výhradně na nové výrobky, které poskytovatel služeb zakoupí částečně nebo zcela pro účely poskytování dotyčné služby;

- f) nabytí a nájem budov,[4] s výjimkou nabytí budov za účelem větší změny dokončené budovy[5] nebo demolice nebo nabytí budov, které jsou kulturní památkou, anebo nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně,

V souvislosti s použitím pojmu „služby“ v § 9b odst. 1 ZHE vzniká otázka, zda mají být do okruhu „služeb“ ve smyslu uvedeného

ustanovení zahrnuty rovněž stavební práce, jakožto specifická kategorie služeb (a tedy povinnost stanovit požadavky na energetickou náročnost budovy se má vztahovat také na nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce ve smyslu § 9 ZVZ, jejichž výsledkem bude nabytí budovy), nebo povinnosti dle § 9b odst. 1 ZHE dopadají skutečně výhradně na nadlimitní veřejné zakázky na služby, tak jak jsou vymezeny v § 10 ZVZ.

Prvním výkladu by nasvědčovala zejména dikce EED směrnice, která v bodě 19 preambule výslovně hovoří také o „public works contracts“,[6] tedy o veřejných zakázkách na stavební práce[7] (současně je však vhodné poukázat na skutečnost, že EED směrnice ve svých dalších ustanoveních tuto terminologii důsledně nedodržuje)[8]. Jazykový výklad ust. § 9b odst. 1 ZHE, které používá slovní obrat „veřejné zakázky na služby“, kterýto pojem je legislativně jednoznačně vymezen v § 10 ZVZ, a rovněž znění důvodové zprávy k předmětné novele ZHE, však spíše odpovídá druhému z výše naznačených výkladů – tedy povinnost stanovit v zadávacích podmínkách požadavek na klasifikační třídu energetické náročnosti budovy se zřejmě týká výhradně nabytí již existujících budov a nikoli veřejných zakázek na stavební práce, jejichž předmětem má být zhotovení budovy.

V jakých případech mají zadavatelé povinnost stanovit požadavky na energetickou účinnost?

Přestože zadavatel je ústřední institucí ve smyslu ZHE a zadává nadlimitní veřejnou zakázku s výše vymezeným předmětem plnění, nedopadá na něj povinnost stanovit zvláštní technické podmínky týkající se energetické účinnosti vždy. Uvedená povinnost vznikne pouze za předpokladu naplnění podmínek dle § 9b odst. 2 ZHE.

Zvláštní technické podmínky se dle uvedeného ustanovení uplatní při kumulativním splnění následujících podmínek:

1. jsou nákladově efektivní a
2. jsou v souladu s pravidly hospodářské soutěže.

EED směrnice v této souvislosti ve svém čl. 6 hovoří o „souladu s nákladovou efektivností, ekonomickou proveditelností, s udržitelností v širším smyslu, technickou způsobilostí, jakož i dostatečnou hospodářskou soutěžití“.

Pojem nákladové efektivity je vymezen v § 9b odst. 2 ZHE.[9] Důvodová zpráva k novele ZHE

předpokládá, že „před vypsáním samotné veřejné zakázky bude ústřední instituce povinna provést průzkum trhu dostupných výrobků, služeb či budov podle toho, čeho se veřejná zakázka bude týkat tak, aby mohla vybrat a posoudit, který výrobek, služba či budova v nejlepší dostupné kvalitě bude nákladově efektivní.“ Domníváme se, že nákladově efektivní řešení ve smyslu ZHE bude (lapidárně řečeno) takové, které umožní návratnost investice do energeticky úspornějšího (avšak zpravidla nákladnějšího) řešení po dobu jeho životnosti, oproti řešení s nižší energetickou účinností (a nižšími pořizovacími náklady). Pro posouzení nákladové efektivnosti má být dle důvodové zprávy k novele ZHE vypracována metodika.

Pokud jde o podmínku „souladu s pravidly hospodářské soutěže“, ZHE ani důvodová zpráva k předmětné novele ZHE se k výkladu této podmínky blíže nevyjadřuje. Jediným vodítkem tak zůstává znění EED směrnice, která ve svém článku 6 hovoří o „dostatečné hospodářské soutěži“.

Jakým způsobem má zadavatel zvláštní technické podmínky v zadávacích podmínkách stanovit?

Zvláštními technickými podmínkami ve smyslu § 9b ZHE se rozumí požadavky na určitou

minimální úroveň energetické účinnosti/klasifikační třídu energetické náročnosti nakupovaného „zboží“, které zadavatel musí stanovit v zadávacích podmínkách konkrétní veřejné zakázky. V případě kumulativního naplnění předpokladů dle § 9b odst. 1 a odst. 2 ZHE je zadavatel povinen v konkrétním případě požadovat u popídaného zboží například výhradně třídu energetické účinnosti A+++.

Požadavky na zvláštní technické podmínky jsou konkrétně vymezeny v § 9b odst. 1 písm. a) až g) ZHE, vždy pro konkrétní okruh předmětu veřejné zakázky (např. nejvyšší dostupná třída energetické účinnosti v případě výrobků povinně označovaných energetickými štítky).

Od jakého okamžiku vzniká povinnost uplatnit v zadávacích řízeních požadavky na energetickou účinnost?

Jednou ze zásadních nejasností, která v souvislosti s účinností uvedené novely ZHE vzniká, je otázka účinnosti uvedené právní úpravy ve vztahu k zadávacím řízením, která byla zahájena již před účinností této novely. V novele totiž absentují přechodná ustanovení ve vztahu k právní úpravě zadávání veřejných zakázek. Je tak otázkou, zda se nově zakotvená povinnost stanovit zvláštní tech-

nické podmínky uplatní výhradně v zadávacích řízeních zahájených po 30. 6. 2015, nebo dopadá i na zadávací řízení zahájená již před tímto datem. ●

Mgr. Aleš Chamrád, LL.M., advokát
Mgr. Veronika Müller, advokátní koncipient
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Příloha XII Rozhodnutí Komise 2008/963/ES, kterým se mění přílohy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES o postupech pro zadávání veřejných zakázek, pokud jde o seznamy zadavatelů a veřejných zadavatelů.
- [2] Ministerstvo dopravy, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo obrany, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Poslanecká sněmovna PČR, Senát PČR, Kancelář prezidenta, Český statistický úřad, Český úřad zeměměřičský a katastrální, Úřad průmyslového vlastnictví, Úřad pro ochranu osobních údajů, Bezpečnostní informační služba, Národní bezpečnostní úřad, Česká akademie věd, Vězeňská služba, Český báňský úřad, Úřad pro ochranu hospodářské

- soutěže, Správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Česká národní banka, Energetický regulační úřad, Úřad vlády České republiky, Ústavní soud, Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, Nejvyšší státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář Veřejného ochránce práv, Grantová agentura České republiky, Státní úřad inspekce práce, Český telekomunikační úřad.
- [3] Srov. § 12 odst. 1 ZVZ a nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou - Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu, ve znění pozdějších předpisů.
  - [4] Budovou ve smyslu ZHE se rozumí nadzemní stavba a její podzemní části, prostorově soustředěná a navenek převážně uzavřená obvodovými stěnami a střešní konstrukcí,

- ve níž se používá energie k úpravě vnitřního prostředí (srov. § 2 odst. 1 písm. p) ZHE).
- [5] Větší změnou dokončené budovy se rozumí změna dokončené budovy na více než 25 % celkové plochy obálky budovy (srov. § 2 odst. 1 písm. s) ZHE).
  - [6] Srov. anglická jazyková verze EED směrnice.
  - [7] Srov. anglické jazykové verze evropských „zadávacích“ směrnice.
  - [8] Srov. např. slovní obrat „contracts for the purchase of buildings“ v čl. 6 anglické jazykové verze EED směrnice.
  - [9] Nákladovou efektivitou se v případě zboží rozumí určení poměru mezi náklady a přínosy spojenými s užíváním zboží s nejvyšší účinností ve srovnání s užíváním takového zboží s nižší účinností a v případě budov určení poměru mezi náklady a přínosy spojenými s užíváním budov s nižší třídou energetické náročnosti ve srovnání s užíváním takové budovy s vyšší třídou energetické náročnosti.

ÚSTAV LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY nabízí převratnou novinku: **LicoForte**

LicoForte je novinkou v ČR a je vázán na lékařský předpis. Je totiž nutné probrat jeho účinky a způsob používání s odborníkem, který je pacientovi následně k dispozici i v případech, že by bylo třeba poradit s domácí aplikací.

Celým názvem LicoForte 4% gel má velmi intenzivní bělicí efekt. Jeho účinnou složkou je hydrochinon. Tato látka depigmentuje kůži prostřednictvím enzymatické inhibice tyrozinázy, enzymu, který přeměňuje tyrozin na melanin. Depigmentace není okamžitá, ošetřování gelem trvá nejméně 2–3 měsíce. Během léčby může dojít k začervenání, mírnému svědění nebo šupinatění. Lék je pro svoji účinnost vždy indikován pouze lékařem. Konečně ale máme prostředek dávající nám reálnou šanci pro účinnou depigmentaci. Současně je i cenově dostupný, protože jeho cena je cca 890 Kč za 30g balení.

Americká firma NEOSTRATA nabízející tento lék je uznávaným specialistou v oblasti účinných peelingů aplikovaných na lékařských pracovištích. Komplexní celoroční péče sestává z domácí přípravy před lékařskou aplikací, samotného peelingu a rovněž následné péče.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

Více informací o službách Ústavu lékařství
a kosmetiky naleznete na:

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

prim. MUDr. Mirka Pelechová

Ostatní

advokáti mluví španělsky.

My jsme
španělští advokáti.

Právní služby ve
Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en
Español

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
paha@moreno-vlk.eu

Kdy je motorové vozidlo v provozu?

Nejvyšší soud ČR se ve svém nedávném rozhodnutí vyjádřil k tomu, co vše je ještě možné zahrnout pod definici provozu motorového vozidla. Tato otázka je aktuální hned z několika důvodů. Předně má její vyřešení dopad do rozsahu odpovědnosti pojišťoven za škodu způsobenou pojištěnými vozidly (povinné ručení). Tato problematika má zároveň dopad do každodenního života většiny lidí, jelikož jen málokdo není provozovatelem vozidla, řidičem nebo třeba jen účastníkem silničního provozu. A konečně posledním důvodem, který by měl přitáhnout pozornost všech uvedených skupin, je připravovaná novelizace relevantní právní úpravy kvůli jejímu nesouladu s právem EU.

Nejvyšší soud k otázce provozu motorového vozidla

Rozhodnutí Nejvyššího soudu^[1] vycházelo z události, na jejímž počátku byl pokus o pojištěný podvod. Řidič totiž najel automobilem na železniční přejezd a pak i dále do kolejíště za účelem poškození podvozku vozidla. Bohu-

žel pak z kolejíště již nedokázal vyjet ven a vůz tak zůstal na místě. Řidiči s tímto postupem pomáhaly ještě další osoby a jedna z nich informovala o vozidle blokujícím kolejíště policii. Ta informaci o překážce předala výpravčímu příslušné železniční stanice, ovšem výpravčí toto oznámení nesprávně vyhodnotil a nařídil zastavení provozu na jiné trati. Následně došlo ke střetu vlaku se zaklíněným vozidlem, vykoľežení vlaku a zastavení provozu na trati.

Za těchto skutkových okolností dospěl Městský soud v Praze jako soud odvolací k závěru, že za takto způsobenou škodu neodpovídá pojišťovna, neboť vozidlo již nebylo v provozu, když bylo zcela vědomě ponecháno v kolejíšti s úmyslem dále jej neprovozovat, a ani nebylo připraveno nebo připravováno k uvedení do výkonu své činnosti jakožto motorové vozidlo.

Nejvyšší soud se však s názorem odvolacího soudu neztotožnil. Naopak uzavřel, že motorové vozidlo je v provozu i tehdy, pokud v důsledku selhání řidiče vytvoří překážku pro ostatní účastníky provozu (i provozu jiného druhu), která pro ně představuje bezprostřední nebezpečí kolize, a to bez ohledu na skutečnost, zda je v chodu motor takového vozidla nebo zda se vozidlo stalo bezprostředně před škodnou událostí nepojízdným a z jakých důvodů.

Nejvyšší soud nepřijal ani argumentaci dotčené pojišťovny, že škoda byla způsobena protiprávním jednáním, a nešlo tak o škodu způsobenou zvláštní povahou provozu. Podle Nejvyššího soudu spáchání trestného činu v souvislosti s provozem vozidla nemá za následek vyloučení odpovědnosti provozovatele či vyloučení závěru, že šlo o škodu způsobenou zvláštní povahou provozu. Provoz vozidla je totiž objektivní skutečností a tak je třeba na něj také nahlížet; případný úmysl řidiče konkrétního vozidla jej provozovat či neprovozovat je proto nerozhodný.[2]

Ochrana poškozených před újmou způsobenou provozem vozidla

Výklad situací, kdy se jedná o provoz motorového vozidla, je do značné míry vytvářen právě judikaturou a historicky je velmi široký. Podle judikatury jde o provoz i v případě pouhé přípravy k jízdě, bezprostředních úkonů po ukončení jízdy či třeba jen uvedení motoru do chodu v garáži. Důvodem takového široce pojatého výkladu je především ochrana poškozených před újmou, která by jim mohla v souvislosti s tak rizikovou činností, jakou je provoz dopravního prostředku, vzniknout. Z tohoto důvodu existuje také zákonná povinnost pojištění odpovědnosti pro případ vzniku újmy způsobné provozem vozidla (povinné ručení), která je upravena zákonem č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (dále jen „zákon o pojištění odpovědnosti“).

Rozhodnutí Damijan Vnuk a připravovaná novela zákona

Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je upraveno rovněž na unijní úrovni, a to konkrétně směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/103/ES ze dne 16. září 2009 o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontrole povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění (kodifikované znění, dále jen „směrnice“).

Unijní úprava byla do českého práva transponována právě zákonem o pojištění odpovědnosti. Tento zákon ale čeká novelizace[4] a důvodem je právě skutečnost, že zákon zcela neodpovídá požadavkům směrnice. Soudní dvůr EU ve svém nedávném rozhodnutí ve věci Damijan Vnuk[5] totiž vyložil pojem „provoz vozidla“ tak, že se vztahuje na jakékoliv použití vozidla, které odpovídá jeho obvyklé funkci. Jinými slovy, Evropský soudní dvůr potvrdil, že povinné pojištění odpovědnosti se vztahuje nejen na újmu způsobenou vozidlem v rámci silničního provozu, ale na jakoukoliv újmu způsobenou provozem vozidla (odpovídá-li použití vozidla jeho obvyklé funkci). Vzhledem k tomu, že zákon o pojištění odpovědnosti nařizuje povinnost pojistit se pouze pro případ provozu vozidel na pozemních komunikacích,[6] neodpovídá tomuto požadavku unijního práva a je nutné jej v tomto směru upravit.

Zákon o pojištění odpovědnosti má obsahovat nové ustanovení, podle něhož bude možné provozovat vozidlo pouze za podmínky, že nebezpečí vzniku povinnosti nahradit újmu způsobenou jeho provozem bude kryto pojištěním odpovědnosti (s určitými zákonem stanovenými výjimkami). Povinnost pojištění se tak nově nebude vztahovat jen na provoz na pozemní komunikaci, ale na jakýkoliv provoz vozidla, tj. i provoz mimo pozemní komunikaci. Provozem vozidla se pak podle novelizovaného zákona bude rozumět jak provoz vozidla jako dopravního prostředku podle občanského zákoníku, tak jeho jakékoliv jiné použití, které odpovídá obvyklé funkci vozidla.

V návaznosti na tuto novou zákonnou úpravu tak bude nutná rozsáhlá revize pojistných smluv upravujících povinné ručení a jejich přizpůsobení novým podmínkám. Výklad toho, co je provozem dopravního prostředku, tak v souvislosti s předkládanou novelou nabude v případě sporů z takových pojistných smluv ještě více na významu. ●

JUDr. Linda Kolaříková, advokátka
Mgr. Věra Kočicová, advokátní koncipientka
KPMG Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. března 2015, sp. zn. 25 Cdo 3925/2013.
- [2] Pro úplnost uvádíme, že přestože věc byla posuzována podle příslušných ustanovení zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „SOZ“), zejm. ust. § 427 a násl. SOZ, jsou uvedené závěry Nejvyššího soudu aplikovatelné i po účinnosti nového občanského zákoníku (zákona č. 89/2012 Sb.).
- [3] Touto směrnicí byly zrušeny do té doby platné směrnice (směrnice 72/166/EHS, 84/5/EHS, 90/232/EHS, 2000/26/ES a 2005/14/ES), které do té doby sjednocovaly tuto oblast právní úpravy.
- [4] Dne 14. srpna 2015 bylo ministerstvem financí zahájeno mezirezortní připomínkové řízení k návrhu zákona, kterým se mění zákon o pojištění odpovědnosti.
- [5] Rozsudek SDEU ze dne 4. září 2014, C-162/13.
- [6] Podle ust. § 1 odst. 2 zákona o pojištění odpovědnosti může (se zákonnými výjimkami) na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci, s výjimkou účelové komunikace, která není veřejně přístupná (dále jen „pozemní komunikace“), provozovat vozidlo pouze ten, jehož povinnost nahradit újmu způsobenou provozem tohoto vozidla je pojištěna podle tohoto zákona. Povinnost pojištění odpovědnosti musí být splněna i v případě ponechání vozidla na pozemní komunikaci.

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Jsme advokátní a patentová kancelář se zaměřením na právo duševního vlastnictví, zejména průmyslová práva a ochranné známky, a dále na obchodní a občanské právo. Po právní stránce jsme veřejnou obchodní společností advokátů a poskytujeme právní služby podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, v platném znění. Disponujeme týmem více než čtyřiceti odborníků na právo a průmyslověprávní problematiku, včetně patnácti advokátů a pěti patentových zástupců. Na trhu jsme od června 1990. Čermák a spol. je nositelem řady domácích i zahraničních ocenění. K našim klientům dlouhodobě patří přední české i zahraniční společnosti.

V oblasti průmyslových práv provádíme rešerše, zajišťujeme podávání přihlášek patentů, užitečných a průmyslových vzorů, ochranných známek, označení původu a zeměpisných označení, topografií polovodičových výrobků, a to včetně přípravy nezbytných podkladů. Přímou zastupujeme před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, Úřadem Priemyselného vlastníctva SR, Evropským patentovým úřadem v Mnichově a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) v Alicante, jakož i před Světovou organizací duševního vlastnictví v Ženevě. V ostatních zemích a teritoriích spolupracujeme s rozsáhlou sítí osvědčených podobně zaměřených kancelářů. Zajišťujeme průmyslověprávní ochranu po celém světě, vypracováváme vhodné strategie při postupu získávání průmyslověprávní ochrany včetně příslušných rozpočtů. Zajišťujeme správu a údržbu portfolií průmyslových práv. Zastupujeme ve sporných řízeních týkajících se průmyslových práv, zejména v určovacím řízení, v řízení o neplatnost patentu, zrušení užitého vzoru, v řízeních o prohlášení neplatnosti a o zrušení ochranných známek. Zastupujeme rovněž před soudy v ČR a SR ve věcech porušování práv k duševnímu vlastnictví, ve věcech nekalé soutěže a občanskoprávních a obchodních sporech. Zastupujeme též ve sporných řízeních před Evropským patentovým úřadem a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu (ochranné známky a vzory).

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol.

Elišky Peškové 15 | 150 00 Praha 5

tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: intelprop@apk.cz

www.cermakaspol.cz

Odškodnění, resp. zvláštní odměna, při skončení obchodního zastoupení nebo distribuce

Prodej výrobků koncovým zákazníkům prostřednictvím třetích osob je možno realizovat několika způsoby. Mezi nejobvyklejší patří prodej na základě smluv o obchodním zastoupení nebo distribučních smluv. Vzhledem k tomu, že tento způsob obchodování využívají především zahraniční subjekty, lze se v těchto vztazích velmi často setkat s cizím prvkem. Bez ohledu na ujednání stran o rozhodném právu v konkrétní smlouvě zaručují evropské předpisy obchodním zástupcům v případě zániku takového vztahu právo na odškodnění (dle § 2514 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále jen „o. z.“, jde o tzv. zvláštní odměnu). Pozice distributorů je však v takovém případě o poznání méně výhodná. Jaké nástroje je tedy možno využít a na co je třeba při uzavírání takových smluv dát pozor?

I. Obchodní zastoupení (tzv. „nepřímý prodej“)

Obchody uskutečňované v režimu obchodního zastoupení, označované také jako tzv. nepřímé prodeje, jsou realizovány na základě smluv o obchodním zastoupení. Smlouvou o obchodním zastoupení se dle § 2483 o. z. obchodní zástupce jako nezávislý podnikatel zavazuje dlouhodobě vyvíjet pro zastoupeného činnost směřující k uzavírání určitého druhu obchodů zastoupeným nebo k ujednání obchodů jménem zastoupeného a na jeho účet za sjednanou provizi. Z důvodu slabší pozice obchodních zástupců obsahuje zákon několik nástrojů, jejichž smyslem je postavení obou smluvních stran tzv. „dovornávat“. Jde např. o oznamovací povinnost při očekávaném významném snížení rozsahu činnosti dle § 2498 o. z., jednostranné omezení délky výpovědní doby v § 2510 o. z., výčet kogentních ustanovení v § 2519 o. z. a konečně právo na zvláštní odměnu podle § 2514 o. z.

Smyslem institutu zvláštní odměny je kompenzovat obchodním zástupcům negativní dopady, které jsou spojeny s (často i neočekávaným) zánikem vztahu obchodního zastoupe-

ní. Předpokladem přiznání nároku na zvláštní odměnu je kumulativní splnění následujících podmínek:

- obchodní zástupce zastoupenému získal nové zákazníky nebo významně rozvinul obchod s dosavadními zákazníky, přičemž zastoupený má dosud z těchto obchodů podstatné výhody, a zároveň
- placení zvláštní odměny je s ohledem na všechny okolnosti případu spravedlivé.

Mezi okolnostmi, které je třeba vzít v úvahu pro posouzení spravedlnosti vyplácení odměny, zákonodárce demonstrativně uvádí provizi, kterou obchodní zástupce ztrácí a která vyplývá z obchodů uskutečněných s těmito zákazníky a dále skutečnost, zda byla s obchodním zástupcem sjednána konkurenční doložka dle § 2518 o. z. Zákonodárce stanovuje rovněž maximální výši zvláštní odměny. Měřítkem pro její určení je přitom roční průměr odměn získaných obchodním zástupcem během posledních pěti let.

Posouzení nároku na zvláštní odměnu a její výše není jednoduchou záležitostí. Z dob účinnosti obchodního zákoníku je nicméně k dis-

pozici několik rozhodnutí Nejvyššího soudu věnujících se této problematice. V rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 32 Cdo 3359/2011,[1] tak bylo např. judikováno, že právo na zvláštní odměnu nevznikne, pokud obchodní zástupce i nadále zprostředkovává obchody stejným zákazníkům, avšak pro jiného zastoupeného, neboť ukončením spolupráce s původním zastoupeným o žádné provize nepřichází a poskytnutí zvláštní odměny by v takovém případě nemohlo být považováno za spravedlivé.

Další případy, kdy právo na zvláštní odměnu nevzniká, definuje přímo občanský zákoník v § 2517. Jedná se o následující situace:

- a) důvodem ukončení obchodního zastoupení je porušení povinnosti ze strany obchodního zástupce takové povahy, které by zastoupeného opravňovalo k odstoupení od smlouvy,
- b) k ukončení obchodního zastoupení došlo ze strany obchodního zástupce (vyjma případů, kdy by k takovému ukončení došlo z důvodů spočívajících na straně zastoupeného nebo z důvodu věku, invalidity nebo nemoci obchodního zástupce), nebo
- c) obchodní zástupce převedl předmětná práva a povinnosti podle dohody se zastoupeným na třetí osobu.

Jak uvádí důvodová zpráva k občanskému zákoníku, právní úprava zůstala po 1. lednu 2014 v zásadě shodná s právní úpravou obchodního zákoníku, neboť oba právní předpisy vycházejí z výše zmiňované evropské úpravy, tj. ze Směrnice Rady 86/653/EHS ze dne 18. prosince 1986 o koordinaci právní úpravy členských států týkající se nezávislých obchodních zástupců (dále jen „směrnice o obchodních zástupcích“).[2] Zákodárce jen nově nahradil termín „odškodnění“ termínem „zvláštní odměna“. Došlo k tomu především z důvodu, že obsahově nejde o odškodnění (tj. o náhradu škody), ale o „zvláštní odměnu za získané zákazníky nebo za rozvinutí obchodu se stávajícími zákazníky“. Z toho mimo jiné vyplývá, že v případě, kdy je obchodnímu zástupci ze strany zastoupeného způsobena škoda, obtož oba nároky vedle sebe – tj. poskytnutím zvláštní odměny není dotčeno právo na náhradu škody.

Vzhledem k tomu, že zákonné podmínky poskytnutí zvláštní odměny jsou poměrně přísné, spolehnout se jen na zákonnou úpravu se může ukázat jako krátkozraké. V roli zastoupených v obchodní praxi nezdídky vystupují významné zahraniční společnosti. Ze strany jejich managementu pak často přicházejí rozhodnutí o změnách stávajících obchodních zástupců na jimi ovládaných trzích z různých důvodů. Takové kroky mohou mít na české obchodní

zástupce drtivý dopad. Pokud věc dojde až do fáze soudního řízení, je důkazní situace obchodních zástupců často velmi složitá, neboť dokázat splnění všech předpokladů požadovaných zákonem, zejména pak skutečnosti, že o získání nových zákazníků či významné rozvinutí obchodu se stávajícími se přičinili právě sami obchodní zástupci, bývá úkolem téměř nemožným. Nehledě na to, že důkazní materiál v podobě databází, statistických přehledů či reklamních předmětů bývá často v rukou samotných zastoupených. Tomu nepomáhá ani fakt, že ustanovení § 2496 odst. 2 o. z., byť je svou povahou dispozitivní, ukládá obchodním zástupcům povinnost vrátit po ukončení obchodního zastoupení všechny podklady a věci potřebné pro plnění jejich povinností zastoupenému.

Z výše uvedených důvodů nelze než obchodním zástupcům doporučit sjednání odchylné úpravy podmínek pro vyplacení zvláštní odměny pro případ ukončení obchodního vztahu přímo ve smlouvě o obchodním zastoupení. Takové ujednání předejde budoucím komplikacím při vymáhání zvláštní odměny i nákladům vynaloženým na soudní řízení.

II. Distribuční smlouvy (tzv. „přímý prodej“)

Alternativu vztahu obchodního zastoupení představuje obchodování s koncovými zákazníky prostřednictvím distributora, který nakupuje zboží od výrobce a dále ho prodává koncovému zákazníkovi svým jménem a na svůj účet (tzv. přímý prodej). V praxi bývají v takových případech mezi stranami uzavírány tzv. distribuční smlouvy, které však v českém právním řádu nejsou samostatným smluvním typem. Z toho důvodu proto ani ze zákona, na rozdíl od případu obchodního zastoupení, výslovně nevyplývá nárok na zvláštní odměnu po ukončení takového právního vztahu. Směrnici o obchodních zástupcích nelze dle rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 10. 2. 2004 (zn. C-85/03, tzv. případ Mavrona)[3] na distribuční smlouvy aplikovat ani přiměřeně.

Přesto se v některých evropských státech objevila a stále objevují rozhodnutí, která přiměřeně použít úpravy zvláštní odměny obchodních zástupců na distribuční vztahy přiznávají (např. v Německu, Rakousku, Dánsku, Finsku, Norsku či Španělsku). Přiznání nároku na zvláštní odměnu v distribučních vztazích je však často vázáno na splnění některých dalších podmínek. Například v Německu je podmínkou pro přiznání zvláštní odměny v případě přímého prodeje užší začlenění distributora do distribuční struktury prodejce obdobné případům obchodního zastoupení a povinnost distributora k předání zákaznické databáze

po ukončení vztahu, tak aby byl prodejce tuto schopen bez dalšího užívat.[4] Tyto případy jsou akceptovány i ze strany Evropské unie.

V České republice zatím neexistuje dostupná judikatura k uplatnění nároku na zvláštní odměnu po skončení distribučního vztahu opírající se o přiměřenou aplikaci zákonného ustanovení o obchodním zastoupení. Případné soudní vymáhání zvláštní odměny po ukončení smlouvy vztahující se k přímému prodeji by proto i s ohledem na existenci rozhodnutí Mavrona mělo pravděpodobně jen velmi malou šanci na úspěch. Nárok na odškodnění by v takovém případě bylo možno odůvodnit pouze existencí obdobných případů v rozhodovací praxi zahraničních soudů. České soudy však zpravidla nejsou inspirací v cizích právních úpravách příliš nakloněny.

Vzhledem k tomu, že české právní předpisy přiznávají právo na odškodnění po ukončení smluvního vztahu výslovně jen v případech obchodního zastoupení, u distribučních smluv zůstává jedinou možností explicitní a pokud možno co nejexaktnější úprava ve smlouvě. Alternativou může být podřízení smlouvy režimu práva některé z výše uvedených zemí, např. Německa, kde ustálená rozhodovací praxe výslovně připouští přiměřené použití ustanovení německého obchodního zákoníku o obchodním zastoupení i na distribuční smlouvy. V takovém případě je však stále třeba počítat s možnými komplikacemi při prokazování splnění podmínek pro přiznání odškodnění. ●

Ing. Mgr. Petra Kutková, LL.M.
Ueltzhöffer Klett Jakubec & Partneri,
advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Text rozhodnutí dostupný zde: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/A0F3C96577232DAB-C1257A4E00670313?openDocument&Highlight=0,32,cdo,3359/2011
- [2] Úplné znění směrnice dostupné zde: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:31986L0653&from=EN>
- [3] Text rozhodnutí dostupný zde: <http://curia.europa.eu/juris/celex.jsf?celex=62003C00085&lang1=en&lang2=CS&type=TEXT&ance>
- [4] Viz Raimond Emde v Staub, Grosskommentar zum HGB, sv. 2 (2012), § 89b, č. 305 a násl. a judikatura na: <https://dejure.org/dienste/lex/HGB/89b/1.html>

Rezervační smlouva v transakcích s nemovitostmi

Prakticky první ze smluv, se kterou se při koupi nemovitosti prostřednictvím realitní kanceláře kupující setká, je rezervační smlouva. V praxi bývá tato smlouva nazývána různě – dohoda o rezervaci, blokovácí dohoda, smlouva o složení blokovácího depozita atp. Vždy se však jedná o smlouvu inominátní ve smyslu § 1746 odst. 2 občanského zákoníku, tzn. že nejsou dány žádné zákonné náležitosti obsahu takové smlouvy. Pravidelným obsahem rezervační smlouvy je závazek zájemce složit rezervační zálohu, která propadne realitní kanceláři, nebude-li v určité době uzavřena smlouva navazující (buď smlouva o smlouvě budoucí kupní nebo přímo kupní smlouva), a na druhé straně závazek realitní kanceláře (ideálně též prodávajícího), že po danou dobu nebude nemovitost nabízena nebo prodána jinému zájemci.

Je však třeba si uvědomit, že hlavním účelem rezervačních smluv není ani tak přispění k realizaci celé transakce, jako spíše ochrana zájmu realitní kanceláře; taková smlouva obsahuje především podrobnou úpravu úhrady rezervačního poplatku (pokud možno včetně jeho započtení proti nároku na provizi realitní kanceláře) a smluvní pokuty pro případ, že by zájemce v transakci nepokračoval. Z této smluvní pokuty bývá opět hrazena především odměna realitní kanceláře. Z hlediska vztahu prodávajícího a kupujícího lze rezervační smlouvy označit za nadbytečný element.

Je přitom bohužel pravidlem, že realitní kanceláře dlouhodobě využívají pro všechny transakce jeden vzor rezervační smlouvy, který už často neodpovídá platné právní úpravě ani aktuální judikatuře. Takové smlouvy tedy ani nikterak nereflektují zvláštní povahu

konkrétní transakce a specifické zájmy jejích účastníků a vzájemná práva a povinnosti bývají obvykle vychýleny ve prospěch realitních kanceláří. Vzhledem k tomu, že kupující bývá při projevení zájmu o nemovitost ze strany realitní kanceláře vystaven (někdy i velmi nevybíravému) tlaku na uzavření rezervační smlouvy, často bez možnosti její úpravy, je vhodné znát alespoň základní úskalí, která se mohou v rezervačních smlouvách vyskytnout.

Elementární otázkou, kterou je potřeba si vždy položit před uzavřením rezervační smlouvy a úhradou zálohy, je, co zaplacením této částky zájemce (kupující) získá. Obvyklá odpověď realitních kanceláří je, že zájemce tímto získává (1) čas a prostor zkontrolovat si právní a faktický stav nemovitosti, dále (2) jistotu, že nemovitost po určitou dobu nebude nabízena a prodána jinému zájemci, stejně jako (3) čas zajistit si financování. To však není vždy pravda.

(1) To, že každý zájemce o nemovitost by měl být náležitě obeznámen s jejím právním a faktickým stavem ještě dříve, než cokoli uzavře nebo uhradí, je bez diskuse. Ve skutečnosti bývá zájemce tímto způsobem tlačěn k tomu, aby podepsal závazný dokument týkající se koupě nemovitosti ještě před tím, než získá možnost si ji detailně prověřit. Argument, že uzavřením rezervační smlouvy získá zájemce v tomto směru nějakou výhodu, je tedy lichý.

Naopak, pokud se kupující rozhodne „rezervovanou“ nemovitost nekoupit (např. pro nedostatky v jejím právním či faktickém stavu) tak uhrazenou rezervační zálohu zpravidla již nikdy nevidí. Řada realitních kanceláří přitom stále odmítá vzít na vědomí, že závazek uzavřít nějakou budoucí smlouvu (a tudíž i smluvní pokutu za jeho porušení) mohou platně sjednat pouze strany takové budoucí smlouvy (viz judikát NS ČR 32 Cdo 3337/2011 ze dne 28. 5. 2013). Pokud tedy smluvní stranou rezervační

smlouvy není i prodávající, je závazek zájemce uzavřít s ním kupní či jinou smlouvu neplatný a nesankcionovatelný.

(2) Určitou zárukou, že by nemovitost neměla být po určitou dobu nabízena a prodána jiné osobě, získává zájemce pouze tehdy, pokud je rezervační smlouva uzavřena s realitní kanceláří a současně i s prodávajícím jako trojstranná smlouva, případně pokud má realitní kancelář zajištěno výhradní zastupování prodávajícího. Dvojstranná rezervační smlouva uzavřená pouze mezi zájemcem a realitní kanceláří totiž prodávajícímu žádné povinnosti či omezení ukládat nemůže. Pokud tedy v takovém případě dvojstranné smlouvy prodávajícímu sám prodávající, či jiná realitní kancelář, pak zájemce nemá prakticky žádnou možnost cokoli od prodávajícího žádat z důvodu absence smluvního vztahu mezi těmito dvěma subjekty. Zájemce v takovém případě bude rád, pokud uhrazenou rezervační zálohu dostane od realitní kanceláře zpět. Náklady na služby vynaložené zájemcem v souvislosti s očekávaným dokončením transakce mu však už nikdo nenahradí.

(3) Uzavření rezervační smlouvy a složení rezervační zálohy často působí na zájemce dojmem, že si nyní vytvořil prostor, aby dohodl s bankou podmínky financování, a že to nejjednodušší má už za sebou. Ani to bohužel není pravda. Uzavřením rezervační smlouvy totiž teprve mezi prodávajícím a kupujícím začíná vyjednávání o obsahu kupní smlouvy. V praxi žádná rezervační smlouva nikdy neobsahuje konkrétní znění kupní smlouvy, výjimečně obsahuje alespoň základní body, které by se měly v kupní smlouvě v budoucnu odrážet. Pravidelně však obsahuje závazek zájemce kupní smlouvu s prodávajícím uzavřít, a to pod výraznými sankcemi. Zájemce se tedy uzavřením rezervační smlouvy zavazuje k uzavření pro něj předem neznámého znění smlouvy (k platnosti takového závazku viz výše).

Prodávající i kupující, stejně jako financující banka, mívají přitom o obsahu transakce jiné představy. Problém nastává v okamžiku, kdy se tyto požadavky nepodaří sladit v rámci jednání. Zájemce je pak v patové situaci – na jedné straně má závazek k uzavření kupní smlouvy pod sankcí propadnutí rezervační zálohy a z druhé strany mu hrozí uzavření nevýhodné smlouvy nebo dokonce nezískání financování. Musí-li být již v rezervační smlouvě pod smluvní pokutou obsažena povinnost uzavřít kupní smlouvu, lze jen doporučit, aby již tato smlouva obsahovala co nejpodrobnější specifikaci obsahu kupní smlouvy, včetně úpravy podmínek, za nichž lze od rezervační smlouvy odstoupit. Nejvhodnější se pak v tomto světle jeví, aby přílohou rezervační smlouvy bylo již úplné znění kupní smlouvy,

kteří by odráželo alespoň elementární požadavky financující instituce.

Za ne zcela ideální lze také považovat skutečnost, že rezervační záloha bývá skládána přímo na účet realitní kanceláře krátce po podpisu rezervační smlouvy. Zájemce tak platí realitní kanceláři celou její odměnu již v okamžiku, kdy pro obě strany transakce zdaleka ještě nebylo vykonáno vše, co mělo.[1] Jako nejvhodnější se z hlediska prodávajícího i zájemce jeví, aby byla rezervační záloha od počátku složena do notářské či advokátní úschovy (nikoli tedy realitní kanceláři) jako záloha na úhradu kupní ceny a realitní kanceláři byla vyplacena její odměna teprve až na konci transakce právě prodávajícím, a to z kupní ceny složené v úschově. V případě nedokončení transakce z důvodu na straně zájemce je možné, aby byla uschovaná částka ve výši rezervační zálohy započtena na smluvní pokutu a vyplacena poměrně mezi realitní kancelář a prodávajícího.

V rezervačních smlouvách se pravidelně objevují ustanovení typu: „Rezervační záloha bude v plné výši započtena na kupní cenu nemovitosti a představuje odměnu pro realitní kancelář za zprostředkování uzavření smlouvy.“ Takové ustanovení je po právní stránce nesmyslné, naznačená dvojakost plnění může v konečném důsledku působit také problémy z hlediska daňového. Záloha by měla vždy představovat část kupní ceny. Započtení této částky proti nároku realitní kanceláře na její odměnu je sice možné, ale nikoli na základě dohody realitní kanceláře a zájemce. Standardní vztah je totiž takový, že realitní kancelář poskytuje svoje služby prodávajícímu a ten jí za to platí odměnu. Najímání si realitních kanceláří kupujícím je spíše výjimečné. Vztah na základě rezervační smlouvy, byť jsou jejími stranami zájemce a realitní kancelář, je potom ve své podstatě vztahem mezi kupujícím a prodávajícím, jehož jménem realitní kancelář jedná. Mezi zájemcem a realitní kanceláří žádná vzájemná plnění neprobíhají, není tedy důvod, aby jí zájemce platil jakoukoli odměnu.

Lze tedy shrnout, že pokud rezervační smlouva nereflexuje to, že je realitní kanceláři uzavřena v zastoupení prodávajícího a dále konkrétní specifikata dané transakce a není připravena s náležitou péčí, jedná se v rámci celé transakce o velmi problematický instrument, jehož uzavření je výhodné především pro realitní kancelář. Pokud je však rezervační smlouva zpracována kvalitně včetně úplného znění kupní smlouvy, pak se svou povahou blíží smlouvě o smlouvě budoucí kupní.

Proč jsou tedy kupující a prodávající tlačeni k uzavírání rezervační smlouvy a neuzavřou rovnou smlouvu o smlouvě budoucí kupní, která také může obsahovat závazek stran, že usku-

teční transakci právě mezi sebou? Tím se dostáváme opět na počátek – rezervační smlouva je pro realitní kancelář efektivní instrument, který jí dovoluje vložit se do celé transakce a pojistit si, že nepřijde o svou provizi. ●

Mgr. Ladislav Drha,
advokátní koncipient
Vrána & partners, advokátní kancelář s.r.o.

vrána & partners
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámka

[1] Realitní kancelář se zpravidla v rezervační smlouvě zavazuje obstarat veškeré právní služby jako je příprava smluvní dokumentace, zajištění notářské nebo advokátní úschovy, vypracování a podání návrhu na vklad práva do katastru nemovitostí, zpracování přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí.

Výkon cizozemského soudního rozhodnutí dle nařízení Brusel I a Brusel I bis v právním řádu České republiky

Dne 10. ledna 2015 vstoupilo v účinnost nové nařízení Evropské unie o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, tzv. „nařízení Brusel I bis“, [1] a nahradilo úpravu obsaženou v předchozím „nařízení Brusel I“. [2] Nové nařízení sice nepřineslo zásadní změny dané úpravy jako celku, nicméně v oblasti výkonu cizích soudních rozhodnutí došlo k výraznému posunu, když nově není pro tento výkon vyžadováno tzv. prohlášení vykonatelnosti. Je otázkou, do jaké míry bude tato změna mít praktický dopad.

Výkon rozhodnutí dle nařízení Brusel I

Aby věřitel dosáhl výkonu soudního rozhodnutí, na něž se vztahuje nařízení Brusel I, [3] musí být rozhodnutí, které je vykonatelné v členském státě původu rozhodnutí, prohláše-

no za vykonatelné ve státě, ve kterém se žádá o jeho výkon. Věřitel již nicméně nemusí žádat o uznání daného rozhodnutí, jelikož rozhodnutí musí být ve státě výkonu automaticky uznáno bez nutnosti zvláštního řízení.

Návrh na prohlášení rozhodnutí za vykonatelné se podává u soudu nebo příslušného orgánu uvedeného v příloze II nařízení, tedy v České republice u okresního soudu nebo soudního exekutora. Samotný postup při podávání návrhu se přitom řídí právem členského státu, v němž se žádá o výkon rozhodnutí. V České republice je celý proces mírně zjednodušen, když dle ust. § 19 zákona o mezinárodním právu soukromém je umožněno podat současně s návr-

hem na prohlášení vykonatelnosti také návrh na nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

Řízení o prohlášení vykonatelnosti lze považovat za pouhou formalitu, když předmětné rozhodnutí by mělo být prohlášeno za vykonatelné, jakmile jsou splněny formální náležitosti podle nařízení, aniž by toto rozhodnutí bylo jakkoli přezkoumáváno. Formálními náležitostmi se přitom myslí předložení jednoho vyhotovení rozhodnutí, které umožňuje ověření pravosti, a formulářové osvědčení jeho vykonatelnosti, které na žádost vydá orgán členského státu původu rozhodnutí. Navíc soud může místo osvědčení přijmout jinou rovnocennou písemnost, nebo předložení osvědčení dokon-

ce prominout. Takovýto formalistický přístup, jenž sleduje účinnost a rychlost výkonu rozhodnutí, je založen a umožněn vzájemnou důvěrou ve výkon spravedlnosti v rámci Evropské unie.

Navzdory výše uvedenému je umožněno subjektům, vůči nimž je výkon navrhován, aby se formálnímu prohlášení vykonatelnosti bránily. Tyto subjekty sice nemůžou činit podání k samotnému návrhu na prohlášení vykonatelnosti, nicméně jakmile je jim prohlášení vykonatelnosti doručeno, můžou proti němu podat opravný prostředek – odvolání. Neprineseli tento krok úspěch, rozhodnutí o opravném prostředku může být napadeno dalším opravným prostředkem uvedeným v příloze IV nařízení, tedy v České republice dovoláním nebo žalobou pro zmatečnost. Soud rozhodující o opravných prostředcích přitom může prohlášení vykonatelnosti zamítnout nebo zrušit pouze z důvodů, pro které rozhodnutí nemůže být uznáno. Mezi ně patří, mimo jiné, rozpor s veřejným pořádkem členského státu výkonu, porušení pravidel příslušnosti soudů dle nařízení nebo neslučitelnost s dřívějším rozhodnutím. Ačkoli se řízení o prohlášení vykonatelnosti jeví být formalitou, může se zvrhnout v relativně dlouhotrvající spor věřitele a dlužníka a způsobit oddálení výkonu rozhodnutí. Dlužníkům je tak umožněno ztížit a zpomalit vymození pohledávky, a tedy obranných prostředků i zneužít, s odvoláním se například na často používaný důvod poněkud vágního rozporu rozhodnutí s veřejným pořádkem.

Výkon rozhodnutí dle nařízení Brusel I bis

Z důvodu efektivnějšího uplatňování a zjednodušení volného pohybu soudních rozhodnutí byla v nařízení Brusel I bis zavedena významná změna, dle které výkon soudních rozhodnutí[4] v členském státě výkonu neboli dožádaném členském státě nadále nevyžaduje prohlášení vykonatelnosti. To znamená, že věřitel disponující soudním rozhodnutím vydaným v členském státě EU, které potvrzuje jeho pohledávku, může požádat o výkon tohoto rozhodnutí v kterémkoli jiném členském státě bez dalšího. K tomu musí předložit dokumenty dříve vyžadované pro prohlášení vykonatelnosti, tedy vyhotovení vykonávaného rozhodnutí, které umožňuje ověření pravosti, a osvědčení vykonatelnosti rozhodnutí vydané soudem původu na formuláři dle přílohy I nařízení.[5] Rozhodnutí pak může být vykonáno za stejných podmínek jako rozhodnutí vydávaná v dožádaném členském státě, přičemž řízení o výkonu se řídí právem tohoto státu.

Z výše uvedeného je patrné, že nařízení Brusel I bis představuje pro výkon rozhodnutí v jiném členském státě EU administrativní ulehčení.

Je ovšem otázkou, jaký bude tato změna mít praktický dosah, když se dlužníkům opětovně umožňuje celý proces výkonu zpomalit nebo dokonce zvrátit. Subjekt, vůči němuž je výkon rozhodnutí navrhován, totiž může navrhnout odepření výkonu (nově namísto zrušení prohlášení vykonatelnosti) pro některý z důvodů umožňujících odepření uznání rozhodnutí. Přitom se jedná víceméně o ten samý okruh důvodů, které jsou uvedeny v nařízení Brusel I, tedy i často používaný povšechný důvod rozporu uznání / výkonu s veřejným pořádkem dožádaného členského státu. Rozhodnutí o návrhu na odepření výkonu pak navíc může být napadeno opravným prostředkem a rozhodnutí o tomto opravném prostředku dalším opravným prostředkem, pokud byl daným členským státem Komisi oznámen soud, u něhož je možné takový další opravný prostředek podat.[6] Podle oznámení České republiky se jedná o dovolání, žalobu pro zmatečnost a žalobu na obnovu řízení. Všechny uvedené mimořádné opravné prostředky se podávají u soudu, který rozhodoval o návrhu na odepření výkonu (resp. řízení o uznání či odepření uznání) v prvním stupni. Samotný výkon rozhodnutí tedy může být značně oddálen, pokud dlužník zároveň navrhne přerušování řízení o výkonu dle čl. 44 nařízení a soud jeho návrhu vyhověl. Zlepšení pozice věřitelů lze ovšem spatřovat v tom, že výkon rozhodnutí může být z hlediska nařízení Brusel I bis skutečně navzdory probíhajícímu řízení o odepření výkonu; soud může případně výkon pouze podmínit složením jistoty nebo omezit řízení o výkonu na zajišťovací opatření. Naproti tomu dle nařízení Brusel I je věřitel před vydáním prohlášení vykonatelnosti oprávněn pouze k podávání návrhů na přijetí předběžných nebo zajišťovacích opatření, u kterých musí složitě dokazovat jejich opodstatněnost. Po vydání prohlášení vykonatelnosti do rozhodnutí o opravných prostředcích podaných proti tomuto prohlášení (nebo do konce běhu lhůty k jejich podání) můžou být učiněna pouze opatření k zajištění majetku dlužníka. V tomto ohledu lze tedy považovat pozici věřitelů dle nařízení Brusel I bis za výhodnější, a tak dospět k závěru, že zavedená změna v oblasti výkonu rozhodnutí je přínosem pro zefektivnění vymáhání pohledávek v cizím státu. ●

Mgr. Iva Valová,
advokát
JUDr. Michaela Mackovičová,
advokátní koncipient
HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

□ □ HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Poznámky

- [1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech
- [2] Nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech
- [3] Původní nařízení Brusel I se použije na výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, která byla vyhotovená na území členských států EU po vstupu tohoto nařízení v platnost, tj. 1. března 2002, do dne 10. ledna 2015. Pro země přistoupivší k Evropské unii po tomto datu se stalo platným dnem přistoupení, pro Českou republiku tedy dnem 1. května 2004.
- [4] Nařízení Brusel I bis je aplikovatelné na výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech vyhotovených nebo registrovaných dnem 10. ledna 2015 nebo později.
- [5] U rozhodnutí, které nařizuje předběžné nebo zajišťovací opatření, se navíc vyžaduje doklad o doručení rozhodnutí, pokud je opatření nařizováno bez předvolání žalovaného k soudu.
- [6] Českou republikou byly tyto informace Komisi poskytnuty a jsou zveřejněné na adrese: https://e-justice.europa.eu/content_brussels_i_regulation_recast-350-cz-en.do?member=1#5

(Ne)dodržení sjednané formy dodatku smlouvy

Zpravidla ve všech písemných obchodních smlouvách lze nalézt ujednání o tom, že smlouvu lze změnit nebo zrušit jen písemně. Do jaké míry je takové ujednání závazné? Lze smlouvu zrušit nebo změnit i jinou formou?

Autonomie vůle

V oblasti požadavků na formu právního jednání v případě změny právního jednání rozeznává zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“) mezi požadavkem na písemnou formu stanovenou zákonem a požadavkem na písemnou formu vyplývajícím pouze z ujednání stran[1].

Jelikož občanský zákoník vychází ze zásady bezformálnosti právního jednání[2], je zákonem požadovaná písemná forma právního jednání stanovena pouze pro případy, kdy je veřejný zájem na tom, aby určité právní jednání mělo písemnou formu[3]. V ostatní případech je ponecháno na vůli stran, zda právní jednání učiní bezformálně, v písemné formě nebo v některé z ještě přísnějších forem[4].

Tato volnost v rozhodování o formě právního jednání je projevem zásady autonomie vůle smluvních stran, jejímž obsahem je právě i možnost svobodně si vybrat formu právního jednání, není-li stanovena přímo zákonem. Autoři komentáře[5] k § 559 občanského zákoníku uvádí:

„Smluvní forma právního jednání není omezením, ale projevem zásady autonomie vůle. V souladu s touto zásadou je pouze na jedné straně stranách, v jaké formě se rozhodnou právní jednání učinit, obecný zájem na konkrétní

formě právního jednání je zde nahrazen soukromým zájmem účastníků právního jednání.

...

Institut smluvní formy nesměňuje k tomu, aby účastníky svazoval dalšími formalitami či aby omezoval jejich autonomní vůli. Smluvní forma přináší účastníkům možnost projevit jejich vůli způsobem plně odpovídajícím jejich zájmům a potřebám, tedy tak, jak si to skutečně oni sami přejí (podle jejich vůle).“

Vyvratitelná právní domněnka

Paragraf 1758 občanského zákoníku stanoví, že „Dohodnou-li se strany, že pro uzavření užijí určitou formu, má se za to, že nechtějí být vázány, nebude-li tato forma dodržena. To platí i tehdy, projeví-li jedna ze stran vůli, aby smlouva byla uzavřena v písemné formě.“

Uvedená norma zakotvuje vyvratitelnou právní domněnku o tom, že smlouva nevznikla,

pokud nebyla dodržena její smluvená forma. Pokud by se tedy strany dohodly na tom, že smlouvu uzavřou v písemné podobě, ale tuto sjednanou formu na základě své pozdější shodné vůle nedodržely, bylo by možné právní domněnku jednoduše vyvrátit a ústně sjednanou smlouvu označit za existující a platně uzavřenou od počátku. Sjednaná forma smlouvy porušena nebyla, neboť svou novější shodnou vůli svou předchozí dohodou o písemné formě nahradily novou dohodou o bezformálním právním jednání a této nové dohodě forma smlouvy zcela vyhovuje.

Výkladem a maiori ad minus lze smysl § 1758 občanského zákoníku aplikovat též na dohodu smluvních stran o formě právního jednání požadovaného pro změnu uzavřené smlouvy. Pokud tedy smluvní strany sjednají v písemné smlouvě, že ji lze změnit dodatkem opět jen v písemné formě, může mezi smluvními stranami dojít k neformální dohodě o tom, že předchozí dohodu o písemné formě dodatku respektovat nebudou a uzavřou dohodu o tom, že lze provést změnu písemné smlouvy pouze

v ústní podobě. Taková dohoda pak nemusí být výslovná, ale může implicitně vyplývat přímo ze skutečnosti, že strany uzavřely dodatek v ústní podobě. Ústně sjednaná změna smlouvy pak není neplatným právním jednáním, a to ani relativně.

Tento proces odpovídá plně zásadě autonomie vůle stran, neboť na obou stranách šlo o novou aktuální shodnou vůli, kterou nahradily vůli předchozí, a ústně uzavřený dodatek zcela odpovídá aktuální smluvené formě změny písemné smlouvy, jinými slovy nedochází k porušení smluvní formy, ale naopak k její realizaci[6].

Otázka možnosti bezformálního opuštění sjednané formy změny smlouvy byla řešena již za právní úpravy účinné do 31. 12. 2013 v návaznosti na § 272 odst. 2 zák. č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Nejvyšší soud[7] i Ústavní soud[8] dovodily, že smluvní požadavek na písemnou formu změny smlouvy lze porušit, ale takto vzniklá ústní změna smlouvy je relativně neplatná. Bude zajímavé sledovat, zda budou soudy hned od počátku schopny respektovat v plném rozsahu novou právní úpravu a nebudou nadále rozhodovat v souladu s názorem Nejvyššího soudu a Ústavního soudu vyjádřenému k právní úpravě účinné do 31. 12. 2013.

Kvalifikované ujednání o písemné formě

Prvek závaznosti projevu vůle směřujícímu k zakotvení formální podoby změny smlouvy v písemné podobě lze posílit vytvořením tzv. kvalifikovaného ujednání o písemné formě. Podstatou takového ujednání je ve smlouvě vyjádřená dohoda, že samotné ujednání o možnosti změnit smlouvu pouze v písemné dohodě, lze změnit opět jen dohodou v písemné formě.

Názory na to, zda lze i v tomto případě sjednanou písemnou formu dodatku opustit neformálním jednáním se různí. Autoři komentáře k občanskému zákoníku uvádí, že „... rakouská soudní praxe dospěla k závěru, že od sjednané formy mohou smluvní strany po dohodě kdykoli upustit (i mlčky podle § 863 ABGB), a to i tehdy, když si původně sjednaly, že i změny a doplňky budou činěny opět písemnou formou. Dokonce i v případě, že byla sjednána písemná forma pro samotné upuštění od písemné formy, může být formální požadavek zrušen i konkludentně, pokud chování smluvních stran připouští pouze ten závěr, že strany chtěly mlčky změnit (nebo rozšířit) smlouvu a přitom od sjednané formy upustily (Dittrich, Tades, 2003, s. 1138).

...

V německém právu je však sporné, zda jsou strany vázány tzv. kvalifikovaným ujednáním

o písemné formě (dvojitá klauzule písemné formy), které přímo vyžaduje, aby opuštění požadavku formy bylo samo provedeno písemně.

J. Ellenberger soudí, že pokud smlouva i pro zrušení ujednání o formě výslovně předpokládá určitou formu, je ústní ujednání neúčinné, protože takové dvojitě klauzuli o formě musí ustoupit i privátní autonomie stran (Palandt, 2009, s. 104). H. Palm naproti tomu dovozuje, že také v případech kvalifikované klauzule o písemné formě je třeba připustit možnost ústního či konkludentního zrušení bez dodržení formy, protože smluvní strany se své smluvní svobody nemohou vzdát do budoucna. Pro zrušení bez dodržení formy však musí svědčit celkové okolnosti daného úkonu, zejména jednoznačné chování smluvních stran (Westermann a kol., 2004, s. 269). Německá soudní praxe se přiklání k prvně uvedenému závěru. Spolkový nejvyšší soud (BGH) dovodil, že pokud smlouva stanoví, že strany mohou opustit stanovený formální požadavek pouze písemným prohlášením, pak takové ujednání vylučuje možnost vyhnout se písemné formě ústním ujednáním či následným jednáním stran (Beale, Hartkamp, Kötz, Tallon, 2002, s. 162).“[9]

Teprve budoucí rozhodovací praxe českých soudů ukáže, který z názorový proud bude české justici bližší.

Vztah k neplatnosti právního jednání

Ke shora uvedenému výkladu by bylo možno dodat, že bezformální změna smlouvy provedená v rozporu s dříve písemně vyjádřenou vůlí, že smlouvu lze měnit jen v písemné formě, je v souladu s § 582 odst. 1 větou první občanského zákoníku neplatným právním jednáním. Uvedené ustanovení totiž uvádí, že „Není-li právní jednání učiněno ve formě ujednané stranami nebo stanovené zákonem, je neplatné, ledaže strany vadu dodatečně zhojí.“

S ohledem na shora řečené však taková úvaha neobstojí, neboť strany nově, byť konkludentně, ujednaly, že změnu smlouvy provedou bezformálně, a neformální změna smlouvy pak proběhla právě v té formě, která odpovídá aktuálnímu ujednání stran. Opět tak lze připomenout shora uvedenou formulaci, že „nedochází k porušení smluvní formy, ale naopak k její realizaci“[10].

Závěr

Přes shora uvedený výklad nelze než smluvním stranám doporučit, aby v dosavadní zažité praxi požadující pro případné změny smlouvy

formu písemného dodatku pokračovaly, neboť prezentované závěry dopadají pouze na případy, kdy je shodná vůle na obou stranách.

Chtějí-li smluvní strany zároveň striktně trvat na požadavku písemné formy změny smlouvy a vyloučit tak např. exces ze strany neinformovaného člena statutárního orgánu, lze doporučit, aby pro tyto případy sjednaly ve smlouvě právě kvalifikovanou podobu ujednání o formě změny smlouvy. ●

Mgr. Jiří Dostál,
trvale spolupracující advokát
Mgr. Jindřich Mayer,
trvale spolupracující advokát
Fiala, Tejkal a partneři,
advokátní kancelář, s.r.o.

FIALA, TEJKAL A PARTNEŘI S.R.O.
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky

- [1] § 564 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále též OZ): Vyžaduje-li zákon pro právní jednání určitou formu, lze obsah právního jednání změnit projevem vůle v téže nebo přísnější formě; vyžaduje-li tuto formu jen ujednání stran, lze obsah právního jednání změnit i v jiné formě, pokud to ujednání stran nevyklučuje.
- [2] § 559 OZ: Každý má právo zvolit si pro právní jednání libovolnou formu, není-li ve volbě formy omezen ujednáním nebo zákonem.
- [3] Např. v případě převodu, změny nebo zrušení věcného práva k nemovitosti (§ 560 OZ), smlouvy o výstavbě (§ 1170 OZ), nájem bytu a domu (§ 2237 OZ) a další.
- [4] Např. písemná forma s úředně ověřenými podpisy nebo forma veřejné listiny.
- [5] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2012
- [6] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2035
- [7] Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. 32 Cdo 4167/2008
- [8] Nález Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2011, sp. zn. I. ÚS 1264/11
- [9] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2015
- [10] Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 2035

Ochrana osobnosti nezletilých na internetu v kontextu rodičovské odpovědnosti

Již byla mnohokrát odborně hodnocena pozice nezletilých v souvislosti s rozvojem internetu a nových technologií, nutnost jejich ochrany a zároveň zajištění možnosti využít plně potenciál, který jim poskytují, jak pro rozvoj vzdělávání, tak pro uplatnění osobních znalostí, vloh a dokonce podnikatelských záměrů (§ 33 NObčZ). Problematika ochrany nezletilých v kyberprostoru je řešena ve dvou rovinách, a to snahou o vytvoření jednotné legislativy, přiléhající jak rychlému technickému vývoji v této oblasti, tak společenským změnám a změnám ve způsobu komunikace nezletilých a ve způsobu jakým internet a nové technologie využívají (především návrh nařízení Komise na úpravu ochrany osobních údajů uživatelů z roku 2012, kterému se budeme věnovat dále). Zároveň je pochopitelně udržována snaha o řešení související právní problematiky za pomoci aktuálního platného práva.

Zásah do osobnostních práv nezletilých na internetu třetími osobami

V nedávné době byl veřejně diskutován případ webové stránky www.pedofilie-info.cz, prezentované jako informační web především pro mladé uživatele, který jim usnadní vyrovnat se s vlastní pedofií a umožní získat o ní co nejvíce informací. Policie České republiky prošetřovala stránky s ohledem na to, že součástí webu je seznamka pro uživatele a diskuzní fórum a nachází se zde fotografie dětí ve věku cca 6-13 let, stažené pravděpodobně z internetu bez jejich vědomí, resp. bez vědomí jejich zákonných zástupců. Tyto jsou většinou používány jako profilové fotografie uživatelů nebo jsou předmětem diskuzí. Na základě studování všech dostupných podkladů, provedené analýzy a vyhodnocení předmětné webové prezentace nebyly zjištěny žádné konkrétní informace ani skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že byl při provozování nebo spravování výše uvedených webových stránek spáchán přestupek nebo trestný čin a šetření bylo proto ukončeno a věc byla dne 5. června 2015 uložena.[1] Podle vyjádření policie takové jednání může být v kolizi s právem na ochranu soukromí, případně s autorským právem. V době sepsu tohoto příspěvku nebylo autorem známo, že by v souvislosti s tímto případem byla jakákoliv civilněprávní žaloba na uživatele či provozovatele webu podána. Jedná se o citlivou oblast, a to hned z několika důvodů. Tradiční konflikt dvou společensky vysoce ceněných ústavních práv je zde zjištěn ještě skutečností, že souvisí s činností, která je prosazována jako ochrana sexuální menšiny. Jak již bylo mnohokrát v minulosti řečeno, vložení osobních dat na internet jejich majitel reálně ztrácí faktickou možnost absolutní kontroly nad jejich šířením a záruka bezvýhradného soukromí tak prakticky (nikoliv právně) zaniká.

Zásah do osobnostních práv nezletilých na internetu zákonným zástupcem

Je obecným předpokladem, že zákonný zástupce, v rámci rodičovské odpovědnosti, je subjektem, který má kontrolovat a korigovat aktivity nezletilých na internetu. V praxi je toto problematické, neboť[2] aktuálně se společnost nachází ve zcela jedinečné situaci, kdy nezletilí jsou v této oblasti nositeli znalostní dominance nad generačními autoritami v podobě rodičů či pedagogů. Není také dostatečně možné zajistit takovou plnou kontrolu, a to jak technologicky, tak s ohledem na nároky

na jednotlivého rodiče, ale ani z právního pohledu. Nezletilý má nárok na ochranu informačního sebeurčení a tak je v rámci ochrany osobnosti chráněn teoreticky také před nepřiměřenými korektivními zásahy do své osobnosti ze strany zákonného zástupce. Z praxe lze připomenout zajímavý případ, kdy na výzvu zakladatele společnosti Dell společnost Twitter zrušila účet jeho dcery, na kterém, bez vědomí rodičů, zveřejňovala fotografie a informace, poskytující veřejnosti pohled do přepychového života rodiny. Otec vyzval k blokování služby s obavou o bezpečí svých dětí (uživatelky a jejího mladšího bratra) a bylo mu bez dalšího neprodleně vyhověno. Mimo otázky konfliktu osobnostních práv uživatelky a autory příspěvků s výkonem rodičovské odpovědnosti, či zde také s právy jejího mladšího sourozence, zobrazeného na fotografiích, popisuje tento postup poměrně častou situaci, kdy rodič při snaze o aktivní kroky k ochraně soukromí svého dítěte na internetu, bude konfrontován s různými vnitřními pravidly pro postup při řešení těchto požadavků, které jednotliví poskytovatelé různých služeb přijali. I přesto pochopitelně existuje ustálený seznam kroků, který lze doporučit pro zajištění maximálního úspěchu při snaze o stažení sporného obsahu z internetu, v závislosti na konkrétních znacích.

Definice osobnosti v českém právu vychází z judikatury. Pro naše téma je nejdůležitější její následující část: „Osobnost se projevuje jako dynamický systém, jehož rysy se mění podle věkových stupňů, přičemž dosahují relativně větší stálosti v dospělosti.“ Lze tedy předpokládat, že jinak bude vnímat stejný zásah osoba různého věku. Jedná se také o připomínku procesu vývoje v jeho individualitě. To velmi znesnadňuje přístup rodiče k výkonu rodičovské odpovědnosti, a to i s ohledem na zákonnou limitaci jejího výkonu v Občanském zákoníku, tedy způsobem a v mírou, odpovídající stupni vývoje dítěte (§ 880 odst. 1). Zároveň se však jedná o přiznání nutnosti nadstandardní ochrany, poskytované lidské osobnosti v návaznosti na její nedokončený vývoj.

Možnost dopad zásahu do osobnostních práv dítěte v pozdějším věku

Právo na ochranu osobnosti se obecně neprekluje ani nepromlčuje, tedy lze jej vymáhat v průběhu celého života žalobce. Ačkoli se právo na ochranu osobnosti nepromlčuje, nároky vznesené v žalobě bude soud standardně, oproti výše uvedenému, posuzovat různým způsobem také s ohledem právě na plynutí času. Pokud z pohledu soudu po uplynutí doby od zásahu již odstranění závadného stavu, s ohledem na toto časové období, po které již

např. difamační obsah na internetu veřejně zůstal, nebude mít restituční efekt nebo již odpadla hrozba opakovaní jednání, proti kterému má mít rozhodnutí soudu preventivní účinek, žaloba bude zamítnuta. Zde je potřeba upozornit na aktuálně často skloňovanou otázku práva na výmaz a práva na zapomení (být zapomenut), kdy platné právo upravuje možnost vzetí svolení s užitím osobnostních atributů zpět a judikatura popisuje případy, kdy otištění (uveřejnění) fotografie za podstatně změněných okolností představuje závažný neoprávněný zásah do osobnosti osoby.[3] Zde k zásahu dochází teprve druhotně.

Jak již bylo naznačeno, k zásahům do osobnostních práv nezletilých může dojít také přímo zákonným zástupcem, a to v souvislosti s novými technologiemi hned několika způsoby. Jako problematické se mohou jevit nejrůznější systémy pro videokomunikaci a kontrolu pohybu nebo online aktivit dítěte (tzv. kybernetické chůvy). Daleko problematičtější způsobem zásahu rodičů do osobnostních práv nezletilých je užívání difamace nezletilého na internetu jako výchovného prostředku, který se v poslední době poměrně rozmáhá. Jednání, kdy rodič donutí dítě např. vystavit svou ponižující fotografii s varovným nápisem na sociální síti jako reakci na přestupek dítěte proti zásadám bezpečného zacházení s internetem[4] či pro jiný přestupek v chování, nebo kdy sám rodič na stránkách dítěte sděluje druhým informace o dítěti přihlášením na profil dítěte[5] bez jeho svolení či vědomí mohou zcela jistě představovat jednání sporné, jak z pohledu práva na ochranu osobnosti, tak z pohledu rodinného práva – práv a povinností zákonného zástupce. Pokud může být v budoucnu dospělé dítě nespokojeno s přítomností svých dětských fotografií potenciálně difamacího charakteru, nebo obdobného obsahu, na internetu, lze hovořit i o otázce závažné změny poměrů (viz. výše).

Zmíněné zveřejňování fotografií dětí na internetu, a především na sociálních sítích, je samo o sobě z pohledu práva nezletilého na ochranu osobnosti sporné. Je třeba připomenout, že i děti mohou mít způsobilost vyjádřit souhlas či nesouhlas se zveřejněním své fotografie, a to dle stupně své rozumové vyspělosti. K vykládání nevhodných fotografií dětí rodiči na sociální síti dochází velmi často. Rodič tak nemusí ohrožovat jen osobnostní práva dítěte, ale i jeho bezpečnost. Jedním z argumentů provozovatelů stránek pedofilie-info.cz byla právě skutečnost, že předmětné fotografie jsou veřejně dostupné na internetu. Právě přenositelnost dat na internetu je jedním ze základních aspektů moderní komunikace, kterou by si rodiče měli uvědomovat. Je potřeba dodat, že potomci osob, požívajících vzhledem ke své společenské pozici, snížených nároků

na ochranu osobnosti, by měly být chráněny stejně, jako kterékoliv jiné dítě, a to i přesto, že v některých případech tomu PRové aktivity rodičů přímo brání.

Ačkoliv v uvedeném případě internetových stránek s pedofilní tematikou, by žalobu podával pravděpodobně zákonný zástupce, nelze vyloučit ani situace, kdy by, v některých případech, mohl nezletilý podat žalobu na zákonného zástupce, který bez jeho svolení na internet umístil jeho fotografie. Jako legitimní argument je často uváděn konkludentní souhlas subjektu, který, nechává-li se fotografovat, dává souhlas s pořízením obrazového záznamu, a v době smartphonů a sociálních sítí teoreticky také s jeho šířením po internetu, tak jak umožnilo ustanovení § 85 odst. 2 NObčZ. Pokud by však teoreticky dítě přistoupilo k žalobě na zákonného zástupce, bude soud vyvažovat práva dítěte vůči právům rodiče za hodnocení jeho jednání v kontextu rodičovských povinností. Z procesního hlediska by byl nezletilý v případě takové žaloby na zákonného zástupce zastoupen v případech, kdy zájmy nezletilého jsou v kolizi se zájmy zákonného zástupce, kolizním opatrovníkem (až na výjimky orgán sociálně-právní ochrany dětí).

Právní úprava ochrany soukromí nezletilých v kyberprostoru podle Návrhu Komise

Co se poskytnutí ochrany soukromí nezletilým týče, vývoj Návrhu se nakonec přiklonil k definici dítěte jako subjektu mladšího 18ti let.[6] Této kvalifikované skupině by měly být poskytnuty podmínky, zajišťující nadstandardní ochranu jejich dat a osobních údajů

v kyberprostoru. Pro takovou osobu musí být jazyk podmínek užívání jednoduchý a srozumitelný, a ke zpracování jejich osobních údajů nebo pro behaviorální advertising potřebuje poskytovatel služby výslovný souhlas rodičů nebo zákonných zástupců. Připomeňme, že k samotnému zpracování nemusí vůbec dojít.[7] Článek 52 odst. 2, který ukládá orgánu dozoru (v ČR ÚOOÚ) zvyšovat povědomí veřejnosti o rizicích, pravidlech, zárukách a právech v souvislosti se zpracováváním osobních údajů, zdůrazňuje, že zvláštní pozornost přitom má věnovat akcím, které jsou určeny speciálně pro děti. Dalším prvkem zvláštních právních záruk poskytovaných Návrhem nezletilým je ustanovení Článku 17(1), který jim, opět dosti obecně, uděluje zvláštní pozici ve vztahu k novému právu na zapomnění. Komise se rozhodla klást důraz na záruku práva na zapomnění, týkající se informací, které byly zpřístupněny, nebo které osoba na internet vložila v době, kdy byla dítětem.[8] To má zaručit, že např. chyby z dětské nerozvážnosti nebudou formovat životní cestu osoby v dospělosti. Z pohledu českého práva by tento způsob regulace představoval dobrou cestu pro řešení případů zásahů do práva na ochranu osobnosti také v případech, souvisejících s tématem této stati. Lze pouze doplnit, že ke komplexní ochraně by bylo vhodné začlenit do balíčku také ustanovení tlumočící zájem EU na kladení většího důrazu na ochranu, především nezletilých, před zásahy do jejich soukromí jednáním jiných uživatelů.

Závěr

Z Čl. 3 Úmluvy o právech dítěte vyplývá, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoliv činnosti týkající se dětí, ať už usku-

tečované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy nebo, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto je podstatné jak pro rozhodování soudů při složitém vyvažování proti sobě stojících základních práv, tak pro tvorbu případné nové legislativy, poskytující nezletilým možnost efektivně se domáhat právní ochrany před zásahy do jejich osobnostních práv v kyberprostoru. ●

JUDr. Veronika Křížová LL.M., advokát
Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KRÍŽ A PARTNEŘI

Poznámky

[1] Dostupný z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/www-pedofilie-info-cz.aspx>>

[2] 30 Cdo 2072/2007

[3] Rozh. OLG Frankfurt/M. z 11. 9. 1986 – 6 U 171/85; KNAP, K.; ŠVESTKA, J.; JEHLIČKA, O.; PAVLÍK, P.; PLECITÝ, V.; Ochrana osobnosti podle občanského práva, 4. vydání, vyd. Linde Praha a.s., 2004. s. 298 – 299 ISBN 80-7201-484-6; ŠIMÍČEK, V. (ed.), Právo na soukromí, RYŠKA, M.; Ochrana soukromí vnitřního kruhu i jeho okolí v praxi práva na ochranu osobnosti, s. 84 – 85, Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, Brno 2011

[4] GOMSYN, A.; Daughter 'Begged' for Span-

king Instead of Mom's Embarrassing Web Photo [online]. abc news 21. květen 2012 [cit. 2012-12-02]. Dostupný z WWW: <<http://abcnews.go.com/blogs/lifestyle/2012/05/daughter-begged-for-spanking-but-author-posted-embarrassing-web-photo-instead/Mom-Disciplines-Daughter-With-Humiliating-Facebook-Timeline-Cover-Image>>

[5] COHEN, D.; Mom disciplines daughter with humiliating Facebook Timeline cover image [online]. Allfacebook, 26. duben 2012 [cit. 2012-07-21]. Dostupný z WWW: <http://allfacebook.com/cover-image-discipline_b87219>

[6] ROMOLINI, J.; Best Facebook update of all time, posted by a dad [online] Shine, 4. srpen 2011 [cit. 2012-07-20]. Dostupný z WWW:

<<http://shine.yahoo.com/work-money/best-facebook-update-of-all-time-posted-by-a-dad-2520529.htm>>

[7] Návrh Komise COM(2012) 11 final Článek 4 (18)

[8] Návrh Čl. 9 § 2 a 19 § 22(1)

[9] EU. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council COM(2012) 11 final, of 25.1.2012, on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation), Článek 17(1). Dostupný také z WWW: <http://ec.europa.eu/justice/data-protection/document/review2012/com_2012_11_en.pdf>

Advokátní kancelář

Naše služby:

Korporátní a komerční právo

M&A

Finanční restrukturalizace

Cenné papíry

Smluvní agenda

Sporná agenda

Problematika hospodářské soutěže

Nemovitostní a stavební právo

Duševní vlastnictví

Trestní právo

Ochrana osobnosti

MSB Legal, v.o.s.

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 5

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

E-mail: paha@msblegal.cz

www.msblegal.cz

Advokátní kancelář MSB Legal, v.o.s. poskytuje komplexní právní služby podnikatelským subjektům, včetně společností s výlučnou či částečnou zahraniční majetkovou účastí. Ačkoli většinu agendy kanceláře tvoří problematika související s podnikáním, poskytujeme právní služby také nepodnikajícím fyzickým i právníkům osobám, převážně z oblasti občanského, pracovního a správního práva. Své služby poskytujeme v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Obchodní rejstřík

Ve vztahu ke společnostem založeným před účinností zákona o obchodních korporacích došlo, zavedením požadavku na vyjádření počtu jednatelů určitou základní číslovkou, ke změně společenské smlouvy ex lege, a to účinností zákona o obchodních korporacích. Jednateli přísluší tuto změnu do textu společenské smlouvy promítnout v souladu s § 197 ZOK. Pouhým doplněním údaje o určitém počtu jednatelů, jenž již z obsahu společenské smlouvy plyne, nedochází k reálné (obsahové) změně společenské smlouvy. Proto není na místě vyžadovat postup podle § 147 odst. 1 ZOK.

Směnka

I když směnky neobsahují doložku vylučující odpovědnost indosanta za jejich zaplacení, tato skutečnost bez dalšího nevylučuje možnost (byť jen konkludentní) dohody mezi indosantem a indosatářem o vyloučení záručních účinků indosamentu.

Prevenční povinnost

Zaměstnanci lze vytýkat porušení obecné pre-

venční povinnosti ve smyslu ustanovení § 249 odst. 1 zák. práce tehdy, nepočíná-li si vzhledem ke konkrétním pracovním podmínkám i k dané časové a místní situaci tak, aby nedocházelo ke škodám na majetku. Závísí-li způsob plnění obecné prevenční povinnosti zcela na úvaze zaměstnance, lze mu vytýkat porušení této povinnosti, jestliže je jeho počínání ve zjevném rozporu s obecnou zkušeností; samotná skutečnost, že zaměstnanec měl možnost volby jiného (možná vhodnějšího) postupu, a že přes zaměstnancem zvolené opatření, které nebylo ve zjevném rozporu s obecnou zkušeností, ke vzniku škody na majetku přesto došlo, závěru o porušení obecné prevenční povinnosti nepostačuje.

Umoření listin

Účastníkem řízení o umoření listiny je kromě navrhovatele, toho, kdo má podle listiny povinnost plnit, a toho, kdo má listinu v držbě (bez ohledu na to, zda se sám přihlásí, nebo zda skutečnost, že listinu drží, vyjde jinak najevo), také ten, kdo podal námitky proti návrhu na umoření listiny, v nichž popírá správnost údajů navrhovatele o ztrátě nebo zničení listiny nebo v nichž tvrdí, že jsou tu jiné (další) okolnosti, které brání tomu, aby listina byla soudem prohlášena za umořenou. Zatímco navrhovatel, ten, kdo má podle listiny povinnost plnit, a ten, kdo

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

má listinu v držbě, jsou účastníky řízení o umoření listiny již od jeho zahájení (tj. od podání návrhu na umoření listiny), ten, kdo podal námitky proti návrhu na umoření listiny, se stává účastníkem řízení až – jak vyplývá z ustanovení § 185k o. s. ř. – okamžikem podání těchto námitek. Protože do té doby účastníkem řízení nebyl a protože právo napadnout rozhodnutí soudu prvního stupně odvoláním zákon (§ 201 o. s. ř.) přiznává jen účastníku řízení (za podmínek uvedených v ustanovení § 203 o. s. ř. též vedlejšímu účastníku, státnímu zastupitelství a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových), není oprávněn podat odvolání proti ediktu vydanému podle ustanovení § 185m odst. 2 o. s. ř. předtím, než podal – na základě vydaného ediktu – námitky proti návrhu na umoření listiny.

Zástavní právo

Vydání rozhodnutí o zřízení zástavního práva k zajištění daňové pohledávky a jejího příslu-

LEV VE SVĚTĚ PRÁVA

Advokátní kancelář pracuje na těchto principech:

- vysoká odbornost
- profesní zdatnost
- rychlé, přesné a pružné řešení problémů klienta
- respekt k zákonům
- respekt ke klientům

Praha

Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8

Tel.: 225 000 400

E-mail: recepcpha@hjf.cz

Hradec Králové

Resslova 1253/17a, 500 02 Hradec Králové

Tel.: 495 534 081

E-mail: recepcchk@hjf.cz

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o., je tradiční česká advokátní kancelář s více než dvacetiletou historií, poskytující právní služby velkým obchodním společnostem, holdingovým uskupením, orgánům státní správy a územně samosprávným celkům. Po dobu své existence si vybudovala pevné místo na českém trhu. Advokátní kancelář má pracoviště v Praze a Hradci Králové, přičemž na poskytování právních služeb a provozu advokátní kanceláře se podílí v současné době okolo 55 pracovníků.

Právní služby jsou nabízeny především na území České republiky, zemích EU a v případě potřeby lze zajistit poskytnutí právní služby i jinde v zahraničí. K tomu slouží aktivní členství kanceláře v nadnárodním sdružení ABL (Alliance of Business Lawyers). Právní služby poskytované advokátní kanceláří nejsou zaměřeny pouze na některé oblasti práva nebo na určitou problematiku, ale jsou poskytovány v celém spektru práva soukromého i veřejného. Profesionální tým advokátní kanceláře tvoří významní odborníci, kteří pravidelně publikují v odborných časopisech a působí jako zkušení a aktivní členové v orgánech předních institucí a věnují se přednáškové činnosti, zvláště pro odbornou veřejnost.

HARTMANN

JELÍNEK

FRÁŇA

a partneři

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. se stala doporučovanou kanceláří v oblasti trestního práva.

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. se stala doporučovanou kanceláří v oblasti trestního práva.

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

A hand in a dark suit sleeve and striped shirt cuff points towards the center of a large, circular maze drawn on a light-colored concrete floor. The maze is a complex, circular labyrinth with many paths and dead ends. The text "Vždy najdeme řešení" is superimposed on the left side of the maze.

Vždy najdeme řešení

Pokorný, Wagner & partneři, přední advokátní kancelář s dlouholetou praxí,
hledá schopné a pracovité studenty a absolventy právnických fakult k trvalé spolupráci.
Životopis nám zašlete na adresu office@p-w.cz.

advokátní kancelář

Pokorný /
Wagner /
& partneři

síla argumentů

šenství podle ustanovení § 72 zákona o správě daní a poplatků patří do výlučné pravomoci správce daně. V případě, že správce daně nerozhodne o zřízení zástavního práva, není nikdo jiný (a ani soud) oprávněn sám stanovit (a to ani formou předběžné otázky), že by k zajištění daňové pohledávky nebo jejího příslušenství vzniklo k věcem, pohledávkám nebo jiným majetkovým právům daňových subjektů nebo osob zúčastněných na daňovém řízení zástavní právo; naopak, při svém rozhodování musí dospět k závěru, že daňová pohledávka a ani její příslušenství nejsou zajištěny zástavním právem, neboť nebyl splněn hmotněprávní předpoklad potřebný pro vznik „daňového“ zástavního práva, spočívající ve vydání rozhodnutí o zřízení zástavního práva. Nemohou být žádné pochybnosti o tom, že o žalobě podané proti rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva rozhodují soudy ve správním soudnictví [srov. § 4 odst. 1 písm.a) soudního řádu správního]. Vydal-li tedy správce daně rozhodnutí o zřízení zástavního práva podle ustanovení § 72 zákona o správě daní a poplatků, soud je nesmí v řízení podle Části třetí občanského soudního řádu přezkoumávat (tedy posuzovat jeho věcnou správnost) a je povinen z něho (ve smyslu ustanovení § 135 odst. 2 občanského soudního řádu) vycházet; tímto rozhodnutím však není vázán, jestliže k věci, pohledávce nebo jinému majetkovému právu, k nimž bylo rozhodnutím správce daně uplatněno zástavní právo, vznáší své nároky osoba, která nebyla při rozhodování správce daně daňovým subjektem nebo osobou zúčastněnou na daňovém řízení a není ani jejich právním nástupcem.

Odvolání z funkce vedoucího úředníka

V souladu se zákonem č. 312/2002 Sb. (z hlediska lhůty pro jeho použití) je jen takové odvolání z funkce vedoucího úředníka nebo vedoucího úřadu, které zaměstnavatel učinil z důvodu, že se vedoucí úředník nebo vedoucí úřadu dopustil porušení jemu zákonem stanovených povinností závažným způsobem nebo nejméně ve dvou případech méně závažným způsobem v období 6 měsíců před tím, než k odvolání z funkce pro takové porušení jemu zákonem stanovených povinností došlo.

Spoluzavinění škody poškozeným, náklady řízení

Ustanovení § 441 obč. zák. patří k právním normám s relativně neurčitou hypotézou, tj. k normám, jejichž hypotéza není stanovena přímo právním předpisem a která tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém

jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného, okruhu okolností. Relativní neurčitost hypotézy této právní normy spočívá v požadavku na vymezení konkrétních skutkových okolností, které způsobily škodu a mohou se přičítat poškozenému v každém jednotlivém případě. Z hlediska způsobu použití či prostoru pro určitě uvážení soudu je nutno rozlišovat mezi tzv. volnou úvahou a aplikací právní normy s relativně neurčitou hypotézou. Při aplikaci právní normy s relativně neurčitou hypotézou spočívá prostor pro uvážení soudu v posouzení, zda lze konkrétní skutkový stav podřadit pod danou právní normu. V kladném případě však soud následně již musí postupovat a rozhodnout podle dané právní normy. Naproti tomu „volnou úvahou“ soudu (nejedná se o úvahu zcela volnou ve smyslu libovůle) se rozumí situace, kdy zákon poskytuje soudu určitou diskreční pravomoc – prostor pro uvážení v tom směru, zda danou právní normu vůbec aplikuje (zpravidla formulací „soud může...“) či jaký právní následek z konkrétní právní normy dovodí (možnost soudu určit právní následek v mezích stanovených zákonem – např. určení výše plnění při skutkových nesnázích ve smyslu § 136 o. s. ř.). V tomto směru je zřejmé, že posuzování míry spoluzavinění poškozeného nespadá pod kategorii volné úvahy soudu.

Náhrada škody a dobré mravy

Není vyloučeno, že po zvážení okolností případu i takový výkon práva, který odpovídá zákonu, může být shledán v rozporu s dobrými mravy, a že mu proto bude soudem odeprána právní ochrana. Přitom stačí, že výkon práva je (objektivně posuzováno) v rozporu s dobrými mravy, aniž by bylo relevantní zavinění jednajícího, resp. vědomí si takového rozporu s dobrými mravy.

SJM a dědické řízení

Ustanovení § 175l odst. 1 OSŘ počítá s tím, že v rámci dědického řízení soud (soudní komisař) autoritativně vypořádává jen majetek bývalých manželů náležející do jejich společného jmění, nikoliv také společné závazky bývalých manželů. Pouze v případě, že se účastníci pozůstalostního řízení ve fázi, kdy soudní komisař rozhoduje o vypořádání majetku ve společném jmění (tj. dědicové a pozůstalý manžel), dohodnou na vypořádání společných dluhů (což také předpokládá, že se shodnou na pravosti a výši jednotlivých závazků), pak je možné, aby soud (soudní komisař) učinil tuto dohodu součástí usnesení vydaného podle § 175l odst. 1 OSŘ. Jen v takovém případě může usnesení vydané podle § 175l odst. 1 OSŘ obsahovat vedle vypo-

řádání aktiv společného jmění, také vypořádání pasiv společného jmění bývalých manželů vycházející z platně uzavřené dohody účastníků (pozůstalého manžela a dědiců) o vypořádání společných dluhů bývalých manželů. Nedohodnou-li se všichni účastníci na způsob vypořádání společných dluhů, není možné ke společným závazkům (at jsou mezi účastníky sporné či nesporné) při autoritativním vypořádání společného majetku podle ustanovení § 175l odst. 1 OSŘ přihlížet.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Ochrana oprávněného dědice

Jedním z účelů dědického řízení je zjištění okruhu zůstavitelových dědiců. Je-li dědické řízení po zůstaviteli zastaveno, neboť nezařadil žádný majetek, nezkoumá se dědické právo a není ani důvod zjišťovat dědice. Pokud soud v řízení o dodatečném projednání dědictví po zůstaviteli přistoupí k vyzkoušení neznámých dědiců o jejich dědickém právu vyhláškou (§ 468 obč. zák.) a nepřihlásí-li se žádný z nich, při dalším postupu v řízení o dědictví se k nim nepřihlíží (fikce). Skutečnost, že dědicové, event. jejich právní nástupci, „vyjdou najevo“ až v řízení o vydání dědictví iniciovaném oprávněným dědicem podle ustanovení § 485 obč. zák., které je samostatným (sporným) řízením a není pokračováním řízení dědického, nelze při rozhodování o dědickém právu po zůstaviteli zohlednit, protože zjištění okruhu dědiců je třeba učinit nejpozději do pravomocného skončení řízení o projednání dědictví.

Ručení

Zánik ručitelského závazku současně se zánikem závazku zajištěného ručením vyplývá z vlastní akcesorické povahy ručení (zajištění není vázáno na osobu dlužníka, ale na zajišťovanou pohledávku) a tento právní závěr nelze zpochybnit. Smrt dlužníka nepředstavuje nemožnost plnění. Co je následnou nemožností plnění, jež nastala až po vzniku závazku, řeší v obecné rovině občanský zákoník v ustanovení § 575 – 577 obč. zák. Některá ustanovení o dodatečné nemožnosti plnění v obchodněprávních vztazích byla zařazena i do obchodního zákoníku v jeho ustanovení § 352 – § 354. Plnění není nemožné, zejména lze-li je uskutečnit i za ztížených podmínek nebo až po sjednaném čase, závazek se pova-

žuje za splnitelný též v případech, lze-li jej splnit pomocí jiné osoby. Nemožnost plnění se podle občanského i obchodního zákoníku nevztahuje k účastníkům závazkového vztahu, nýbrž k obsahu závazku.

Likvidace dědictví

Předpoklady pro nařízení likvidace dědictví nejsou splněny nejen tehdy, má-li být řízení o dědictví zastaveno (§ 175h o.s.ř.), ale ani v případě, že zůstavitel zanechal jen majetek nepatrné hodnoty a že k zastavení řízení o dědictví podle ustanovení § 175h odst. 2 o.s.ř. nedošlo jen proto, že ten, kdo se postaral o pohřeb, odmítl převzít nepatrný majetek zůstavitele do vlastnictví.

Náhrada škody, náklady řízení

Účelem zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu) je zachování nemovitého majetku k účelům, jimž původně (v době přechodu ze státu do vlastnictví občanských sdružení působících v oblasti tělovýchovy a sportu) sloužil.

Právo na přiznání přiměřené a právním předpisem stanovené náhrady nákladů, které úspěšné straně v řízení vzniknou, je součástí práva na spravedlivý proces a také souvisí, pokud jde konkrétně o náklady právního zastoupení, s právem na právní pomoc ve smyslu čl. 37 odst. 2 Listiny. Pravidlo, dle něž lze úspěšné procesní straně přiznat náhradu toliko účelně vynaložených nákladů, se vztahuje na jakékoliv náklady řízení, tedy i na náklady spojené se zastupováním advokátem. Mohou se ale vyskytovat i situace, za nichž náklady spojené se zastupováním advokátem nebude možno považovat za nezbytné k řádnému uplatňování nebo bránění práva u soudu. O takový případ půjde zejména v případech zneužití práva na zastoupení advokátem.

Právo na pojistné plnění

Jde-li o pojištění majetku, má pojistné plnění, na které má pojištěný právo v případě vzniku pojistné události, restituční funkci – jeho účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události. Přes tento jeho účel však pojistné plnění nelze ztotožňovat s plněním z titulu odpovědnosti za škodu, tedy s náhradou škody ve vlastním slova smyslu; právním důsledkem vzniku pojistné události, již je způsobena škoda, není odpovědnost pojistitele za takovou škodu, nýbrž povinnost poskytnout pojištěnému pojistné plnění za účelem reparace majet-

kové újmy, k níž v důsledku pojistné události došlo. Do odpovědnostního vztahu pojistitel vstupuje až na základě toho, že poskytl pojistné plnění, a v rozsahu, v jakém tak učinil, a vstupuje na místo nositele práva na náhradu škody (do postavení poškozeného) vůči tomu, kdo za škodu odpovídá, na základě ustanovení § 813 obč. zák.

Nakládání s výlučným majetkovým právem díla užít

Nakládání s výlučným majetkovým právem díla užít se realizuje (s výjimkou v zákoně stanovených případech) zásadně autorskoprávní smlouvou, již autor uděluje svolení (souhlas) k užití díla a již nabyvatel získává majetkové oprávnění příslušné dílu užít. Obsahem smlouvy je právo nabyvatele díla užít v rozsahu vymezeném smlouvou. Způsobem užití díla se rozumí jakákoliv metoda užití díla vymezená podle jeho zevních znaků, která je technicky a hospodářsky odlišitelná. Pojem užití díla je pak třeba vykládat extenzivně. V této souvislosti je možno zmínit fenomén tzv. neznámého způsobu užití díla, což je forma užití, která není v době uzavření příslušné smlouvy o svolení autora k užití díla, objektivně známa, a nemůže tedy být předmětem projevu vůle stran. Významně zde je nejen posouzení ve smyslu technologické uskutečnitelnosti takového užití díla, ale i ohled na jeho hospodářský význam a využitelnost.

Daň a účinná lítost

V případech daňového deliktu je škodlivým následkem nesplnění daňové povinnosti, neboť tím, že povinná osoba zkrátí daň nebo vyláká výhodu, byl ohrožen zájem státu na správné vyměření daně, což má ve svém důsledku dopad v tom, že státu neplnou finanční prostředky, na něž má podle zákona o předmětné dani nárok, event. vydá ty, na něž daňový poplatník neměl nárok. Vždy tedy jde o to, že se zmenší příjmy státního rozpočtu, jehož výše se mimo jiné odvíjí i od daňové povinnosti daňových poplatníků. Napravení škodlivého následku předpokládá, že porucha chráněného zájmu sice již vznikla, ale pachatel odstranil způsobené změny na chráněném zájmu, a tím v podstatě obnovil stav, který byl před jeho činem. U daňového trestného činu se jedná o situaci, kdy obviněný dobrovolně částku, o níž snížil příjem do státního rozpočtu, dodatečným splněním daňové povinnosti daň uhradí, anebo vrátí vylákanou výhodu. Napravení škodlivého následku vyžaduje vždy aktivní činnost pachatele, u níž se předpokládá osobní zainteresovanost, a je vždy nutno napravit

všechny vzniklé újmy. Zůstane-li snaha o napravení škodlivých následků neúspěšná, nejde o účinnou lítost. Podmínkou účinné lítosti je však především dobrovolnost pachatele. Jestliže pachatel dodatečně splní svou daňovou povinnost až na podkladě výsledků daňové kontroly, byť ještě před zahájením trestního stíhání, nejedná dobrovolně o své vlastní vůli, ale už pod hrozbou zcela bezprostředně hrozícího trestního stíhání.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Zastoupení

Směřuje-li dovolání účastníka, jenž není zastoupen advokátem, ani nemá sám odpovídající právnícké vzdělání, proti usnesení, jímž odvolací soud nevyhověl (ve spojení s usnesením soudu prvního stupně) žádosti účastníka o ustanovení zástupce pro řízení o dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, pak je namístě, aby to, zda jsou splněny předpoklady pro ustanovení advokáta pro řízení o dovolání proti onomu usnesení odvolacího soudu, rozhodl přímo Nejvyšší soud jako soud dovolací. Dospěje-li Nejvyšší soud jako soud dovolací k závěru, že v řízení o dovolání účastníka, jenž není zastoupen advokátem, ani nemá sám odpovídající právnícké vzdělání, proti usnesení, jímž odvolací soud nevyhověl (ve spojení s usnesením soudu prvního stupně) žádosti účastníka o ustanovení zástupce pro řízení o dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé, jsou ve smyslu § 30 o. s. ř. splněny předpoklady pro ustanovení zástupce z řad advokátů, pak tohoto zástupce dovolateli sám ustanoví.

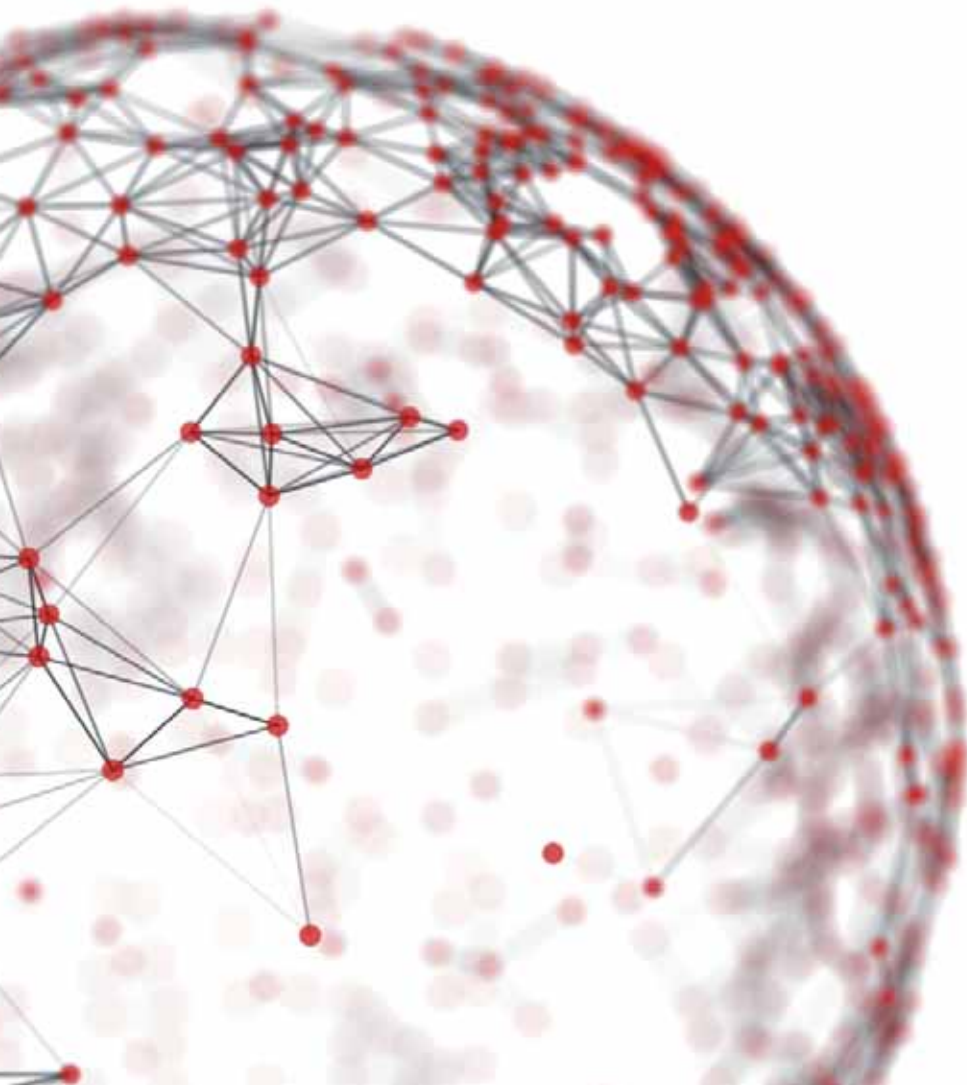
O zřejmě bezúspěšné uplatňování práva jde ve smyslu ustanovení § 138 odst. 1 o. s. ř. zpravidla tehdy, je-li již ze samotných údajů (tvrzení) účastníka, z toho, co je soudu známo z obsahu spisu, z jině úřední činnosti nebo z toho, co je obecně známo, bez dalšího nepochybné, že požadavku účastníka nemůže být vyhověno. O zřejmě bezúspěšné uplatňování (řádného nebo mimořádného) opravného prostředku pak jde zejména tehdy, jestliže byl podán opožděně, osobou, která k němu není (subjektivně) oprávněna, nebo je objektivně nepřipustný, nebo jestliže (s přihlédnutím ke všemu, co je soudu známo) je bez dalšího nepochybné, že opravný prostředek nemůže být úspěšný.

C/M/S/

Law . Tax

It's a small world.

Until you have to manage
a big transaction

Your World First
cmslegal.com

Myslivost a náhrada škody

Při posuzování nároku na náhradu škody způsobené vybraným živočichem ve smyslu zákona č. 115/2000 Sb. (např. vydrou říční) je zapotřebí rozlišovat, zda jde o ryby žijící v rybářském revíru, jehož vodní plochy či toky mají takový charakter (nebo tak jsou uzpůsobeny), že v nich lze ryby chovat a že mohou být majetkem poškozené osoby [§ 2 písm. b) zákona č. 115/2000 Sb.], nebo zda jde o ryby žijící volně. V případě volně žijících ryb se právní teorie i soudní praxe shodují na závěru, že jde o věc ničí (res nullius) a vlastnické právo k nim proto vzniká až jejich ulovením, jakožto originárním způsobem nabytí vlastnického práva. V takovém případě není rozhodující, že jde o rybu v rybářském revíru, neboť chybí podstatný znak vzniku škody, který se váže ke snížení majetkového stavu vlastníka.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Náklady řízení jako pohledávka

Před právní mocí rozhodnutí, kterým soud přizná účastníku občanského soudního řízení nárok na náhradu nákladů řízení (před okamžikem vzniku nároku na náhradu nákladů řízení), nelze takový nárok přihlásit do insolvenčního řízení ani jako pohledávku vázanou na splnění odkládací podmínky.

Náklady zmařené dražby

Na počátek ani běh promlčecí doby k uplatnění práva dražebníka, aby mu vydražitel uhradil část nákladů jím zmařené dražby a opakované dražby nepokrytou složenou dražební jistotou, nemá vliv okolnost, že byla podána žaloba o vyslovení neplatnosti dražby podle ustanovení § 24 odst. 3 zákona o veřejných dražbách. I když výsledek řízení o neplatnost dražby může být pro posouzení uvedeného práva dražebníka významný (v případě neplatnosti dražby by nemohlo dojít k jejímu zmaření, a dražebník by proto neměl právo na úhradu nákladů zmařené dražby a opakované dražby) a, i když neplatnost dražby soud nemůže posuzovat v jiném řízení než v řízení podle ustanovení § 24 odst. 3 zákona o veřejných dražbách, a to ani jako otázku předběžnou, je z hlediska počátku a běhu promlčecí doby k uplatnění práva dražebníka na úhradu

části nákladů zmařené dražby a opakované dražby rozhodující, kdy toto právo mohlo být vykonáno poprvé.

Náhrada za ztrátu na výdělku

Při zjišťování průměrného výdělku zaměstnance, který vykonává podnikatelskou činnost, po zjištění nemoci z povolání je třeba přihlížet též k odpisům hmotného majetku uplatněným zaměstnancem v jeho příznání k dani z příjmů, jestliže jsou tyto odpisy spojeny s úplatným pořízením hmotného majetku, který je potřebný k jeho podnikatelské činnosti a k dosahování příjmů z ní.

Doprava a náhrada škody

Zvláštní povaha provozu, která je rozhodným kvalifikačním momentem pro objektivní odpovědnost provozovatele podle § 427 odst. 1 obč. zák. a která není zákonem blíže definována, vychází z obecného poznatku, že provoz dopravních prostředků je zdrojem zvýšeného nebezpečí vzniku škod na lidském zdraví a majetku, neboť jde o činnost technickou, spojenou s působením zpravidla motorické síly, s rychlým pohybem, s využitím stále sofistikovanějších metod a technik řízení či ovládání provozu, u nichž není vyloučeno selhání. Proto na rozdíl od obecné odpovědnosti je provozovatel povinen nahradit škodu nejen tehdy, bylo-li nepříznivé působení dopravního prostředku spojeno s porušením zákona, nýbrž i tehdy, projevil-li se zvláštní povaha provozu, tj. došlo-li k nežádoucímu projevu takových vlastností vozidla, které jsou pro jeho provoz typické a vyplývají z jeho povahy coby dopravního prostředku, který se pohybuje určitou rychlostí a může již jen samotným svým pohybem či prudkým brzděním, případně dalšími s tím spojenými projevy (např. selhání řízení, závada, oddělení části vozu, najetí na kámen a jeho vymrštění) vyvolat nepříznivý dopad na osoby uvnitř dopravního prostředku nebo na osoby či věci (zejména dopravní prostředky a jiný majetek), s nimiž přijde do kontaktu. Provozem se rozumí nejen pohyb dopravního prostředku, ale i příprava k jízdě a bezprostřední úkony po skončení jízdy, včetně vystupování z něj. Rozhodující je tedy charakter činnosti, při níž škoda vznikla.

Likvidace dědictví a přechod nájmu bytu

Ten, kdo nabytí při likvidaci dědictví členský podíl v bytovém družstvu, proto není povinen platit nájemné a úhrady spojené s užíváním bytu ještě za dobu, než na něho přešlo členství v družstvu a nájemní právo k družstevnímu bytu.

Dokazování

Vyjádření účastníka řízení, kdy další objasnění věci ponechává výslovně na úvaze soudu, nelze považovat za relevantní návrh na doplnění dokazování, kdy účastník řízení považuje provedení důkazu skutečně za nezbytné a v tomto smyslu na něm trvá; takže o dalším postupu by bylo zapotřebí rozhodnout a důvody toho rozhodnutí (nevyhovění návrhu) rozvést i v odůvodnění rozsudku. Nejde tak o případ tzv. opomenutého důkazu.

Vedlejší účastník

Protože vedlejší účastník má za řízení výlučně práva a povinnosti jen procesní povahy, protože se jeho účast na řízení, i když má právní zájem na jeho výsledku, nedotýká jeho hmotněprávního postavení a protože smyslem vedlejšího účastnictví je „pomoc ve sporu“ některému z účastníků řízení (jedné ze sporných stran), k níž vedlejší účastník přistupuje vždy jen na základě ryze osobního rozhodnutí (a osobních vztahů k jím podporovanému účastníku řízení), je třeba učinit závěr, že práva a povinnosti z vedlejšího účastnictví nejsou předmětem dědické a ani jiné sukcese a že tedy smrtí (nebo jiným zánikem) vedlejšího účastníka končí jeho účast na řízení, neboť povaha vedlejšího účastnictví neumožňuje, aby na místo vedlejšího účastníka nastoupil ten, kdo je (jinak) jeho procesním nástupcem. Jde-li tedy v řízení o zkoumání přípustnosti vedlejšího účastnictví a rozhodování o ní (ve smyslu ustanovení § 93 odst. 2 věty druhé o.s.f.), neumožňuje povaha věci, aby v řízení o vedlejšího účastnictví bylo pokračováno. Uvedené ale nebrání tomu, aby právní nástupce (dědic) vedlejšího účastníka, který ztratil způsobilost být účastníkem řízení, do řízení vstoupil z vlastního podnětu, případně na výzvu některého hlavního účastníka, učiněnou prostřednictvím soudu, jako vedlejší účastník, jestliže mu svědčí právní zájem na výsledku soudního řízení a jestliže má zájem „pomáhat ve sporu“ některému z účastníků řízení (jedné ze sporných stran).

Majetková podstata

V situaci, kdy insolvenční správce dlužníka (žalobce) spornou pohledávku z majetkové podstaty nevyloučí, zůstává mu zachováno i dispoziční oprávnění k této pohledávce (nabyté podle ustanovení § 246 odst. 1 insolvenčního zákona); skutečnost, že nepodal návrh na pokračování v řízení o zaplacení sporné pohledávky a v řízení je pokračováno na návrh dlužníka, popřípadě ostatních účastníků řízení s tím, že dlužník (žalobce) zůstal účastníkem řízení (§ 264 insolvenčního zákona), na tom nic nemění.

Podpora
v podnikání

Fúze a akvizice
Restrukturalizace

Bankovníctví,
finance, leasing

Nemovitosti
a stavební právo

Sporná agenda,
správa pohledávek

Tým **30** profesionálů

20 právníků

5 základních advokátních praxí

home advantage in central europe

fúze & akvizice
právo obchodních korporací
soutěžní právo & právo EU
energetika, telekomunikace
veřejné zakázky
nemovitosti & stavební právo
bankovníctví & finance
insolvence & restrukturalizace
pracovní právo
právo duševního vlastnictví
informační technologie
řešení sporů

Schönherr je přední advokátní kancelář ve střední a východní Evropě. Těžíme ze zkušeností a know-how více než 300 právníků ve 13 pobočkách mimo jiné i v Praze. Naši základní filozofií je kombinace vysoké profesní kvality a efektivního řešení právních problémů.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Schönherr s.r.o. | advokátní kancelář | Palladium | nám. Republiky 1079/1a | CZ-110 00 Praha 1 | office.czechrepublic@schoenherr.eu

BULHARSKO | ČESKÁ REPUBLIKA | CHORVATSKO | EU-BELGIE | MAĎARSKO | MOLDÁVIE
POLSKO | RAKOUSKO | RUMUNSKO | SLOVENSKO | SLOVINSKO | SRBSKO | TURECKO

www.schoenherr.eu

Osoba blízká

Jen proto, že jednatel společnosti s ručením omezeným je manželem jednatelky další společnosti s ručením omezeným, nejsou tyto společnosti vůči sobě v poměru osob blízkých.

Těžká újma

Důsledky spojené se zahájením insolvenčního řízení jsou závažné a dochází u nich k ohrožení pověsti údajného dlužníka, který musí čelit následkům spojeným s uvedenými oznámeními. Proto podáním návrhu na insolvenční řízení založeného na smyšlených a neexistujících skutečnostech, které byly navrhovatelem jen účelově uvedeny se záměrem vyvolat důsledky spojené s podáním takového návrhu, a zanesením těchto informací do insolvenčního rejstříku, jenž je veřejnou internetovou sítí, dochází k uvedeným vážným důsledkům. Z těchto důvodů je možné je považovat za jinou vážnou újmu ve smyslu § 184 odst. 1 tr. zákoníku. Sdělením nepravdivých informací v insolvenčním návrhu dochází na základě zákonem stanoveného postupu soudu i k naplnění kvalifikačního znaku spáchání činu veřejně přístupnou počítačovou sítí (§ 182 odst. 2 tr. zákoníku).

Postoupení pohledávky

Při zpeněžení úpalcovy pohledávky prodejem mimo dražbu jejím úplatným postoupením třetí osobě podle ustanovení § 524 a násl. obč. zák. není správce konkursní podstaty úpalcce vázán dohodou úpalcce a jeho dlužníka zakazující postoupení pohledávky bez souhlasu úpalcce dlužníka (§ 525 odst. 2 obč. zák.).

Úpadek, ručení a mezitímní rozsudek

Mezitímním rozsudkem musí být rozhodnuto o celém základu projednávané věci; základem projednávané věci se přitom rozumí posouzení všech otázek vyplývajících z uplatněného nároku s výjimkou okolností, které se týkají výše nároku. Rozhodnutím o základu věci není řešení předběžné otázky pro rozhodování o věci samé.

Má-li být posouzeno, zda členové statutárního orgánu kapitálové společnosti ručí podle § 193 odst. 2 obch. zák., musí být nejprve postaveno najisto, zda byli povinni podat (bez zbytečného odkladu) návrh na prohlášení konkursu na majetek společnosti, respektive zda tuto svoji povinnost zaviněně porušili. Nezbytné však je zkoumat také to, zda v době, kdy členové statutárního orgánu kapitálové společnosti měli ručit za závazky společnosti, nějaké závazky

společnosti vznikly. Z podstaty institutu ručení (jeho akcesority) totiž vyplývá, že ručitelský vztah může být založen pouze tehdy, existuje-li pohledávka, za níž je ručení převzato či zákonem založeno; a naopak, že není-li dán závazek „přímého“ dlužníka, nemůže existovat ani závazek ručitele. Proto, má-li být mezitímním rozsudkem deklarována existence ručitelského závazku, musí být zjištěno, že existuje i závazek dlužníka, který měl být ručením zajištěn; ve vztahu k § 193 odst. 2 obch. zák. tak musí být zjištěno, že existuje závazek společnosti vzniklý poté, co členové statutárního orgánu společnosti zaviněně porušili povinnost podat návrh na prohlášení konkursu na majetek společnosti. Předpoklady úpadku ve formě platební neschopnosti jsou mnohost věřitelů a objektivní neschopnost plnit své splatné závazky. Pro stanovení toho, zda se společnost nachází v platební neschopnosti, zásadně není rozhodující míra cizích zdrojů jejího financování, nýbrž pouze to, zda je dlouhodobě schopna plnit splatné závazky vůči svým věřitelům. Přestože obchodní společnosti po svém založení zpravidla bezprostředně negenerují zisk a jejich chod je zpočátku financován z cizích zdrojů, nejde o kritéria, která by byla při posuzování jejich úpadku relevantní.

Zdravotní pojištění

Čas výkonu, jak je definován v 1. kapitole Textové části přílohy vyhlášky č. 134/1998 Sb. pod bodem 10, vyjadřuje průměrnou (standardní) spotřebu času odpovídající náročnosti toho či onoho zdravotního výkonu (čas výkonu vyjadřuje dobu, po kterou je pracoviště prováděním výkonu plně vytíženo) a slouží k výpočtu režie (celková hodnota minutové režie výkonu se vypočte jako součin času výkonu a minutové režijní sazby příslušné k výkonům dané autorské odborností). Smyslem a účelem užití výrazu „časová dispozice“ u zdravotního výkonu 06613 je sledován jiný účel, než k němuž je určen údaj o času výkonu jako jedno z východisek pro výpočet celkové hodnoty minutové režie výkonu, důvod jeho použití je třeba hledat v tom, v čem se tento zdravotní výkon odlišuje od jiných zdravotních výkonů vypočtených v seznamu. Účelu tzv. časové dispozice (jako výrazu vyššího stupně časové náročnosti ošetřovatelské intervence) odpovídá také její pojetí, že k jejímu naplnění dojde za předpokladu, že provedení činností, z nichž příslušná ošetřovatelská intervence lege artis sestává, si vzhledem k okolnostem konkrétního případu vyžádalo dobu 10 minut či delší.

Autorské právo

V případě, kdy v internetové kavárně její hosté využívají interakce mezi počítačovým progra-

mem a uživatelem, třebas jen k tomu, aby dosáhli na požadovaný program, jde o interakci rozhraní s uživatelem a tedy i o sdělování veřejnosti ve smyslu autorského zákona tohoto (ustanoveními autorského zákona) chráněného díla, tj. grafického uživatelského prostředí. Nejde tak v tomto případě pouze jen o pasivní příjem tohoto díla návštěvníkem.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Výslech svědka

Právo obviněného na to, aby měl ve smyslu podle čl. 6 odst. 3 písm. d) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod možnost klíčového svědka kontradiktorním způsobem vyslechnout, má přednost před principy rychlosti trestního řízení podle § 2 odst. 4 (druhá věta) tr. ř. Zajištění takového práva obviněného, a to i formou mezinárodní pomoci, je zejména výrazem uplatnění zásady podle § 2 odst. 4 (věta třetí), podle níž se trestní věci projednávají s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. Nutnost umožnit obviněnému, který nemá obhájce, být přítomen výslechu takového svědka nebo spoluobviněného je nezbytná především v případech, kdy jde o zásadní osvědčující důkaz, přestože zákon tuto podmínku pro postup podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. nestanoví.

Postoupení pohledávky

Bez ohledu na počet osob, jimž zákazník obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit své závazky vůči svým zákazníkům, postoupí části své pohledávky na vydání zákaznického majetku, nepřekročí celková výše náhrady, již Garanční fond vyplatí postupníkům, zákonem stanovenou maximální výší.

Zajištění závazku

Do doby zpeněžení předmětu zajištění není zřejmé, jaká je skutečná hodnota zajištění

(a zda bude zajištěn věřitel v insolvenčním řízení vůbec uspokojen) a tato skutečnost není (nemůže být) podstatná ani pro rozhodnutí sporu o určení práva na uspokojení ze zajištění. V něm insolvenční soud posuzuje především to, zda si věřitel do insolvenčního řízení řádně přihlásil pohledávku s právem na uspokojení ze zajištění a podle důvodu popření dále zkoumá, zda je dána existence zajišťované pohledávky a právo na její uspokojení ze zajištění, nikoliv však skutečnou hodnotu zajištění.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Plná moc

Zmocnitel je vázán jednáním zmocněnce, který překročil oprávnění vyplývající z plné moci, nejen tehdy, jestliže překročení oprávnění vyplývající z plné moci výslovně schválil, ale i tehdy, jestliže svůj nesouhlas s jednáním zmocněnce neoznámil druhé straně bez zbytečného odkladu po tom, co se o překročení oprávnění z plné moci dozvěděl.

Pravomoc soudu

Za individuální pracovněprávní vztahy ve smyslu ustanovení § 1 zák. práce, které se řídí zákoníkem práce a jinými pracovněprávními předpisy, je třeba považovat všechny vztahy vzniklé v příčinné souvislosti s výkonem nesamostatné (závislé) práce zaměstnance pro zaměstnavatele bez ohledu na to, zda účastníkem vztahu je vedle zaměstnavatele zaměstnanec nebo (na jeho místě) jiná osoba anebo zda výkon nesamostatné (závislé) práce pro zaměstnavatele trvá nebo byl již ukončen. Za pracovněprávní nelze považovat jen takové vztahy, které postrádají časový, místní a zejména věcný (vnitřní účelový) poměr k výkonu nesamostatné (závislé) práce (např. nájem služebního bytu zaměstnavatele zaměstnancem, půjčku poskytnutou zaměstnavatelem zaměstnanci apod.). V rámci pracovního poměru nelze jakýkoliv dílčí vztah vzniklý v příčinné souvislosti s výkonem práce (byť již byl ukončen) posoudit podle jiného (než pracovněprávního) předpisu, protože zákoník práce ani ostatní pracovněprávní předpisy – vzhledem ke své kogentní povaze – použití jiného právního režimu v pracovněprávních vztazích neumožňují.

Usmrcení z nedbalosti, doprava

Zejména u trestných činů ublížení na zdraví spáchaných v souvislosti s dopravní nehodou bývá každý následek zpravidla výsledkem více příčin, přičemž příčinou následku je každé jednání, bez kterého by následek nenastal. Určitá skutečná okolnost neztrácí svůj charakter příčiny jen proto, že mimo ni byl následek způsoben ještě dalšími příčinami. To znamená, že příčinná souvislost mezi jednáním pachatele a následkem se nepřerušuje, jestliže k jednání pachatele přistoupí i další skutečnost, jež spolupůsobí ke vzniku následku, ovšem za předpokladu, že jednání pachatele zůstává takovou skutečností, bez níž by k následku nebylo došlo. Jednání pachatele má proto povahu příčiny i tehdy, když kromě něj vedlo k následku i jednání další osoby. Poněvadž každé jednání, bez něhož by následek nebyl nastal, je důležité, aby konkrétní činnost (jednání) pachatele, byla pro způsobení následku příčinou dostatečně významnou.

Litispendence

Domáhá-li se žalobce v pozdějším řízení náhrady újmy na základě totožných skutkových tvrzení jako v řízení již dříve zahájeném a soud pravomocně neskončeném, ovšem požaduje vyšší náhradu než v řízení prvním, pak je dána překážka řízení (věci zahájené) pouze co do části, v níž se žalobní žádání překrývá s žádáním v řízení prvním. Naopak nic nebrání tomu, aby o zbývající části – žádání „navíc“ – soud meritorně rozhodl, a buď případně žalobci náhradu přiznal, dospěje-li ke zjevně výjimečnému závěru, že přiznání náhrady požadované v prvním řízení nebylo jen se zřetelem k projevu dispozitivní zásady přiměřeným, anebo aby rozhodl o takovém žádání zamítavě, byla-li náhrada přiznaná při rozhodování o dřívějším návrhu ve smyslu přiměřenosti vypořádána nebo byl-li nárok shledán zcela nedůvodným. Řízení by ovšem měla být především ve smyslu § 112 odst. 1 o. s. ř. spojena. Nestane-li se tak, bude muset soud rozhodující o pozdějším návrhu vyčkat rozhodnutí o původně uplatněném návrhu. Uvedené musí platit i pro případ, že takový, oproti původně uplatněnému, zvýšený nárok, uplatní samostatnou žalobou po skončení řízení o původním nároku.

Odpovědnost státu za škodu

Nesoulad žalobou uplatňovaného nároku s hmotněprávní úpravou nemůže být důvodem odmítnutí žalobu projednat a zastavení řízení pro nedostatek pravomoci, nýbrž je důvodem

k zamítnutí žaloby po meritorním projednání. Za nezákonné ve smyslu § 8 zák. č. 82/1998 Sb. je třeba považovat rozhodnutí Ústavního soudu, jestliže jeho nezákonnost byla deklarována v rozsudku Evropského soudu pro lidská práva (aniž by zároveň takové rozhodnutí bylo zrušeno). Pokud by nebylo v pravomoci soudů projednat žalobu, již je uplatňován nárok na náhradu škody, příp. nemajetkové újmy, způsobené nesprávným úředním postupem nebo nezákonným rozhodnutím Ústavního soudu, pak ani v případě, v němž by nezákonnost rozhodnutí Ústavního soudu byla deklarována Evropským soudem pro lidská práva, by se poškozenému odškodnění nedostalo, neboť ještě před tím, než by poškozený mohl prokázat existenci tohoto deklaratorního rozhodnutí, by řízení bylo zastaveno. V takovém případě by tudíž šlo o protiústavní odmítnutí spravedlnosti.

Informovaný souhlas ve zdravotnictví

Při posouzení existence příčinné souvislosti mezi nedostatečným poučením a vznikem škody je nutno vyhodnotit, jakého poučení se pacientovi dostalo, popřípadě mělo dostat. Poučení musí být takové, aby i laik mohl zvážit rizika zákroku a rozhodnout se, zda jej podstoupí, či nikoli. Odpovědnost zdravotnického zařízení v uvedených případech nastává jen tehdy, prokáže-li pacient, že při znalosti rozhodných skutečností (o nichž měl být poučen) bylo reálně pravděpodobné, že by se rozhodl jinak, tj. že zákrok nepodstoupí. V mnoha případech (zejména tam, kde neprovedení zákroku představuje větší riziko poškození zdraví než jeho provedení) totiž bude platit, že i kdyby pacient býval onu chybějící informace před zákrokem měl, rozhodl by se zcela stejně, tedy že výkon podstoupí. Pak je ovšem spravedlivé, aby důsledky lege artis provedeného zákroku i riziko jeho případného nezdaru nesl sám. To je v souladu s tradiční zásadou, že poškozený nese následky náhody, která jej postihla.

Státní zástupci a policejní orgán

Přijme-li oznámení o spáchání trestného činu státní zástupce, předá jej policejnímu orgánu k postupu podle ustanovení § 158 odst. 1 tr. ř.

Insolvence a reorganizace

Právnícké osobě v likvidaci nelze povolit reorganizaci proto, že její činnost směřuje k zániku (k likvidaci), takže je zde „podnik“, jenž není způsobilý reorganizace a obdobně se to má (co do podniku nezpůsobilého reorganizace) s nepřípustností reorganizace u dlužníka, který je

in cooperation with

ALLEN & OVERY

Diploma in English and European Union Law

Modular course providing an understanding of the common law legal system as applied in England, together with elements of European Union Law

Year One

- English Legal Systems
- Criminal Law and Procedure
- Contract Law
- The Law of Torts (Negligence) and Trusts/Property Law

Year Two

- European Union Law
- International Trade Law
- International Commercial Litigation
- Business and Commercial Law
- Intellectual Property Law

Start in October 2015

For more information and registration visit britishlawcentre.co.uk/courses

Local Programme Director: bhc@prf.cuni.cz

P A R T N E R S

advokátní kancelář

KDYŽ CHCETE OVĚŘENOU KVALITU.

“PRK Partners stojí na stejné úrovni
jako ti nejlepší ze zahraničí.”

Legal 500

“PRK Partners utvářela české advokátní
prostředí a překlenula rozdíly mezi lokálními
a mezinárodními firmami.”

IFLR

“Jejich tým na nás zapůsobil. Opravdu.”

Chambers Europe

**CHAMBERS
EUROPE
AWARDS**
for Excellence
2014
WINNER

PRK Partners

advokátní kancelář

Česká republika

Slovensko

PRAHA | BRATISLAVA | OSTRAVA

www.prkpartners.com

**CHAMBERS
EUROPE
AWARDS**
for Excellence
2014
WINNER

THE LAWYER
EUROPEAN CONFERENCE & AWARDS
WINNER
Law Firm of the Year: Central Europe
2012

Získáte vše.
Samozřejmě.
Bez kompromisů.

obchodníkem s cennými papíry nebo osobou oprávněnou k obchodování na komoditní burze podle zvláštního právního předpisu. Reorganizace není přípustná ani tehdy, je-li dlužníkem fyzická osoba, která není podnikatelem a nemá podnik.

Zpeněžení

Není-li zde z doby před zahájením insolvenčního řízení na majetek zástavního dlužníka jiná dohoda mezi zástavním věřitelem a zástavním dlužníkem, pak nájemné získané pronájmem věci zastavené zástavní smlouvou uzavřenou podle ustanovení § 152 a násl. obč. zák. za dobu od vzniku zástavního práva do zpeněžení zástavy nenáleží zástavnímu věřiteli a za dobu, po kterou probíhá insolvenční řízení na majetek zástavního dlužníka, není ani součástí výtěžku zpeněžení zástavy, jež by v konkursu vedeném podle insolvenčního zákona měl být vydán zástavnímu věřiteli (zajištěnému věřiteli) postupem podle § 298 insolvenčního zákona.

Rozhodčí doložka

Je-li třetí osobou, která má podle rozhodčí smlouvy (doložky) vybrat rozhodce (§ 7 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb.), právnická osoba, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, jež rozhodce jmenuje (již bez výslovného odkazu na interní dokumenty, ale podle stejných principů) z okruhu osob, s nimiž dlouhodobě spolupracuje, jejichž seznam i nadále vede a jejichž činnost organizačně a administrativně zajišťuje, nelze takto učiněný výběr rozhodce považovat za transparentní, což má za následek neplatnost rozhodčí doložky podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srov. § 3028 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku). Vůle stran vyjádřená v rozhodčí doložce nemůže být respektována, jelikož odporuje pravidlům spravedlivého procesu.

Pracovněprávní vztahy

Protože zákoník práce účastníkům pracovněprávních vztahů výslovně zakazuje odchýlit se od ustanovení § 138 zák. práce, podle něhož se výše odměny z dohody a podmínky pro její poskytování sjednávají v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti (srov. § 363 odst. 2 zák. práce), je sjednání výše odměny z dohody v jiné smlouvě (dohodě) než v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti v rozporu se zákonem, a taková (jiná) smlouva (dohoda) o výši odměny by proto byla podle ustanovení § 18 zák. práce a § 39 obč. zák. neplatná. Jestliže by se ten účastník,

kteřý byl neplatnou smlouvou (dohodou) o výši odměny dotčen a který její neplatnost sám nezpůsobil, dovolal neplatnosti tohoto právního úkonu (srov. § 20 zák. práce), nepřislušela by zaměstnanci odměna v (neplatně) sjednané výši, nýbrž – obdobně jako zaměstnanci v pracovním poměru při analogickém použití ustanovení § 113 odst. 1 zák. práce – ve výši sjednané v kolektivní smlouvě, popřípadě stanovené vnitřním předpisem zaměstnavatele nebo zaměstnanci jednostranně určené zaměstnavatelem (při respektování zásady poskytování stejné mzdy, platu nebo odměny z dohody za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty, obsažené v ustanovení § 110 zák. práce), nejméně však ve výši minimální mzdy (srov. § 111 zák. práce).

Odpovědnost státu za škodu

Náhrada imateriální újmy má sloužit ke kompenzaci stavu nejistoty, do níž byl poškozený v důsledku nepřiměřeně dlouze vedeného řízení uveden, a v níž byl tak udržován. Takový stav přitom vyplývá z nejistoty ohledně výsledku sporu. Za situace, kdy účastník řízení po řadu let neprojevuje o řízení žádný zájem, lze o existenci stavu nejistoty ohledně výsledku řízení u tohoto účastníka zcela relevantně pochybovat. Nevede-li tato okolnost k závěru o vyvrácení domněnky vzniku újmy, je nezbytné ji zohlednit při posouzení kritéria významu řízení pro účastníka. Nadto je třeba připomenout, že „předpoklad vzniku nemateriální újmy v důsledku nepřiměřeně dlouze vedeného řízení nemusí být nutné naplňován vždy jenom proto, že určité řízení formálně trvá. Při posuzování délky vykonávacího řízení je třeba vždy zkoumat, do jakého okamžiku šlo o účelné vedení řízení směřující k reálnému vymožení práva oprávněného, a od kdy již další průběh řízení ztrácí svůj význam, neboť vymožení pohledávky oprávněného se stává vzhledem k okolnostem případu nereálné či neúčelné, popř. dokonce neúčinné“.

Insolvence

Případné pochybení poskytovatele webových služeb insolvenčního rejstříku není způsobilé nic změnit na závěru o opožděnosti přihlášky pohledávky, tj. nemůže vést k výsledku, jež by v konečném důsledku vedl k zásahu do práv (ostatních) věřitelů, kteří pohledávky za dlužníky přihlásili včas.

Rozhodnutí o konkursu

K projednání odvolání není třeba nařizovat jednání ani tehdy, směřuje-li odvolání proti

rozhodnutí insolvenčního soudu, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé (takovým rozhodnutím je i usnesení o zrušení konkursu a o zamítnutí návrhu na vydání takového usnesení), které se ale podle (insolvenčního) zákona vydává bez nařízení jednání. Přitom v insolvenčním řízení (obecně) platí, že insolvenční soud nařizuje jednání jen tehdy, stanoví-li to (insolvenční) zákon, nebo považuje-li to za nutné (§ 85 odst. 1 insolvenčního zákona).

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Uspokojení zajištěného věřitele

Zajištěný věřitel má právo, aby byl v insolvenčním řízení při splnění stanovených předpokladů uspokojen z výtěžku zpeněžení zajištění, přičemž předmět zajištění tvoří do jisté míry oddělenou majetkovou podstatu, z níž nemohou být (před plným uspokojením nároků zajištěného věřitele) uspokojeni jiní věřitelé dlužníka. Toto právo zajištěného věřitele se však váže pouze k předmětu zajištění. Nastane-li situace, že se výtěžek zpeněžení v době, kdy má být rozhodnuto o jeho vydání zajištěnému věřiteli, již v majetkové podstatě nenachází, nemá zajištěný věřitel právo na oddělené uspokojení své zajištěné pohledávky z jiného majetku dlužníka.

Vypořádání SJM

Soudnímu řízení o vypořádání mohou být podrobeny jen ty součásti zákonného majetkového společenství manželů, u kterých došlo k uplatnění požadavku na soudní vypořádání ve lhůtě tří let od zániku zákonného majetkového společenství. Ohledně ceny včas uplatněných majetkových hodnot však soud není vázán návrhy účastníků a může v tomto rozsahu návrhy i překročit.

Zastavení plateb

Za zastavení plateb je nutno považovat vědomé jednání dlužníka, jeho rozhodnutí, že nebude dále plnit své peněžité závazky, zpravidla doprovázené prohlášením o tom, že své závazky hradit nebude. Z pohledu současné právní úpravy pak k naplnění domněnky postačí, učiní-li tak dlužník alespoň ve vztahu k podstatné části svých závazků.

Insolvence a rozhodčí doložka

Jakkoli pro insolvenční řízení nelze bez dalšího přejímat judikatorní závěry ustavené při výkladu zákona o konkursu a vyrovnání, je pro insolvenční řízení použitelný závěr Nejvyššího soudu ČR R 37/2006, podle něhož rozhodčí doložka sjednaná pozdějším úpadcem podle § 2 odst. 3 písm. b) zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, se vztahuje také na správce konkursní podstaty, který v průběhu konkursu uplatňuje pohledávku z právního vztahu, jehož se rozhodčí doložka týká.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Konkurs a náhrada škody

Ani judikatura ESLP nezavdává příčinu ke změně rozhodovací praxe obecných soudů a Ústavního soudu, jež činí stát odpovědným za nesprávný úřední postup v souvislosti s konáním správce konkursní podstaty jen při zanedbání povinného dohledu nad činností správce konkursní podstaty.

Je-li institucionální ochrana třetích osob proti nesprávnému soupisu jejich majetku do konkursní podstaty úpadce garantována prostřednictvím vylučovací žaloby ve smyslu § 19 ZKV, pak není v nesouladu s ústavním pořádkem, když svým způsobem mimořádný zásah konkursního soudu v mezích dohledací činnosti (pokyn správce konkursní podstaty, jejichž jednoduché posouzení umožňuje přijmout spolehlivý závěr, že sepsaná věc nepatří do konkursní podstaty).

Společné jmění manželů

Pokud soudy v rámci vypořádání SJM přikáží jednomu z účastníků dluh ze smlouvy o úvěru u finanční instituce, mají tak učinit ve výši, v jaké dluh existoval v době jejich rozhodování, nikoliv v době zániku SJM. Jde o modifikaci judikaturního pravidla, že věci se vypořádávají podle jejich hodnoty ke dni vypořádání.

Náhrada škody

Má-li úprava následků zneužití předmětu nájmu v § 683 obč. zák. chránit pronajímatele, pak se musí vztahovat na celou dobu, po kterou nájemce pronajatou věc užíval, tedy než ji odevzdal pronajímateli, nejen (úzce) na dobu trvání nájmu. Nájemce má povinnost užívat pronajatou věc řádně (§ 665 obč. zák.) po celou dobu, kdy ji má u sebe. Skutečnost, že pronajatou věc neodevzdal zároveň se skončením nájmu pronajímateli, nemůže jít k tíži pronajímatele. I v době mezi skončením nájmu a odevzdáním věci má povinnost věc užívat způsobem sjednaným nebo přiměřeným povaze a určení věci a odpovídá i za to, že tak budou činit rovněž osoby, které od něho odvozují svůj přístup k věci. Proto trvá i široká odpovědnost nájemce podle ustanovení § 683 obč. zák. za škodu, kterou způsobil (popř. osoby, kterým umožnil přístup k věci) na pronajaté věci v době mezi skončením nájmu a jejím odevzdáním pronajímateli, a nárok na tuto škodu musí pronajímatel uplatnit v šestiměsíční prekluzivní lhůtě (§ 683 odst. 2 obč. zák.). Významný je tak jen okamžik odevzdání věci pronajímateli, do té doby odpovídá nájemce za důsledky zneužití předmětu nájmu a od této doby musí pronajímatel uplatnit svůj nárok na náhradu škody v šestiměsíční době, jinak zanikne.

Pracovněprávní vztahy

Nemá-li být zmařen účel zahlazení odsouzení, popřípadě vzniku fikce zahlazení ze zákona – zaměstnanec není povinen informovat zaměstnavatele o svém odsouzení za trestný čin, jestliže se na něj podle zákona hledí, jako by nebyl odsouzen, a zaměstnavatel ani není oprávněn takovou informaci od zaměstnance vyžadovat. Neinformoval-li proto zaměstnanec pravdivě zaměstnavatele o takovém svém odsouzení, nemohl jej tím uvést v omyl, jenž by za podmínek uvedených v ustanovení § 49a obč. zák. mohl být důvodem neplatnosti právního úkonu, který zaměstnavatel učinil (a který by neučinil, jestliže by mu uvedená skutečnost byla známa). Pracovní smlouva uzavřená mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem proto není neplatná pro omyl zaměstnavatele, nesdělil-li mu zaměstnanec pravdivou informaci o svém odsouzení za trestný čin, jestliže se na něj podle zákona hledí, jako by nebyl odsouzen.

Bez důvodné obohacení

Pro plnění za jiného, co po právu měl plnit sám, je charakteristické, že ten, kdo plní, poskytuje plnění s vědomím, že sám nemá právní povinnost plnit a že k plnění přistoupil za jiného,

který má (by měl) po právu plnit sám, přičemž mezi tím, kdo plnil, a tím, komu bylo plněno, bylo zřejmé, že plní za jiného. V případě, že ten, kdo plní, jedná v přesvědčení, že plní svůj vlastní závazek nebo jinou svou právní povinnost, ačkoliv tomu tak ve skutečnosti není (a jedná tedy „v omylu“), jde o plnění bez právního důvodu a nárok na vydání bezdůvodného obohacení vzniká vůči tomu, komu bylo plněno.

Družstvo a exekuce

Zrušení exekučního příkazu postihujícího podíl v obchodní společnosti či členská práva a povinnosti v družstvu, dobrovolné splnění vymáhané povinnosti i její vymození z jiného majetku, než podílu v obchodní společnosti či členských práv a povinností v družstvu, má – ve vztahu k existenci účinků tohoto exekučního příkazu – totožné důsledky jako zastavení exekuce. Ani v případech zrušení exekučního příkazu či provedení exekuce (s výjimkou případů, kdy byla vymáhaná povinnost splněna z prostředků získaných poškozením podílu či členských práv a povinností), není nezbytné trvat pro účely obnovení účasti ve společnosti či členství v družstvu na požadavku (formálního) zastavení exekuce.

Pracovní poměr a odborná způsobilost

Předpoklad odborné způsobilosti úředníka územních samosprávných celků k výkonu povolání sociálního pracovníka ve smyslu ustanovení § 110 odst. 4 zákona č. 108/2008 Sb., o sociálních službách, se považuje za splněný, jestliže ke dni 1. 1. 2007 tuto činnost vykonávali a k uvedenému dni dosáhli věku 50 let. Předpoklad, který je stanoven jako hledisko významné pro přiznání (poskytnutí) určité tarifní třídy tohoto zaměstnance ve smyslu nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, není důvodem k rozvázání pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm. f) zák. práce.

Insolvence a podmínky řízení

Je-li přihláška pohledávky do insolvenčního řízení podepsána pouze tvrzeným zástupcem věřitele na základě procesní plné moci, která nebyla doložena, jde o odstranitelný nedostatek podmínky řízení, k jehož nápravě (předložení procesní plné moci) musí být tvrzený zástupce vyzván; nebude-li ani tak zjednána náprava, musí být řízení o přihlášce pohledávky zastaveno dle § 104 odst. 2 o. s. ř. K případnému odstranění vad přihlášky lze přikročit až po zhojení nedostatku podmínky řízení.

Nakládání s majetkem nezletilých

Podání žaloby proti státu z důvodu tvrzené majetkové a nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem v souvislosti s nakládáním s majetkem nezletilého se týká oblasti správy majetku nezletilého dítěte a nelze je považovat za běžnou záležitost, jež by svou povahou patřila do běžné správy jeho majetku. Proto i pro podání žaloby proti státu z důvodu tvrzené majetkové a nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem je třeba schválení opatrovnického soudu podle ustanovení § 179 o.s.ř.

Podmínky řízení

Pravomocné zamítnutí návrhu na výkon rozhodnutí (exekuci) pro tutéž pohledávku mezi právním nástupcem původního věřitele a týmž povinným v již dříve zahájeném řízení pro formální vady návrhu není nedostatkem podmínek řízení podle ustanovení § 103 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 159a odst. 5 o. s. ř.

Náhrada škody

Při hodnocení, zda jednání hráčů kopané, v jejímž důsledku došlo k újmě na zdraví, je chováni v rozporu s ustanovením § 415 obč. zák., je třeba zohlednit samotný charakter uvedeného sportu, jenž je svou povahou velmi dynamický a při němž dochází ke vzájemnému kontaktu hráčů a následkem toho i ke zvýšenému riziku

jejich zranění. Každý, kdo se takového sportu účastní, si musí být tohoto rizika vědom a určitou, v daném druhu sportu obvyklou míru rizika tedy vědomě akceptuje. Pokud dojde ke zranění hráče, je namíste posoudit nejen, zda spoluhráčem provedený herní zákrok byl v souladu s předepsanými pravidly hry, ale též za jakých okolností k němu došlo a zda jeho negativní následek byl pro daný okamžik nevyhnutelný v důsledku nastalé herní situace. Nikoli každé porušení pravidel hry je bez dalšího porušením prevenční povinnosti ve smyslu § 415 obč. zák., toto porušení pravidel musí mít určitou vyšší intenzitu, tedy musí podstatným způsobem vybočovat z běžného způsobu hry. Pro posouzení intenzity porušení pravidel nemůže být rozhodujícím hlediskem závažnost následků, které nic nevypovídají o tom, jakou povahu (závažnost, neobvyklost, míra zavinění) mělo porušení pravidel a za jakých okolností k němu došlo. Stejně tak nemůže být závažnost následků bez dalšího dokladem o brutalitě zákroku (k vážnému zranění může dojít i v důsledku hry, která je zcela v souladu s pravidly). Excesem rovněž není každé porušení pravidel, nýbrž takové jednání, které zjevně vybočuje z běžného způsobu hry.

Určení neplatnosti smlouvy uzavřené státní příspěvkovou organizací

Předpokladem úspěšnosti žaloby o určení, zda tu právní vztah nebo právo je, či není (určovací žaloby), jsou po procesní stránce skutečnosti, že účastníci mají věcnou legitimaci a že na ur-

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

čení je naléhavý právní zájem. Věcnou legitimaci v řízení o určení, zda tu právní vztah nebo právo je, či není, má ten, kdo je účasten právního vztahu nebo práva, o něž v řízení jde, nebo jehož právní sféry se sporný právní vztah nebo sporné právo týká. Ve sporu o určení neplatnosti právního úkonu nejde jen o to, zda konkrétní subjekt (žalobce) mohl mít podle hmotného práva vliv na vznik napadeného právního úkonu, respektive dotkl-li se jej právní úkon při svém vzniku, ale též o to, jak se následně určení, že úkon byl učiněn neplatně, promítne do jeho právních poměrů. Jestliže je podle zákona o majetku ČR oprávněna schvalovat stanovené právní úkony učiněné její státní příspěvkovou organizací, kdy absence takového schválení způsobuje absolutní neplatnost předmětného právního úkonu ve smyslu § 39 obč. zák., musí jí být v systému práva zachována možnost právně relevantním způsobem ingerovat v případech, jestliže předmětné schválení (coby podmínka platnosti učiněného právního úkonu příspěvkovou organizací) nebylo realizováno; jinak by docházelo k absurdním důsledkům, pokud by státní příspěvková organizace nereflektovala vydané veřejnoprávní, respektive administrativněprávní opatření svého zřizovatele týkající se schvalování (vymezených) právních úkonů uvedenou organizací, přičemž tyto negativní důsledky by šly na vrub majetku státu. ●

ČLÁNEK Z ČASOPISU

LUXURY

GUIDE

V očekávání

Výroční 25. ročník hodinářské výstavy SALON INTERNATIONAL DE LA HAUTE HORLOGERIE v Ženevě odtajnil žhavé hodinářské novinky. Během letošního roku se máte ve svých oblíbených hodinářských buticích na co těšit... Text KATEŘINA DAŇKOVÁ

Jaeger- -LeCoultre

Když existuje něco skvělého, proč k tomu nevytvořit alternativu, třeba v růžovém zlatě? Master Grande Tradition Grande Complication v nejnovějším provedení působí elegantně a sofistikovaně. Jak by ne, na číselníku se pohybuje létající tourbillon, který po své vytyčené ose obíhá jedenkrát denně, přesněji cestu jednoho hvězdného dne urazí za 23 hodin, 56 minut a 4 sekundy. Ladně se pohybuje nad hvězdnou oblohou severní polokoule a jeho efektní představení doplňuje cinkot zvučných kladívek minutové repetice. Tato časomíra vás obeznámí s aktuálním znamením zvěrokruhu, napoví, jaký je právě měsíc a zda je deset hodin ráno, či v noci... Koupíte je za 9 755 500 Kč.

PRODÁVÁ: WWW.AZRA-CZ.COM,
WWW.CAROLLINUM.CZ, WWW.DUSAK.CZ

Cartier

Když se mluví o značce Cartier, mají všichni zaryto v mysli, že si k této francouzské manufaktuře chodí snoubenci pro prstýnky, na ty zásadní je značka Cartier opravdový expert. Ale neměli bychom zapomínat na hodinářskou produkci. Vlastně je to tak trochu paradox, protože takové kousky, jakým je Rondo de Cartier Grande Complication, patří mezi skutečné šperky, ovšem v hodinářském světě. Dalo by se říct „vše v jednom“ a při výčtu funkcí největších komplikací se téměř tají dech: věčný kalendář, minutová repetice, létající tourbillon – to vše skeletované a v platině. Měsíce práce v jediném kousku, který si svou cenu zasloužil! Stojí 17 400 000 Kč.

PRODÁVÁ: WWW.CARTIER.COM

IWC

Pětasedmdesát let, to už je pořádný věk. Navíc to není věk smrtelníka, nýbrž nesmrtelné kolekce Portugieser od švýcarské manufaktury IWC. Pořádnou oslavu zažila právě v Ženevě a největším dárkem bylo vřelé přijetí milovníky a obdivovateli značky. V kolekci najdeme nový roční kalendář, chronograf s ukazatelem měsíční fáze, jednodušší automaty, a především výroční modely, mezi něž patří i námi vybraný Hand-Wound Eight Days Edition "75th Anniversary". V oceli a s černým číselníkem velmi nápadně připomíná svého historického předchůdce, v limitované edici 750 kusů bude jistě zajímavým artiklem především pro ty, kdo milují retro styl. Stojí 307 800 Kč.

PRODÁVÁ: WWW.CAROLLINUM.CZ,
WWW.DUSAK.CZ, WWW.PRINCE-GOLD.COM

Vacheron CONSTANTIN

Pořádně oslavovat bude letos také Vacheron Constantin, a to 260. výročí. A čím jiným pořádně slavit než těmi nejdokonalejšími kousky, jakým je Métiers d'Art Mécaniques Gravées – 14-day tourbillon? Unikátní gravírování, inspirace kapsními hodinkami z konce 18. století a dvoutýdenní rezerva chodu... Celé zabalené v platině a doplněné o ukazatel rezervy, kdyby vám náhodou ušlo, že dva týdny od posledního nátahu přece jen uběhly. Cenu vám rádi prozradí v butikách značky, kde tento model také exkluzivně koupíte.

ZNAČKA V ČR PRODÁVÁ: WWW.CAROLLINUM.CZ

LUXURY

Roger DUBUIS

Progresivní a extravagantní! I tak by se dala charakterizovat značka s dvacetiletou tradicí, která nás na výstavě SIHH vždy něčím milým překvapí. Letos je u Roger Dubuis zřetelný trend skeletonů, a tak se u většiny nových modelů můžeme setkat s touto „zprůhledňující“ technikou. Mezi nejkrásnější modely v dámském provedení patří určitě Excalibur Brocéliande. Dvacet osm kusů těchto diamantových skvostů bude od letoška čekat na své majitelky, tourbillon a lístky z barevných drahokamů jen dotváří smyslounou estetiku. Pořídit si je můžete za 7 602 000 Kč.

PRODÁVÁ: WWW.CAROLLINUM.CZ,
WWW.PRINCE-GOLD.COM

Officine Panerai

Nostrum, nebo monstrum? Ať tak či tak, oba názvy jsou pro hodinky Mare Nostrum výstižné, jsou totiž obrovské! Titanové pouzdro o průměru 52 mm bude slušet opravdu velkým chlapům, v roce 1943 byly tyto „obří“ hodinky vyráběny primárně pro italské námořnictvo. Proti původním se liší právě materiálem (titan je mnohem lehčí a odolnější než dříve používaná ocel) a také barvou číselníku, kterou designéři změnili z tmavozelené na hnědou. Tradiční chronograf se subčíselníky na pozicích tři a devět pohání kalibr OP XXV. Titán Mare Nostrum vás vyjde na 1 054 500 Kč.

PRODÁVÁ: WWW.CAROLLINUM.CZ

RICHARD MILLE

Extravagantní švýcarská manufaktura nepřestává své fanoušky překvapovat. Letos přichází s dámským modelem v limitované edici třiceti kusů, který je obdařen létajícím tourbillonem, jenž se schovává do okvětních lístků magnolie. Pět minut se květ rozevře a dalších pět minut zavírá, aby odhalil tourbillon – tedy srdce hodinek RM 19-02 Tourbillon Fleur. Dá-li vám muž květiny, je to vždy příjemné, přinese-li tuto magnolii, udělá vám větší radost než kdy jindy. Info o ceně v obchodě. VÍCE NA WWW.RICHARDMILLE.COM

A. Lange & Söhne

Letos je tomu dvě stě let, kdy se narodil významný hodinář a průkopník tohoto ušlechtilého řemesla Ferdinand Adolph Lange. Ve svých třiceti letech založil v Glashütte společnost Lange & Cie. Oslavou jeho génia jsou i nejnovější hodinky z rodiny Zeitwerk: Minute Repeater. Jejich unikátnost tkví ve zobrazení hodin a minut ve dvou aperturách s minutovou repeticí, která „zahraje“ na vyžádání právě tento čas. To, co vidíte, to i slyšíte, přestože čas plyne dál a kalibr L043.5 to samozřejmě registruje. Číselník je navíc opatřen ukazatelem rezervy nátahu a sekundovým subčíselníkem. Info o ceně v obchodě.

PRODÁVÁ: WWW.CAROLLINUM.CZ

AUDEMARS PIGUET

Jestli si chcete pořídit nějaká „ápěčka“, jak rádi familiérně nazýváme švýcarskou značku Audemars Piguet, pak byste měli vybírat z jejich nejkoničtější kolekce Royal Oak. Fajnšmekry by mohl zajímat model CONCEPT RD#1, který v sobě spojuje krásu tourbillonu, zvuk minutové repetice a chronograf. Ten je neobvyklý svým počítacem minut, který je na pozici tři rozdělen na dvě vertikální časové osy namísto tradičního kruhového subčíselníku. Sekundová ručka je v tomto případě centrální. Titanové pouzdro je lehké a na zápěstí tyto extravagantní hodinky téměř neucítíte, zatím ale není stanoveno datum prodeje tohoto konceptu, snad se dočkáme brzy!

PRODÁVÁ: BUTIK AUDEMARS PIGUET

Parmigiani

Před deseti lety se spojily dvě významné značky a světlo světa spatřily první hodinky Bugatti. Přesnější model Parmigiani Fleurier Bugatti 370. Na oslavu tohoto luxusního bratrství vznikly tři unikátní modely, které navazují na design svého předchůdce a zároveň přinášejí novou estetiku: Bugatti Mythe, Bugatti Révélation a námi vybraný model Bugatti Victoire. Jsou přizpůsobeny pro řidiče automobilu, který nemá čas otáčet zápěstí číselníkem k sobě, proto je ukazatel hodin umístěn na boční straně hodinek. Desetidenní rezerva chodu a strojek podobný motoru sportovního vozu, originál, který majitel vozu Bugatti nutně potřebuje! Info o ceně v obchodě.

PRODÁVÁ: WWW.ARTDESUISSE.COM, WWW.BENY CZ.CZ

V noci se vstupní fasáda zrcadlí
na vodní ploše před domem

Vila Průhonice:

nadčasová stavba pro soukromého investora sbírá ocenění v tuzemských realitních soutěžích

Vila v Průhonicích vyvrací myšlenku, že v České republice se nestaví moderní a architektonicky zajímavé budovy.

Velkorysý dvoupodlažní dům pro čtyřčlennou domácnost, za jejímž návrhem stojí architekti Radek Teichman a Pavel Machar z pražské kanceláře mezinárodní architektonické společnosti Jestico + Whiles, letos získal hned dvě prestižní ocenění. Minimalistické vile patří Čestné uznání v soutěži Grand Prix architektů v kategorii Rodinný dům a také titul Fasáda roku v kategorii Novostavba rodinného domu. Rezidence s pěti ložnicemi je charakteristická výraznými liniemi prosklených ploch a přesahy střech, které dodávají výrazu domu lehkost, zamezují letnímu přehřívání a v maximální míře umožňují přístup denního světla i těsné spojení s přírodou.

Dům, který ničím neruší

Při návrhu vily byl kladen důraz na minimalistický přístup k designu, vysoký standard povr-

chů a zpracování detailů. Výsledkem je působivá stavba, která zaujme svou elegancí a použitím luxusních materiálů, nicméně bez snahy na sebe prvoplánově upozornit. „Pro zámožné klienty je obtížné, aby s ohledem na své široké možnosti zůstali při výstavbě nemovitostí racionální a skromní. V případě projektu Vila Průhonice se však objednávka i dodržovaná disciplína na straně klienta dokonale potkaly s dokonalostí a přesností na straně architekta,“ ocenila projekt mezinárodní porota soutěže Grand Prix architektů.

Inteligentní domácnost v souladu s přírodou

Mezi hlavními požadavky investora na dům bylo soukromí, propojení interiéru se zahradou a použití inteligentní elektroinstalace, která zajistí snadnou kontrolu nad domovem. „Původní záměr klienta bylo dům z počátku

Jídelní stůl z přírodního masivu se nachází přímo pod stropním světlíkem, který mu dodává výjimečnou světelnou atmosféru

90. let přestavět, ale během přípravy konceptu jsme od této myšlenky upustili. Díky tomu se nám podařilo vytvořit rodinný dům, který je v nejvyšší možné míře propojen s okolní zelení a dosahuje vysoké úrovně vnitřního komfortu a energetické úspornosti," uvedl Radek Teichman, architekt Jestic + Whiles.

Vila je vybavena systémem inteligentního řízení domácnosti, který umožňuje kompletní ovládání rezidence, a to jak z mobilních zařízení, tak stacionárních dotykových panelů rozmístěných po celém interiéru. Majiteli umož-

ňuje kontrolu nad osvětlením, zastíněním, ovládáním audia & videa, vytápěním a zabezpečením domu.

Hra se světlem

Při navrhování dispozičního řešení kladli architekti z Jestic + Whiles důraz na volný prostor a množství přirozeného světla, kterého v přízemí dosáhli použitím bezrámového zasklení a velkých posuvných portálů. Celým domem prochází prostorná hala s vestavěným

mi skříněmi po stranách, která je ukončena průhledem na severní část zahrady. Jídelní stůl je vysunut do proskleného výklenku a výjimečnou světelnou atmosféru mu dodává stropní světlík, který je v přesahu střechy zvýrazněn otvorem s betonovými žebry. Schodišťová hala propojuje obě nadzemní podlaží se suterénem, kde se skrývají místnosti pro relaxaci včetně sauny a také technologické jádro domu. Horní patro je rozděleno na dvě nezávislé zóny: hlavní ložnici s přidruženou šatnou, koupelnou a pracovnou a na zónu pro děti, kde se nacházejí tři pokoje se společnou šatnou a dvěma koupelnami. Část domu určená pro hosty obsahuje prostornou hernu a samostatný pokoj s koupelnou. ●

Minimalistické schodiště spojuje všechny tři úrovně domu a samo o sobě sehrává roli dekorativního solitéru

Kalábrie

Dovolená na špičce boty

Kalábrie je jeden z nejchudších regionů Evropy na samém jihu Itálie, ale malé zátoky s romantickými písčitými plážemi, křišťálové průzračné moře, žádné velké davy turistů a vynikající kuchyně z něj utváří stále oblíbenější cíl pro trávení klidné dovolené. Tuto oblast ocení především turisté, kteří neputují vyloženě po památkách. Naopak si zde užijí vyznavači krásné přírody a milovníci potápění. Pokud máte rádi klid a romantiku italského venkova, Kalábrie má jistě co nabídnout.

Jak se dostat do Kalábrie

Při cestě do Kalábrie je vhodnější zvolit leteckou dopravu. Doba letu je 2 hodiny a 20 minut. Letiště se nachází v lázeňském městě Lamezia Terme. Samozřejmě se dá dojet i autem, ale místní dálnice nejsou příliš pohodlné, v jižní části jsou některé úseky ve špatném stavu a benzinové pumpy jsou od sebe vcelku vzdálené. Při dodržování silničních pravidel trvá cesta skoro 20 hodin. Ceny benzínu jsou všeobecně v Itálii nejdražší z celé Evropy a za mýtné na dálnicích dáte při průjezdu až 39 eur. Některé cestovní kanceláře pořádají do této destinace i autobusové zájezdy, jízda však zabere i 24 hodin.

Rady na cestu

Kalábrie je ve stejném časovém pásmu jako naše republika. Oficiální měnou je euro, počítejte však s mírně vyššími cenami než například v Německu. Místní produkty seženete o něco levněji. V Kalábrii je možné využít veřejnou hromadnou dopravu, jízdenka na kyvadlový autobus přijde na 1,30 eur. Další možností je i přeprava vlaky, lístek stojí kolem 4 eur. Taxi v Kalábrii je poměrně drahé, vyplatí se zapůjčit si na několik dní automobil. Pronájem na 3 dny stojí v přepočtu necelé 4 tisíce korun.

Perla jižní Itálie

Dlouhé pobřeží omývá ze západu Tyrhénské a z východu Jónské moře. Tyrhénské moře v této oblasti je nečistší z celé Itálie, právem nazýváno dýmantové. Říká se, že Kalábrie leží na jedné velké skále. Mořské vlny po staletí tvarovaly vápencová skaliska do bizarních tvarů, výsledkem jsou nádherné jeskyně, často konkurující těm karibským. Jednou z nejznámějších je Lví jeskyně s azurovým mořem. Území Kalábrie je převážně hornaté, mezi nejvyšší pohoří patří Pollino (nejvyšší vrchol Serra Dolcedorme 2 267 metrů) a Catena Costiera. Letní období zde vládne od května do konce září, kdy se teplota vzduchu pohybuje kolem 30 stupňů. V červenci a v srpnu vystoupá rtuť teploměru skoro ke čtyřicítce. Léto je zde velmi horké a suché, koryta řek tak často vysychají. V zimě teploty většinou neklesnou pod 15 stupňů, za nejděšnější měsíc je považován říjen.

Kolébka citrusů

Kalábrie je nejchudším regionem z celé Itálie, důvodem je naprostá absence průmyslové výroby. Region žije pouze z cestovního ruchu, rybolovu a zemědělství. Právě pěstování plodin je dominantou této oblasti. Nejvíce se daří olivovníkům, vinné révě a hlavně citrusům. Mandarinky zde plodí dokonce až čtyřikrát do roka. Říká se, že název druhu klementina vznikl právě v Kalábrii, kde se v klášteře sv. Klementa začaly pěstovat. Vzácností je druh citrusu cedro

[čedro] – malý zelený, sladkokyselý plod, z kterého se vyrábí marmelády a likéry. Nejvíce se mu daří na půdě v oblasti Cedrová řiviera. Ženy jistě znají esenci z bergamotových slupek, která se přidává do parfémů. Do Kalábrie přivezli bergamot v 9. století Arabové a dodnes jej nikde jinde v Evropě v takto hojném množství nenajdeme. Využití má i ve farmacii, přidává se do léčivých bonbonů. V Kalábrii volně roste jedno z nejsilnějších přírodních antibiotik – lékařice. Z ní se vyrábí vynikající likéry.

Dovolená s příchutí feferonky a červené cibulky

Asi nejvyhledávanějším turistickým cílem v Kalábrii je město Tropea, ležící na jihu regionu. Město přes den žije poměrně klidným tempem, obchody a kavárny se otevírají až v dopoledních hodinách, po obědě si místní dopřávají typickou italskou siestu. Noční život je však velmi bohatý a Tropea utichá až v ranních hodinách. Největším lákadlem jsou krásné bílé písčité pláže, úzké romantické zátoky a uzavřené jeskyně. Na skalnatém výběžku přímo u moře se tyčí kostel Santa Maria dell'Isola. Pýchou je románská katedrála z 11. století Duomo v historickém centru města. Symbolem celé Kalábrie je červená feferonka [peperoncino], hojně se zde pěstuje červená cibulka, z které Kalábrijci vyrábí dokonce i zmrzlinu. Nedaleko se nachází oblast Capo Vaticano – nenápadný výběžek v Tyrhénském moři s nečistším mořem, které je lemováno skalnatými útesy. Na jednom z nich majestátně stojí maják Belveder.

Do Kalábrie i za sportem

Kalábrie je vyhledávaným cílem potápěčů, ideální podmínky jsou v Tyrhénském moři v oblasti Capo Vaticano. Východní část regionu s Jónským mořem je vhodná zase pro surfování. Jednou z mála řek, jejíž koryto nevysychá, je Lao. Na toto místo každoročně přijíždí mnoho vyznavačů raftingu a kanoingu, které láká mnoho divokých a náročných úseků. Než se řeka vleje do Tyrhénského moře, je třeba urazit 51 kilometrů. Po náročném sportovním dni se můžete odměnit vynikajícím kalábrijským dezertem Tartufo. Tato vynikající zmrzlina s líkěrem uvnitř se zrodila právě zde a možná ji už nikde jinde neochutnáte. ●

Svěřte se profesionálům

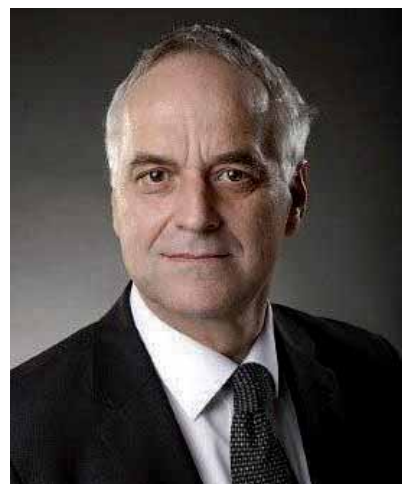
Cestovní skupina FISCHER je největší cestovní skupinou na českém trhu. Vznikla v roce 2011 spojením Cestovní kanceláře FISCHER, specialisty na letní dovolenou u moře, s CK NEV-DAMA, jedničkou na trhu lyžařských zájezdů. V roce 2012 se třetím členem skupiny stala cestovní agentura eTravel.cz, která patří mezi největší internetové prodejce zájezdů na českém trhu. Čtvrtou specializovanou značkou je PRIVILEO, organizátor luxusních dovolených po celém světě.

Zdroj foto: Cestovní kanceláře FISCHER

(Zdroj foto: FISCHER, Shutterstock)

Mgr. Narcis Tomášek, advokát:

„Nejedná se jen o úsporu času, ale i o komfort.“

Jak dlouho program NovaVoice používáte?

Zhruba 5 let, i když už jsem si na SW natolik zvykl, že mi připadá, že ho používám mnohem déle.

Je složité se s aplikací naučit pracovat?

Práce s programem je velmi jednoduchá a intuitivní. Myslím si, že nevyžaduje žádné speciální dovednosti a po zaškolení, není problém s ním pracovat. Je to jako s každou novou věcí, je dobré se po nějakou dobu sžívat a pak se výsledky dostaví.

K čemu Vám program slouží a jaké jsou jeho hlavní přednosti?

Rychleji formuluji myšlenky a zachycuji je do textu. Program ušetří práci mým asistentkám (z počátku měly obavy, že budu propouštět) myslím si, že toto je i problém v jiných kancelářích. Ale opravdu není třeba se bát o práci, naopak jde o to, aby si všichni ze SW vzali to nejlepší a pak usnadní práci i asistentkám.

Je NovaVoice spolehlivý?

Oproti jiným systémům není problém, nezasekává se, nerestartuje apod. Prostě funguje. Vždy když jde dokument mimo kancelář, je přečten a následně odeslán a to platí i pro dokumenty zapsané SW NovaVoice. Ani technika

není bezchybná, tak jako člověk, ale pokud se SW používá tak jak má, opravy jsou minimální, ba dokonce někdy i nulové.

Vyžaduje používání programu nějaké speciální dovednosti?

Je koncipován pro běžné uživatele, není třeba zvláštních schopností, je nutné zřetelně artikulovat, což by pro advokáta neměl být problém. Pokud se člověk nad tímto zamyslí, zjistí, že díky SW se zdokonalil ve vyjadřování a ve způsobu myšlení, své myšlenky se naučí formulovat mnohem lépe a pohotověji, což mnohým dělá problém, nejen při psaní.

Již několik let NovaVoice vlastníte, myslíte, že jeho pořizovací cena je vysoká?

Z hlediska návratnosti investice mám propočítáno, že se mi tyto do 6 měsíců vrátily. Program šetří čas můj a mých asistentů. Po pravdě je to pomocník, kterého mám vždy po ruce, nemá dovolenou a vždy je ochoten poslouchat a za-

znamenávat všechny moje myšlenky.

Kolik času Vám program uspoří?

Z hlediska tvorby dokumentů se jedná o úsporu zhruba 1/4 času oproti časovému fondu, který jsem věnoval psaní či diktátu. Nejedná se jen o úsporu času, ale i o komfort, na který jsem si velmi rychle zvykl.

Komu by jste NovaVoice doporučili?

Právníkům, manažerům, spisovatelům, všem kdo pracují s písemným projevem, a nesmím zapomenout i na studenty, kteří také musí tvořit mnoho seminářích a jiných prací.

Co pro Vás NovaVoice znamená?

Úspora času, a pokud diktuji před klienty zápis z jednání či jejich dispozice pak je to i uznání nad tím, s čím kromě jiného pracuji. NovaVoice se podílí i na tváři firmy. Je příjemné, když při jednání vím, že odcházím s uceleným zápisem. Toto ocením i mí klienti. ●

NovaVoice®

profesionální software pro převod mluveného slova do textu

**IDEÁLNÍ ŘEŠENÍ
PRO PRÁVNÍKY A ADVOKÁTY**

Řešení pro právníky a advokáty vyvíjíme **v úzké spolupráci s právníky různých zaměření**, abychom dosáhli naplnění potřeb každodenní praxe při pořizování spisů, jako jsou smlouvy, výpovědi, podání, a další typy právních dokumentů. Jazyk odpovídá specifickému charakteru a odbornosti právnických oborů.

NovaVoice®

CO DOSTANETE

Rozpoznávání mluvené řeči (diktátu)
a převod do textové podoby v reálném čase.

Editovací rozpoznávaného textu
a možnost úprav do výsledné podoby.

Zvukovou stopu nadiktovaného
souboru – přehrávání diktátu.

Vytváření šablon, vyvolávání hlasovým příkazem.

Přepisování zvukové stopy z diktafonu.

Jednu licenci pro několik počítačů.

Odborné školení, maximální servis.

NovaVoice®

OCENĚNÍ

Křišťálový disk
2008

Česká hlava
2009

Consulting Company Novasoft, a. s.,
Cedrová 1236, 252 42 Jesenice u Prahy

+420 261 220 064
novavoice@ccnovasoft.cz
www.novavoice.cz

Chci mít svá data v suchu, ne v Cloudu

Být konzervativní dnes není příliš praktické.

A netýká se to jen barvy vaší kravaty. Tradiční hodnoty prohrávají na celé čáře soubor s pokrokem. Technologie vládnu světu a data pronikají i tam, kde by je člověk nikdy nečekal. Do nebe! Tam někde nahoře se vznáší novodobý ráj všech dat – sám velký Cloud. Ale je to skutečně tak bezpečné a praktické úložiště, jak se nám snaží tvrdit jeho nadšení zastánci? Samozřejmě, že je. A čím dříve na to člověk přijde, tím dříve naskočí do rozjetého vlaku, se kterým se sveze on, i jeho byznys.

Tak jaké jsou hlavní důvody, proč nejít do cloudu?

- 1** Jsem právník. Jediný, komu věřím, je můj počítač. Není nejrychlejší, ale to já také ne. Rád poslouchám pomalé chroustání jeho harddisku. Když pálim data na DVD, roztočí svůj větrák na maximum, a to je páni jízda. Pravda, občas zamrzne. Ale dva tři restarty ho zase vrátí do hry. Když vypnou proud, nerozhází nás to. Alespoň si oba trochu odpočineme. A záložní DVDčka mi hlídá Žofinka. Krajta královská. Tak na co cloud? Svá data mám pevně pod kontrolou.
- 2** Mám dobrodružnou povahu. Vzrušují mě platby naslepo. Klidně vysázím na dřevo peníze za server, aniž bych měl sebemenší tušení, zda ho využiji. Není to báječné?! Jak se říká: „Peníze budou a my nebudeme“. Takže pokud mi někdy nebude stačit jeho kapacita, klidně dokoupím další. A rád. Jsem totiž dobrodruh.
- 3** Miluji svoji kancelář. Zařizoval jsem ji sám, a jsem na to pyšný. Když mám schůzku u klienta, táhne mě to zpět do kanceláře tak silně, že neodolám žádné příležitosti, abych se mohl vrátit. Jedna taková se naskytne téměř vždy. Některá data prostě v hlavě nenosím, tak pro ně jednoduše zaběhnu. To přece musí každý klient pochopit. Ztráta času značná. Ztráta klientů ještě větší. Ale tohle nějaký cloud přece nevyřeší.
- 4** V mládí mi říkali Mirek Dušín. Pomáhal jsem slabším a trestal bezprávi. Pomáhat a chránit je mým heslem i dnes. Proto není divu, že chci co nej-
- více ulehčit práci policii a orgánům činným v trestním řízení. Pokud by dostaly souhlas k tomu podívat se na data mých klientů, jsem jim plně k dispozici. Nechci ani domyslet, jaký by to byl problém, kdybych měl jejich data uložena v nějakém anonymním a dobře chráněném cloudu. Zklamal bych policii, orgány, ale v první řadě zcela jistě také své klienty.
- 5** Můj ajťák je vášnivý rybář. Vydří celé dny sedět u vody a čekat, než se pohne splávek. Nemám to srdce mu teď volat a rušit ho kvůli tomu, že mi vytuhnul počítač. Psací stroj mám ve skříni, a na Českou poštu je spolehnutí. To budou klienti koukat, jak jsem flexibilní. I bez cloudu.
- 6** Kam pořád všichni spěchají? Nechci se nechat převálcovat dobou. Mám rád své pohodlí, svůj luxus, svůj ebenový stůl a svá zlatá těžítka. Jistě, zaslechl jsem, že na cloudu mají data uložena společností jako NASDAQ, NASA, PFI-ZER. Nezlobte se na mě, ale právník by měl být přece jen trochu více tradiční. A já mám svou úroveň.
- 7** Můj ajťák říká, že je mě na právníka škoda. Tak rychle přeinstalovat systém a nastavit server prý neumí ani on. Ale spoustu věcí ohledně počítačů ještě nevládám, takže ho čas od času potřebuji. Přemýšlel jsem o tom uložit data na cloudu, ale to bych se pak v práci přišerně nudil. Ty mraky starostí s počítačem mi náramně vyhovují. ●

1

Na co cloud?
Mám vlastní počítač a svá data si ochráním.

2

Jsem dobrodruh
a baví mě platby naslepo.

7

Jsem schopný si vše nastavit
na serveru sám, co bych pak
bez těch starostí dělal?

7

DŮVODŮ, PROČ NEMÍT SVÁ DATA V CLOUDU

3

Rád zaběhnu ze schůzky
pro data do kanceláře,
klient počká.

6

Nechci se nechat převál-
covat dobou.
Mám rád své pohodlí
a svůj luxus.

4

Rád ulehčuji práci policii a tak jim
umožním se mi podívat do počítače.

5

Když mi přestane fungovat počítač, tak i já
a mí klienti počkáme, než si udělá můj
ajták čas. Je to vášnivý rybář a já ho nechci
rušit.

“ SingleCase je nejjednodušší nástroj
pro řízení advokátní kanceláře odkudkoliv. ”

EK představila, jak má Energetická unie zajistit potřebnou transformaci evropského trhu

Energetická unie má zajistit větší bezpečnost i konkurenceschopnost evropského energetického sektoru. Letos na jaře představil její základní podobu slovenský místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič. Konkrétní změny, které s principem propojení energetických trhů přímo souvisí, potom uveřejnila k veřejné konzultaci Evropská komise letos v červenci v rámci takzvaného letního energetického balíčku.

Cílem balíčku opatření pro energetickou unii je zajistit v Evropě cenově dostupnou, bezpečnou a udržitelnou energii. Nejde už však o pouhou deklaraci vzletných cílů do roku 2030 jako při Evropské radě v říjnu loňského roku, ale přistupuje se k vytváření konkrétních opatření a nástrojů k jejich splnění. Postup je celkem rychlý vzhledem k nefunkčnosti energetického trhu a přeměně energetiky. „Skutky mají větší váhu než slova. Dnes jsme učinili rozhodný krok k zapracování cíle EU, jímž je alespoň 40% snížení emisí do roku 2030, do právních předpisů,“ prohlásil po prezentaci letního balíčku eurokomisař pro energetiku a ochranu klimatu Miguel Arias Cañete.

Balíček obsahuje pět samostatných materiálů. Pro energetické firmy jsou nejdůležitější dva: konzultace k market design, tedy jak nově nastavit fungování trhu s elektřinou, a návrh směrnice o povolenkách CO₂ pro období po roce 2020.

Hlavní úkol, jenž má řešit takzvaný market design, je zahrnout obnovitelné zdroje energie do trhu a zároveň uzpůsobit trh potřebám obnovitelných zdrojů. „Jakkoli byl dosavadní masivní růst obnovitelných zdrojů tažen výhradně dotacemi, dnes se významně podílí na dodávkách energie a jsou čím dál tím konkurenceschopnější. S postupem času je proto žádoucí, aby byly více vystaveny reálnému životu, to znamená zakomponovat je do standardního trhu,“ tvrdí hlavní ekonom společnosti ČEZ Pavel Režábek. Pro obnovitelné zdroje energie to znamená, že se budou muset chovat stejně jako ostatní elektrárny, tedy dopředu oznámit svou plánovanou výrobu a zodpovídat za případnou odchylku ve výrobě. Na významu tak pravděpodobně stoupnou podrobné předpovědi počasí. Pokud se totiž obnovitelné zdroje odchylky dopustí, musí ji buď nějak pokrýt anebo za ni zaplatit. Jednou z cest, jak jim toto usnadnit, je podle Evropské komise obchodovat více elektřiny na krátkodobých trzích. Tam by mohli provozovatelé obnovitelných zdrojů relativně levně dokoupit elektřinu ke kompenzaci vlastních odchylek.

Dosažení energetických cílů do roku 2030 bude vyžadovat také zásadní transformaci evropské přenosové soustavy. Nová struktura trhu má zohlednit vzájemnou závislost členských států EU, pokud jde o energetickou bezpečnost. Dalším plánovaným opatřením je proto větší propojení energetických trhů, usnadnění přeshraničního obchodu s elektřinou a nastavení jednotných evropských pravidel. To povede k posílení Agentury pro spolupráci energetických

regulačních orgánů, která dnes pouze doplňuje a koordinuje práci národních regulátorů.

Klíčovým opatřením z hlediska snižování emisí CO₂ je nastavení pravidel pro obchodování s povolenkami (EU ETS) po roce 2020. Komise systém revidovala poté, co jej narušil masivní vzestup obnovitelných zdrojů a hospodářská krize, které měly za následek velké přebytky povolenek na trhu a s tím spojený propad jejich ceny na úroveň, která nemotivuje k opatřením snižujícím emise CO₂. Systém EU ETS by měl však i v nadcházejícím desetiletí zůstat nejučinnějším a nákladově nejefektivnějším způsobem pro snižování emisí. Cílem je zachovat mezinárodní konkurenceschopnost průmyslových odvětví, u nichž existuje největší riziko přemístění výroby z EU do zemí, které nemají tak přísnou legislativu v oblasti skleníkových plynů. Správně fungující trh s emisními povolenkami by měl také nasměrovat investice v oblasti energetiky k inovativnějším a čistším řešením.

Aktuálně probíhá veřejná konzultace k market designu, která potrvá až do 8. října. Legislativa, navržená na jejím základě, povede k nejrozsáhlejší změně pravidel v energetice od třetího liberalizačního balíčku, jenž byl schválen v roce 2009. Ten zavedl například takzvaný unbundling, tedy vytvoření podnikatelské soutěže na původně monopolních trzích oddělením výroby, přenosu a distribuce. Nyní zažívá evropská energetika zlomové období, kdy klesá význam klasické energetiky a rychle roste podíl decentralizované výroby. Letní balíček opatření není ničím jiným, než reakcí Evropské unie právě na tyto změny. ●

PPS
advokáti

Důvěra a podpora našich klientů, stejně jako pracovní nasazení a výsledky celého našeho týmu jsou hlavními faktory dosavadního úspěšného fungování završeného ziskem ocenění » **Právníká firma roku pro regionální kancelář** « v soutěži pořádané společností EPRAVO.CZ

Na trhu právních služeb od roku 2002

Hradec Králové

Velké náměstí 135/19
500 03 Hradec Králové
Tel: +420 495 512 831-2

Praha

Římská 14
120 00 Praha 2
tel. +420 224 237 905

Vysoké Mýto

Jiráskova 154
566 01 Vysoké Mýto
tel. +420 465 423 200

Rychnov nad Kněžnou

Poláčkovo náměstí 85
516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.+420 494 321 351

Kolín

Chelčického 1380
280 02 Kolín
tel. +420 777 783 098

www.ppsadvokati.cz

Právo stavby a jeho hodnota

**Ing. Tomáš Podškubka, Ph.D.,
znalecký ústav TPA Horwath
Valuation Services**

Není to tak dávno, konkrétně do konce roku 2013, kdy bylo běžné, že majitel pozemku, na němž je umístěna stavba vlastněná jinou osobou, mohl s pozemkem pod stavbou nakládat dle svého libovolného uvážení. Toto chování ovšem majiteli stavby přinášelo řadu často velmi nepříjemných překvapení a problémů. S přijetím nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb., dále jen „NOZ“) se ale do českého právního řádu vrátila zásada, podle které je stavba součástí pozemku, a zcela se tak změnil pohled i na oddělené vlastnictví.

Nyní tak není možné pozemky pod cizí stavbou prodat jiné osobě, aniž by o tom vlastník stavby na něm stojící nevěděl. To je u oddělených vlastnictví nemovitostí ošetřeno automaticky vznikem předkupního práva. Navíc po 1. 1. 2014 už také nemohou vznikat nová oddělená vlastnictví.

Nicméně existují případy, kdy je ale realizace stavby na cizím pozemku možná. Jedná se o situace, kdy zpravidla vlastník pozemku nechce nebo nemůže výstavbu realizovat, nechce pozemek prodat a má přitom z určitého důvodu zájem výstavbu uskutečnit. Těch důvodů může být celá řada. Od veřejných, sociálních či demografických v případech obce a stavbě na obecním pozemku přes finanční důvody až po profesní příčiny, kdy se majitel pozemku věnuje jiné činnosti a nemá zájem pozemek prodat ani vlastními zdroji dále rozvíjet. Vlastník pozemku (v mnoha případech již zmiňovaná obec) se tedy za určitých podmínek domluví s investorem na poskytnutí svého pozemku k výstavbě zájmového objektu. Tím může být např. komerční stav-

ba (obchod, kanceláře), veřejná stavba (knihovna, obecní úřad, nádraží apod.), sociální stavba (dům sociálních služeb, různé typy škol atd.) nebo i občanská bytová výstavba. Investor tak ušetří prostředky na pořízení pozemku a obec docílí svého rozvojového plánu při zachování aktiva v podobě vlastnictví pozemku. Takové případy výstavby jsou časté např. v Německu.

V NOZ byl pro tyto případy opětovně zaveden institut práva stavby. Původně byl institut práva stavby zakotven v občanském právu v dobách Rakouska – Uherska (od roku 1811) a fungoval v České republice i následně až do roku 1950, kdy byl zestručněn a poté vydáním občanského zákoníku v roce 1964 zcela zrušen. Právo stavby je chápáno jako věcné právo zatěžující pozemek tak, že oprávněná osoba (stavebník) má právo umístit na pozemek nebo i pod povrch pozemku stavbu. Z časového hlediska se jedná o právo časově omezené s maximální délkou trvání 99 let, které může být zřízeno úplatně nebo bezúplatně. Z pohledu katastru nemovitostí je právo stavby nemovitostí, která může být předmětem dědického řízení, prodeje a vzhledem ke své povaze nemovité věci, což je pro věc zásadní, lze na něm také zřídit zástavní právo. Samotné právo stavby mezi vlastníkem pozemku a stavebníkem vzniká vkladem vkladové smlouvy do katastru nemovitostí.

Jakou má právo stavby hodnotu?

V praxi se lze setkat s požadavkem ocenění hodnoty práva stavby pro běžné tržní transakce jako je například prodej práva stavby, prodej pozemku tímto právem zatíženého, při soudních řízeních, při bankovních řízeních, atp., nebo pro účely daně z nabytí nemovitých věcí.

V případě ocenění práva stavby v tržním prostředí požaduje zadavatel ocenění znát tržní hodnotu práva umožňujícího realizaci stavby na konkrétním cizím pozemku např. na základě požadavků banky. V souvislosti s financováním stavby bankou nelze totiž bance poskytnout jako zástavu budovanou stavbu, protože podle NOZ je stavba součástí pozemku, na kterém stojí, resp. stát teprve bude. Během výstavby by tak docházelo k postupnému zhodnocování pozemku a stavebník, resp. zástavní větitel by v další fázi projektu mohl přijít zkrátka. Podle NOZ lze ovšem zejména pro účely bankovního

zajištění zatížit zástavním právem právě právo stavby zřízené mezi stavebníkem a vlastníkem pozemku. V takovém odůvodnění se při ocenění vychází pouze z reálných tržních podmínek mající vliv na samotnou hodnotu práva. Cílem financující banky, resp. obecného zástavního věřitele je zajištění úvěru takovou nemovitou věcí ve vlastnictví stavebníka, u které bude zřejmá jeho hodnota a případně (postupný) nárůst hodnoty v průběhu výstavby odpovídající vloženým finančním prostředkům. Institut práva stavby těmto požadavkům jednoznačně odpovídá.

Pro ocenění práva stavby na tržních principech se používá zejména výnosová metoda, jež primárně vychází z ročního užítku práva stavby časově omezeného maximální hranicí 99 let a odpovídající míry kapitalizace. Metodicky lze takto určit hodnotu této nemovitosti v jednotlivých letech jejího trvání, což je praktické při průběžném sledování hodnoty např. v souvislosti s uměřováním bankovního úvěru. Rozdíly výsledných hodnot se potom při zkracující se době dalšího trvání práva stavby více a více prohlubují. Pokud se institut práva stavby do budoucna v praxi osvědčí a vytvoří se zde fungující trh, bude pravděpodobně možné využívat pro zjištění hodnoty práva stavby i metodu porovnávací, jejíž použití v současnosti není možné.

Ocenění pro účely daně z nabytí nemovitých věcí se provádí podle zákona o oceňování majetku (zákon č. 151/1997 Sb., dále jen „ZOM“). Právo stavby se oceňuje výnosovým způsobem na základě ročního užítku s uplatněním dalšího užívání práva, které uplyne od roku ocenění do roku zániku práva. Dále ZOM uvádí, že způsob výpočtu stanoví prováděcí vyhláška, která se tématu věnuje v § 39 a rozlišuje výpočet podle toho, zda se jedná o právo stavby se zřízenou stavbou nebo bez zřízené stavby.

Přes počáteční a dosud asi stále trvající nejistotu investorů, zástavních věřitelů a majitelů pozemků k institutu práva stavby plynoucí z neznalosti nebo vlivem minulých zvyklostí je velmi pravděpodobné, že model výstavby na základě práva stavby se stane běžnou a vítanou stavební praxí. Stejně, jako je tomu v západních zemích a třeba i na Slovensku. Odborníci TPA Horwath Vám rádi poradí, jak tento nový institut využít. ●

Specialisté na hospodářskou soutěž.

hospodářská soutěž

energetika

veřejné zakázky

compliance

Praha   Bratislava

EET pohledem z praxe

Jedním z nejskloňovanějších pojmů je dnes v debatách mezi daňovými odborníky elektronická evidence tržeb. Tomuto aktuálnímu tématu se samozřejmě nemohou vyhnout ani advokáti specializovaní na řešení daňových sporů a proto bych rád k věci přidal také svůj pohled.

Poplatníci jako pracovní síla zdarma

Z vlastní dlouholeté zkušenosti mohu říci, že veškerá nová opatření týkající se výběru daní znamenají vždy jen nové povinnosti. V rámci této problematiky se stále objevuje stejný argument – jedná se údajně jen o drobná omezení poplatníků, která ale mají velký přínos pro společnost. Proto je tedy naprosto správné požadovat, aby poplatníci tato břemena v tichosti přijali. Problém je v tom, že množství všemožných regulací již dávno překročilo akceptovatelnou hranici. Povinnosti téměř doslova každým dnem přibývá. A až jsou ony povinnosti sebe drobnější, sankce za jejich neplnění jsou téměř vždy významné. A protiplnění? Chybí. Žádné není. Jinými slovy zde probíhá kontinuální, i když nenápadný outsourcing povinností, jež mají být ovšem prioritně záležitostí státu.

Nejasná pravidla hry

Vstup do podnikání dnes již není jednoduchým úkonem a elektronická evidence tržeb s sebou přináší jeho další ztížení a znesnadnění. Je téměř nemožné začít podnikat bez rady od odborníka, osoby znalé problematiky, trhu, aktuální situace, historie i současných trendů. Z pozice advokáta specializovaného na daňovou problematiku by mě taková poptávka po mých službách měla těšit. Z vlastní zkušenosti ale mohu upřímně říci, že pro informování klienta udělám samozřejmě vždy maximum, nicméně i tak budu žít v neklidu, zda byl výčet mých informací opravdu kompletní a úplný. Právní předpisy se dnes mění s takovou frekvencí a rychlostí, že ani má studia, dlouholeté zkušenosti a drahý software nemohou bezpečně zaručit plnou informovanost o aktuálním stavu daňových předpisů. Nabízí se proto otázka,

proč země, která potřebuje nové podnikatele jako sůl, podnikání takovýmto způsobem komplikuje?

Proč dublovat?

Elektronická evidence tržeb znamená jen další pomyslný stupínek v řadě překážek, které musí podnikatelé zdolat. Přitom má stát již dlouhou dobu k dispozici nástroje k účinné kontrole. Příkladem toho může být například obor pohostinství. Zde existují vstupy, bez kterých by nemohly existovat výstupy. Bez surovin na pokrm nemůže být pokrm uvařen. Lze tedy dodavatele zkontrolovat tak, že se porovnají vstupy s množstvím výstupů, tedy uvařených jídel. V oblasti práva by se přitom vždy měly aplikovat nové povinnosti pouze tam, kde stejných cílů nelze dosáhnout jinými, mírnějšími, cestami. Tím spíše, když tyto povinnosti znamenají poskytování dalších citlivých informací a to je hlavní důvod, proč jsem zastánce názoru, že zavádět elektronickou evidenci tržeb do řad živnostníků a řemeslníků je nesmysl. Nelze opomenout ani otázku ochrany osobních a citlivých dat, stejně jako nelze zapomenout na funkčnost nově nastolovaného systému. To jsou dnes dva velké otazníky, se kterými se zatím nedokázalo vypořádat ani Ministerstvo financí, natož veřejnost.

Shrnutí: elektronická evidence tržeb představuje bezesporu narušení práv daňových poplatníků, které v současném systému není bezpodmínečně nutné. Proč pro pár nepoctivých spoluobčanů podrobit velice přísné kontrole všechny bez rozdílu? Nenamítám nic proti užití elektronické evidence v jednotlivých případech či její užití ve vybraných rizikových oblastech podnikání, nevidím ovšem důvod pro její plošné a masivní užití. ●

Ondřej Lichnovský

JUDr. Ing. Ondřej Lichnovský vystudoval Právnickou fakultu MU v Brně a Ekonomickou fakultu VŠB - TU Ostrava. V roce 2006 se stal předsedou představenstva daňové kanceláře Lichnovský, Ondříšek & partneři. Od roku 2010 je samostatným advokátem. Po celou dobu své praxe se úzce specializuje na oblast řešení daňových sporů a věnuje se přednáškově a publikační činnosti v oblasti správy daní. Mimo jiné je spoluautorem šedého komentáře k daňovému řádu z nakladatelství C. H. BECK.

Challenging the status quo in Real Estate.

Czech Law Firm of The Year Award
in Development and Real Estate projects:
2009, 2010, 2011, 2013 and 2014 by epravo.cz

Dentons. The Global Elite law firm
created by Salans, FMC and SNR Denton.

DENTONS

Know the way

dentons.com

© 2015 Dentons

Česta diamantu

Diamanty jsou věčné, ale málokdo už ví, jak složité jsou jejich cesty do našich šperkovnic. Nejen o tom si můžete přečíst v rozhovoru s **nejznámější českou gemoložkou Erikou Lori**. Poznejte cestu drahého kamene od nálezů až po vybroušený šperk.

Když se řekne diamant, většině z nás se vybaví třpytivý bílý kámen zasazený v nějakém luxusním šperku. Ovšem málokdo si již uvědomí, že jeho cesta, například na náš prst, je poměrně složitá. Kde se vlastně diamant vzal?

Kde se na planetě vzaly diamanty nebo proč má uhlík ve své nečistší formě podobu krystalu diamantu úplně přesně nevíme. Diamantové krystaly se vytváří a pochází výhradně z horniny zvané kimberlit - název je odvozen od míst prvních nalezišť kolem řeky Kimberley v Africe. Cesta diamantu z přírodního ložiska, ať už z dolu či sedimentů na ruku zákazníka je skutečně velmi dlouhá a složitá. Zahrnuje celou řadu kroků od těžké mechanické těžby až po precizní, na setiny milimetru přesnou lidskou práci. Protože je to proces dlouhý a složitý, je cena diamantu velmi vysoká. Na úplném začátku se musí vytěžit kimberlitová hornina přímo z dolů, nebo vytěžit a roztřídit říční sedimenty, aby se vůbec dostaly hrubé krystaly diamantu na světlo boží. Těžba diamantů je velice nákladná a probíhá v relativně velkých hloubkách v několika málo lokalitách na světě. Hornina se těží z tak zvaných Kimberlitových píšťal, ve kterých se nachází krystaly čistého diamantu. Na 1 tunu horniny připadá cca 10 karátů, tedy dva gramy, krystalů. Jiná hornina bohužel krystaly přírodního diamantu neobsahuje. Po vytěžení hrubých krystalů se musí přírodní diamanty opět lidskýma rukama roztřídit podle velikosti a kvality a následně jsou podle kvality a velikosti použity buď v průmyslu nebo ve šperkařství. Pouze cca 3-5% z celkové světové produkce hrubých krystalů se dále brousí a vsazuje do šperků.

Kde se v současné době diamanty nejvíce těží?

Nejvíce se v současné době těží asi v Africe, nyní také v Kanadě, kde byla v roce 1996 nově objevena ložiska kimberlitu a od té doby zde probíhá intenzivní těžba velice kvalitních diamantů. Dále se těží na Sibiři a také v Austrálii. Afrika má kromě primárních podzemních zdrojů také tzv. aluviální zdroje, to znamená naplaveniny a sedimenty, ze kterých se diamanty těží například v meandrech velkých řek či v deltách a mořských zálivech. Jsou to velice významné zdroje diamantů, které nejsou jinde na světě obvyklé.

Těží se nebo se těžil diamant i u nás, v České republice?

Existují pouze dva záznamy o tom, že na území

ČR byly nalezeny dva krystalky diamantu, ale domnívám se, že se jedná právě o nejruznější naplaveniny z dávné minulosti. Máme zde odlišné geologické složení povrchu i zemské kůry, proto zde nemáme žádné zdroje kimberlitu.

Máte-li tedy v ruce neopracovaný diamant, kdo rozhoduje o jeho dalším osudu?

Důležité jsou dva faktory - jeho kvalita a jeho majitel. Tyto rozhodnou o osudu diamantu. Vždy je snahou vybrousit kámen tak, aby se dosáhlo co nejvyššího poměru kvality k jeho velikosti. Bohužel, při broušení krystalu dochází ke ztrátě asi 60% z jeho původní váhy a pokud je umístění inkluzí, tedy vnitřních nečistot, větší, může dojít ke ztrátě až 80% původní váhy. Neznamená to, že z hrubého krystalu o váze 100 CT můžu vybrousit obrovský 80 - CT diamant. Je to přírodní materiál, který se musí dále štěpit, takže ztráta na váze je významná. Pokud je krystal pravidelný osmistěn bez vnitřních nečistot, lze předpokládat, že vybrousíme kulatý briliant o váze cca 40-50% z původní hmoty. To pak je skutečně úspěch.

Nejčastěji používaným brusem je kulatý briliant. Řídí se určením finálního tvaru i módními trendy?

Briliantový výbrus má obrovskou výhodu - díky dokonalému poměru fazet (vybroušených plošek), které působí jako malá zrcadla, dokáže dokonale odrážet světlo a odhalit tak jedinečné optické vlastnosti diamantu. Brilance - tedy ohnivost je vlastnost, kterou nemá žádný jiný nerost, a proto nás diamanty tak fascinují. Navíc díky kulatému tvaru se s ním dobře pracuje v klenotnictví a tento výbrus je tak relativně odolnější než hranaté fancy cuty. Co se týče módních trendů, ty samozřejmě ovlivňují také trh s diamanty a hlavně v USA a Asii je poslední dva roky populární tzv. Emeraldový výbrus - to je obdélník se zbrúšenými rohy. U nás je ale stále nejoblíbenější kulatý briliantový výbrus, protože to je prostě tradiční představa diamantu, kterou na první pohled člověk rozezná.

Vy sama jezdíte, jako jediná Češka - žena, nakupovat diamanty na diamantovou burzu v Ramat Ganu. Jak taková burza vlastně funguje?

Je to velké bezpečné centrum pro všechny obchodníky s diamanty a drahokamy a právě to, že je tak dobře zabezpečené, Vám umožňuje

volně se pohybovat s celým sortimentem a obchodovat bez obav. Nedovedu si představit, že bych přišla například do restaurace a rozbila obálky s diamanty a začala je klientovi ukazovat. S cennými věcmi nelze obchodovat bez kontroly. Burza má tu výhodu, že koncentruje obchodníky všech kvalit a velikostí, laboratoře i další servis s tímto obchodem spojené, a tak tady najdete vše, co potřebujete k tomu, aby obchod s takto cennou komoditou mohl fungovat.

Co rozhoduje o tom, jestli si nabízený kámen vyberete či ne?

Mnoho věcí a samozřejmě aktuální poptávka klienta na trhu. Pro svůj obchod vybírám vždy kameny kvalitně vybroušené tak, aby dobře zářily, byly živé a zachovaly si svou hodnotu dlouhodobě.

Zakoupila jste kámen. Jaká je jeho další cesta?

Pokud koupím kámen, jeho cesta vede zpravidla do šperku. Přes specializovanou zabezpečenou expedici mi sightholder, tedy autorizovaný obchodník se surovými diamanty, kámen odešle do České republiky a tady z něj pak vyrábíme šperk. Většina našich modelů je vyrobena u nás. Díky tomu mám po celou dobu výroby maximální kontrolu nad šperkem i diamantem samotným. Některé speciální kusy ale nechávám vyrobit u mého zlatníka v Izraeli. Má větší praxi s fasováním malých kamenů pod mikroskopem a větší zkušenost s fasováním fancy cut diamantů, proto je riziko poškození kamene minimální. V České republice máme poměrně krátkou praxi výroby diamantových šperků, proto je zde opravdu málo kvalitních zlatníků, kteří dokáží pracovat s diamanty a drahokamy a dělat kvalitní práci.

V poslední době se stále více hovoří o tom, že se diamanty stávají nedostatkovým zbožím. Co byste tedy doporučila zájemcům o investici do diamantů či diamantových šperků?

Protože se jedná o přírodní materiál, je velmi pravděpodobné, že do 30 let se jeho zásoby zásadně ztenčí. Proto v posledních dvou letech nastupují různé světové laboratoře, které se snaží vyrábět syntetické diamanty, které se již pomalu dostávají na světové trhy. Jejich výroba je velice technicky náročná, a proto ani cena není nízká, navíc při laboratorní syntéze nelze dosáhnout ideálních podmínek, což ovlivňuje kvalitu krystalů. Je otázkou času, zda se povede vytvořit takové podmínky, abychom synteticky vytvořili dokonalé diamantové krystaly, jako to umí příroda sama. Osobně věřím, že do budoucna budou syntetické diamanty pro šperkařský trh alternativou. Ceny přírodních diamantů budou dosahovat astronomických hodnot a ty syntetické možná budou dostupnější alternativou pro střední vrstvy. Ale jaká bude cesta diamantu za 10 či 20 let, to opravdu nevíme. Čas ukáže. ●

V BB Centru to žije

BB Centrum, multifunkční areál na Praze 4, žije nejen pracovním ruchem v kancelářských prostorách.

Tento areál, který rozhodně nelze nazývat jen administrativním centrem a který je ojedinělým projektem i v evropském měřítku, má všechny atributy kompaktní městské části.

Malého města ve městě, kde je možné nejen pracovat a bydlet, ale také se bavit, vzdělávat, nakupovat, sportovat a relaxovat. A právě tyto „nepracovní“ aspekty a zejména kulturní či sportovní aktivity, které BB Centrum nabízí, jej tak výrazně odlišují od ostatních administrativních center.

Napadne vás někdy, jaké by to bylo sednout si do trávy jen pár kroků od kanceláře? Stane se vám, že jdete z práce rovnou do letního kina? Nebo co tak jít na koncert oblíbené kapely jenom přes park, doslova kousek od pracovního stolu? A co si cestou na oběd vypůjčit knihu v bývalé telefonní budce? Toto vše a spoustu dalšího lze zažít v BB Centru při příchodu nebo odchodu ze zaměstnání, při vyzvedávání potomka ze školy, po nákupu nebo večeři v některé z mnoha restaurací nebo při podvečerní procházce Baarovým parkem.

KnihoBudka

V Baarově parku hned vedle fontány najdou zájemci o literaturu veřejnou knihovnu v adaptované bývalé telefonní budce. Výborný nápad jak využít dosloužilý symbol doby minulé a podpořit lásku ke knihám. A tak nejen ti, kdo pra-

cují a žijí v BB Centru a jeho okolí, ale i jeho návštěvníci a samozřejmě široká veřejnost mohou díky KnihoBudce objevit ztracené knihy z mládí či dětství, poznat nové autory nebo jenom předat dál knihy, na které se doma zbytečně práší. Knihu si lze vzít domů, sednou si s ní do kavárny nebo využít přilehlého parku, a buď jen standardně použít lavičky nebo si s ní třeba i lehnout do trávy. A při té příležitosti využít některou z okolních restaurací či bister, rychle nakoupit nezbytné občerstvení, půjčit si v recepci administrativní budovy FILADELFIE deku a udělat si improvizovaný nebo i dlouho plánovaný piknik.

Sportování v BB Centru

Že se v BB Centru pravidelně sportuje, nebude i s ohledem na budovu Brumlovka velkým překvapením. Právě wellness a fitness centrum Balance Club Brumlovka tu hojně využívají nejen nájemci, ale také zájemci

z velmi širokého okolí, a třeba také maminky s dětmi, pro které je otevřen dětský koutek. A spoustu sportovních aktivit je vidět na hřištích a zelených plochách BB Centra. Pravidelně se koná soubor týmů ve fotbale, uvidíte tu běžce na svých joggingových trénincích či hráče na tenisových kurtech nebo v soubojích na pétanquovém hřišti (hrací koule si lze vypůjčit v nedaleké recepci budovy FILADELFIE) a hlavně děti při jejich nekončících hrách a aktivitách na několika pro ně vybudovaných hřištích nebo na trávnicích areálu.

Koncerty v BB Centru

A zkrátka nepřijdou ani zastánci spíše kultury než sportu. Kromě zmiňované KnihoBudky si jistě nenechají ujít oblíbený letní koncert v Baarově parku. Letos tu na velkém venkovním pódiu zahrála kapela MIG 21 a park byl opravdu plný. Trochu klidnější zábavu přivezl letos Kinobus. Pod širým nebem se promítaly oblíbené české filmy a letní filmovou pohodu nepokazilo ani nestálé počasí.

A protože v BB Centru to žije stále, přicházející podzim a zima určitě nabídnou celou řadu atraktivních možností, jak strávit pár hodin či celý den v BB Centru mimo kancelářské prostory a výborně si odpočinout a pobavit se. ●

Weil

Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

<p>CHAMBERS EUROPE AWARDS 2013 <hr/>WINNER</p>				
				
  				

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MEZINÁRODNÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
PŮSOBÍCÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ
(Chambers Europe 2013, 2009, 2008)

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ
(epravo.cz 2013, 2012, 2011)

a současně
PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU V KATEGORIÍCH

- Nejlepší klientské služby (epravo.cz 2014, 2012)
- Fúze a akvizice (epravo.cz 2014, 2013, 2012, 2011, 2010)
- Řešení sporů a arbitráže (epravo.cz 2013, 2012, 2011, 2010)
- Právo hospodářské soutěže (epravo.cz 2014)
- Telekomunikace a média (epravo.cz 2008)

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY V OBLASTI M&A
(Financial Times/Mergermarket 2011, 2007)

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ V ČESKÉ REPUBLICĚ
(International Financial Law Review/Euromoney 2011, 2006, 2004)

NEJLEPŠÍ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ V ČESKÉ REPUBLICĚ
DLE VÝBĚRU KLIENTŮ
(International Law Office 2008)

Křižovnické nám. 193/2
110 00 Praha 1
tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310

www.weil.com

CFO Club

Klub finančních ředitelů 19. srpna uspořádal I. CFO sportovní manažerské hry v prostorách Chateau St. Havel. Sportovnímu klání předcházela diskuse na téma „Jak nebýt otrokem techniky, ale techniku využít pro zdravý životní styl“.

Na klíčové otázky, které zaujali finanční ředitele z téměř 40 společností v České republice, odpovídali pánové Petr Vyhnaněk, Partner ve společnosti TEAM CZ, Prof. Libor Vítek, lékař a autor aplikace Sport Vital. Mezi nejzajímavější témata patřilo právě vysvětlení, jak nebýt otrokem techniky a všech aplikací, které na Vás číhají na každém kroku. Řešením jsou vlastní priority, organizace času nejenom pracovního, ale i soukromého života. Velmi zajímavá byla poznámka pana Vyhnaněka, který zmínil ve vazbě na organizaci volného a pracovního času problém - zdali jedete na dovolenou proto, aby jste jen vyměnili kanceláře za pláž, byli na emailu, telefonu nebo kde ještě nebo si opravdu od práce odpočinuli a věnovali se dětem bez všech technologických vymožeností.

Dále byla diskutována témata: co dnes nová éra technologií nabízí, od chytrých telefonů, náramků, hodinek až po zdravotní využití aplikací. Pan profesor Vítek představil a na místě také prezentoval aplikaci iHealth a Sport Vital. Aplikace Sport Vital je také součástí české expozice na světové výstavě EXPO v Miláně. Aplikace Vám pomůže zlepšit Vaši osobní kondici, nastavit zdravou výživu, ale také snížit Vaši váhu. Pan Jan Kapička, PR manažer Nadace ČEZ představil aplikaci EPP pro monitoring sportovních výkonů. Na rozdíl od jiných, tato aplikace díky skupině ČEZ pomáhá Vašimi sportovními výkony různým nadacím.

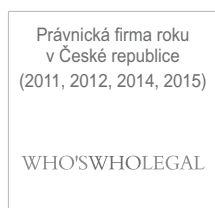
Pak už následovali čtyři disciplíny, ve kterých se postupně utkaly čtyři skupiny finančních ředitelů. Byla to lukostřelba společně s mistrem České a Slovenské republiky panem Martinem Polakovičem, odpal na ostrovní jamky v areálu Chateau St. Havel, putting a jízda na statickém kole pro Nadaci ČEZ. Účastníci her vyšlapali 48 774 Kč, které předala Nadace ČEZ paní Lucii Sochůrkové z Nadace rozum a cit.

Na závěr večera byla připravena fireshow, ochutnávka vín od společnosti IFC Food a skvělý catering Chateau St. Havel. Další akci CFO Clubu je golfový turnaj v Golf Parku Dýšina, který se uskuteční 9. 9. 2015. ●

Největší česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

- | Havel, Holásek & Partners s kanceláři v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem 25 partnerů, více než 100 advokátů a celkem 180 právníků největší česko-slovenskou právníkovou firmou
- | Komplexní právní poradenství a související daňové služby ve 12 světových jazycích. Kancelář poskytovala právní poradenství ve více než 60 zemích světa, až 70 % případů zahrnuje mezinárodní prvek
- | Více než 1000 klientů, z toho 70 společností uvedených v seznamu největších firem Fortune 500, 40 společností z Czech Top 100 a 7 společností z Czech Top 10
- | Kancelář je součástí tří z deseti nejprestižnějších mezinárodních právních sítí: World Law Group, State Capital Group a Interlaw, které sdružují celkově více než 250 předních světových právnických firem
- | Kancelář je podle historických výsledků všech sedmi ročníků oficiální soutěže Právníká firma roku podle celkového počtu nominací a titulů nejúspěšnější českou advokátní kancelář v rámci tohoto hodnocení

TALO KAVALÍRKA:

nové bydlení ve finském stylu od YIT

Při pohledu z ulice Talo Kavalírka dokonale zapadá do stávající zástavby.

Rozhraní Košíř a Smíchova je pro bydlení velmi atraktivní díky dobré vybavenosti, blízkosti parku Kavalírka i centru Prahy 5 na smíchovském Andělu, kam trvá cesta jen 10 minut. Právě zde vyrostě Talo Kavalírka, nový nízkoenergetický projekt developerské společnosti YIT s 98 byty. Pro ty, kdo žijí aktivním životem, rádi sportují a vyrážejí večer za zábavou, je jako stvořený.

„Koncept projektu vychází z tradičního městského bydlení v bytových domech se zeleným vnitroblokem, které vhodně doplní stávající okolní zástavbu. Souznění s místním prostředím je pro nás důležité stejně jako dostatek zeleně a rozvinutá infrastruktura. V projektu Talo Kavalírka chceme lidem nabídnout komfortní moderní bydlení s prvky finské architektury, které ovšem bude dýchat i tradiční atmosférou pražské zástavby počátku 20. století,“ uvádí Vladimír Dvořák, jednatel a výkonný ředitel YIT Stavo.

Moderní bydlení s lofts a mezonety

Celkem čtyři nízkoenergetické sedmipodlažní domy budou v ulici Pod Kavalírkou fungovat

Na fasádě vnitrobloku jsou patrné industriální prvky loftových bytů.

jako samostatné objekty. Vzájemně je propojí společný suterénní prostor, určený pro parkování, a klidný vnitroblok, do něhož budou směřovat také předzahrádky přízemních bytů. Příznivce originálního bydlení zaujmou designové dvouúrovňové lofts v industriálním stylu umístěné v nejnižších patrech. Osloví je i komfortní mezonety v nejvyšších podlažích s velkými střešními terasami na obou stranách fasády, z nichž ta jižně orientovaná nabízí výhled do zeleně protějščího parku. K mezonetům náleží dvě koupelny a samostatná šatna. Na své si přijdou také milovníci klasických bytových jednotek, navržených s ohledem na dostatek úložných prostor a praktické dispozice. Mohou si vybrat z velikostí od 30 m² do 185 m², řešených od 1+kk až po 5+kk. Téměř ke všem bytům patří terasa, lodžie, vystupující balkon nebo předzahrádka. V projektu Talo Kavalírka budou také podle finského vzoru ve vybraných bytech sauny. Podle tradice YIT odkazuje k Finsku i samotný česko-finský název projektu, který v překladu znamená „Dům Kavalírka“. Výstavba začala v červenci a dokončení je plánované na září 2017.

Architektura se severskými prvky

Řešení exteriéru budov Talo Kavalírka, které stejně jako návrh interiérů pochází z dílny známého studia Free architects, klade důraz na severskou architekturu. Skandinávský design je znát na členění oken, materiálovém řešení a barevnosti fasády. Ta se vyznačuje střídou kombinací světlých omítek a betonové šedé na balkonových deskách, korespondující s šedými odstíny v lodžích a na soklu. Balkony a lodžie směřované do ulice jsou různě velké a našikmené, aby fasáda byla hodně plastická a zajímavá i z pohledu chodce. Také při navrhování jednotlivých bytů architekti vycházeli ze severského stylu, který obohatili špetkou industriálního designu. ●

Velká členitá okna budou součástí stylových loftů.

Prostorné mezonety nabídnou velké terasy na obou stranách fasády.

Obchodní ředitel leasingové společnosti ALD Automotive Martin Štětina

Jakým způsobem si firmy v České republice pořízují auta?

Rozhodování českých manažerů či majitelů firem ohledně vozového parku dosud odráží stále velkou potřebu věci vlastnit a tím nad nimi udržovat kontrolu. Vzhledem ke zkušenosti z nedávné historie jde o pochopitelný pocit, ale podřizovat se mu při utváření a správě vozového parku znamená přijmout náklady a bezesporu i rizika navíc. Při kalkulaci je nutné zvažovat nejen prostou pořizovací cenu vozů, ale i jejich celkové provozní náklady, personální zajištění správy fleetu a možná rizika při následném odprodeji ojetých vozů z majetku společnosti.

Zdálo by se, že popisujete překonaný fenomén 90. let

Zdaleka ne. Přístup se nejvíce změnil v první dekádě přechodem od nákupu za hotové k finančnímu leasingu spojenému s výhodnými daňovými odpisy. To je ovšem jen jiná forma resp. cesta k vlastnictví, a tu management převahy firem ke své škodě jen prostřednictvím jiných produktů sleduje dodnes. Na západ od našich hranic se už před desítkami let začal masivně prosazovat operativní leasing a i k nám jej vnesly velké nadnárodní společnosti typu DHL, BOSCH nebo Nestlé. Potenciál operativního leasingu je v České republice

stále ještě nedoceněný, takto pořízených aut u nás jezdí teprve okolo 80 000, což je ve srovnání s vyspělými evropskými ekonomikami opravdu málo.

V čem je rozdíl?

Odpadají jakékoli počáteční náklady a i platby za pronájem jsou – stejně jako leasingové splátky – daňově uznatelné. Auto pořízené formou operativního leasingu, neboli pronájmem na sjednanou dobu a za daných podmínek, je v maximální možné míře zajištěné tak, aby provozovateli jen sloužilo a víc se jím nemusel zabývat.

Dejte nějaký příklad

Provozovateli zajišťujeme plnou mobilitu a outsourcingujeme kompletní správu vozového parku a s tím spojené služby, aby se firma mohla věnovat už jen svému byznysu. V případě, že firma požaduje vozy jinou formou, většinou k tomu udržuje například oddělení správy vozového parku. Zaměstnanci pak často jezdí v pracovní době do servisu, měnit pneumatiky a podobně. Naše řešení nejen šetří náklady, ale uvolňuje firmám i jejich lidské zdroje.

... zatímco u vámi zprostředkovaných aut se pneumatiky vymění samy od sebe

Téměř... Naše smluvní pneuservisy auta klientů ve firmách vyzvedávají a vrací je tam po přezutí a všech úkonech s tím souvisejících zpět. Je to jen příklad služby z naší nabídky, ale zejména u větších vozových parků, velmi pozitivně vnímána ze strany klientů.

Argumentujte i výhodnými cenami. Jak jich dosahujete?

Jsmo opravdu velcí a to i v celosvětovém měřítku. V rámci naší mezinárodní sítě máme po celém světě ve správě více než milion automobilů, ALD Automotive CZ disponuje fleetem přes 14 000 aut. Z této pozice si také u dodavatelů vyjednáваме velkododavatelské podmínky při nákupu nových vozů, servisech, pneuservisech, sazách na pojištění atd.. Díky tomu se dostáváme nejen na lepší ceny, ale snažíme se je samozřejmě promítat i do lepší úrovně služeb. Například pojistné události řešíme rovnou u nás v leasingové společnosti – kolegové z pojišťovny sedí přímo u nás a to bezesporu napomáhá rychlému a komfortnímu řešení, což je klientem v daných situacích velmi oceněno. Rád bych zmínil rovněž naše dlouhodobé zkušenosti a propracovaný systém remarketingu. Trendem poslední doby jsou námi pořádané internetové aukce, stále však využíváme i možnosti prodeje reatailovému zákazníkovi případně zástupci společnosti v případě jeho zájmu. V rámci operativního leasingu tak klient v rámci své pravidelné platby hradí financovanou hodnotu vozu (rozdíl mezi pořizovací a zůstatkovou hodnotou) a s jeho provozem spojené a vybrané služby a zde je ve vazbě na výše uváděné nutné zmínit, že veškeré námi dosahované finanční efekty promítáme ve prospěch našich klientů.

Ke společnosti Société Générale, pod něj spad te, pat r banka i jin  v znamn  instituce. Jak tato okolnost utv r  podobu vašich slu b?

Finance, za něj auta pořizujeme, zisk v me od naši sestersk  společnosti Komer n  ban-

ky za výhodných podmínek, a to z globálního pohledu, není to jenom o ceně, ale o jejich pohotovosti a  asov  struktu re. Ve skupin e vyu iv me synergických efektů i možnosti sd len  dat v rámci zákonných norem. Jako p r klad uvedu posouzení rizikového profilu klienta pot benn  ke schv len  obchodu, nevytv r me jej tedy duplicitn , ale máme možnost jej převzít na základě sd len ch dat s bankou,  im  nezat e ujeme administrativn  klienta.

Předpokladem pro cenov  p r zniv  pr n jem je vrácení vozu po skončení smlouvy v odpovídajícím stavu. Jak motivujete zaměstnance klientů, aby s vozy zacházeli slu n ?

K definici co ještě je takzvan  p r m e en  opot ben  odpovídající st r  vozu a najet m kilometrům slou r tzv. kodex opot ben , s kter m je klient seznámen ihned při převzetí nového vozu. Jedná se o dokument, v souladu s kter m dochází k vyhodnocení stavu vozu po ukončení leasingov  smlouvy. Nez visl  posudek pro nás zpracovává renomovan  společnost SGS. Dále automobily chrání existence schválených oprav a údržby v renomovaných servisech. Velmi důležitou roli v procesu ur it  sehrává rovn e  tzv. car policy a nastaven  pravidla v samotn  firmě, kter  vozy pou iv . Skvěle funguj ci motivaci je možnost přednostního odkupu klientem/zaměstnancem z v yhodn n ch podmínek, kter  se v razn  odr z  v p stupu a zacházení se sv e en m vozem, jako s (budoucím) vlastním.

Ještě k financování vozového parku. Nolik se skute n  náklady odchylují od těch sjednaných?

Výše splátek je klientovi garantována po celou dobu smluvního vztahu, ve ker  rizika vývoje  ukov ch sazeb, cen na sekundárním trhu apod. jsou tedy pln  přebírána námi. Klient tak m e po tat s jasnými, předvídatelnými náklady souvisejícími s financováním a správou vozového parku, jedinou proměnou jsou tak de facto pouze provozní kapaln . Z toho vyplývá, že na firmu z tohoto pohledu nedoléhají  adn  n hl  výdaje a její cash flow je v tomto směru vyrovnání. S automobilem ve vlastnictví se tato situace nedá srovnávat. Majitele, kter  mnohdy předpokládá, že je bude provozovat "zadarmo", čeká pom rn  často rozčarování v podob  zji ten , že náklady s časem strm  stoupají a jsou zcela nevyzpytateln , o klesajúci hodnot  vozu nemluv .

Skute n  počet najetých kilometrů se ale od toho očekávaného m e v razn  lišt. Co pak?

Na p edpokl dan  nájezd klienti usuzují pom rn  snadno, protože znají b h firmy. Pokud kilometry přesto nekorespondují s dojednan mi podmínkami ve smlouvě, což se m e např. vzhledem k vývoji zak zkov  n pln  stát, je naprostou samozrejmost  p edlo en  návrhu na tzv. rekalkulaci, tak aby splátky hrazen  klientem odpovídaly skutečnému stavu a byla zachována jejich rovnoměrnost. ●

ALD Automotive

P edn  sv tov  poskytovatel operativního leasingu pro osobn  a u itkov  automobily, společnost je sou st  siln  finan n  skupiny Société Générale. V  esk  republice pat r ve svém oboru mezi  tyr  největ i firmy na trhu. ALD Automotive se zam e uje na leasingov  produkty pro firemní zákazníky bez ohledu na počet vozidel v jejich flotile. Klienty jsou men i živnostníci i velk  mezinárodní korporace, o kter  se společnost star  i na globální úrovni. Tomu odpov d   irok  škála produktů, které jsou stavěny na míru individuálním pot b m zákazníků. Kl ov m produktem je Full-Service leasing All Inclusive, ocenění v presti zn ch anketách Zlat  Koruna a Fleet Awards. Dal i služby zajištují maxim ln  komfort a to včetně pick-up servisu, asistenční služby v p pad  poruchy i nehody, GPS monitoringu pohybu vozidel či on-line reportingu. ALD Automotive Group působí ve 40 zemích a spravuje více než 1 100 000 vozidel. V  esk  republice pod názvem ALD Automotive provozuje firma svou činnost od roku 2002.

Global Law Experts

Global Law Experts („GLE“) vyhlásila společnost Administrace Insolvenčí CITY TOWER, v.o.s. („AICT“) nejlepší firmu pro oblast insolvenčního práva v České republice.

Zeptali jsme se JUDr. Oldřicha Řeháčka, PhD., společníka AICT o jaké ocenění vlastně jde.

GLE je britská, celosvětově uznávaná ratingová společnost specializující se na trh právních služeb. GLE monitoruje právní trh ve více jak 140 zemích a hodnotí služby, které jsou zde v jednotlivých právních oblastech poskytovány. Na základě tohoto hodnocení uděluje cenu The Global Law Experts Awards. Vítězové jsou vybíráni velice důkladným a pečlivým postupem. Mezi nimi nalezneme přední české advokátní kanceláře; v letech 2013 a 2014 si např. toto ocenění v oblasti fúzí a akvizic připsala advokátní kancelář Havel, Holásek & Partners. A pro oblast insolvenčního práva tuto cenu v letošním roce obdržela naše společnost.

Tohoto ocenění si velmi vážíme. Je pro nás potvrzením toho, že směr, kterým jsme se jako insolvenční správce vydali, je ten správný. Je pro nás o to cennější, že je udělováno renomovaným zahraničním subjektem, který není zatížen žádnými lokálními předsudky, a pro který jsou hlavním hodnotícím kritériem skutečné výsledky v dané právní oblasti, jeho profesionalita, kvalita a odbornost.

Můžete nám představit AICT?

Společnost AICT jako insolvenční správce vznikla v roce 2013. Jejími společníky jsou vedle mě osoby zkušené insolvenční správci JUDr. Jaromír Čísař a JUDr. Petr Michal, Ph.D. a též advokát JUDr. Pavel Smutný. AICT jsme založili s cílem poskytovat kvalitní a profesionální služby účastníkům insolvenčních řízení v celé České republice, což se nám povedlo. Důkazem toho, že jdeme správným

směrem, je právě prestižní ocenění The Global Law Experts Awards.

Naším hlavním heslem je profesionalita, kterou garantujeme tím, že se specializujeme pouze na výkon insolvenční činnosti. A to bych rád zdůraznil. Nejsme totiž zatěžováni další agendou, která s insolvenčním řízením nijak nesouvisí - např. daňovým poradenstvím či poskytováním obecných právních služeb; to nás též odlišuje od nespécializovaných - malých - insolvenčních správců, kteří tyto činnosti nutně potřebují ke svému přežití. K vysokému standardu naší činnosti nám přitom pomáhá rozsáhlá síť námi zřízených provozoven, jejímž prostřednictvím můžeme pružně a flexibilně poskytovat naše služby po celém území České republiky a tím garantovat jejich profesionální úroveň bez teritoriálního omezení.

Jaká jsou hodnotící kritéria Global Law Experts?

Jednak jde o kritéria objektivní, vycházející zejména z počtu zpracovávaných věcí. A pak jsou to subjektivní měřítka vycházející z referencí osob, které přijdou s oceněným subjektem, resp. s jeho prací a jejími výsledky do styku - v našem případě jde především o věřitele a dlužníky.

Právní úprava insolvencí v ČR je předmětem opakovaných odborných diskuzí, jak vy hodnotíte právní úpravu?

Hovoříme-li o insolvenčním zákoně, je možné uvést, že jakkoliv stále vnímám jistý deficit transparentnosti insolvenčních řízení, myslím, že stávající právní úprava je vcelku vyhovující. Lze konstatovat, že velkou část problematických ustanovení, která je v ní možné nalézt, již odpovídajícím způsobem vyložila judikatura vyšších soudů.

Největším problémem je podzákonná normotvorba Ministerstva spravedlnosti. Zejména jde o novelu vyhlášky o provozovnách insolvenčních správců, která, stručně řečeno, zavádí od 1. 8. 2015 povinnost insolvenčních správců nepouštět po dobu úředních hodin své provozovny. Tato internační povinnost, která nemá žádné reálné opodstatnění, je zaváděna bez jakékoliv opory v zákoně. Ostatně část této vyhlášky byla napadena skupinou 21 senátorů u Ústavního soudu, jelikož jimi byla vyhodnocena jako exces exekutivy (výkonné moci), a to nejen ve vztahu k moci zákonodárné, ale též moci soudní.

Kde spatřujete nutnost změny?

Jedním z největších nedostatků účinné právní úpravy, na něž zainteresovaná veřejnost upo-

zorňuje a připravovaná novela insolvenčního zákona vůbec nereaguje, je způsob výběru insolvenčního správce na počátku insolvenčního řízení. Tento výběr se totiž zásadně děje na podkladě – dle stávajícího právního stavu – nijak přezkoumatelného opatření předsedy krajského soudu, který de facto může rozhodnout o osobě insolvenčního správce pro to které insolvenční řízení zcela (své)volně.

Legislativní řešení, které by mělo být přijato, přitom není nijak složité. Postačilo by doplnit ust. § 25 odst. 5 insolvenčního zákona v tom směru, že je insolvenční soud povinen přezkoumat zákonnost opatření, tj. zda fakticky obsahuje odůvodnění, zda jsou důvody subsumovatelné důvodům vyjmenovaným v zákoně a zda tyto důvody mají oporu v realitě. Na ochranu účastníků insolvenčního řízení by pak v ust. § 26 insolvenčního zákona měly být rozšířeny odvolací důvody proti usnesení o ustanovení správce tak, že budou zahrnovat též nezákonnost opatření předsedy soudu vydaného podle § 25 odst. 5 insolvenčního zákona. V ust. § 4 vyhlášky o jednacím řádu pro insolvenční řízení by pak měl být doplněn odstavec čtvrtý, příkazující předsedovi soudu vést evidenci všech opatření, která se odchyľují od zákonem stanoveného rotačního systému, a uchovávat podklady, na jejichž základě byla tato opatření vydána, což usnadní pozdější prošetření postupu předsedy soudu při vyřizování stížnosti nebo pro účely kárného či trestního řízení.

Jaké máte plány do budoucnosti?

Chceme pokračovat v nastaveném směru a i v následujícím období hodláme naše profesionální služby nabízet po celém území České republiky. Věříme, že tímto způsobem vylepšíme obraz insolvenčních řízení nejen v tuzemsku, ale i v celoevropském měřítku.

Ovšem bohužel tento cíl nesdílí Ministerstvo spravedlnosti. To totiž, v kostce řečeno, činí legislativní kroky směřující k deprofesionalizaci insolvenčních řízení a k posílení jejich regionálního charakteru. Tyto kroky nahrávají místním klientelistickým vazbám a nebezpečí, které popisuje důvodová zpráva k revizní novele insolvenčního zákona (zákon č. 294/2013 Sb.) a rovněž veřejné zprávy BIS, je tak zcela akutní. Klientelistické vazby mezi soudci a správci budou totiž vznikat snáze v prostředí uzavřených insolvenčních soudů, tj. v situaci, kdy přístup k insolvenčním případům projednávaným u daného insolvenčního soudu budou mít jen místní správci – a právě tohoto chce Ministerstvo spravedlnosti docílit. Z otevřených zdrojů lze např. zjistit, že není výjimkou, že se soudci a funkci-

onáři některých regionálních soudů (jakožto placení «lektori») scházejí na celovikendových «vzdělávacích» akcích s místními insolvenčními správci (jakožto platícími «posluchači» dychtícími po vědění). Takovémuto pěstování «nevhodných vazeb», jak to pojmenovává vzpomínaná revizní novela insolvenčního zákona, záměry Ministerstva spravedlnosti jednoznačně nahrávají. Je přitom zřejmé, že skutečné manipulace v insolvenčním řízení jsou proveditelné pouze při součinnosti správce a soudce. Plány Ministerstva spravedlnosti nás tak v boji proti zneužívání insolvenčního řízení vrátí o několik kroků zpět. Rozumem je tato aktivita Ministerstva spravedlnosti jen těžko pochopitelná.

Jak bude tedy AICT ve své činnosti dále pokračovat?

Jak už jsem uvedl, to, že jsme obdrželi ocenění The Global Law Experts Awards pro oblast insolvenčního práva v České republice, tedy poctu od renomované mezinárodní ratingové společnosti, je pro nás důkazem toho, že jdeme správnou cestou. V této cestě budeme i nadále pokračovat, abychom cenu, kterou jsme za naši kvalitní a profesionální práci dostali, obhájili i pro další roky.

Tak nám nezbyvá, než Vám popřát hodně štěstí ve vaší práci a abyste The Global Law Experts Awards obhájili v příštím roce. ●

Móda kvalitních **plnicích per** zažívá svůj **comeback**.
Zdaleka za ním nestojí jen otázka prestiže a image.
Stále více jde o lepší dojem a nepopsatelný zážitek ze psaní.

O úspěchu značky Parker rozhodly 3 důležité okolnosti: dobrý nápad, správný čas a nesmírná péle a houževnatost jejího zakladatele George Safforda Parkera. Ten původně pracoval jako telegrafista a přivydělával si prodejem plnicích per. Tehdejší pera se ovšem nevyznačovala obzvláštní kvalitou, takže je George Parker začal opravovat. Postupně získal v tomto oboru takovou zručnost a znalosti, že si troufl vyrobít pero vlastní konstrukce. Svůj vynález si nechal v roce 1889 zapsat na patentovém úřadě a pustil se do podnikání. Od samého počátku vynikala pera Parker vyso-

kou kvalitou, dokonalou funkcí, precizním zpracováním a nadčasovým designem. Na tento odkaz navazuje i řada Premier, která je oslavou umělecké dovednosti a dokonalým psacím nástrojem. Elegantní design v kombinaci s drahými kovy a dokonale zvládnutou technologií výroby přináší jedinečný zážitek ze psaní. Působivý, ostře řezaný hrot z 18karátového zlata s reliéfním motivem podtrhuje moderní a střízlivý styl. Důkazem nadčasové elegance, vytríbeného a moderního stylu je modelová řada Sonnet, jež obsahuje i kolekci vytvořenou speciálně pro ženy. Kovový vzhled růžového zlata, zářící

ušlechtilá ocel zdobená skvostnými rytinami, perleťový lak s duhovými odlesky nebo výrazný červený lak, to je zosobnění moderní ženskosti a elegance. Přednosti per Parker ocenily i významné osobnosti, například britská královská rodina si Parker oblíbila natolik, že ho učinila oficiální psací potřebou svého dvora. Hudební skladatel Giacomo Puccini s Parkerem v ruce komponoval operu La Bohème. Pera Parker můžete koupit v prodejnách Bibelot nebo na obchod.activa.cz, provozovaný společností ACTIVA, která je distributorem per Parker, Waterman a Lamy pro Českou republiku.

PARKER PREMIER

Umělecké mistrovství a kvalita značky PARKER

PARKER

BIBELOT

obchod.activa.cz

BIBELOT Smíchov
KOC Nový Smíchov, Pízeňská 8
150 00 Praha 5
T 257 325 568
info@bibelot.cz

BIBELOT Chodov
Centrum Chodov, Roztylská 2321/19
148 00 Praha 4
T 272 075 243
info@bibelot.cz

BIBELOT Pankrác
Arkády Pankrác, Na Pankráci 86
140 00 Praha 4
T 241 405 228
info@bibelot.cz

www.facebook.com/parker.pera

REZIDENCE TRILOBIT: exkluzivní bydlení na okraji Prokopského údolí

Developerská společnost JRD zahájila prodej 32 nových bytů v komorním nízkoenergetickém projektu Residence Trilobit, který vyrostе ve velmi atraktivní lokalitě na okraji Prokopského údolí v Praze. Punc exkluzivnosti mu dávají i prvky rodinného domu s vlastní zahradou, které byly do bytů zakomponovány.

Není to jen komfort, který Residence Trilobit nabízí. Jde o výjimečné bydlení se vším všudy. V této velmi oblíbené pražské lokalitě vyrostou pouhé tři desítky luxusních bytových jednotek, s jejichž výstavbou JRD plánuje začít v létě příštího roku. Dokončení se chystá v zimě 2017. „Residence Trilobit je jedním z našich nejzajímavějších projektů. Na první pohled upoutá pozornost zejména propojením kvalitního nízkoenergetického bydlení se skvělým umístěním v unikátní pražské lokalitě na okraji Prokopského údolí. Právě zde lidé najdou klid uprostřed zeleně i spoustu prostoru pro relaxaci a trávení volného času v přírodě. Do centra Prahy to přitom budou mít jen pár minut cesty,“ uvádí Jan Režáb, majitel JRD. Potvrzením velkého zájmu o Rezidenci Trilobit je to, že první byty jsou prodané již nyní.

Výjimečné bydlení v oáze klidu a v přímém kontaktu s přírodou

Ze 32 prostorných bytů bude mít 17 jednotek samostatné předzahrádky, na nichž budou rezidenti moci odpočívat, grilovat a trávit čas s rodinou i přáteli. O nadstandardní řešení nepřijdou ani majitelé jednotek ve vyšších patrech. Ti budou mít možnost v klidu relaxovat na střešní zahradě nebo velké terase, které nabídnou krásné výhledy do okolí. Pohodovou atmosféru nenaruší ani automobily rezidentů, které budou parkovat v podzemním podlaží.

Celý architektonický koncept Residence Trilobit vznikl ve studiu Podlipný Sladký Architekti, které mělo za úkol vytvořit projekt šetrný k místnímu prostředí, respektující krajin-

ný ráz a plynule navazující na okolní přírodu. Architekti našli řešení v podobě zelené střechy, která bude přecházet na terasy a společně s předzahrádkami vytvoří efekt, při kterém domy jakoby vyrůstají ze země. „Citlivý a šetrný přístup je pro nás velmi důležitý. Pro projekty Residence Trilobit a Vily Diamantica, které vznikají na pozemcích určených pro

bytovou a smíšenou výstavbu na okraji Prokopského údolí, to platí dvojnásob. Oba dva jsme dlouho a pečlivě připravovali a na jejich podobě jsme spolupracovali s předními odborníky od architektů přes projektanty až po specialisty na přírodní památky,“ vysvětluje Jan Řežáb.

Více prostoru pro život

Byty v Rezidenci Trilobit se vyznačují velkým prostorem od 87 m² do 195 m² v dispozicích 3+kk až 6+kk. Luxusní šestipokojový byt se nachází v absolutním soukromí ve druhém nadzemním podlaží. Také standardy v Rezidenci Trilobit jsou na nejvyšší úrovni: vybavení pochází od renomovaných výrobců. Uvnitř bytů je zdravé vnitřní prostředí, které je pro energeticky úsporné projekty JRD typické: neustále čerstvý vzduch bez nutnosti větrat okny, příjemná stabilní teplota i optimální vlhkost. To vše automaticky zajistí systém řízeného větrání s rekuperací tepla a také vytápění ekologickými tepelnými čerpadly. Obyvatelé bytů nebudou trápit zdravotní potíže ze špatně větraných prostor, jako jsou bolesti hlavy, únava či dýchací problémy.

S městem za zády

Lokalita nabízí potřebnou občanskou vybavenost, v nejbližším okolí nechybí drobné obchody a služby. Do nedalekých nákupních center je výborné spojení, na Anděl necelých 10 minut. V podobné vzdálenosti se nachází například i golfový areál v Hodkovičkách či aquapark na Barrandově. Cesta za zábavou do centra Prahy zabere také jen pár minut, lze pro ni využít i spojení MHD. Výhodou Residence Trilobit je i snadná dostupnost na pražské mezinárodní letiště Václava Havla. ●

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

Sokolovská 49
186 00 Praha 8 - Karlín
Tel: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepcpha@hjf.cz
www.hjf.cz

Clifford Chance Prague LLP, organizační složka

Jungmannova Plaza
Jungmannova 24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 555 222
Fax: +420 222 555 000
www.cliffordchance.com

Advokátní kancelář Kríž a partneři s.r.o.

Dlouhá 13
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 334
Fax: +420 224 819 343
e-mail: info@ak-kp.cz
www.ak-kp.cz

DOHNAL PERTOT SLANINA | advokátní kancelář

Palackého 75/21
779 00 Olomouc
Tel.: +420 493 814 900
Fax: +420 493 814 899
e-mail: info@akdps.cz
www.akdps.cz

Advokátní kancelář Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Karoliny Světlé 301/8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
Fax: +420 224 229 290
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

Palác Archa
Na Poříčí 24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

Bělina & Partners advokátní kancelář s.r.o.

Pobřežní 370/4
186 00 Praha 8
Tel: +420 226 287 000
Fax: +420 226 287 001
e-mail: recepc@belinapartners.cz
www.belinapartners.cz

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

bpv Braun Partners s.r.o.

Ovocný trh 8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 490 000
Fax: +420 224 490 033
e-mail: prague@bpv-bp.com
www.bpv-bp.com

Fiala, Tejkal a partneři, advokátní kancelář, s.r.o.

Helfertova 2040/13
613 00 Brno
Tel.: +420 541 211 528
e-mail: recepc@akfiala.cz
www.akfiala.cz

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.

Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 224 827 884
Fax: +420 224 827 879
e-mail: ak@akccs.cz
www.akccs.cz

Glatzová & Co., s.r.o.

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

**HÁJEK ZRZAVECKÝ
advokátní kancelář, s.r.o.**

Revoluční 3
110 00 Praha 1
Tel.: +420 227 629 700
Fax: +420 221 803 384
e-mail: info@hajekzrzavecky.cz
www.hajekzrzavecky.cz

**Havel, Holásek & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář**

Florentinum
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
Fax: +420 255 000 110
e-mail: office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

**HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI**

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepc@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

KPMG Legal s.r.o., advokátní kancelář

Pobřežní 1a
186 00 Praha 8
Tel.: +420 222 123 111
Fax: +420 222 123 100
www.kpmg.com/cz

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

**Mališ Nevrkla Legal,
advokátní kancelář, s. r. o.**

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

Moreno Vlk & Asociados

advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
Fax: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MSB Legal, v.o.s.

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 13
Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: praha@msblegal.cz
www.msblegal.cz

**MT Legal s.r.o.,
advokátní kancelář**

Karoliny Světlé 25
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PPS advokáti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

**PRK Partners s.r.o.
advokátní kancelář**

Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.com

RAKOVSKÝ & PARTNERS s. r. o.

Václavská 316/12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 247 135
Fax: +420 224 247 136
e-mail: office@rakovsky.com
www.rakovsky.com

Randl Partners
advokátní kancelář
City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 222 755 311
Fax: +420 239 017 574
e-mail: office@randls.com
www.randls.com

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, v.o.s.
Platněfská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz
www.roedl.com

RANDA HAVEL ■ LEGAL

ŘANDA HAVEL LEGAL
advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 1104/13
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500-1
Fax: +420 222 537 510
e-mail: office.prague@randalegal.com
www.randalegal.com

Sládek & Partners, advokátní kancelář, v. o. s.
Janáčkovo nábřeží 39/51
150 00 Praha 5
Tel.: +420 251 119 311
e-mail: sekretariat@ak-sladek.cz
www.ak-sladek.cz

Švehlík & Mikuláš advokáti s.r.o.
SAMAK právo & daně
Purkyňova 74/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 211 222 244
e-mail: info@samak.cz
www.samak.cz

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.
Trojanova 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz
www.iustitia.cz

Ueltzhöffer Klett Jakubec & Partneři,
advokátní kancelář
Voctářova 2449/5
180 00 Praha 8
Tel.: +420 234 707 444
Fax: +420 234 707 404
e-mail: office@uepa.cz
www.uepa.cz

VEPŘEK CASKA VLACHOVÁ
advokátní kancelář s.r.o.
Husova 242/9
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 220 775
Fax: +420 222 220 804
e-mail: info@vcv.cz
www.vcv.cz

Vrána & partners, advokátní kancelář s.r.o.
Jánský vršek 13
118 00 Praha 1
Tel.: +420 221 595 330
e-mail: ak@vrana-partners.cz
www.vrana-partners.cz

WOLF THEISS

WOLF THEISS Rechtsanwálte GmbH & CO KG,
organizační složka
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 234 765 111
Fax: +420 234 765 110
e-mail: praha@wolftheiss.com
www.wolftheiss.com

Blázek®

WWW.BLAZEK.CZ

30! years 4MATIC

Nové GLE Speciální nabídka jen pro právníky

Více informací o nabízených podmínkách pro právníky získáte u nejbližšího autorizovaného prodejce Mercedes-Benz.
www.mercedes-benz.cz

Mercedes-Benz

The best or nothing.

Mercedes-Benz GLE 250 d 4MATIC, kombinovaná spotřeba 5,7-5,9 l/100 km, kombinované emise CO₂ 149-156 g/km. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnici 1999/94/ES. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží pouze pro porovnání s jednotlivými typy vozidel. Pro nabídku nutno předložit průkaz advokáta České advokátní komory nebo průkaz notáře Notářské komory České republiky (zvýhodnění neplatí pro notářské čekatele a advokátní koncipienty). Foto je pouze ilustrativní.

Dovozce: Mercedes-Benz Česká republika s.r.o., Daimlerova 2296/2, 149 45 Praha 4 – Chodov